

KNIHA
STANOV A NAŘÍZENÍ
BRATRŘÍ ŘÁDU KAZATELŮ

VYDANÁ PŘÍKAZEM
FR. BRUNONA CADORÉHO
MAGISTRA ŘÁDU

S DOPLNĚNÍM ZMĚN ZAVEDENÝCH
GENERÁLNÍ KAPITULOU
VTULTENANGO R. 2022 A V KRAKOVĚ R. 2025
POD MAGISTREM ŘÁDU
FR. GERARDEM FRANCISCEM TIMONEREM

VYDALA ČESKÁ DOMINIKÁNSKÁ PROVINCE
LÉTA PÁNĚ 2025

VŠEM NAŠIM V BOŽÍM SYNU MILOVANÝM
BRATŘÍM KAZATELSKÉHO ŘÁDU

MY

FR. ANICETO FERNÁNDEZ
PROFESOR POSVÁTNÉ TEOLOGIE
A POKORNÝ MAGISTR A SLUŽEBNÍK
CELÉHO ŘÁDU BRATŘÍ KAZATELŮ
POZDRAV A ZACHOVÁVÁNÍ NAŠICH ZÁKONŮ

I.

Výnos Druhého vatikánského ekumenického koncilu o přizpůsobené obnově řeholního života, nazvaný *Perfectæ caritatis*, stanovil toto:

„Přizpůsobená obnova řeholního života zahrnuje v sobě jak nepřetržitý návrat ke zdrojům veškerého křesťanského života a k původní myšlence společnosti, tak zároveň i jejich přizpůsobení změněným časovým poměrům. Tato obnova se má uskutečňovat pod vlivem Ducha svatého a za vedení církve podle těchto zásad:

a) Protože hlavním pravidlem řeholního života je následování Krista podle učení evangelia, ať toto považují všechny řeholní společnosti za nejvyšší pravidlo.

b) Je na prospěch církve, aby společnosti měly svůj zvláštní ráz a úkol. Proto je třeba věrně chápat a zachovávat jak ducha zakladatelů a jejich záměry, tak zdravé tradice; to vše tvoří dohromady rodinný majetek každé společnosti.

c) Všechny společnosti ať mají účast na životě církve. Ať každá podle své vlastní povahy přijme za své a podle svých sil podporuje její iniciativy a záměry např. v oblasti biblické, liturgické, dogmatické, pastorační, ekumenické, misijní a sociální.

d) Společnosti se mají starat, aby jejich členové náležitě znali životní poměry lidí, svou dobu a potřeby církve, aby mohli ve světle víry moudře posuzovat záležitosti dnešního světa a s planoucí apoštolskou horlivostí účinněji lidem pomáhat.

e) Řeholní život je zaměřen především k následování Krista a spojení s Bohem prostřednictvím slibu zachovávat evangelijní rady. Proto je třeba vážně si uvědomit, že i nejlepší přizpůsobení potřebám naší doby zůstane neúčinné

bez obnovy duchovní; ta musí mít vždycky první místo i při rozvíjení vnější aktivity.

Způsob života, modlitby a práce ať všude, a zejména v misijních zemích, náležitě odpovídá dnešním tělesným a duševním podmínkám členů a rovněž – podle povahy každé společnosti – i potřebám apoštolátu, kulturním požadavkům a sociálním a hospodářským poměrům.

Podle stejných měřítek ať se přezkoumá i způsob řízení v institutech.

Proto se musí přiměřeně zrevidovat stanovy, „direktáře“, knihy zvyklostí, modlitební knihy, obřadní knihy a podobné sbírky, předpisy již zastaralé zrušit a vše upravit podle dokumentů tohoto posvátného sněmu.

Účinné obnovy a správného přizpůsobení se dá dosáhnout jenom spoluprací všech členů společnosti.

Avšak stanovit normy pro přizpůsobenou obnovu, vydávat zákony a umožnit jejich dostatečné a moudré vyzkoušení mohou jen příslušné autority, zejména generální kapituly, se schválením, pokud je to nutné, Svatého stolce nebo místních ordinářů, podle toho, jak to stanoví právo. Ve věcech, které se týkají celé společnosti, se mají představení vhodným způsobem dotázat svých podřízených a vyslechnout je.

Všichni však ať mají na paměti, že naději na obnovu je třeba klást více do bedlivějšího zachovávání řehole a stanov než do rozmnožování předpisů.“¹

Dne 6. srpna 1966 pak bylo vydáno apoštolské motu proprio *Ecclesiae Sanctae*. Udalo následující pravidla pro provádění výnosu *Perfectae caritatis*:

„Podřízení a představení musejí všichni spolupracovat, aby obnovili svůj vlastní řeholní život, připravili ducha kapitul, splnili jejich úlohu a zachovali věrně zákony i předpisy, na nichž se kapituly usnesly.

Zvláštní generální kapitula, řádná nebo mimořádná, musí být svolána během dvou nebo tří let, aby každá řeholní společnost vykonala přizpůsobení a obnovu. Kapitula může tajným hlasováním rozhodnout, aby se generální kapitula konala ve dvou samostatných údobích, mezi nimiž smí být nejdelší přestávka jeden rok.

Generální komise, pověřená přípravou kapituly, se vhodným způsobem postará, aby se členové mohli mezi sebou plně a svobodně radit a uspořádat včas výsledky porad tak, aby se podpořila a ulehčila práce kapituly. Toto lze uskutečnit například poradami v kapitulách konventních a provinčních, zřízením komisí, navržením dotazníků apod. ...

¹ *Perfectae caritatis*, č. 2–4.

Tato generální kapitula má právo změnit pravidla konstitucí na zkoušku, ale musí zachovat účel, povahu a charakter institutu. Svatý stolec dovolí ochotně i ty výjimky, které neodpovídají všeobecnému právu, vyžadují-li to okolnosti a budou-li výjimky moudře prováděny.

Zkušební doba může trvat až do příští řádné kapituly, která má pravomoc pokračovat v experimentování, ale jen do nejbližší řádné generální kapituly.“²

„Hlavní pravidla každého řeholního institutu... mají obsahovat tyto prvky:

a) Evangelijní a teologické zásady řeholního života a jeho spojení s církví i vhodná a přesná vyjádření, jimiž „je třeba věrně chápat a zachovávat jak ducha zakladatelů a jejich záměry, tak zdravé tradice; to vše tvoří dohromady rodinný majetek každé společnosti.“ (Perfectæ caritatis, č. 2b)³

b) Potřebné právní normy, definující jasně charakter, účel a prostředky institutu. Necht' se tyto předpisy zbytečně nerozmnožují, ale podávají se vždy odpovídajícím způsobem.“⁴

„Předpisy duchovní a právní at' jsou spojeny tak, aby hlavní předpisy institutu měly pevnou základnu a aby z nich vyzařoval pravý duch a životodárná forma. Nutno se vystříhat textu pouze právnímu nebo jenom povzbuzujícímu.“⁵

„At' je vyraženo ze základních pravidel řeholní společnosti to, co je zastaralé nebo dobově podmíněné, a tedy proměnlivé, nebo co odpovídá jen čistě místním zvyklostem.

Ty normy, které odpovídají současným tělesným a duševním podmínkám členů a zvláštním okolnostem, at' jsou vepsány do zvláštních knih, zvaných direktáře, knihy zvyklostí nebo podobně.“⁶

II.

Všechny tyto předpisy ekumenického koncilu a Svatého stolce jsou všem známy. Přesto pokládáme za dobré je připomenout, aby všichni naši řeholníci opět důkladně pochopili, jak velkým a obtížným dílem byla revize našich stanov, takže v dějinách řádu se něco takového ještě nikdy nestalo.

² Ecclesiae sanctæ II., č. 2–6.

³ Zde došlo k nepřesnosti v textu promulgačního listu: odkaz na Perfectæ caritatis č. 2b je vnitřním odkazem obsaženým v samotném textu Ecclesiae sanctæ II., č. 12, jeho uvedení sem do poznámky je matoucí. Protože však odkaz na Perfectæ caritatis, č. 2b je v listu magistra řádu obsažen jako poznámka č. 3, můžeme ji zde nahradit touto překladatelskou poznámkou, aniž by se změnilo původní číslování poznámek (pozn. red.).

⁴ Ecclesiae sanctæ II., č. 12.

⁵ Ecclesiae sanctæ II., č. 13.

⁶ Ecclesiae sanctæ II., č. 14.

Obrovská práce se protáhla na dva roky. Příprava zrevidovaného textu byla pilná, moudrá a pečlivá, i když se vyskytly i nedostatky, jako v každém díle lidském. Avšak metoda dokonalá po stránce technické by byla vyžadovala delší dobu a značné výdaje, třebaže by byla žádoucí. Nezdála se však nutná ani ji neukládal ani nedoporučoval koncil ani kongregace pro řeholníky.

Byl vypracován dotazník a předán nejprve všem řeholníkům řádu, aby na něj odpověděli, a kdyby chtěli, aby se vyjádřili i o jiných věcech. Došlo 2 500 odpovědí – dostatečně velký počet, zejména když uvážíme, že velmi mnohé odpovědi vyslovují mínění některé skupiny, a nikoli jednotlivců.

Řečené odpovědi rozřídilo třicet Otců do 6 556 sentencí. Sešli se k tomu na dobu jednoho měsíce. Stejně po celý jeden měsíc studoval sjezd provinciálů a znalců pozorně souhrn těchto sentencí a uvážil a probral je ve více než 1 500 veřejných diskusních příspěvcích. V prvních dnech byli nejdříve všichni informováni zkušenými znalci o problémech a stránkách dnešní společnosti, které se zvláště týkají naší věci při současném stavu provincií. Na tomto sjezdu bylo uznáno 389 závěrů za normy pro budoucí revizi textu stanov.

Potom zvláštní komise, zvaná *ústřední*, usilovně pracovala téměř šest měsíců na sestavení zrevidovaného schématu. Brala přitom zřetel na upozornění, kterých se jí čas od času o tom dostalo od provincií.

Podle výše uvedených iniciativ lze opravdu říci, že generální kapitula v *River Forest* byla dostatečně informována o naléhavých problémech naší doby a že měla rovněž čas připravit text stanov, jak to dovolují lidské podmínky. Mimoto byly otcům kapitulářům poskytnuty další dva měsíce k úvaze. Text, navržený podle své látky jednotlivými komisemi, byl ihned dodán kapitulářům, aby se k němu písemně svědomitě vyjádřili. Po obdržení jejich poznámek a po výkladu referenta byl zrevidovaný text předložen na plenárních zasedáních k veřejným diskusím.

To se dalo s největší svobodou, takže diskusní příspěvky na plenárních zasedáních dostoupily počtu 1 988. Nakonec se tajně hlasovalo o schválení textu.

III.

Již předsedové osmi komisí na generální kapitule v *River Forest* učinili krátký veřejnoprávní komentář k textu připravenému jednotlivými komisemi o tom, jaký úmysl je vedl při uspořádání látky, a také o spojitosti mezi různými články a čísly, o zavedených novotách atd. Proto je záhodno o tom něco říci.

Na začátku knihy je *Základní ústava*. Skvěle vystihuje cíl řádu pomocí slov papeže Honoria III. Papež psal Dominikovi a jeho bratřím: „Ten, který obhacuje svou církev stále novým potomstvem, chtěl připodobnit tuto poslední dobu dobám dřívějším a šířit katolickou víru. Proto vám vnukl zbožnou touhu,

abyste si zvolili chudobu a přijali řeholní život, věnovali se hlásání Božího slova a po celém světě zvěstovali jméno našeho Pána Ježíše Krista“. Tento cíl měli Otcové při sestavování textu stále před očima.

Pokud jde o *řeholní život*, ihned vysvítá pozitivní ráz celého výkladu. Rovněž význam řeholního zasvěcení a společného života. Pospolitý charakter *liturgické modlitby*, který tak silně zdůrazňuje konstituce *Sacrosanctum concilium*, i hodně zkrácená doba, jaká se věnuje chórovému oficiu, lépe ospravedlňují zrušení dispense od účasti v chóru. Modlitba soukromá se doporučuje podle prastaré řádové tradice. Pokud jde o *studia*, potvrzuje se apoštolské a pospolité hledisko našich studií. Ožívá dávná postava lektora konventu, poprvé se ustanovuje provinční promotor. *Služba slova* má u nás univerzální ráz: je určena lidu věřícímu, aby víru živila; lidu nevěřícímu, aby víru probouzela; skupinám univerzitním, podle řádové tradice, aby prosazovala posvátnou nauku; odloučeným bratřím, aby podporovala jednotu církve; a posléze dělníkům, aby vydávala evangelijní svědectví a šířila i mezi nimi pravdu. Nový text o *formaci bratří* napomáhá postupnému splývání bratří s celou komunitou, jak v životě a v řízení, tak v apoštolátu, přičemž má za tuto formaci bratří odpovědnost samotná komunita. Byla použita dvě hlavní měřítka pro obnovu zákonodárství o *řízení*. Prvním je větší účast bratří, druhým větší decentralizace čili samospráva provincií. Byly zrušeny výsady spojené dříve s některými oficii. Došlo k jisté velmi důležité novotě ve *volbách*. Bratři spolupracovníci mají stejným způsobem jako bratři klerici aktivní hlas a mohou být zvoleni za členy konventní a provinční rady, jako i za socie převora nebo za delegáty na provinční kapitulu. Text o *hospodářské správě* soustřeďuje všechny správní předpisy, které byly až dosud roztroušeny na různých místech. S ohledem na zvláštní moderní poměry a požadavky v této věci obšírně pojednává o zásadách hospodářské správy, o způsobu správy a dává zvláštní pokyny pro správu finanční.

Základní ústava je hlavní text, uzákoněný přede všemi jinými. Obsahuje bytostné prvky našeho života, které se v podstatě nemohou měnit. Mezi jiným tam čteme: „Máme účast na poslání apoštolů a bereme na sebe i způsob jejich života, tak jak ho chápal svatý Dominik. Jednomyslně žijeme společným životem, věrně zachováváme evangelní rady, horlivě slavíme společnou liturgii, zejména eucharistii a božské oficium, horlivě pěstujeme i vnitřní modlitbu, ustavičně studujeme a vytrváváme v řeholní observanci. To všechno přispívá nejen k Boží slávě a k našemu posvěcení, ale také to přímo slouží spáse lidí. Tyto prvky totiž svorně připravují na kázání a podněcují k němu, ovlivňují ho a zase naopak jsou jím ovlivňovány. Jsou-li pevně mezi sebou spojeny, harmonicky uspořádány a navzájem se obohacují, vytvářejí ve své syntéze vlastní život řádu. Je to život v plném smyslu apoštolský, ve kterém mají kázání a na-

uka vycházet z překypující kontemplanace.“⁷ Tak je náležitě naznačeno poslání našeho řádu, jak žádal Druhý vatikánský ekumenický koncil: „Proto je třeba věrně chápat a zachovávat jak ducha zakladatelů a jejich záměry, tak zdravé tradice; to vše tvoří dohromady rodinný majetek každé společnosti.“⁸

A skutečně, jak tvrdí prvotní svědectví, „ctihodný otec (Dominik) měl ustavičný zvyk, že celý den věnoval získávání duší nebo horlivě kázal nebo zpovídal nebo se oddával ostatním skutkům lásky“.⁹ Náš zakladatel „sám přísně zachovával celou řeholi a chtěl, aby ji i bratři zachovávali“.¹⁰ „Myslí i tělem byl panic až do konce svého života“.¹¹ „Miloval chudobu a nabádal k chudobě i bratry“.¹² „Při jitřním oficiu obcházel obě strany chóru a napomínal a povzbuzoval bratry, aby zpívali hlasitě a zbožně“.¹³ „Vždycky chtěl, aby bratři usilovně studovali“.¹⁴ „Mluvil stále s Bohem nebo o Bohu“.¹⁵

IV.

Nyní ať bratři nad Knihou stanov a nařízení a zejména nad textem Základní ústavy i nad životem našeho otce Dominika zpytují sami sebe, aby mohli poznat, zda jsou jeho pravými syny. Proto ať všichni bratři, a na prvním místě žadatelé, které řád zahrnuje stejnou láskou, s jakou je přijímal náš otec Dominik, vědí, že řád má zvláštní ráz mezi mnoha formami řeholního života, které byly zavedeny z vnuknutí Ducha svatého, aby se uplatnily Boží dary a charismata každého jednotlivce.

Druhý vatikánský ekumenický koncil totiž tvrdí: „Je na prospěch církve, aby společnosti měly svůj zvláštní ráz a úkol.“¹⁶ A znovu: „Tak podle Božího plánu vyrostla podivuhodná rozmanitost řeholních sdružení, která velmi přispěla k tomu, že je církev nejen vyzbrojena pro každé dobré dílo a připravena k úkolům při budování Kristova těla, ale také pro krásu různých darů svých

⁷ Kniha stanov a nařízení, č. 1 § IV.

⁸ *Perfectæ caritatis*, č. 2b.

⁹ *Monumenta Ordinis Prædicatorum Historica* (MOPH), sv. XXXVII, s. 30; sv. XVI, s. 151, č. 33.

¹⁰ MOPH, sv. XVI, s. 166, č. 48.

¹¹ MOPH, sv. XVI, s. 158, č. 39.

¹² MOPH, sv. XVI, s. 150, č. 32.

¹³ MOPH, sv. XVI, s. 156, č. 37.

¹⁴ MOPH, sv. XVI, s. 151, č. 32.

¹⁵ MOPH, sv. XVI, s. 135, č. 13.

¹⁶ *Perfectæ caritatis*, č. 2b.

děti vypadá jako nevěsta vystrojená pro svého ženicha a prozrazuje mnohottvárnou Boží moudrost“.¹⁷

Všichni konečně ať jsou si vědomi, že dílo obnovy, podnikané s věností k našemu otci Dominiku a předepsané církví pro lepší následování Krista a pro vydatnější pomoc potřebám lidí podle požadavků doby, bude mít účinek jen při hluboké obnově duchovní. Ta má oduševňovat všechny nové struktury. Když vnitřní život chybí nebo je slabý, nevedou lepší struktury k ničemu. Když tu je vnitřní život, může účinně doplnit i struktury nedokonalé.

Nuže, milovaní bratři, tady jsou naše nové nebo nově formulované zákony, připravené všemi prostřednictvím svých zástupců nebo bezprostředně s tak neúnavnou prací a láskou. Všechny jsou schváleny generální kapitulou. Nejsou ještě dokonalé, ale to není velká svízeľ, protože je možnost na generálních kapitulách je zdokonalit, jak je v řádu zvykem.

Toto vše jsme chtěli vyložit, abychom všichni přijali nové stanovy nejen bez neodůvodněného a škodlivého předsudku, ale abychom je přijali s láskou a pokorou. A kromě toho abychom je horlivě a pilně uváděli do praxe, abychom jim s láskou a horlivostí dávali život, abychom znamení doby vykládali vždy v lepším smyslu, bez ohledu na dnešní těžkosti. Tak se sluší na lidi, kteří vkládají důvěru především v Boha, dárce všech dober.

Dáno v Římě v naší generální kurii, dne 1. listopadu o svátku Všech svatých, léta Páně 1968.

fr. ANICETO FERNÁNDEZ O.P.
magistr řádu

fr. PATRIK PILASTRO O.P.
generální sekretář

Prot. Num. 165/68

¹⁷ Perfectæ caritatis, č. 1.

ŘEHOLE SVATÉHO BISKUPA AUGUSTINA

Text zde uvedený je text převzatý řádem podle toho, jak je dochován v prototypu uchovávaném v generálním řádovém archivu.

Číslování v textu je převzato z vydání VERHEYEN, L. OPRÆM. *La règle de Saint-Augustin I. La tradition manuscrite*. Paris: 1969, s. 417–437.

[Překladateli byly k textu přidány některé poznámky, které většinou vycházejí ze srovnání textu rukopisu převzatého řádem s textem výše uvedeného kritického vydání pořízeného Verheyenem. Uvádějí do širšího poznání Řehole sv. Augustina a nijak přitom nerozporují to, že pro náš řád je závazné znění uchovávané v řádovém archivu.]

1. Především, drazí bratři, milujte Boha a pak bližního, neboť tato přikázání jsou nám dána jako nejdůležitější. A protože žijete v řeholním společenství, dáváme vám tyto předpisy.

Na prvním místě dbejte o zachovávání jednomyslnosti, vždyť proto jste se sdružili v jednu společnost. Mějte *jednu duši a jedno srdce* v Bohu¹ (Sk 4, 32). O ničem neříkejte, že je to vaše vlastní, ale mějte všechno společné. Představený ať přiděluje jídlo a oděv, ne všem stejně, poněvadž nemáte všichni stejné síly, ale každému podle jeho potřeb. Vždyť čtete ve Skutcích apoštolů, že *měli všechno společné a z toho se rozdělovalo každému, jak potřeboval* (Sk 4, 32.35).

Kteří měli něco ve světě, ať při vstupu do kláštera ochotně svolí, aby to bylo společné. Kteří nic neměli, ať nevyhledávají v klášteře to, co neměli ani venku. Avšak onemocní-li, ať se jim poskytne vše, co potřebují, i kdyby byli dříve tak chudí, že by si nemohli zjednat ani nejpotřebnější. Ale oni ať se nepovažují za šťastné proto, že se jim dostalo pokrmu a oděvu, jaký neměli ve světě.

Ani ať se nevypínají, že jsou přidružení k těm, k nimž se ve světě neodvážili přiblížit, ale ať pozvednou srdce a netouží po světských marnostech, aby nakonec kláštery neprospávaly jen bohatým, nikoli chudým, kdyby se tam bohatí pokořovali a chudí pyšnil.

Naopak ať ti, kteří se ve světě něčím zdáli, nepohrdají svými bratřími, kteří přišli z chudoby do svaté společnosti. Spíše ať se snaží chlubit společností chudých bratří než společenským postavením svých rodičů. Ať se nevynášejí tím, že přispěli něčím ze svého majetku ke společnému životu, a nejsou pyšnější pro to, co dali klášteru, než kdyby užívali své bohatství ve světě. Vždyť všechny ostatní nepravosti působí, že vznikají špatné skutky, kdežto pýcha ohrožuje i skutky dobré a kazí je. Co prospěje rozdat všechno chudým a stát se chudým, když se ubohá duše tím, že se vzdala majetku, stává pyšnější, než byla dříve, dokud ho užívala? Žijte tedy všichni jednomyslně a svorně a ctěte v sobě navzájem Boha, jehož chrámy jste se stali.

2. Své modlitby vykonávejte v určené hodiny a doby. V oratoři nekonejte nic jiného, než k čemu byla určena a odkud má i jméno, abyste tam nepřekáželi bratřím, kteří se chtějí modlit i mimo stanovené hodiny, mají-li kdy.

Když se modlíte k Bohu žalmy a hymny, uvažujte v srdci o tom, co vyslovujete ústy.² Zpívejte jen to, co se má podle předpisů zpívat. Není-li něco předepsáno, aby se zpívalo, nezpívejte to.

¹ Zatímco řádový rukopis zde obsahuje obrat *in Deo* (v Bohu), kritické vydání má variantu *in Deum* (do Boha), která více znamená společné směřování v zaměření na Boha (pozn. překl.).

² Zatímco řádový rukopis zde obsahuje obrat *ore* (ústý), kritické vydání má termín *voce* (hlasem) (pozn. překl.).

3. Tělo ovládejte posty a zdrženlivostí od pokrmu a nápoje, pokud to dovoluje zdraví. Nemůže-li se někdo postit, ať aspoň nejí mimo čas společného stolu, není-li nemocen.

Jakmile zasednete ke stolu, poslouchajte až do konce jídla bez hluku a hovořu, co se vám podle obyčeje čte, aby nejenom ústa požívala pokrm, ale i sluch se toužil nasytit slovem Božím.

Podává-li se jiný pokrm těm, kteří v dřívějším způsobu života zeslábli, nemají to ostatní těžce nést. Ať to nepovažují za nespravedlivé ti, kteří se ve světském způsobu života stali odolnějšími, a ať je nepokládají za šťastnější, protože dostávají to, čeho se jim neposkytuje. Ať se spíše považují za šťastné, že mají dost sil k tomu, co jiní nemohou dělat. Dostanou-li ti, kteří přišli do kláštera z jemnějšího způsobu života, nějaké pokrmy, šaty nebo přikrývky, které se nedávají silnějším, a proto šťastnějším, ať uváží ti, kteří je nedostávají, kolik oni opustili, když přešli ze světského způsobu života k nynějšímu, třebaže ještě nedosáhli takového uskrovnění jako ostatní, tělesně silnější. Ať nechtějí všichni bratři to, co lepšího se dostává některým – ne z úcty, ale ze shovívavosti –, aby v klášteře nezavládla tak odporná převrácenost, že by bohatí žili podle svých možností v chudobě a chudí zchoulostivěli.

Protože se nemocným dostává méně, aby se jim nepřitížilo, nutno o ně po nemoci tím více pečovat, aby se rychleji zotavili, a to i o ty, kteří přišli ze světa z nejnuznějších poměrů. Takže i jim se v nynější nemoci poskytuje totéž, co zajišťoval bohatým jejich dřívější způsob života. Ale když nabudou dřívějších sil, ať se vrátí ke šťastnějšímu způsobu života, protože se na Boží služebníky sluší, aby měli co nejmenší požadavky; aby se po uzdravení neoddávali zálibě v jídle, které potřebovali pro zotavení z nemoci. Považujte za bohatší ty,³ kteří statečněji snášejí chudobu. Vždyť je lépe mít menší požadavky než nadbytek.

4. Váš oděv ať není nápadný a nesnažte se líbit oděvem, ale mravy. Když vyjdete z kláštera, jděte pospolu; a když dojdete k cíli, zůstaňte pohromadě. Ve vaší chůzi, v chování, v oděvu a v žádném pohybu ať není nic, co by mohlo pozorující pohoršit, ale vše ať je ve shodě s vaším svatým stavem.

I kdyby váš pohled padl na některou ženu, neupírejte ho na žádnou. Jistě vám není zakázáno vidět cestou ženy, ale je hříšné zatoužit po nich nebo si přát, aby ony zatoužily po vás. Neboť vzájemná nezřízená žádost vzniká a živí se nejen nevyjevenou (mlčenlivou) touhou, ale i žádostivým pohledem.⁴ Ne-

³ Řádový rukopis začíná tuto věť obratem *Illos aestiment ditiores* (ať je považují za bohatší ti, ...), zatímco kritické vydání uvádí *Illi se aestiment ditiores* (Ať sebe považují za bohatší ti, ...) (pozn. překl.).

⁴ Řádový rukopis má obrat *Nec solo tacito affectu, sed affectu et aspectu quoque...* (nejen nevyjevenou (mlčenlivou) touhou, ale i žádostivým pohledem), zatímco kritické vydání uvádí *Nec solo tacito*

říkejte, že máte čistou duši, máte-li nečisté oči, neboť nečisté oko prozradí nečisté srdce. A když se vzájemně prozradí nečistá srdce, třeba mlčky, vzájemným pohledem, a mají zalíbení v této tělesné žádosti, ztrácí se čistota mravů, i kdyby těla zůstala nedotčena. Upírá-li někdo z vás zrak na ženu a těší se z jejího upřeného pohledu, ať se nedomnívá, že ho přitom nikdo nevidí. Jistě to vidí druhí, o nichž se domnívá, že to nezpozorovali.

Konečně, i kdyby se to utajilo a nikdo to neviděl, co onen Pozorující nahoře, před nímž není nic tajné? Copak se můžeme domnívat, že nevidí, když pozoruje tím trpělivěji, čím je moudřejší? Ať se Bohu zasvěcený muž bojí, že by se mu znelíbil, kdyby se chtěl hříšně zalíbit ženě. Ať uváží, že On všechno vidí, aby nezatoužil po hříšném pohledu na ženu. I v této záležitosti se doporučuje bázeň slovy Písma: *Ohavný je před Pánem, kdo upírá zrak.* (Př 27, 20).

Jste-li tedy v kostele nebo kdekoli jinde, kde jsou ženy, chraňte vzájemně svou cudnost. A tak Bůh, který ve vás přebývá, bude vás chránit vašim vlastním úsilím.

Jestliže zpozorujete u někoho z vás tuto volnost v pohledech, o níž mluvím, napomeňte ho hned, aby nepokračovalo to, co hříšně začal, ale aby se to okamžitě napravilo.⁵ Uvidíte-li však, že se po napomenutí chová stejně, třeba někdy jindy, je bratr, který ho vidí, povinen to oznámit, aby jeho raněná duše byla vyléčena. Avšak dříve ať upozorní druhého nebo třetího (bratra), aby bylo zajištěno svědectví dvou nebo tří, a tak mohl být s náležitou přísností potrestán.

Nemyslete si, že jste zlomyslní, když to oznámíte. Naopak, jistě nejste bez viny, necháváte-li svým mlčením hynout bratra, kterého jste mohli upozorněním zachránit. Vždyť má-li tvůj bratr na těle ránu, kterou chce zatajit ze strachu před řezáním,⁶ nebyl bys necitelný, kdybys to zamlčel, a soucitný, když to oznámíš? Tím spíš to tedy máš oznámit, aby v jeho duši (srdci) nehnisala mnohem horší rána.

Jestliže se však bratr nepolepšil po vašem napomenutí, dříve než upozorníte bratry, kteří by ho usvědčili, kdyby zapíral, oznamte to představenému, aby se věc neroznesla, kdyby se bratr polepšil po soukromé domluvě. Ale jakmile zapírá, ať o něm vydají svědectví jiní, třeba i veřejně, aby nebyl obviněn výpovědí jediného bratra, nýbrž usvědčen dvěma nebo třemi. Usvědčenému ať je pro

tactu et affectu, sed aspectu quoque... (nejen mlčenlivým dotykem a touhou, ale i žádostivým pohledem) (pozn. překl.).

⁵ Řádový rukopis má obrat *ne caepa progrediantur, sed de proximo corrigantur* (aby nepokračovalo to, co hříšně začal, ale aby se to okamžitě napravilo); kritické vydání užívá obrat *ne caepa progrediantur, sed de proximo corrigatur* (aby nepokračoval v tom, co hříšně začal, ale aby se okamžitě napravil) (pozn. překl.).

⁶ Řádový rukopis má obrat *dum timet secari* (ze strachu před řezáním), zatímco kritický text užívá obratu *dum timet sanari* (ze strachu před léčením) (pozn. překl.).

polepšení uloženo pokání podle dobrozdání představeného nebo kněze, pod jehož správu patří. Kdyby je odepřel přijmout, vylučte ho ze své společnosti, i kdyby sám nežádal o propuštění. To není krutost, ale milosrdenství, aby svou zhoubnou nákazou nezahubil mnohé jiné.

A co jsem řekl o zákazu upírat zrak, zachovávejte pečlivě a věrně také při jiných proviněních, když je zpozorujete, zamezujete jim, oznamujete je, usvědčujete z nich a soudíte je, a to s láskou k lidem a s nenávisť k nepravostem. Proviní-li se někdo tak dalece, že přijme tajně od někoho dopis nebo dar, promiňte mu a modlete se za něho, vyzná-li se z toho sám. Je-li však přistižen při činu a dokáže-li se mu vina, ať je přísně potrestán podle dobrozdání představeného nebo kněze.

5. Oděv mějte na jednom místě pod dohledem jednoho, dvou nebo i více bratrů, podle toho, kolik je jich třeba, aby byl udržován v pořádku a nebyl poškozen od molů. A jako máte pokrm z jedné spižírny, dostávejte i oděv z jedné šatny. Pokud možno, nestarejte se sami, abyste dostali oděv vhodný pro roční dobu, ani zda dostanete šaty, které jste odevzdali, nebo jiné, které nosil jiný bratr, jen když se vám neodpírá, co potřebujete.

Jestliže však vzniká mezi vámi nespokojenost a reptání a stěžuje-li si někdo, že dostal horší oděv, než měl, a že si nezasluhuje, aby nosil šaty po jiném bratru, poznejte z toho, kolik vám chybí ze svatého roucha srdce, když se hádáte kvůli rouchu těla. Trpí-li se vám ta slabost, že dostáváte, co jste si uložili, mějte aspoň všechny věci uskladněny v jedné místnosti pod společným dohledem, aby nikdo neobstarával nic pro sebe. Ale pracujte všichni společně a pro společenství s větší chutí a vytrvaleji, než kdybyste pracovali pro sebe. Láska totiž, jak je psáno, *nevyhledává to, co jí patří* (srov. 1 Kor 13, 5), a nedává přednost vlastnímu před společným, nýbrž společnému před vlastním. Proto čím více budete pečovat o společný zájem než o vlastní, tím jste lepší, aby ve všech pomíjejících potřebách měla prvenství láska, která zůstává na věky.

Z toho následuje, že nesmíte přijímat tajně, když někdo daruje svým synům v klášteře nebo jiným příbuzným oděv nebo jinou věc, ale představený má právo dát ji k společnému užívání nebo jinému bratru, který ji potřebuje. Kdyby někdo zatajil darovanou věc, ať je potrestán, jako by ji odcizil.

Oděv si perte podle rozhodnutí představeného buď sami nebo jej dejte prát, abyste přílišnou touhou po čistém oděvu neposkvrnili svou duši. Vyžaduje-li to zdraví, neodpírejte tělu lázně podle lékařského předpisu, takže se bratr na přání představeného podrobí léčbě, i když k ní nemá chuti. Jestliže si to však bratr přeje a není mu to snad na prospěch, ať se mu nevyhoví. Neboť někdy se domníváme, že nám prospívá, co nám ve skutečnosti škodí. Kořečně, jestliže si služebník Boží nařiká na nějakou skrytou chorobu, ať se mu

bez pochybování uvěří. Není-li však jisté, přispívá-li příjemný lék k vyléčení, poraďte se s lékařem.

Do lázní, nebo kam je třeba jít, nemají chodit méně než dva nebo tři. Kdo potřebuje vyjít, ať jde s těmi, které mu určí představený.⁷

Péče o nemocné, zotavující se nebo trpící slabostí, i bez horečky, ať je svěřena jednomu bratru. Ten vyžádá ze spižírny všechno, co považuje pro každého za potřebné. Ti, kdo pečují o spižírnu, šatnu nebo knihy, ať bez reptání slouží svým bratřím. Knihy žádejte každého dne v určenou hodinu; kdo o ně bude žádat mimo určenou hodinu, ať se mu nevyhoví. Jestliže však bratři potřebují šaty nebo obuv, ať jim je správcové šatny vydají podle toho, jak žádají.

6. Spory buď vůbec nemějte, nebo je co nejrychleji ukončete, aby hněv nevzrostl v nenávist a neudělal z třísky trám a z duše vražednici, jak je psáno: *Kdo nenávidí svého bratra, je vrah.* (1 Jan 3, 15). Kdo z vás by někomu ublížil nadávkou, hněvivými slovy nebo dokonce nařčením, ať hledí co nejdřív napravit svou vinu zadostiučiněním a uražený ať mu bez výčitek odpustí. Jestliže si však ublížili navzájem, ať si to navzájem prominou pro vaše modlitby, které mají být tím světlejší, čím jsou častější.

Kdo je častěji pokoušen ke hněvu, ale upřímně se snaží dosáhnout odpuštění od uraženého, je lepší než bratr, který se nedá tak snadno popudit ke hněvu, ale těžko se odhodlává prosit za odpuštění. Ten, kdo nechce nikdy prosit za odpuštění nebo neprosí upřímně, je nadarmo v klášteře, i když z něho není vyloučen. Varujte se tedy tvrdých slov. Jestliže přece vyjdou z vašich úst, neváhejte podat lék těmi ústy, kterými jste poranili.

Kdyby potřeba udržet kázeň vynutila vám, představení, tvrdá slova, nejste povinni prosit za odpuštění své podřízené, i když cítíte, že jste překročili míru, aby se přílišným pokořováním neumenšila vážnost nadřízených u podřízených.⁸ Ale je třeba, abyste prosili o odpuštění Pána všech, který ví, jak

⁷ Kritický text pořízený Verheyenem má zde delší čtení: *Nec ille qui habet aliquando eundi necessitatem, cum quibus ipse voluerit, sed cum quibus prepositus iusserit ire debet.* (Kdo potřebuje vyjít, ať nejde s těmi, které by sám chtěl, ale s těmi, které mu určí představený.) (pozn. překl.).

⁸ Kritický text tu má dosti odlišné čtení: *Quando autem necessitas discipline minoribus* [text OP: moribus] *coercendis dicere vos verba dura compellit, si etiam in ipsis* [text OP: ipsi] *modum vos excessisse sentitis, non a vobis exigitur, ut ab eis* [text OP: a vobis subditis] *veniam postulatis.* (Kdyby potřeba udržet kázeň hochů vynutila vám říci tvrdá slova, nejste povinni prosit je za odpuštění, i když cítíte, že jste překročili míru.)

V komentářích k řeholi je vysvětleno, že termínem *minores* jsou označeni nezletilí chlapci, kteří byli do kláštera svěřeni na výchovu; v tomto smyslu se tedy nejedná o vztah mezi nadřízeným a podřízenými uvnitř komunity, ale o vztah k podřízených nedospělým, kteří nejsou členy komunity (pozn. překl.).

milujete ty, které snad přísněji trestáte. Ať mezi vámi nevládne láska smyslná, ale duchovní.

7. Poslouchejte svého představeného jako otce,⁹ a ještě mnohem víc kněze, který se o vás všechny stará. Aby se všechno toto zachovávalo a nezůstalo bez trestu žádné nedbalé opomenutí, ale každá chyba aby byla pokárána a napravena, je svatou povinností představeného trestat přestupky a to, co přesahuje jeho možnosti nebo síly, oznámit knězi, který má u vás větší autoritu.

Ať se představený nepokládá za šťastného, že může nad vámi vládnout, ale že vám smí s láskou sloužit. Představenému před vámi náleží čest, ale před Bohem ať v bázni zaujímá místo u vašich nohou. Ať je pro všechny příkladem dobrých skutků. Ať napomíná nepokojné, těší malomyslné, pečuje o nemocné a je trpělivý ke všem. Nechtť má v lásce disciplínu a kvůli bázni ji ukládá.¹⁰ Třebaže je obojí nutné, přece ať si raději přeje, abyste ho měli rádi, než se ho báli, a má na paměti, že z vás bude vydávat počet Bohu. Mějte tedy horlivější poslušností soucit nejen se sebou, ale i s ním, protože je sice mezi vámi na vyšším místě, ale též ve větším nebezpečí.

8. Dej Bůh, abyste toto vše zachovávali z lásky k duchovní kráse a šířili dobrým životem líbeznou vůni Kristovu, ne jako otroci podrobení zákonu, ale jako svobodní lidé v milosti. Abyste se mohli shlížet v této knížce jako v zrcadle a aby se něco nezanedbalo ze zapomenutí, buď vám jednou v týdnů čtena. A shledáte-li, že zachovááte všechno, co je v ní psáno, děkujte Pánu, dárce všeho dobra. Jestliže však někdo zjistí, že proti ní nějak chybuje, lituj minulého přestupku, varuj se ho v budoucnosti a modli se, aby ti Bůh vinu odpustil a abys nebyl uveden do pokušení.

Končí se Řehole svatého biskupa Augustina

⁹ Kritický text zde vkládá další slova: *honore servato, ne in illo offendatur Deus* (při zachování náležité úcty, aby v představeném nebyl urážen Bůh) (pozn. překl.).

¹⁰ V nové době překládají někteří: *Měj v lásce kázeň a... bdí nad jejím zachováváním*. Ale slovem *disciplína* bývalo v kláštích označováno *bičování*, a to má zde svatý Augustin na mysli (pozn. překl.).

KNIHA STANOV A NAŘÍZENÍ BRATŘÍ ŘÁDU KAZATELŮ

V následujícím textu stanov a nařízení v I. díle jsou v hranatých závorkách uvedeny výrazy, které mají napomoci pochopení překladu – většinou jde o latinské výrazy vzaté z originálního textu. Takto vyznačené texty nejsou součástí samotného českého překladu Knihy stanov a nařízení (pozn. red.).

I. DÍL

PLATNÉ STANOVY A NAŘÍZENÍ¹

- Stanovy [*constitutiones*], pro které neplatí jiný text inchoace nebo aprobace s nařízením.
- Inchoace (☞) a aprobace (☞☞) stanov učiněné s nařízením (srov. č. 276 § I a č. 277).
- Nařízení [*ordinationes*], učiněná na generální kapitule v River Forest a vydaná ve formě „Knihy stanov a nařízení“², pro která nebyly následujícími kapitulami zavedeny změny (srov. Akta generální kapituly v Madona dell’Arco, 1974, č. 29, 30 a 32).
- Nařízení učiněná kapitulami po generální kapitule v River Forest a schválená třetí generální kapitulou podle ustanovení č. 285 § I.
- Nařízení³ učiněná pro LCO na generálních kapitulách v Tultenango roku 2022 a v Krakově roku 2025, i když nezůstala v platnosti po dvě kapituly a na třetí nebyla schválena (srov. č. 285 § I a Akta generální kapituly v Madona dell’Arco, 1974, č. 29 a 30).

¹ Stanovy jsou v této knize vytištěny standardním písmem, nařízení kurzívou.

² Kniha stanov a nařízení (*Liber constitutionum et ordinationum*) = LCO (pozn. red.).

³ ♦ : označení nařízení učiněného pro LCO pouze jednou generální kapitulou
♦♦ : označení nařízení učiněného pro LCO a schváleného následující kapitulou, které ruší předchozí nařízení podle ustanovení č. 285 § II

Kapituly jsou označeny následovně: T: Tultenango, 2022, K: Krakov, 2025.

Číslo uvedené u označení kapituly odpovídá číslu akt příslušné kapituly.

ZÁKLADNÍ ÚSTAVA (CONSTITUTIO FUNDAMENTALIS)

1. – § I. – Úkol řádu vyjádřil papež Honorius III. v listě svatému Dominikovi a jeho bratřím těmito slovy: „Ten, který obohacuje svou církev stále novým potomstvem,⁴ chtěl připodobnit tuto poslední dobu dobám dřívějším a šířit katolickou víru. Proto vám vnukl zbožnou touhu, abyste si zvolili chudobu a přijali řeholní život, věnovali se hlásání Božího slova a po celém světě zvěstovali jméno našeho Pána Ježíše Krista“.⁵

§ II. – Řád bratří kazatelů, založený svatým Dominikem, je si totiž „od počátku vědom, že byl založen zvláště pro kázání a pro spásu duší“.⁶ Ať se tedy naši bratři podle příkazu zakladatele „chovají všude počestně a zbožně jako muži, kteří si přejí pečovat o spásu svou a o spásu jiných, jako muži evangelia, kteří jdou ve stopách svého Spasitele a mluví s Bohem nebo o Bohu buď sami u sebe nebo s bližními“.⁷

§ III. – Abychom se zdokonalovali tímto následováním Krista v lásce k Bohu a k bližnímu, jsme profesí přijati do našeho řádu a zcela zasvěceni Bohu. Novým způsobem se oddáváme cele církvi a k neztenčenému „hlásání Božího slova jsme cele určeni“.⁸

§ IV. – Máme účast na poslání apoštolů a bereme na sebe i způsob jejich života, jak ho chápal svatý Dominik. Jednomyslně žijeme společným životem, věrně zachováváme sliby evangelijních rad, se zanícením konáme společnou liturgii, zejména eucharistii a božské officium, i vnitřní modlitbu, ustavičně studujeme a vytrváváme v řeholní observanci. To všechno přispívá nejen k Boží

⁴ Z přímlyvy za katechumeny na Velký pátek.

⁵ *Honorius III. svatému Dominiku*, 18. 1. 1221, MOPH (Monumenta Ordinis fratrum Prædicatorum historica) sv. XXV, s. 144.

⁶ *Prvotní stanovy OP*, úvod.

⁷ *Prvotní stanovy OP*, část II., hl. 31.

⁸ *Honorius III. všem církevním prelátům*, dne 4. února 1221. In MOPH, sv. XXV, s. 145.

slávě a k našemu posvěcení, ale také to přímo slouží spáse lidí. Tyto prvky totiž svorně připravují na kázání a podněcují k němu, ovlivňují ho a zase naopak jsou jím ovlivňovány. Jsou-li tyto prvky mezi sebou pevně spojeny, harmonicky vyvážené a přispívá-li každý z nich k plodnosti ostatních prvků, vytvářejí tak ve své syntéze vlastní život řádu, život v plném smyslu apoštolský, v němž mají kázání a nauka vycházet z překypující kontemplace.

§ V. – Kněžským svěcením jsme se stali spolupracovníky biskupů. Naší vlastní povinností je úkol prorocký. Se zřetelem na podmínky lidí, doby a místa hlásáme všude slovem i příkladem radostnou zvěst Ježíše Krista. Tak máme vzbuzovat víru nebo hlouběji utvářet celý život k budování Kristova těla, což se naplňuje ve svátostech víry.

§ VI. – Podoba řádu jako řeholního společenství vychází z jeho poslání a z bratrského společenství. Protože služba slova a přisluhování svátostmi víry je úkolem kněží, je náš řád [*religio nostra*] kněžský. Na jeho poslání mají v mnoha ohledech účast také bratři spolupracovníci, kteří tak zvláštním způsobem realizují obecné kněžství. Pověření kazatelů zcela k hlásání evangelia slovem i skutkem se projevuje i v tom, že jsou slavnou profesí zcela a navždy spojeni s životem a posláním Kristovým.

Řád má všeobecný charakter, neboť je ve spojení s celou církví poslán ke všem národům. K plnění tohoto poslání mu napomáhá exempce⁹ a plná jednota se svou hlavou, magistrem řádu, k němuž jsou všichni bratři bezprostředně vázáni profesí. Studium a hlásání evangelia totiž vyžadují disponibilitu všech.

Tímto posláním řádu se zvláštním způsobem potvrzuje a rozvíjí zodpovědnost a osobní milost bratří. Každý bratr má totiž být po ukončení formace považován za zralého muže, neboť učí jiné lidi a bere na sebe v řádu různé úkoly. Z tohoto důvodu řád stanoví, aby jeho vlastní zákony nezavazovaly pod hříchem, ale aby je bratři přijímali moudře, „ne jako otroci podrobení zákonu, ale jako svobodní lidé v milosti“.¹⁰

K dosažení cíle řádu má představený moc dispensovat, „když to někdy pokládá za prospěšné, hlavně v tom, co se jeví jako překážka pro studium nebo užitek duší“.¹¹

⁹ Exempce = vynětí; zde je míněno vynětí z pravomoci biskupa (pozn. red.).

¹⁰ *Řehole svatého Augustina*, č. 8.

¹¹ *Prvotní stanovy OP*, úvod.

§ VII. – Společenství a všeobecnost našeho řádu určují také jeho řízení. V něm vyniká organická a spořádaná účast všech složek na uskutečňování vlastního cíle řádu. Řád totiž není omezen na komunitu bratří, ačkoli komunita je základní buňkou, ale rozšiřuje se ve společenství konventů, které tvoří provincii, a ve společenství provincií, z kterých je vytvořen řád sám. Proto na jeho řízení, které je všeobecné v hlavě, totiž v kapitule a v magistrovi řádu, mají úměrně účast provincie a konventy s přiměřenou autonomií. V důsledku toho je naše řízení svým způsobem v rukou všech, neboť představení nabývají obvykle svého officia volbou bratří, kterou potvrdí vyšší představený. Kromě toho mají komunity při projednávání důležitých záležitostí mnohonásobně podíl na svém řízení prostřednictvím kapituly nebo rady.

Toto společné řízení je vhodné k rozvoji řádu a k častému opětnému rozlišování [*recognitio*]. Neboť představení, a skrze své zástupce i bratři, se na generálních kapitulách provinciálů a definitorů starají společně, a to se stejným právem a se stejnou svobodou, aby se poslání řádu dostávalo podpory a aby se řád sám vhodně obnovoval. Toto ustavičné opětné rozlišování je nutné nejen pro udržení ducha křesťanského soužití, ale i pro vlastní poslání řádu, které řád zavazuje, aby svou přítomnost ve světě přizpůsoboval každé generaci.

§ VIII. – Základní úkol řádu a z něho vyplývající způsob života si zachovávají v každé době svou důležitost v církvi. Ale jak nás poučuje naše tradice, je zvláště důležité jim porozumět a oceňovat je, když nastanou podmínky pro změny a vývoj. Za takových okolností je úmyslem řádu statečně obnovovat sám sebe a přizpůsobovat se okolnostem, tím že rozlišuje a schvaluje to, co je v přáních lidí dobré a užitečné, a to potom přejímá do nezměnitelného souladu základních prvků svého života.

Tyto prvky se u nás nemohou podstatně změnit a mají určovat formy života a kázání přizpůsobené potřebám církve a lidí.

§ IX. – Dominikánská rodina se sestává z bratří kleriků a spolupracovníků, z mnišek, ze sester, z členů sekulárních institutů a z členů sdružení kněží a laiků. Následující Stanovy a nařízení se však týkají jen bratří, není-li výslovně stanoveno jinak; jejich předpisy sice dbají o nutnou jednotu řádu, avšak nevyklučují nutnou různost podle zákonů samých.

ČÁST PRVNÍ ŽIVOT BRATŘÍ

Stat' první

Následování Krista: řeholní zasvěcení, posvátná liturgie a modlitba, studium, služba slova, vztah bratří k jiným skupinám řádu a ke sdružením.

Stat' druhá

Formace bratří: obecné zásady, povolání, noviciát, profese, formace po noviciátu.

STAŤ PRVNÍ

NÁSLEDOVÁNÍ KRISTA

HLAVA I.

ŘEHOLNÍ ZASVĚCENÍ

Článek I. – SPOLEČNÝ ŽIVOT

2. – § I. – Jak nám připomíná řehole, jsme sdruzeni v jedno především proto, abychom žili v domě jednomyslně a měli jednu duši a jedno srdce v Bohu. Tato jednota dosahuje své plnosti za obvodem konventu ve společenství s provincií a s celým řádem.

§ II. – Jednomyslnost našeho života, zakořeněná v Boží lásce, má být příkladem všeobecného smíření v Kristu, které hlásáme slovem.

3. – § I. – Jako v apoštolské církvi, tak i mezi námi se společenství zakládá, buduje a upevňuje v témže Duchu, ve kterém Slovo od Boha Otce jednou vírou přijímáme, jedním srdcem na ně nazíráme a jedněmi ústy je chválíme. V něm tvoříme jedno tělo, neboť máme účast na jednom chlebě. V něm konečně máme všechno společné a jsme určeni k témuž dílu evangelizace.

§ II. – Poslušnost pomáhá bratřím k jednomyslnosti, kázeň čistoty je spojuje vyšší láskou, chudobou jsou úžeji na sobě závislí, a tak Boží církev, na jejímž rozšíření mají pracovat ve světě, budují nejdříve ve vlastním konventu.

4. – § I. – Ať se všichni navzájem přijmou a semknou jako údy téhož těla, rozdílné sice vlohami a úkolem, avšak rovné v poutu lásky a profese, aby byl každý konvent bratrskou komunitou.

§ II. – S vědomím své odpovědnosti za společné dobro ať bratři ochotně přijímají úkoly v konventu. Ať při všech pracích radostně spolupracují s jinými, a vidí-li některé přetížené, ať s radostí vypomohou.

5. – *Ať se bratři ochotně účastní společných rekreací. Jími se podporuje vzájemné poznávání a bratrské společenství.*

6. – Velmi záleží na jednomyslné účasti všech bratří, aby tak apoštolská součinnost a bratrské společenství přinášely hojnější plody: „Dobro společně

ochotně přijímané se rychle a snadno šíří“.¹² Proto ať se ve všech konventech konají rozhovory o zvelebení apoštolátu a řeholního života.

7. – § I. – Na podporu řeholního života ať se koná aspoň jednou za měsíc rozhovor za vedení převora nebo jiného bratra jím jmenovaného. Při něm ať mají všichni bratři možnost upřímně a laskavě projevit své mínění o předmětu, který je předem určen a všem oznámen a který se týká služeb a úkolů komunity.

§ II. – Stejně ať se koná několikrát do roka řeholní kapitula. Na ní ať bratři zkoumají způsobem určeným konventní kapitulou svou věrnost apoštolskému poslání konventu a řeholnímu životu a ať konají nějaké pokání. Při této příležitosti může mít představený promluvu o duchovním a řeholním životě, dávat vhodná povzbuzení a určovat způsoby nápravy.

§ III. – Bratři, kteří procházejí obdobím formace, ať mají rozhovory a kapituly za vedení příslušných magistrů. Avšak podle ustanovení č. 309 § II se mohou účastnit úplně nebo částečně i shromáždění celé komunity.

8. – Představení ať bedlivě pečují, aby bratři, kteří kvůli službě dlí mimo konvent, do něhož jsou asignováni, se do něho často vraceli a aby je jiní navštěvovali. Komunita ať je s radostí přijímá, ochotně jim pomáhá a má duchem i skutkem účast na jejich pracích. Oni pak ať zastávají svou službu jako členové komunity a ochotně ať docházejí na konventní shromáždění, aby tak byli ostatními bratřími utvrzováni v apoštolské horlivosti a zase naopak je mohli povzbuzovat.

9. – Po vzoru svatého Dominika, který byl „otcem a těшитelem nemocných bratří a těch, kdo měli trápení“,¹³ ať představený bedlivě pečuje o nemocné. Ať jim dává vhodné dispense, i když o ně nežádají. Jak představený, tak všichni bratři ať nemocné starostlivě navštěvují.

10. – Bratři starší nebo slabšího zdraví ať mají v konventu takové místo, aby se mohli podílet na životě komunity. Ať se jim také poskytne vhodná péče a ať je mohou navštěvovat příbuzní a přátelé.

11. – Když se nemocnému přitíží, ať představený po poradě s lékařem buď sám nebo prostřednictvím někoho jiného šetrně bratra upozorní, aby mohl včas přijmout svátosti.

12. – Naše společenství ať zahrnuje zvláštní starostlivostí trpící bratry.

¹² HUMBERT DE ROMANIS, *Expositio Regulæ*, XVI. In *Opera de vita regulari* (ed. Berthier I, s. 72).

¹³ *Kanonizační proces*. In MOPH, sv. XVI, s. 178, č. 3.

13. – *Vůči těm, kteří nás opustili, ukažme svou přívětivostí a vhodnou pomocí, že je máme rádi a že důvěřujeme v Boží milosrdenství.*

14. – *Hosté ať jsou přijímáni vlídně a ať se s nimi zachází dobrotivě a laskavě.*

15. – § I. – S rodiči a příbuznými bratří ať se jedná s náležitou úctou a láskou.

§ II. – Ať se bratři vděčně sdílejí o modlitby a zásluhy za své apoštolské práce s dobrodinci. Vždyť oni se dělí s nimi o dobra duchovní i pozemská, aby se mohli bratři snáze věnovat dílu evangelia.

16. – Ať si bratři věrně připomínají ty, kteří je předešli v rodině svatého Dominika a kteří jim poskytují „příklad života, účast na společenství a oporu přímluvy“.¹⁴ Ať si připomínají jejich skutky a nauku a šíří je. Kromě toho ať nechybí zemřelým bratřím přímluvné modlitby.

ČLÁNEK II. – POSLUŠNOST

17. – § I. – Na začátku řádu žádal svatý Dominik od bratří, aby mu slíbili společenství a poslušnost.¹⁵ Sám se pokorně podřizoval¹⁶ nařízením, především zákonům, které vydala po plném uvážení¹⁷ generální kapitula bratří. Avšak mimo generální kapitolu vyžadoval od všech dobrovolnou poslušnost,¹⁸ dobrotivě sice,¹⁹ ale pevně,²⁰ v tom, co sám po náležité úvaze²¹ při vedení celého řádu prikazoval. Aby totiž společenství věrně vytrvalo ve svém duchu a poslání, potřebuje základ jednoty, a ten získá poslušností.

§ II. – Proto je v naší profesi vyjádřen jediný slib, totiž slib poslušnosti magistrovi řádu a jeho nástupcům, podle zákonů bratří kazatelů. Tak je zachována jednota řádu a profese, odvislá od jednotnosti hlavy, k níž jsou všichni vázáni poslušností.

18. – § I. – Touto profesí napodobujeme zvláštním způsobem Krista, který se pro život světa vždycky podroboval vůli Otce, a jsme tak i úžeji spojeni

¹⁴ *Konstituce Druhého vatikánského koncilu Lumen gentium*, č. 51.

¹⁵ *Prvotní stanovy OP*, část I., hl. 14.

¹⁶ *Kanonizační proces*. In MOPH, sv. XVI, s. 151, č. 33; srov. s. 124, č. 2.

¹⁷ JORDÁN, *Libellus*. In MOPH, sv. XVI, s. 46, č. 41.

¹⁸ *Prvotní stanovy OP*, část I., hl. 13.

¹⁹ *Kanonizační proces*. In MOPH, sv. XVI, s. 127, č. 6; s. 150, č. 32; s. 163, č. 43; s. 142, č. 24; s. 143, č. 25; s. 166, č. 48.

²⁰ JORDÁN, *Libellus*. In MOPH, sv. XVI, s. 74, č. 103.

²¹ Tamtéž.

s církví. K jejímu budování se spolu s bratřími a pod vedením představených, zastupujících lidskou službou Boha, oddáváme společnému dobru církve a řádu.

§ II. – Toto společné dobro nám ukazují i řeholní a apoštolské požadavky komunity a vnitřní osvětlení Ducha svatého, který napomáhá poslání řádu.

§ III. – Naši bratři jsou povinni poslechnout své představené ve všem, co patří k řeholi [svatého Augustina – pozn. překl.] (srov. č. 275 § I) a k našim zákonům. Nejsme však povinni, ba dokonce nesmíme poslechnout v tom, co je proti příkázáním Božím a církevním nebo proti zákonům řádu, nebo v tom, co nepřipouští dispensování od představeného. V pochybnostech však jsme všichni povinni poslechnout.

19. – § I. – Mezi sliby zachovávat evangelijní rady vyniká poslušnost. Jí se zcela oddává Bohu sama osoba a její úkony jsou bližší cíli profese, kterým je dokonalá láska. Poslušností posléze přijímáme zároveň všechno ostatní, co náleží k apoštolskému životu.

§ II. – Protože se poslušností spojujeme s Kristem a s církví, jsou všechny práce a všechna umrtvování, která podstupujeme při jejím plnění, prodloužením obětí Kristovy a stávají se obětí jak za nás, tak za církev. Dokonáním této oběti se naplní celé dílo stvoření.

§ III. – Poslušnost, kterou „vítězíme v srdci sami nad sebou“, ²² nejvíce prospívá k dosažení oné vnitřní svobody, která je vlastní Božím dětem a připravuje nás na darování se v lásce.

20. – § I. – Společné dobro, pro které jsou bratři povinni poslouchat, vyžaduje, aby je představení ochotně vyslechli a vhodně se s nimi poradili, hlavně v důležitějších záležitostech. Nesmí tím být však dotčena jejich autorita v rozhodování o tom, co se má konat. Tak se může celá komunita jako jedno tělo zaměřovat na společný cíl: lásku.

§ II. – Protože Duch svatý řídí církev také zvláštními schopnostmi a charismaty, ať mají představení při uplatňování autority bedlivě na zřeteli specifické dary bratří. Ať posuzují a usměrňují dary, které Duch svatý vzbuzuje v řádu k dobru církve podle potřeby doby. Proto jak v zastávání povinností, tak při přijímání nových úkolů ať se bratřím přizná přiměřená odpovědnost a ponechá svoboda v mezích společného dobra a podle nadání každého z nich.

²² Sv. Řehoř Veliký, *Moralia in Job*, XXXV. PL 76 c. 765, In Sv. Tomáš Akvinský, *Summa theol.* II-II, q. 104, a. 1.

§ III. – Představený ať hledá jen Boží vůli a dobro komunity. „Ať se nepokládá za šťastného, že může (nad vámi) vládnout, ale že (vám) smí s láskou sloužit“, ²³ a ať vede k svobodnému plnění povinností, ne k otrocké poddanosti.

§ IV. – Bratři ať ochotně poslouchají své představené v duchu víry a lásky k Boží vůli a v bratrské spolupráci. Upřímně ať se snaží s nimi cítit a horlivě a pozorně ať plní, co jim přikazují. Při vykonávání povinností ať se snaží o poslušnost pohotovou i pečlivou bez odkládání a prostou bez neužitečného zkoumání.

21. – Celý náš řád, stejně jako všichni řeholníci, je podřízen jako nejvyššímu představenému římskému veleknězi. Jeho jsou bratři povinni poslouchat též ze závazku slibu poslušnosti (CIC kán. 590).

22. – § I. – *Naši bratři ať se bez vážných důvodů neodvolávají od nižší autority k vyšší, aby se vyhnuli jakékoli uložené poslušnosti. Jestliže by to učinili, ať není jejich odvolání přijato.*

§ II. – *Jestliže by byl k odvolání rozumný důvod, ať bratr nejdříve uposlechne, ledaže by po poradě s váženými osobami, zvolenými se souhlasem téhož bratra i představeného, bylo jisté, že z poslušnosti hrozí velká škoda.*

23. – *Jestliže by bylo v zájmu řádu nebo církve nutné, aby představení svěřili bratru nějaké poslání spojené i se značným nebezpečím života, ať se to neděje bez rady s ním. Tehdy je představený povinen postupovat s velkou rozvahou, informovat se a vyslechnout mínění rozvážných bratří.*

24. – *Provinciál nebo provinční kapitula nemůže žádného bratra úplně zprostit poslušnosti k místnímu představenému.*

Článek III. – ČISTOTA

25. – Bratři slibují čistotu „pro nebeské království“. Jdou tím po stopách svatého Dominika, který z lásky k Bohu zachoval po celý život neporušené panictví. Láskou k duším a horlivostí o ně planul tak, že „všechny lidi přijímal do širokého klína lásky a poněvadž všechny miloval, milovali všichni jeho, a celý se rozdával v péči o bližní a v soucitu s ubohými“.²⁴

²³ Řehole svatého Augustina, č. 7.

²⁴ JORDÁN, *Libellus*. In MOPH, sv. XVI., s. 76, č. 107.

26. – § I. – Máme tedy slib čistoty považovat za veliký dar milosti, který nás vede k tomu, že přilneme k Bohu s nerozděleným srdcem a důvěrněji se mu zasvětime. Podněcování svým apoštolským povoláním napodobujeme panický život Krista, který z lásky k církvi vydal za ni sám sebe, zcela se oddáváme církvi pro plnější lásku k lidem, pracujeme na jejich znovuzrození pro věčný život a stáváme se způsobilějšími k hlubšímu chápání otcovství v Kristu.

§ II. – Zachováváním čistoty také pozvolna účinněji dosahujeme očištění srdce, svobody ducha a vroucí lásky, a nadto větší vlády nad duchem i tělem a plnějšího rozvoje celé osobnosti. Takto můžeme uskutečnit klidné a blahodárné soužití se všemi lidmi.

§ III. – Kromě toho čistý život, který bratři slibují, je vydatnou službou Božím království, již nyní přítomnému, a jeho skvělým svědectvím. Zároveň je zvláštním znamením budoucího nebeského království, ve kterém Kristus ukáže slavnou církev jako nevěstu pro sebe okrášlenou.

27. – § I. – Bratři, kteří usilují zachovávat slib čistoty v řádu, ať náležitě uznávají úkoly a důstojnost manželství. Vždyť manželství představuje lásku mezi Kristem a církví. Ať pochopí, že oni jsou Boží milostí povoláni, aby vyšším způsobem ukazovali tuto lásku.

§ II. – Protože zachovávání dokonalé zdrženlivosti vnitřně zasahuje nejhlubší sklony lidské přirozenosti a v našem řádu pak je podmínkou k plodné apoštolské službě, je nutné, aby bratři postupně získávali tělesnou, duševní i mravní zralost.

§ III. – Během vývoje nutného k hlubšímu a pevnějšímu zakořenění čistoty ať se bratřím poskytuje kladné poučení a vhodné opory lidské i božské, aby sami šťastně překonali těžkosti a nebezpečí a mohli dospět k přirozenému a nadpřirozenému sjednocení celého afektivního života.

28. – § I. – Ve snaze věrně vytrvat ve zdrženlivosti a neúnavně v ní dělat pokroky i přes krize, které se v životě naskytnou, ať si naši bratři získávají za všech životních okolností důvěrné společenství s Bohem pomocí přátelského spojení s Kristem a ať je živí Písmem svatým a tajemstvím eucharistie. Ať se také posilují synovskou láskou a zbožnou úctou k Bohorodičce, blahoslavené Panně Marii.

§ II. – Rovněž ať je stále více pobádá Kristova láska, aby se univerzálním, to jest božským přátelstvím stali v apoštolské službě všechno všem. Ve společném životě řeholní a apoštolské rodiny, s kterou je čistota spojuje užším poutem, ať usilují o bratrskou lásku a o upřímné přátelství.

§ III. – Bratři ať jsou si vědomi své křehkosti a nespolehají se na své síly. Ať umrtvují a střeží své smysly a city, avšak bez bázně a bez malomyslnosti. Ať

se ke všem chovají zdvořile a jakýmsi duchovním instinktem odmítají všechno, co uvádí čistotu do nebezpečí.

§ IV. – Ať náležitě užívají i přirozené prostředky, které jsou nutné nebo vhodné pro zdraví mysli i těla.

29. – Ať všichni bratři, hlavně však představení, na základě bratrského společenství pomáhají bratřím, kteří mají potíže s čistotou, zvláště velkými důkazy lásky, jako je upřímná přívětnost, modlitby, upozornění a všechny ostatní rozumné a účinné prostředky.

Článek IV. – CHUDOBA

30. – Svatý Dominik a jeho bratři se chtěli přiblížit apoštolům, kteří hlásali Boží království bez zlata, stříbra nebo peněz. Podle požadavků apoštolátu své doby si předsevzali, že nebudou mít statky ani stálé příjmy ani peníze a že si při hlásání evangelia budou denně vyžebravat chléb pro komunitu. To byla apoštolská chudoba na počátku řádu. I nás musí oživovat její duch, a to formou přízpůsobenou různým dobám a zemím.

31. – § I. – Zaslechli jsme Pánova slova: „Jdi, prodej, co máš, a dej chudým. Pak přijď a následuj mě!“²⁵ Rozhodli jsme se proto, že budeme chudí věčně i duchem, abychom i my sami vítězili nad žádostivostí a podobali se Kristu, když se snažíme vytrhnout lidi z nadvlády bohatství a obrátit je k hodnotám nejvyšším. Vždyť Kristus, „ač byl bohatý, stal se pro nás chudým, abychom my zbohatli jeho chudobou“.²⁶

§ II. – Tento duch chudoby nás pobádá, abychom s živou důvěrou v Pána považovali za svůj poklad spravedlnost Božího království. Je osvobozením od otročení světským záležitostem, a dokonce i od starostí o ně, abychom mohli plněji přilnout k Bohu, svobodněji se Bohem obírat a odvážněji o Bohu mluvit. Znamená to pro nás šetrnost, která nás důvěrněji přidružuje k chudým, jimž se má hlásat radostná zvěst; ale také štedrost vůči bratřím a bližním, když ochotně vynakládáme jmění pro Boží království, zejména na studijní potřeby a ve službě spásy. Tak má „ve všech pomíjejících potřebách prvenství láska, která zůstává na věky“.²⁷

²⁵ Mt 19, 21.

²⁶ 2 Kor 8, 9.

²⁷ *Řehole svatého Augustina*, č. 5.

32. – § I. – Proto slibujeme svou profesí Bohu, že nebudeme mít nic právem osobního vlastnictví, ale že všechno budeme mít společné a budeme to užívat k společnému dobru řádu a církve podle nařízení představeného.

§ II. – Proto si nikdo z bratří nesmí jako vlastní ponechat věci, peníze nebo příjmy získané jakýmkoli způsobem, ale všechno ať odevzdá komunitě.

§ III. – Ale ani v komunitě se nesmí připustit hromadění společného majetku, který by nesloužil cíli řádu nebo jeho službě. Příčí se to chudobě, kterou slíbili všichni jednotlivě i jako členové komunity.

33. – Protože chudoba vyžaduje od tolika lidí usilovnou práci, aby si vydělali na skrovné živobytí, ať naši bratři vydávají před lidmi účinné kolektivní svědectví svou pilnou prací v apoštolátu, střídým životem ze zpravidla nejistého příjmu a ochotným dělením se o své statky s lidmi ještě chudšími.

34. – § I. – *Ať se bratři chrání shánět se po novotách nebo po pohodlných životních vymoženostech, nýbrž ať ve všem a všude žijí střídmě.*

§ II. – *Provincie mohou určit způsob zachovávání chudoby se zřetelem na okolnosti doby, území, osob nebo vykonávaných služeb podle všeobecných předpisů a podle ducha řádu.*

35. – Představení a syndici ať se snaží pečlivě uspokojovat ze společného majetku skutečné a spravedlivé potřeby bratří tak, aby soukromý život zůstal zcela vyloučen.

36. – Protože se „každý musí někdy starat o potřeby přítomného dne“, ²⁸ vyžaduje řeholní chudoba, aby si všichni bratři byli vědomi své odpovědnosti za hospodaření konventu (srov. č. 576 a 577).

37. – Naše konventy ať se vyhýbají všem zbytečnostem a každému zdání okázalosti, ať jsou prosté a přizpůsobené svému účelu a ať jsou podle místních a dobových zvyklostí upraveny tak, aby se nad nimi nikdo nepohoršoval.

38. – § I. – *Bratři smějí mít některé knihy a různé pomůcky k osobnímu užívání podle toho, jak určí provinční kapitula.*

§ II. – *Když jsou bratři assignováni do jiného konventu, smějí si s sebou přinést jen to, co je určeno v rozhodnutích provinční kapituly a ve statutu provincie.*

²⁸ *První stanov OP, část II., hl. 31.*

Článek V. – ŘEHOLNÍ OBSERVANCE

39. – Řeholní observance, kterou svatý Dominik převzal z tradice nebo obnovil, tak uzpůsobuje naše chování, abychom snáze plnili předsevzetí těsněji následovat Krista a aby náš apoštolský život byl účinnější. Abychom tedy zůstali věrni svému povolání, važme si co nejvíce řeholní observance, srdečně ji mějme rádi a skutkem se ji snažme zachovávat.

40. – K řeholní observanci patří všechny prvky, které vytvářejí dominikánský život a společnou kázní mu dávají řád. Mezi nimi vyniká společný život, slavení liturgie a osobní modlitba,²⁹ zachovávání slibů, ustavičné studium pravdy a apoštolská služba. K věrnému plnění těchto prvků nám pomáhají klauzura, mlčení, řeholní oděv a kající skutky.

41. – Aby se mohli naši bratři lépe oddávat kontemplaci a studiu, aby se zvětšila i rodinná intimita a aby byla zjevná věrnost a povaha našeho řeholního života, má se v našich konventech dodržovat klauzura.

42. – *Aby mohli bratři vyjít ven, potřebují všichni dovolení od představeného. Pro určitý účel může být dáno všeobecně.*

43. – *Pro dlouhou cestu nebo nepřítomnost v komunitě potřebuje bratr vždy dovolení příslušného představeného podle toho, co je určeno ve statutu provincie.*

44. – zrušeno.

♦♦ 45. – § I. – *Chce-li bratr pobýt nějakou dobu na území jiné provincie, ať na to včas upozorní příslušného provinciála, vždy při zachování ustanovení č. 137. Aby délka pobytu mohla dovoleně přesáhnout 3 měsíce, je třeba svolení zmíněného provinciála.* (T, č. 338; K, č. 317)

§ II. – *V místech, kde máme konvent, má cestující bratr pokud možno jít do konventu.*

45-bis. – *Pokud by některý bratr byl nelegitimně nepřítomný ve svém konventu více než rok, má provinciál se svou radou rozhodnout, zda je vhodné postupovat dle CIC kán. 696, 697 a 699.³⁰*

²⁹ HUMBERT DE ROMANIS, *Opera de vita regulari*, ed. J.-J. Berthier, Roma, 1888, sv. I, s. 153, 170 a 172. Srov. Mt 6, 5-6.

³⁰ V návaznosti na motu proprio papeže Františka *Communis vita* z 19. 3. 2019 a upřesňující okružní list Kongregace pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života

46. – § I. – Ať bratři pečlivě zachovávají mlčení, hlavně na místech a v dobách určených k modlitbě a studiu. Mlčení je totiž ochranou celé observance a přispívá zejména k vnitřnímu řeholnímu životu, k pokoji, k modlitbě, ke studiu pravdy a k upřímnosti kázání.

§ II. – Mlčení má být v duchu lásky zařízeno tak, aby nebránilo užitečné komunikaci.

47. – zrušeno.

48. – *Pravidla ohledně doby a míst mlčení má určit provinční a konventní kapitula podle řádové tradice.*

49. – § I. – *Strava bratří ať je skromná, avšak dostačující jejich potřebám.*

§ II. – *Všichni bratři ať jedí u společného stolu, nemají-li zákonitou překážku.*

§ III. – *Kromě předpisů příslušné církevní autority ať určí provinční kapitula, s ohledem na řádovou tradici, v jaké formě a ve kterých dobách se má zachovávat půst a zdrženlivost [od masa – pozn. překl.]. Konventní kapitula pak ať stanoví míru přísnosti pro vlastní komunitu, zejména pro dobu postní.*

50. – Řádový oděv pozůstává z bílé tuniky se škapulířem a bílou kapucí, s černou kapou a černou kapucí a z koženého opasku s růžencem (srov. přílohu č. 3).

51. – *Bratři ať nosí řádový oděv v našich konventech jako znamení našeho zasvěcení, nerozhodne-li provinciál ze spravedlivého důvodu jinak. Mimo konvent ať se zachovává pokyn provinciála. Přitom ať zůstanou nedotčeny církevní zákony.*

52. – § I. – Řeholní zasvěcení a apoštolské povolání naléhavě vybízí bratry víc než ostatní věřící, aby se zapírali, nesli svůj kříž a prožívali na svém těle i duchu Ježíšovo umírání, a tak zasloužili sobě i jiným lidem slávu vzkříšení.

§ II. – Po vzoru svatého Dominika, „který ačkoli žil v těle, žil duchem a žádosti těla nejen neuplatňoval, ale potlačoval“, ³¹ ať pěstují bratři zejména ctnost kajícího tím, že věrně konají všechno, co patří k našemu životu.

53. – § I. – *Provinční a konventní kapituly mají určit podle různých okolností místa a osob nové formy pokání, převzaté z dnešního způsobu života, zejména pro dobu adventní a postní.*

z 8. 9. 2019 je zde na místě doplnit i kán. 694 (pozn. red.).

³¹ Okružní list blahoslaveného Jordána, r. 1233. In Archivum Fratrum Prædicatorum (AFP), sv. 22 (1952), s. 183.

§ II. – Jednotliví bratři ať konají i jiné skutky umrtvování, aby lépe splnili povinnost pokání.

54. – Pro zachování řeholní observance a pro spasitelné polepšení bratří mohou ukládat nápravy představení, moderátoři středisek studia a magistři bratří v počáteční formaci.

55. – § I. – Velikost přestupku se má posuzovat hlavně podle újmy způsobené obecnému dobru, ne podle hříchu, který je s ním snad spojen.

§ II. – Hlavní formy pokání jsou: konat některé úkony zbožnosti, v něčem se umrtvit nebo si něco odeprít, vykonat některé práce k společnému užtku.

HLAVA II. POSVÁTNÁ LITURGIE A MODLITBA

56. – Ať bratři následují příklad svatého Dominika, který doma i na cestách, ve dne i v noci byl vytrvalý v slavení božského officia i v modlitbě a s velkou zbožností slavil božská tajemství.

Článek I. – POSVÁTNÁ LITURGIE

57. – Podle vůle samotného svatého Dominika ať je slavné a společné slavení liturgie pokládáno za jeden z hlavních úkolů našeho povolání.

V liturgii, hlavně v eucharistii, se zpřítomňuje tajemství spásy. Bratři se při ní tohoto tajemství účastní, nazírají na ně a v kázání je zvěstují lidem, aby se lidé svátostmi víry přivtělovali ke Kristu.

V liturgii bratři spolu s Kristem oslavují Boha za věčný úradek jeho vůle a podivuhodné rozdělení milosti a prosí Otce milosrdenství za celou církev i za potřeby a spásu celého světa. Proto je slavení liturgie středem a srdcem celého našeho života, jehož jednotnost má své kořeny především v liturgii.

58. – Konventní mši svatou a božské officium mají bratři slavit veřejně. Protože je liturgie úkonem celého Božího lidu, má se podporovat účast věřících při našich liturgických obřadech.

59. – § I. – Slavení konventní mše ať je středem liturgie komunity, neboť památka Pánovy smrti a Pánova zmrtvýchvstání je poutem bratrské lásky a prvním pramenem apoštolské síly.

§ II. – Proto je lepší, aby byla konventní mše koncelebrována, protože tak se jí vhodněji naznačuje jednota kněžské služby i komunity.

§ III. – Všem kněžím se doporučuje každodenní slavení eucharistické oběti, která – i kdyby při ní nebyl přítomen věřící lid – je úkonem Krista a církve.

§ IV. – Bratři nekneží ať se denně účastní mše svaté.

60. – Aby ctnost kajícího napomáhala obrácení celého života, ať bratři často přistupují k svátosti smíření.

61. – § I. – V našich komunitách se má denně slavit v chóru konventní mše svatá a božské ofícium.

§ II. – Kde se pro zákonitou překážku nemůže sloužit konventní mše a společně slavit celé ofícium, ať se slaví alespoň ranní a večerní chvály. Zda je tato překážka trvalá, ať posoudí provinciál se svou radou.

§ III. – Když se ze spravedlivého důvodu nemůže slavit liturgie hodin v chóru, ať se koná na jiném vhodném místě, zvláště tak, aby se věřící mohli aktivně účastnit liturgické modlitby bratří.

62. – § I. – Průběh liturgických hodin ať je v každé komunitě rozvržen tak, aby jejich slavení opravdu posvěcovalo různé denní doby. Přitom ať se bere zřetel na podmínky apoštolského života.

§ II. – Ranní chvály jako ranní modlitba a večerní chvály jako večerní modlitba jsou dva základní pilíře každodenního oficia, mají být považovány za hlavní hodinky a jako takové slaveny.

63. – Všichni bratři jsou zavázáni ke slavení konventní mše a božského oficia v chóru. Jednotlivci pak ať jsou si vědomi společné povinnosti.

Kdo nemůže být přítomen společnému slavení, ať se modlí celé božské ofícium soukromě, má-li slavnou profesi; kdo má jednoduchou profesi, ať se modlí alespoň ranní a večerní chvály.

64. – zrušeno.

65. – Je vhodné, aby se alespoň některá část božského oficia zpívala, zejména ty prvky, které svou povahou zpěv zvláště vyžadují.

Naše liturgie ať vyniká prostotou a střízlivostí.

Článek II. – JINÉ FORMY MODLITBY

66. – § I. – Protože nazírání na božské skutečnosti a důvěrný rozhovor a styk s Bohem se má hledat nejen ve slavení liturgie a v *lectio divina*, ale i v neustálé osobní modlitbě, ať bratři tuto modlitbu horlivě pěstují.

§ II. – Všichni bratři ať se denně alespoň půl hodiny věnují vnitřní modlitbě v době stanovené konventní kapitulou a – nakolik je to možné – společně.

67. – § I. – Ať bratři uctívají Krista v tajemství eucharistie, aby z tohoto obdivuhodného styku čerpali vzrůst víry, naděje a lásky.

§ II. – Ať bratřím leží na srdci tradiční řádová zbožná úcta k panenské Bohorodičce, Královně apoštolů a vzoru rozjímání Kristových slov i učenlivosti ve vlastním poslání.

Nechť se denně modlí pět desátků růžence, společně nebo soukromě podle rozhodnutí provinční kapituly. Ať se přitom zachová přiměřené uspořádání vzhledem k liturgii. Tato forma modlitby nás vede k rozjímání tajemství spásy, v němž je Panna Maria důvěrně spojena s dílem svého Syna.

§ III. – Ať bratři podporují pravou zbožnost a úctu k svatému Dominiku, zrcadlu našeho života, a k řádovým světcům, aby se tak povzbuzovali k jejich následování a upevňovali se v duchu svého povolání.

68. – Všichni bratři ať konají každoročně duchovní cvičení po celých šest dní. Ať při nich uvažují ve svém srdci o Božím slově a více se modlí.

69. – *Stolní modlitby ať určí provinční kapitula nebo provinciál se souhlasem své rady.*

Článek III. – MODLITBY ZA ZEMŘELÉ

70. – § I. – Od památky všech zemřelých do adventu ať každý kněz odslouží jednu mši svatou za zemřelé bratry, sestry, příbuzné a dobrodince a bratři nekneží ať se takto zúčastní jedné mše svaté.

§ II. – V jednotlivých konventech ať se slouží mše svatá za zemřelé: 7. února – výroční památka zemřelých otců a matek; 5. září – výroční památka zemřelých řádových dobrodinců a příbuzných; 8. listopadu – výroční památka zemřelých bratří a sester.

71. – § I. – *Jednou za týden ať se v každém konventu, který je jím ve vlastním smyslu slova, slouží za tytéž zemřelé konventní mše svatá. Při ní ať se do přímlov*

vloží prosba za zemřelé. Kde nemůže být konventní mše (srov. č. 61 § II), ať se za ně obětuje jedna mše svatá.

§ II. – Výjimkou jsou Svatý týden, velikonoční oktáv a týden, v němž se slaví Narození Páně, a dále též týdny, v nichž se slouží mše za zemřelé kvůli výroční památce (č. 70 § II) nebo kvůli úmrtí bratra (č. 73) či papeže (č. 74).

§ III. – Jednou za týden ať se všichni bratři pomodlí za tytéž zemřelé pět desátek růžence.

72. – Alespoň jednou denně ať se bratři pomodlí společně žalm De profundis za zemřelé bratry a dobrodince.

73. – Při úmrtí kteréhokoli bratra:

§ I. – Ať konvent, ve kterém bratr zemřel, a konvent, ve kterém byl asignován, slaví za něho officium a mši za zemřelé.

§ II. – V celé provincii, ve které byl bratr afiliován:

1° ať každý kněz a každý konvent odslouží jednu mši svatou;

2° každý bratr neknež ať se účastní jedné mše svaté.

Jestliže byl bratr asignován mimo provincii, v níž byl afiliován, ať se totéž vykoná v konventu, ve kterém byl asignován.

§ III. – V celém řádu:

1° při úmrtí magistra řádu ať každý kněz odslouží jednu mši svatou, každý bratr neknež ať se účastní jedné mše svaté;

2° při úmrtí magistra řádu a bývalého magistra řádu ať každý konvent odslouží jednu mši svatou za zemřelé.

74. – Při úmrtí papeže ať každý konvent odslouží jednu mši za zemřelé.

75. – Kromě výše uvedených modliteb může provinční kapitula předepsat i jiné.

HLAVA III. STUDIUM

Článek I. – DŮLEŽITOST A PRAMENY STUDIA

76. – Svatý Dominik zavedl ve věci studia mnoho nového. Studium uspořádané tak, aby napomáhalo službě spásy, včlenil do poslání svého řádu.³² On,

³² Prvotní stanovy OP, Úvod.

který s sebou stále nosil evangelium svatého Matouše a listy svatého Pavla,³³ vodil bratry do škol³⁴ a posílal je do větších měst, „aby studovali, kázali a vytvořili konvent“.³⁵

77. – § I. – Proto „má naše studium svrchovanou měrou směřovat hlavně a se zanícením k tomu, abychom mohli být užiteční duchovnímu prospěchu bližních“.³⁶

§ II. – Při studiu ať bratři v srdci přemítají o mnohostranné Boží moudrosti a připravují se, aby v oboru naukovém sloužili církvi a všem lidem. Mají se věnovat studiu tím víc, že jsou podle řádové tradice zvláštním způsobem povoláni, aby tříbili sklon lidí k pravdě.

§ III. – Takové dílo se musí konat podle rozmanitých požadavků každého předmětu a vyžaduje pevnou kázeň a uplatnění všech ctností.

78. – Světlem a pramenem našeho studia je Bůh, který v minulosti mluvil mnohokrát a mnoha způsoby a v době poslední mluví skrze Krista, skrze něhož se po seslání Ducha svatého plně zjevuje v církvi tajemství Otcovy vůle a dostává se světla myslím všech lidí.

79. – Ať bratři rozjímají a zkoumají Boží zjevení, v němž Tradice a Písmo svaté tvoří spolu jediný posvátný poklad. Z trvalé výchovné hodnoty této ekonomie ať se přiučí rozlišovat mnohotvárnost cest evangelia, a to i ve věcech stvořených, v dílech a zřízeních lidských a rovněž v rozličných náboženstvích.

80. – Ať bratři ve všem cítí s církví a prokazují poslušnost mnohostranným projevům církevního magisteria, jemuž je svěřen autentický výklad Božího slova. Nadto ať jsou věrni poslání řádu, a jsou proto vždy připraveni zvlášť oddaně spolupracovat s magisteriem při plnění služeb týkajících se nauky.

81. – Ať bratři pozorně studují spisy svatých Otců a výborných svědků křesťanského smýšlení, kteří se pomocí různých kultur a moudrosti filozofů přičinili o plnější porozumění Božímu slovu.

Ať rozvíjejí jejich myšlení a s úctou pohlížejí na živou tradici církve, ať se snaží o dialog s učenici a jsou otevřeni k soudobým vynálezům a otázkám.

³³ *Kanonizační proces*. In MOPH, sv. XVI, s. 147, č. 29.

³⁴ HUMBERT DE ROMANIS, *Legenda o svatém Dominiku*. In MOPH, sv. XVI, s. 400, č. 40.

³⁵ *Kanonizační proces*. In MOPH, sv. XVI, s. 143–144, č. 26., srov. JORDÁN, *Libellus*. In MOPH, sv. XVI, s. 50, č. 51.

³⁶ *Prvotní stanovy OP*, Úvod.

82. – V plnění tohoto úkolu je nejlepším učitelem a vzorem svatý Tomáš (Akvinský), jehož nauku církev jedinečně doporučuje a řád ji přijímá jako své dědictví, které obohacuje intelektuální život bratří a dává mu vlastní ráz.

Proto ať bratři účinně čerpají z jeho spisů a myšlení a ať s oprávněnou svobodou obnovují jeho nauku podle potřeb doby a obohacují ji stále novým bohatstvím posvátné i lidské moudrosti.

83. – Ustavičné studium živí kontemplaci a napomáhá plnění evangelijních rad s jasnou věrností. Pro vytrvalost a strohost je jednou z forem askeze a také znamenitou observancí, proto je bytostným prvkem celého našeho života.

Článek II. – PODPOROVÁNÍ STUDIA

84. – Ať se bratři vytrvale věnují studiu. Na jeho povznesení ať jsou všichni ochotni spolupracovat a ať uznají, že jsou si navzájem dlužníky. Taková vzájemná spolupráce bude účinnější, bude-li řízena vhodnými směrnicemi.

85. – § I. – *Ať bratři pěstují zejména posvátné vědy. Ať jim přitom nejde jen o bezprostřední přípravu na službu, ale i jejich vlastní další vzdělání.*

§ II. – *Za tímto účelem je třeba ve stanovených dobách vyhradit některá určitá období intenzivnějšímu studiu.*

86. – § I. – *Vzhledem k nepřetržitému růstu pokroku vzdělanosti a k složitosti problémů je nutné, aby se někteří bratři zvláště věnovali hlubšímu bádání, zejména profesori, jak na řádových, tak na jiných střediscích.*

§ II. – *Tito bratři ať mají přiměřené podmínky k práci s odborníky ve stejných a příbuzných oborech a ať požívají spravedlivé svobody v bádání, v diskutování i ve stycích při zachování věrnosti k řádu a k církvi.*

§ III. – *Vzniknou-li naukové spory a nejsou-li rozdíly překonány, ať jsou bratři vyslechnuti představenými za účasti odborníků, které označí a přijmou obě strany. Ať je přitom zachována bratrská láska a bratři ať mají vždy právo odvolat se k vyšším představeným.*

87. – Představení ať přičítají velikou cenu studiu, ať je intenzivně podporují a dbají, aby měli všichni bratři ke studiu prostředky a příležitost.

88. – § I. – *Především převorovi náleží:*

1° postarat se, aby se tak často, jak je to vhodné, konaly přednášky profesorů nebo jiných odborníků, buď řádových nebo cizích, a společné rozhovory s nimi o otázkách nauky, zvláště o těch, které se týkají služby bratří;

2° dbát spolu s lektorem konventu a knihovníkem, aby byla knihovna vybavena potřebnými knihami a aby se každoročně vynakládala dostatečná peněžní částka na její doplňování.

§ II. – V konventu ať je ustanoven konventní lektor studií, který by pomáhal představenému v podporování intelektuálního života komunity, nezastává-li tento úkol sám představený.

89. – § I. – Především provinciálovi náleží:

1° dbát, aby se při plánování, o kterém je řeč níže v č. 107, bral patřičný zřetel na požadavky intelektuálního života a naukového apoštolátu. Přitom ať se zachová to, co je řečeno o formaci bratří v č. 226;

2° spolupracovat s magistrem řádu na rozvíjení naukového poslání řádu;

3° podporovat spolupráci mezi konventy a bratřimi své provincie i s jinými provinciemi, zejména sousedními;

4° napomáhat účasti bratří na studijních zasedáních, přiměřeně podle jejich officia nebo služby;

5° starat se při kanonické vizitaci o správné zachovávání předpisů o studiu, zvláště o stav knihoven;

6° stanovit každý rok se svou radou peněžní částky potřebné k podpoře studií.

§ II. – V tomto úkolu mu pomáhá komise pro intelektuální život provincie. Členy této komise jsou: regent studií, který je jejím předsedou, moderátor střediska institučních studií, promotor pro trvalou formaci a jiní bratři, kteří jsou vybráni podle směrnic stanovených ve statutu provincie. Této komisi, podléhající provinciálovi, náleží:

1° podávat předběžné návrhy v závažnějších věcech týkajících se studia;

2° předložit partikulární statut studií a uvést jej do života;

3° koordinovat činnost studijních středisek provincie;

4° každoročně podávat na provinční radě zprávu o stavu intelektuálního života provincie.

§ III. – V tomto úkolu provinciálovi pomáhá také provinční promotor pro trvalou formaci, kterého určí provinční kapitula. Ona též stanoví jeho úkoly a oblast činnosti.

§ IV. – Pro vikariáty provincie ať je v jejich statutech stanoven obdobný způsob podporování studií.

90. – § I. – Především magistrovi řádu náleží:

1° postarat se, aby se celý řád přizpůsoboval ustavičným studiím potřebám doby, a tak plnil své poslání;

2° zakládat a podporovat taková vyšší studijní střediska, která mají být vzhledem k požadavkům práce nebo úkolu pod jeho bezprostřední péčí;

3° povzbuzovat ke spolupráci mezi provinciemi a podle vhodnosti napomáhat k zakládání studijních konventů nebo středisek, která by byla společná pro více provincií.

§ II. – V provádění těchto úkolů pomáhá magistrovi řádu socius pro záležitosti intelektuálního života a stálá komise pro podporování studií v řádu.

91. – § I. – I když má intelektuální život vzkvétat v každém konventu, přesto ať jsou střediska, v nichž by se bratři věnovali specificky studiu.

§ II. – Za středisko studií se v řádu pokládá komunita bratří, kteří se stálým způsobem a plně [*pleno tempore*] věnují studiu. Tvoří ji nejméně tři bratři, kteří mají potřebnou kvalifikaci. Ať má vhodnou knihovnu a jiné pracovní pomůcky a je zaopatřována stálými hospodářskými prostředky.

§ III. – Středisko může být částí jiné komunity, totiž konventní. Může mezi své členy počítat bratry z jiných konventů.

§ IV. – Práva a povinnosti každého střediska studií v provincii a také způsob jejich řízení jsou součástí partikulárního provinčního rozvrhu studia a jsou spolu s ním schvalovány.

§ V. – Střediska studií řádu ať mají skutečně vědecký charakter a ať jsou v kontaktu s podobnými instituty a s univerzitním světem příslušného území.

92. – Mezi střediska studií v provincii patří:

1° středisko institučního studia, které je společenstvím řádových studentů a vyučujících věnujících se řádnému běhu studií, a to především filosofických a teologických, v souladu s tradicí řádu;

2° středisko vyšších studií, které je společenstvím bratří vedoucích instituty, ve kterých se podává akademické vzdělání vedoucí alespoň ke stupni licenciátu. Takovými středisky jsou církevní fakulty a univerzity, které patří řádu nebo pod jeho péčí, nebo ty, jejichž základní část tvoří bratři;

3° středisko odborných studií, které je společenstvím bratří věnujících se bádání, publikační činnosti a přípravě programů v některém speciálním oboru, i bez didaktické činnosti;

4° středisko trvalé formace, které je společenstvím bratří zabývajících se vším, co se týká trvalé formace především pro ty, kdo konají službu v církvi. Středisko trvalé formace připravuje nebo poskytuje vhodné programy.

92-bis. – § I. – Moderátor každého střediska studií provincie je jmenován způsobem určeným ve statutu provincie.

§ II. – Moderatorium neboli sbor (shromáždění) vyšších oficiálů každého střediska se určuje podle statutu tohoto střediska při zachování ustanovení § I.

§ III. – Vztah mezi moderatorem každého střediska a regentem studií jakožto předsedou komise pro intelektuální život provincie je určen partikulárním provinčním rozvrhem studia.

93. – § I. – V každé provincii ať je ustanoven regent studií. Ten ať pod vedením provinciála a s radou komise pro intelektuální život podle statutu provincie:

1° dbá jako předseda komise pro intelektuální život o rozvoj a koordinaci veškerého intelektuálního života provincie;

2° věnuje zvláštní péči středisku institučního studia provincie a dbá, aby v něm byl zachováván provinční rozvrh studia a jiná zákonná ustanovení řádu;

3° spolupracuje na plnění programu trvalé formace stanoveného komisí pro intelektuální život provincie;

4° spolupracuje s lektory konventů na rozvoji studia v konventech provincie;

5° pomáhá jiným střediskům studií v provincii podle jejich vlastních statutů a podporuje spolupráci mezi nimi navzájem a se střediskem institučního studia;

6° pomáhá provinciálovi v otázkách týkajících se nauky;

7° dbá o plánování intelektuálního života provincie a o přípravu odborníků potřebných pro provincii a pro střediska studií řádu;

8° každoročně podává zprávu magistrovi řádu.

§ II. – Pro jmenování do funkce regenta se vyžaduje:

1° akademický titul, který se požaduje pro vyučující středisek vyšších studií;

2° určité zkušenosti ve vyučování, zvláště v oborech filosofických a teologických;

3° aby byla známa jeho oddanost studiu a nauce.

§ III. – Regenta navrhuje provinční kapitula a schvaluje magistr řádu, a to do příští provinční kapituly. Může být navržen pro druhé bezprostředně následující ustanovení, ne však pro třetí. Během plnění funkce:

1° je z titulu funkce členem provinční rady;

2° je z titulu funkce předsedou komise pro intelektuální život;

3° ať je pro něj stanovena ekonomická podpora v rozpočtu provincie;

4° nemůže být jmenován do officia, které by jej odvádělo od vykonávání jeho úkolů.

93-bis. – § I. – *K založení či přijetí střediska vyšších studií nebo univerzity se – při zachování požadavků práva a při splnění akademických podmínek – vyžaduje:*

1° žádost podaná provinční kapitulou obsahující odůvodnění;

2° dekret magistra řádu.

§ II. – Střediska vyšších studií a univerzity, které patří jakýmkoli způsobem k řádu, ať podávají každoročně magistrovi řádu zprávu o svém stavu.

§ III. – K založení střediska odborných studií a střediska trvalé formace se vyžaduje schválení provinciála s jeho radou, po vyslechnutí komise pro intelektuální život provincie.

94. – § I. – Vědecké hodnosti udělované v řádu jsou:

1° lektor;

2° magistr posvátné teologie.

§ II. – Uzná-li to některá provincie za vhodné, může upustit od udílení stupně lektorátu.

95. – Lektorská zkouška se skládá podle způsobu a podmínek určených ve všeobecném a partikulárním rozvrhu studia.

96. – Titul magistr posvátné teologie se uděluje bratřím, kteří jsou uznáni za vynikající v posvátných vědách.

Tuto znamenitost dokazuje schopnost podněcovat a vést doktrinální úvahy a bádání a rovněž vydané hodnotné spisy a vážnost již získaná na vědeckém poli i mimo řád.

97. – § I. – K tomu, aby mohl být někdo promován na magistra posvátné teologie, se vyžaduje:

1° aby jeho život a rozvážnost [prudencia] byly hodné doporučení;

2° aby měl dokončena doplňovací studia a aby se alespoň deset let plně věnoval intelektuální práci;

3° aby jej navrhla komise pro intelektuální život provincie jeho afiliace nebo asignace se souhlasem dvou třetin vokálů provinční kapituly téže provincie, nebo magistr řádu, jde-li o bratra působícího v konventech či institutech bezprostředně jemu podřízených;

4° aby o hodnotě jeho práce a jeho schopnosti k pokračování v této práci vynesla příznivý posudek komise alespoň tří znalců v oboru specializace navrženého bratra, tito jsou vybráni magistrem řádu;

5° aby jej promovala generální kapitula nebo magistr řádu se svou radou;

6° aby nově jmenovaný magistr měl po svém jmenování veřejnou přednášku.

§ II. – Nikdo nemůže být promován na magistra posvátné teologie jinak než výše popsaným způsobem.

HLAVA IV. SLUŽBA SLOVA

Článek I. – ZÁKLADNÍ POŽADAVKY

98. – Svatý Dominik nesmírně žíznil po spáse všech lidí a národů. Ať bratři vědí, že po jeho příkladu jsou posláni ke všem lidem, skupinám a národům, k věřícím i nevěřícím, a zejména k chudým. Proto mají upřít mysl na hlásání evangelia, ustavení církve mezi pohany a na objasňování a upevnění víry v křesťanském lidu.

99. – § I. – Služba slova je účastí na prorockém úkolu sboru biskupů. Proto je v prvé řadě záhodno, aby kazatelé přijali celé evangelium a snažili se o živé porozumění tajemství spásy, jak je předává a vykládá církev. Tímto evangelijním duchem a spolehlivou naukou se má dominikánské kázání vždy vyznačovat.

§ II. – Aby mohlo jeho spasitelné působení zasáhnout všechny lidi, je nutné nejen přihlížet k situacím a tužbám lidí, ke kterým mluvíme, ale je třeba navazovat s nimi také živý styk, aby zákonem veškeré evangelizace bylo vždy přizpůsobené kázání zjeveného slova. Zejména je toho zapotřebí u těch, kdo jsou od víry daleko. Tak má být naše smýšlení otevřeno zároveň Duchu Božímu i srdcím těch, jimž je slovo předloženo, aby se mu dostalo účasti na světle, lásce a síle Těšitele.

Proto ať umějí bratři poznávat Ducha působícího uprostřed Božího lidu a rozpoznávat poklady ukryté v různých formách lidské kultury, jimiž se plněji ukazuje povaha člověka a otvírají se nové cesty k pravdě.

§ III. – Ať se bratři snaží pěstovat duchovní život a lidské ctnosti, aby svými mravy neoslabovali to, co pronášejí ústy.

100. – § I. – Služba kazatelská je společným dílem a je na prvním místě věcí celé komunity. Proto se v tradici řádu často říkalo konventu „posvátné kázání“.

§ II. – Bratři spolupracovníci mají účast na apoštolátu celé komunity nejen svou prací, kterou obstarávají potřeby konventu, ale i službou slova ve vlastním smyslu, a to jak tím, že spolupracují s bratřimi kněžími, tak tím, že jsou podle svých vloh apoštolsky činní.

§ III. – Představený ať posuzuje a přijímá tento společný úkol kázání spolu s bratřimi, aby nesla odpovědnost celá komunita. Představenému však zůstává nedotčené právo rozhodovat a přijmout nějakou jednotlivou službu.

§ IV. – V rozhovorech vedených v bratrském duchu ať si bratři vyměňují zkušenosti a sdělují problémy apoštolátu, aby je mohli studovat společně a spojenými silami v týmech a byli s to zastávat svou službu účinněji.

101. – § I. – *Všude, kde bratři vykonávají službu, ať navážíou spolupráci s biskupy při plánování apoštolátu jak diecézního, tak národního.*

§ II. – *Velmi se doporučuje spolupráce s jinými kněžími a řeholníky, zejména v tom, co se více týká našeho charismatu. Tak se mohou apoštolátní úkoly naše i jiných vzájemně doplňovat a společně sloužit církvi.*

§ III. – *Protože laici dostali křtem a biřmováním pověření k apoštolátu, máme my spolu s nimi směřovat k tomu, aby církev byla a zůstala ve všech oblastech společnosti přítomna jako svátost spásy.*

§ IV. – *Konečně ať bratři vidí ve všech lidech dobré vůle obraz Boha Stvořitele i naději na spásu a neváhají s nimi spolupracovat, byť jim ještě nemohou zvěstovat evangelium.*

Ať dbají na lidské ctnosti a na metody diskuse a dialogu, které součinnost s lidmi jiného přesvědčení zvláštním způsobem vyžaduje.

102. – K podstatě dominikánského povolání patří vyučovat slovem i písmem posvátné nauce i jiným oborům, které slouží k šíření víry a k jejímu porozumění.

103. – § I. – *Ať jsou bratři přítomni na univerzitách, ve vědeckých institutech a střediscích a též na školách našich nebo cizích různého druhu a stupně, především jako vyučující a duchovní asistenti.*

§ II. – *Pečlivě připravení bratři ať se snaží spolupracovat s odborníky v rozmanitých vědách jak účastí na jejich bádání, tak vyhledáváním způsobů, jak jim sdělovat pravdu evangelia. Tak může vést kulturní pokrok k jasnějšímu chápání povolání člověka a také dávat myslím podněty k hlubšímu porozumění víře.*

104. – *K šíření pravdy a k správnému utváření veřejného mínění ať zvláště k tomu schopní a školení bratři pilně využívají rozličných hromadných sdělovacích prostředků.*

105. – § I. – *Služba slova, vykonávaná v jakékoli formě, ať je hluboce spjata se svátostmi a v nich se dovršuje, neboť křesťanský život se rodí, živí a posiluje slovem a svátostmi. Proto ať jsou věřící o nich poučováni, aby dovedli chápat jejich význam a vhodně se připravili k jejich přijímání.*

§ II. – *Protože je eucharistie střed života církve a pramen i vrchol veškeré evangelizace, ať bratři pozorně uváží, jaká milost je ukryta v tomto vynikajícím tajemství, ať posoudí, jak je důležité jak pro jejich spásu, tak pro spásu jiných,*

a usilují přesvědčit věřící o jeho účinnosti a plodnosti, aby se tak zbožně, činně [*actuose*] a často účastnili lámání chleba.

§ III. – Svátost smíření a její udělování jsou hluboce spjaty se službou slova. Obrácení srdce, ke kterému se kázání snaží nabádat, se totiž dokonává odpuštěním a smířením s Bohem a církví. Kromě toho spolupůsobí k osvícení a formaci svědomí i k pokroku v evangelijním smýšlení.

Proto ať jsou bratři vždy připraveni a ochotni k plodnému vysluhování svátosti smíření. Při této službě ať přihlížejí k pokroku humanitních věd i k specifickým podmínkám a k citlivosti jednotlivých věřících. Z podobného hlediska ať se bratři velmi věnují duchovnímu vedení.

Článek II. – URČOVÁNÍ PRIORIT A PLÁNOVÁNÍ

106. – § I. – Bratři mají kázat jakoukoli formou, avšak při určování priorit ať hledí na potřeby církve, jak se projevují jejím hlasem a ve znameních doby. Jejich specifické povolání je zavazuje, aby jí byli nápomocni v těchto potřebách.

§ II. – Proto ať si přede všemi jinými volí formy, které více slouží k rozvoji víry, a to jak u nevěřících a v lidských oblastech, které se vyvíjejí bez víry, tak i u věřících, aby se jejich víra posílila a zdokonalila.

§ III. – Toto pravidlo ať má provincie před očima, neboť jí náleží určovat podle potřeb daného území a použitelných sil, co má mít přednost ve službě bratří. Pravidelně ať kriticky přezkoumá břemena, která apoštolát ztěžují.

§ IV. – Aby bylo vhodně plněno to, co je přednější, má magistr řádu a jeho rada podporovat spolupráci mezi provinciemi, zvláště mají-li projednávané otázky jak v oblasti náboženské, tak sociální mezinárodní charakter.

107. – § I. – *Provincie nebo vikariát ať sestaví plán celého apoštolátu a připraví pro něj bratry. Rovněž ať se postará o koordinaci sil se zřetelem na jednotnost, dopad a kontinuitu apoštolátu. Tento plán ať přihlíží k současným potřebám církve a provincie samotné i k budoucímu vývoji problémů.*

§ II. – *Pro podporu ducha mobility i životaschopnosti projektů provincie ať provinciál se svou radou vypracuje plán nástupnictví pro apoštoláty provincie, který musí být aktualizován jednou za 4 roky.*

Článek III. – KÁZÁNÍ CELÉMU SVĚTU

108. – § I. – Poslání bratří kazatelů ve službách církve, totiž hlásat jméno Ježíše Krista národům, je úkolem celého řádu. Toto poslání se však plní rozličnými způsoby, podle rozličných podmínek ať církve nebo národů, skupin

a lidí, ke kterým se obrací. Vždy však ať se řídí základními principy služby slova a ať je v souladu s charismatem řádu.

§ II. – Misiijní činnost má směřovat k tomu, aby ten, který je jí pověřen, zpřítomňoval evangelijním svědectvím svého života strhující sílu Kristova evangelia, které je pravým příslibem spásy. Tak má spoluprací na osvobození a usmíření lidí shromažďovat Boží lid.

Svou aktivitu ať misionář zaměřuje na budování církve mezi národy nebo skupinami, v nichž není ještě zakořeněna, a také na probouzení víry a křesťanského života v oblastech, v nichž je církev na ústupu, tak aby byl vždy ve službě místní církve.

109. – § I. – *Ať si bratři velmi všímají náboženských i lidských problémů chudých lidí a dělníků, a zvláště těch, kteří jsou daleko od víry.*

§ II. – *Provincie ať hledají a stanoví formy života a kázání, kterými by apoštolát mezi nimi vhodněji odpovídal objektivním potřebám.*

110. – *Mezi změnami, které ovlivňují samotný křesťanský život, zejména kvůli pokroku vědy, umění nebo kultury, ať bratři svrchovaně usilují rozpoznat hodnoty, které jsou cestou k živější vnímavosti pro Boha. Ať přispívají k řešení otázek, které vyvolává tento vývoj v mysli lidí, aby tak kázání evangelia vzbuzovalo čistší a zralejší přilnutí k víře.*

111. – *V duchu opravdového dialogu ať jsou bratři pohotová k zahájení nebo pokračování dialogu se stoupenci nekřesťanských náboženství a s nevěřícími. Ať však mají na paměti, že je zde nezbytně nutná zvláštní průprava vzhledem k problémům, které z toho vyvstávají.*

112. – *Představeným ať záleží spíš na zřizování konventů v misiích než na uchovávání území. Takto se mohou bratři věnovat službě slova s největší svobodou podle charismatu, které je řádu vlastní.*

113. – § I. – *Péče o misie náleží celému řádu, proto ať jednotliví bratři podle možností napomáhají misiím. Je věcí magistra řádu, aby ve spolupráci s provinciemi, kterých se to týká, poskytoval pomoc tak, aby bratři jedné nebo několika provincií byli poslání ke službě místním církvím.*

§ II. – *Náše misie se řídí:*

1° obecným právem i zvláštními výnosy Svatého stolce;

2° našimi stanovami a partikulárními statuty vypracovanými provinciemi.

114. – § I. – *Pro účinnější plnění misijních úkolů ať se podporuje spolupráce bratří mezi provinciemi pracujícími v týchž regionech.*

§ II. – *Ať také na celkové misijní činnosti řádu spolupracují všechny provincie tak, aby provinciálové ochotně dávali k dispozici vhodné bratry pro plnění společného díla.*

§ III. – *Při vyřizování misijních záležitostí v řádu ať pomáhá magistrovi řádu socius pro apoštolát.*

♦♦ 115. – *K misijnímu dílu ať jsou určováni bratři, kteří už dříve jevíli známky misionářského povolání a jsou k jeho výkonu dobře připraveni. Misionářům ať se poskytne speciální formace v některém misijním konventu nebo v některém specializovaném institutu, kde by se naučili domorodé řeči národa, jeho mravům, dějinám, kultuře i misionářské pastorálce. (BH, č. 389; T, č. 340)*

116. – *zrušeno.*

117. – *Ať jsou naši misionáři pamětlivi, že cílem misí je vytvářet obce věřících, které by byly co nejdříve schopny samy obstarávat své potřeby. Proto ať pečují, aby místní církev, opatřená dostatečným množstvím místních kněží, řeholníků a laiků, byla vybavena službami a instituty potřebnými k tomu, aby mohla vést a rozvíjet křesťanský život pod vlastním biskupem.*

118. – *Řeholní život je skvělým znamením nebeského království a svým intimnějším zasvěcením Bohu v církvi také jasně zjevuje a naznačuje vnitřní povahu křesťanského povolání. Proto ať naši misionáři pilně podporují už od období zakládání [místní – pozn. překl.] církve řeholní život, a to i v domorodých formách.*

119. – § I. – *Naši misionáři ať pokud možno zavedou řeholní život a snaží se žít v dokonalé komunitě.*

§ II. – *Za tím cílem ať se co nejdříve zřídí konvent, který by vyjadřoval dominikánský život podle požadavků, génia a specifického rázu národa, který je evangelizován, aby se jevil v jejich vlasti jako prvek domácí, a ne cizí. Ať se převezmou asketické a kontemplativní tradice, které jsou v souladu s dominikánským životem a jejichž semínka vložil leckdy Bůh do starých kultur ještě před hlásáním evangelia.*

§ III. – *Co nejdříve ať se vzbuzují dominikánská povolání, aby tu byl řád pevně zakořeněn a aby se mohla zřídít a měla se k životu samostatná domácí provincie.*

120. – *Provincie zřízená na misijním území ať projevuje misionářského ducha. Má totiž udělat účastníky evangelijní zvěsti nejen ze svých spoluobčanů, ale snažit se ji hlásat i jiným národům.*

121. – *Ať se vytvoří výzkumná střediska, ve kterých by bylo zvlášť studováno náboženské a společensko-kulturní dědictví národů a bylo zapojeno do katolické jednoty to, co je s ní slučitelné. Tato střediska ať si za přispění různých provincií co nejvíc pomáhají, protože se velmi shodují se specifickým apoštolátem řádu.*

122. – *Zvlášť pečlivě ať bratři rozvíjejí výchovu dětí a mládeže, protože u rozvojových národů velmi přispívá k povznesení lidské důstojnosti a k přípravě lidštějších podmínek.*

123. – *Na podporu jednoty mezi všemi křesťany ať bratři pěstují ekumenického ducha mezi katolíky a navazují upřímný dialog s nekatolíky, tak aby bylo odstraněno pohoršení z rozdělení. Ať též zavedou spolupráci v oblastech jak sociálních a technických, tak v kulturních a náboženských.*

Článek IV. – KÁZÁNÍ VĚŘÍCÍMU LIDU

124. – § I. – *Ať bratři vedou křesťany kázáním postupně ke zralosti a odpovědné víře, aby se církev obnovila a utvrdila v evangelijním svědectví.*

§ II. – *Ať věnují bratři zvláštní péči homilií a jiným způsobům kázání, které souvisí s liturgickými úkony a svátostmi a hluboko pronikají do života věřících.*

125. – *Ať bratři poskytují zvláštní duchovní a naukovou pomoc kněžím a řeholníkům i jiným, kteří mají na starosti vychovávat lid ve víře.*

126. – *Naše kostely ať jsou středisky kázání, liturgického života, křesťanského společenství a apoštolátního vyzařování.*

127. – *Ve velmi mnoha zemích je řádový apoštolát účinně vykonáván ve farnostech. Proto ať bratři, kterým je svěřen takový úkol, se mu věnují s veškerou pečlivostí, hlavně při službě slova.*

128. – § I. – *Představení ať dbají, aby konvent, kterému je svěřena nebo s kterým je spojena farnost, měl potřebné podmínky a dostatek bratří, tak aby se farní služba dala řádně propojit s životem konventním.*

§ II. – *V každé provincii se má počet farností omezit tak, aby zůstalo po ruce dost bratří, kteří by se mohli svobodněji a plněji uvolnit i pro jiné služby spojené s hlásáním Božího slova.*

§ III. – Představený oprávněný k přijímání farností je provinciál se souhlasem své rady, pokud provinční kapitula neurčí, že toto právo je vyhrazeno jí, nebo radě vikariátu se schválením provinční rady.

129. – Protože je mariánský růženec cestou k nazírání na Kristova tajemství a školou života podle evangelia, ať je pokládán za formu kázání přiměřenou řádu. V něm se vykládá učení víry ve světle účasti Panny Marie na tajemství Krista a církve.

Proto ať bratři horlivě hlásají praxi růžence, aby byla den ze dne živější, a podporují růžencová sdružení.

130. – *§ I. – Ať si jsou bratři jako hlasatelé Kristova evangelia vědomi velké zodpovědnosti za jednotu Božího lidu. Ať přejí ekumenickému duchu mezi katolíky, aby dílo smíření dále vzrůstalo.*

§ II. – Teologickému bádání o ekumenických otázkách ať se dává význačné místo a bratři náležitě vědecky připravení a vyškolení ať podporují ekumenické dílo v upřímné spolupráci s jinými specializovanými teology a instituty.

Článek V. – SPOLEČENSKÉ PROSTŘEDÍ NAŠÍ SLUŽBY

131. – *Úloha hlásání nebeského království, které začalo vtělením Božího Slova a směřuje k obnovení všech věřících v Kristu, nás zavazuje k rozvíjení správného společenského řádu.*

132. – *§ I. – Především záleží na tom, abychom uvědomovali Boží lid o všech požadavcích jeho zařazení do lidské společnosti. Máme ho pobízet, aby spojil své úsilí se všemi lidmi dobré vůle v jediné úsilí a v jedinou práci, aby se tak na zemi upevnilo království spravedlnosti, bratrské lásky a míru.*

§ II. – Za tím cílem je třeba pomáhat hlavně při formaci laiků a uznávat a podporovat jejich vlastní poslání a činnost v budování dnešní společnosti.

133. – *Spolu s odborníky v různých společenských vědách a se zřetelem na teologická hlediska těchto otázek ať se bratři snaží pečlivě zkoumat lidské a mravní problémy vznikající ze stále nových okolností.*

134. – *Náš apoštolát ve společenské oblasti má být a projevovat se jako opravdová služba lidem. Máme ji potvrzovat skutky i tím, co pro ně vynakládáme. Svrchovaně se musí náš apoštolát vyznačovat plnou evangelijní svobodou, a zejména musí být nezávislý na jakékoli politické straně.*

135. – zrušeno.

Článek VI. – POVĚŘENÍ A POVOLENÍ K VYDAVATELSKÉ ČINNOSTI (LICENTIA)

136. – *Bratři ať mají náležité pověření ke kázání a ke zpovídání (CIC kán. 764 a 765, 966 a násl.).*

137. – *Ať bratři nekáží na území jiné provincie bez předchozího souhlasu jejího provinciála, uděleného alespoň habituálně.*

138. – *Bratři, kteří dostanou na základě řádové zkoušky schválení ke zpovídání podepsané zkoušejícími, nabývají tím pověření vůči osobám podřízeným řádu s výjimkou mnišek i vůči osobám dlícím ve dne v noci v našich konventech (CIC kán. 967 až 969).*

139. – Bratři ať mají vždy před očima to, že jejich veřejná vystoupení (v knihách, časopisech, rozhlasu, televizi a v jiných sdělovacích prostředcích) se netýkají pouze jich samých, ale též jejich bratří, řádu a církve. Ať bdí nad tím, aby vzrůstal smysl pro vzájemnou zodpovědnost při vydávání úsudku a smysl pro dialog jak s bratřími, tak s představenými. Ať věnují pozornost tomuto kritickému dialogu s vyššími představenými zvláště tehdy, když se jejich projevy nebo spisy týkají diskutovaných problémů větší váhy.

139-bis. – § I. – Pro vydání knih potřebují bratři dovolení vyššího představeného.

§ II. – Jestliže je vyšší představený při udělování dovolení na pochybách pro otázky víry a mravů, ať ustanoví komisi tří odborníků pro prozkoumání díla.

§ III. – Jestliže dovolení neudělí, ať sdělí autorovi důvody odmítnutí.

§ IV. – Autor, jemuž je dovolení vyšším představeným odmítnuto, se může odvolat k magistrovi řádu. V tomto případě magistr řádu ustanoví komisi k prozkoumání díla. Vyjádření magistra řádu ať je pokládáno za definitivní.

140. – *Po vydání knihy ať se pošle jeden exemplář do řádového archivu a jeden do provinčního archivu.*

HLAVA V.

VZTAH BRATŘÍ K JINÝM SKUPINÁM ŘÁDU A KE SDRUŽENÍM

141. – Všechny skupiny tvořící dominikánskou rodinu (srov. č. 1 § IX) mají účast na společném povolání a slouží svým jedinečným způsobem poslání řádu ve světě.

142. – Mnišky řádu podle úmyslu svatého Dominika svým kontemplativním řeholním životem jsou zcela volné pro vztah s Bohem. Z něho je živen apoštolský život bratří i jiných skupin dominikánské rodiny, zatímco mnišky vydávají svědectví modlitby, mlčení a pokání.

143. – *Úzké vnitřní duchovní společenství mnišek s bratřími se opírá také o pouto právní, jímž jsou mnišky spojeny s řádem způsobem určeným v jejich stanovách.*

144. – (Kongregační) sestry, proniknuté duchem a horlivostí svatého Dominika, vydávají svědectví evangeliu slovem i skutkem. Jsou spojeny důvěrným společenstvím s bratřími k budování Božího lidu.

145. – *Proto ať bratři a sestry spolupracují ruku v ruce a mají společný apoštolský plán.*

146. – *Ať naši představení poskytují s bratrskou starostlivostí mniškám a sestrám všemožnou pomoc. Bratři pak ať jim podle pokynů představených ochotně slouží v oblasti nauky, svátostí a pastorage.*

147. – Členky sekulárních institutů přidružených k řádu slibují zachovávat evangelijní rady ve světě podle ducha svatého Dominika.

148. – *Bratři ať pomáhají členkám k dokonalosti a institutům ke vzrůstu. Ať s nimi bratrsky spolupracují, aby byly s to plodně apoštolovat ve světě.*

149. – § I. – Laická sdružení našeho řádu jsou sdruženími laiků, kteří se zvláštním Božím darem spojili v apoštolském duchu svatého Dominika a usilují o spásu svou a jiných lidí životem podle evangelijních rad způsobem, který řád pro jejich světský stav přizpůsobil a řádně schválil.

§ II. – Ať existují i sdružení kněží, kteří by se snažili upravit svůj život a svou službu podle ducha svatého Dominika.

150. – *At se bratři snaží co nejvíc tato sdružení podporovat a oboustranně s nimi spolupracovat, aby řád mohl plněji vykonávat svou službu na různých polích jak církve, tak světa.*

151. – *Struktura a řízení sdružení jsou určeny v jejich pravidlech.*

152. – *Další sdružení či bratrstva připojená k řádu napomáhají k obnově křesťanského života v Božím lidu, slouží duchovnímu dobru věřících a zároveň spolupracují s řádem v některé specifické oblasti apoštolátu (srov. přílohu č. 4).*

153. – *Proto at se bratři snaží podporovat řádová sdružení či bratrstva, zejména Nejsvětějšího Jména Ježíš a posvátného růžence, a rovněž i ostatní naše sdružení, se zřetelem na místní a dobové okolnosti, aby byla užitečná věřícím. Pokud jde o jejich strukturu a řízení, at se zachovají jejich statuty.*

STAŤ DRUHÁ

FORMACE BRATRŮ

HLAVA VI.

OBECNÉ ZÁSADY

154. – Formace má směřovat k tomu, aby alumni byli postupně vedeni k plnosti života a k apoštolátu, jak jsou řádu vlastní, podle toho, co je řečeno v našich zákonech i ve Všeobecném rozvrhu formace.

155. – Aby formace nesla ovoce, vyžaduje se ze strany kandidáta tělesné zdraví, duševní zralost přiměřená jeho věku, schopnost života ve společenství [*vita socialis*], pevnost v životě křesťanském, způsobilost, správný úmysl a svobodná vůle zasvětit se Bohu a církvi v dominikánském životě.

156. – Kandidát sám má pod vedením magistrů a jiných formátorů první odpovědnost za svou vlastní formaci, ve svobodné spolupráci s milostí Božího povolání.

157. – Za formátory ať jsou bratři vybíráni vhodným způsobem a ať jsou pečlivě připraveni. Při formaci může spolupůsobit více bratrů, přece však ať je jeden, který by se staral o její integraci.

158. – *Kde se to zdá provinční kapitule vhodné, může se vytvořit formační rada, odlišná od rady konventní. Ji bude příslušet, aby jednala o záležitostech ucelené formace, a tím aby pomáhala magistrovi v jeho úkolu. Složení a úkoly takové rady ať určí provinční kapitula nebo provinciál se svou radou.*

159. – Magistr pečuje jak o duchovní život, tak o kázeň, nakolik se obojí vyžaduje k ucelené formaci. Samotným formovaným bratřím ať se ponechá svoboda, aby se mohli obrátit i k jiným bratřím pro individuálnější duchovní vedení.

160. – Formační konvent má být tak uspořádán, aby byly zachovány požadavky formace a přitom se zde bratřím poskytl postupně podle vhodnosti podmínky skutečného života, jaký mají později vést.

161. – *Ve formačních konventech ať kvete opravdu bratrský společný život. Má se sice zachovat úměrná odlišnost skupin, ale formování bratři ať mají možnost se*

aktivně a postupně účastnit života komunity, aby získali formaci důkladnější a úplnější. Proto ať si všichni řeholníci uvědomují svou vlastní zodpovědnost za formaci mladších bratří.

162. – K rozvíjení lidské i řeholní zralosti i pro přípravu na apoštolát ať se zavedou podle věku a podmínek alumnů vhodná cvičení, která si vypracuje každá jednotlivá provincie.

163. – *Pro celý řád ať existuje Rozvrh formace, schválený generální kapitulou nebo magistrem řádu. Má být ve vhodných obdobích revidován a má udávat všeobecné duchovní zásady a základní pedagogická pravidla pro formaci bratří. Provinciím se nechává na starosti, aby si vypracovaly vlastní pravidla podle okolností dobových a místních.*

164. – Ačkoli trvá formace bratří mnoho let, neboť studia se mohou kvůli cvičením i přerušovat [srov. č. 225 – pozn. red.], a má být rozdílná podle různých stupňů, přece se má chápat a prakticky uskutečňovat jako nepřetržitý a pokračující proces, jehož celistvost vyplývá z jednotnosti cíle. Proto se níže rozlišená různá období formace mají chápat ve světle této jednoty.

HLAVA VII. VZBUZOVÁNÍ A ROZVÍJENÍ POVOLÁNÍ

165. – § I. – *Všichni bratři, zejména ti, kteří apoštolsky působí u dospívající mládeže nebo u mladých lidí, ať považují za povinnost svého dominikánského povolání aktivně a rozvážně podporovat povolání do řádu.*

§ II. – *Každá provincie ať ustanoví promotora pro povolání. Je-li to možné, ať je to hlavní úkol daného bratra.*

§ III. – *Ale ať všichni pamatují, že prvním pozváním k vstupu do dominikánského života je život a apoštolát každého bratra a každé komunity.*

166. – § I. – *Kde je to vhodné, může být se souhlasem provinční kapituly nebo rady a s předchozím schválením magistra řádu zřízen juvenát pro výchovu mladých aspirantů.*

§ II. – *Statut juvenátu a pravidla pro život v něm ať určí bratři v této věci zvláště zkušení z pověření a se schválením provinciála a jeho rady.*

167. – § I. – *Ať se uchazeči o vstup do řádu po nějakou dobu připravují, než jsou přijati do noviciátu.*

§ II. – *Provinciální kapitule nebo provinciálové s jeho radou přísluší určit trvání, způsob a místo této přípravy.*

§ III. – *Pro naplnění tohoto cíle může provincie určit období přednoviciátu jako prvního stupně cesty k řeholnímu životu. Posláním tohoto období je připravit kandidáta na noviciát především katechetickým vzděláním a určitou výchovou zaměřenou na zdravý způsob společného života, jakož i poskytnout řádu příležitost k posouzení kandidátovy vhodnosti k dominikánskému životu.*

168. – § I. – *Do noviciátu mohou být platně přijati jen uchazeči, kteří dovršili 17. rok věku.*

§ II. – *Aby mohli být do řádu přijati ti, kteří se dříve odloučili od něj či od jiného řeholního institutu, vyžaduje se po předběžném souhlase provinciální rady:*

1° *přípuštění provinciálem, pokud dotyční byli novici;*

2° *přípuštění magistrem řádu se souhlasem jeho rady, jestliže již složili profesi, při zachování předpisů CIC kán. 690 § 1.*

169. – § I. – *Uchazeči směřující ke kněžství ať jsou přijati do noviciátu, jen když mají za sebou studia, která se v jejich zemi vyžadují k přístupu na studia vyšší či univerzitní.*

§ II. – *Ať mají úměrnou znalost latinského jazyka nebo se ji snaží co nejdříve získat.*

§ III. – *Pro bratry spolupracovníky se vyžaduje středoškolské vzdělání nebo jiné rovnocenné vzdělání určené provinciální kapitulou.*

170. – *Dříve než je někdo přijat do noviciátu, jsou představení povinni vyžádat si všechny doklady požadované právem i jiné informace, které se jim здаjí pro tento účel nutné nebo vhodné.*

171. – *Právo zkoušet a připouštět kandidáty do noviciátu přísluší provincii. K tomuto přezkoušení se stanoví speciální skupina (komise) bratří s předsedou.*

172. – *Každá provincie ať určí ve vlastním statutu, jak a kterými bratři má být uvedena zkouška provedena.*

173. – § I. – *Po vykonané zkoušce se zkušební komise shromáždí a tajným hlasováním vydá posudek o přijetí či odmítnutí jednotlivých kandidátů.*

§ II. – Předseda této komise potom podá o všech kandidátech zprávu provinciálovi, jemuž náleží konečné rozhodnutí o přijetí kandidátů. Přitom nesmí přijmout toho, jehož odmítla zkušební komise.

174. – § I. – *Přijatým kandidátům ať se učiní před svědky prohlášení [declaratio], které je uvedeno v příloze. Ať se to zaznamená v přijímací knize s podpisem týchž kandidátů (srov. přílohu č. 5).*

§ II. – *Ať se jim také přečte oznámení [protestatio], že nemohou požadovat žádnou mzdu za jakoukoli práci vykonanou pro řád. O tomto oznámení ať se zhotoví doklad podepsaný uchazečem (srov. přílohu č. 5).*

§ III. – *Před započítáním noviciátu ať se uchazeč osvobodí od všech světských záležitostí. Peníze nebo jiné věci, které si s sebou přinesl, ať se uchovají ve společném skladu. Jestliže nesloží profesi a odejde z řádu, ať jsou mu vráceny.*

§ IV. – *O nákladech na formaci ať rozhodne každá jednotlivá provincie.*

175. – Řádový oděv mohou zákonně dát magistr řádu, provinciál ve vlastní provincii, převor nebo podpřevor v čele v konventu, ve kterém je uchazeč přijat k obláčke, a jimi delegovaní bratři.

176. – *Obláčka může být před započítáním noviciátu nebo během něho, podle rozhodnutí provinční kapituly.*

HLAVA VIII. NOVICIÁT

177. – Noviciát je zkušební doba, tedy určená k tomu, aby novicové poznali hlubším způsobem povolání Boží, a to dominikánské, nabyli zkušenosti o způsobu života v řádu, aby se jejich mysl a srdce utvářely v dominikánském duchu a bratři se přesvědčili o jejich úmyslu i vhodnosti.

178. – § I. – Před začátkem noviciátu ať vykoná kandidát duchovní cvičení v délce alespoň pěti celých dní.

§ II. – Noviciát začíná prohlášením zákonného představeného podle ustanovení č. 175. O prohlášení a o afilii (č. 267, 268) ať se učiní záznam do přijímací knihy s podpisem novice a dvou svědků (srov. přílohu č. 6).

§ III. – Noviciát trvá alespoň jeden rok. Podle rozhodnutí provinční kapituly může být tento rok přerušen nebo rozdělen na části, ale tak, aby celý noviciát byl dokončen v době dvou let. Jedno nebo více období formační čin-

nosti mohou být prožita mimo komunitu noviciátu, aby se doplnila formace noviců. Přitom však mají být zachovány předpisy CIC kán. 648 a 649.

§ IV. – Je-li po skončení roku noviciátu, ať nepřetržitého či přerušného, pochybnost o novicově schopnosti, může provinciál zkušební dobu prodloužit, ale nanejvýš o šest měsíců.

179. – *Noviciát ať je společný pro bratry kleriky a spolupracovníky. Je-li vykonán pro stav spolupracovníka, platí i pro klerika a naopak. Přechod ze stavu spolupracovníků do stavu kleriků nebo naopak se má vždy konat se schválením provinciála a jeho rady.*

180. – § I. – Noviciát se má konat v konventu k tomu ustanoveném písemným výnosem magistra řádu se souhlasem jeho rady, ve kterém je opravdu veden život dominikánský, řeholní a apoštolský.

§ II. – Týž magistr řádu se souhlasem své rady může vyjímečně v jednotlivých případech dovolit, aby kandidát mohl vykonat noviciát v jiném konventu řádu pod vedením některého zkušeného řeholníka, který zastupuje novicmistra (srov. CIC kán. 647 § 2).

§ III. – Vyšší představený může dovolit, aby skupina noviců v určitých obdobích přebývala v jiném, jím stanoveném konventu řádu (srov. CIC kán. 647 § 3).

181. – Noviciát řídí novicmistr (magistr noviců). Co se však týká kázně celého konventu, podléhají on i novicové převorovi.

182. – § I. – Novicmistry ustanovuje provinční kapitula nebo, je-li potřeba zařídit to mimo kapitolu, provinciál se svou radou (srov. přílohu č. 7). Je však zapotřebí uvědomit o tom magistra řádu.

§ II. – Zůstávají ve funkci až do dne, který následující kapitula určí pro převzetí officia novým novicmistrem.

§ III. – Protože formace dorostu nemálo závisí na dlouhém nepřetržitém trvání tohoto officia, ať dochází k odvolání novicmistrů mimo kapitolu jen z vážného důvodu.

183. – § I. – Novic může svobodně řád opustit nebo ho může příslušný představený z jakéhokoli spravedlivého důvodu propustit.

§ II. – Představeným oprávněným propustit novice je vlastní provinciál nebo, je-li nebezpečí z prodlení, převor se souhlasem své rady. V tom případě ať se pošle přesná zpráva provinciálovi.

184. – *Svobodný odchod nebo propuštění ať se zapíše do přijímací knihy.*

185. – *V době noviciátu ať má novicmistr alespoň dva rozhovory, a to s radou a kapitulou konventu, a podá o tom písemnou zprávu provinciálovi.*

186. – *Vlastním úkolem novicmistra je rozpoznat povolání noviců a utvářet je pro život v řádu podle toho, co je v našich zákonech a v Rozvrhu formace, tak aby novicové se správným úmyslem a s pevnou vůlí prospívali v povolání.*

187. – § I. – *Novicmistr a jeho pomocníci ať novice dobře poučují o dějinách spásy, o Písmu svatém, o liturgii a o zásadách křesťanského života a rovněž o kněžství.*

§ II. – *Kromě toho ať je správně poučují o povaze řeholního života, hlavně pak o dějinách, spiritualitě a zákonech řádu. Ať jsou zasvěcováni do naší observance, a to tak, aby vysvětlil její význam pro duchovní a apoštolský život.*

§ III. – *Ať jsou povzbuzováni k pěstování lidských a křesťanských ctností, tak aby pokorou srdce, horlivostí ducha a sebezáporem dospěli k bohatšímu duchovnímu životu. Ať jsou poučováni, jak s užitek přistupovat k svátosti pokání a k eucharistii a jak se oddávat vnitřní modlitbě.*

188. – *Je záhodno, aby novicové byli syceni misionářským duchem, poznávali poměry a potřeby lidí žijících ve světě a věděli, „jak mají být horliví v kázání v příhodný čas“³⁷. Proto ať je formace nejen teoretická, ale i praktická, ať mají novicové nějakou účast na apoštolské činnosti řádu.*

HLAVA IX. PROFESE

189. – § I. – *Svou profesí zasvěcujeme [devovemur] sami sebe Bohu, následujeme Krista v evangelijním životě vedeném v řádu, aby tak naše křestní zasvěcení dosáhlo plněji svého účinku.*

§ II. – *Touto profesí poslušnosti hodláme vzít na sebe závazek zachovávat evangelijní rady a zříkáme se dober nepochybně velmi cenných, avšak bez újmy pro pravý pokrok lidské osobnosti. Ztotožňujeme se totiž s Kristovým sebezmařením a zároveň máme účast na jeho životě v Duchu. Takže, budeme-li věrní, budeme v církvi nadmíru jasně svědčit o dobrech nebeského království.*

³⁷ *Prvotní stanovy OP, část I, hl. 12.*

§ III. – Vedeni synovskou láskou slibujeme ve své profesi také poslušnost panenské Bohorodičce Marii jako nejlaskavější Matce našeho řádu.

§ IV. – Když slibujeme v téže profesi poslušnost i svatému Dominiku, zamýšlíme tím zachovat věrnost jeho duchu a myšlence.

Článek I. – DVOJÍ PROFESE

190. – V řádu se skládá dvojí profese: první jednoduchá a dočasná po noviciátu, druhá slavná, a tím i trvalá.

191. – § I. – *Ve dvou měsících před jednoduchou profesí a v šesti měsících před profesí slavnou ať je bratr podroben zkoušce a ať se mu učiní prohlášení podle vzoru těch, která jsou v příloze (srov. přílohu č. 5).*

§ II. – *Pokud jde o látku zkoušky: ať se bratru kladou otázky o závazcích plynoucích z naší profese i o jeho lidských a duchovních dispozicích, které ho vedou k tomu, aby zasvětil profesí svůj život Bohu v řádu.*

§ III. – *Při zachování ustanovení č. 207 přísluší zkušební právo konventu, kde vykonal bratr noviciát nebo kde je v současné době asignován. Zkoušejícími jsou bratři jmenovaní provinciálem nebo převorem s jeho radou. Zkouška se však může konat mimo noviciátní konvent nebo mimo konvent, kde má bratr asignaci.*

192. – § I. – Když byla zkouška vykonána a zpráva o jejím výsledku předložena převorovi konventu, ať o připuštění bratra k profesi hlasuje nejprve konventní kapitula a potom rada. Před hlasováním ať předseda zpraví diskrétně hlasující o výsledku zkoušky a ať se jich zeptá, mají-li o kandidátovi zvláštní informace.

§ II. – *Převor ať podá o tom všem zprávu provinciálovi.*

193. – Jakoukoli profesi mohou platně přijmout magistr řádu, provinciál ve vlastní provincii, převor nebo podpřevor v čele v konventu, v kterém se profese skládá, a jimi delegovaní bratři.

194. – Ať se profese koná v konventu určeném provinciálem a obyčejně před komunitou. Avšak ve výjimečných případech se může se souhlasem provinciála vykonat i mimo konvent řádu. Složení profese ať se zaznamená v knize profesí a záznam ať podepíše ten, kdo profesi skládal, a dva svědkové (srov. přílohu č. 8).

Článek II. – JEDNODUCHÁ PROFESE

195. – § I. – Po skončení noviciátu má novic obvykle složit jednoduchou profesi.

§ II. – Tato profese se skládá na tři roky. Podle statutu provincie se může tato profese složit na jeden nebo na dva roky. Je však třeba, aby byla obnovena pro naplnění tří let (srov. CIC kán. 655).

196. – K platnosti první profese se vyžaduje:

1° aby ten, kdo ji má skládat, dovršil 18. rok věku;

2° aby ji složil po platně vykonaném roce noviciátu; provinciál může dovolit, aby ji složil dříve, ne však víc jak o patnáct dní;

3° souhlas většiny kapituly a rady noviciátního konventu;

4° také souhlas provinciála nebo dvou provinciálů, stane-li se, že je novic formován v cizí provincii.

197. – *V konventech a domech, v nichž podle ustanovení č. 315-bis a 333 není odlišena rada od kapituly, dá druhý hlas rada provincie, ve vikariátech rada vikariátu.*

198. – *Provinciál může zamítnout novice přípuštěného kapitulou a radou; nesmí však připustit toho, který byl zamítnut třebas jen jednou z nich. Jestliže provinciál provincie, k níž novic patří, nedal souhlas, může ho provinciál provincie, v jejímž konventu byl novic vychován, se souhlasem své rady přijmout za syna své provincie, jestliže novic k tomu dá svobodně a výslovně písemný souhlas.*

199. – § I. – Jednoduchá profese se má skládat touto formulí:

„Já, bratr *N N*, skládám profesi a slibuji poslušnost Bohu, blahoslavené Panně Marii, svatému Dominiku a tobě, bratru *N N*, magistrovi Řádu bratří kazatelů, a tvým nástupcům (*nebo* tobě, bratru *N N*, provinciálu provincie...; *nebo* zástupci...; v zastoupení bratra *N N*, magistra Řádu bratří kazatelů a jeho nástupců) podle řehole svatého Augustina a stanov bratří kazatelů, a proto budu poslušen tebe a tvých nástupců po tři roky (*nebo* po jeden rok)“.

§ II. – Jestliže v době, kdy se profese skládá, nemá řád magistra, slibuje profes poslušnost předsedajícímu v zastoupení magistra řádu, a to bez vyslovení jména.

200. – § I. – V době trvání jednoduché profese si bratr ponechává vlastnictví svého majetku i schopnost získávat majetek jiný. Cokoli však získá svou prací nebo jinak jako řeholník, získává řádu.

§ II. – Před jednoduchou profesí má novic svěřit, komu chce, třeba i řádu, správu svého majetku na celou dobu, po kterou bude vázán jednoduchou profesí, a má svobodně rozhodnout o jeho užívání a výnosu. Smí také napsat závět o majetku, který má nebo ke kterému přijde.

§ III. – Jestliže novic vynechal toto postoupení nebo opatření, o kterém mluví § II, protože žádný majetek neměl a teprve později ho získal, ať je učiní nebo opakuje podle ustanovení § II, bez ohledu na to, že už složil jednoduchou profesi.

§ IV. – Během šedesáti dnů před slavnou profesí má se bratr zřici ve prospěch kohokoli všeho majetku, který už skutečně má nebo na který má jistou naději, za podmínky, že složí profesi. Dříve to platně učinit nemůže.

§ V. – Ke změně těchto opatření ze spravedlivého důvodu potřebuje bratr souhlas vyššího představeného (CIC kán. 668 § 2).

201. – § I. – *Po prvním třiletí jednoduché profese mohou bratři buď na vlastní žádost nebo na návrh představeného obnovit jednoduchou profesi, ale ne na víc než na další třiletí. V tom případě se má profese každý rok obnovit. Avšak provinciální kapitula může určit, aby se jednoduchá profese po prvním třiletí obvykle prodlužovala.*

§ II. – *Ti, kteří přestupují do našeho řádu z jiného řeholního institutu a jsou vázání trvalou, třeba i slavnou profesí, musí k tomu mít svolení magistra řádu se souhlasem jeho rady a svolení vlastního nejvyššího (generálního) představeného se souhlasem jeho rady. Slavnou profesi mohou skládat až po třech letech a vždy po vykonaném noviciátu (srov. CIC kán. 684 § 1 a 2).*

202. – *K obnově jednoduché profese může platně připustit jenom vlastní provinciál po předchozím poradním hlasování kapituly a rady konventu, ve kterém je bratr asignován (srov. CIC kán. 656 až 657).*

203. – § I. – *Profese má být obnovena téhož dne, kdy končí doba, na kterou byla složena (srov. přílohu č. 9).*

§ II. – *Provinciál je oprávněn dovolit ze spravedlivého důvodu, aby se obnova časné profese konala o něco dříve, ne však víc než o jeden měsíc.*

204. – *Jednoduchá profese přestává zavazovat:*

1° *uplynutím doby, na kterou byla složena nebo obnovena;*

2° *dovolením odejít z řádu daným magistrem řádu za souhlasu jeho rady (srov. CIC kán. 688);*

3° *propuštěním z řádu vykonaným podle ustanovení obecného práva (srov. CIC kán. 694 až 704).*

Článek III. – SLAVNÁ PROFESE

205. – Po uplynutí doby jednoduché profese ať bratr buď složí profesi slavnou, nebo ať se vrátí do světa.

206. – K platnosti slavné profese se vyžaduje:

1° připuštění vlastním provinciálem po vyslechnutí provinciála provincie, ve které bratr přebývá, je-li to někdo jiný;

2° hlasování kapituly a rady konventu, ve kterém byl bratr asignován a ve kterém se zdržoval v roce bezprostředně předcházejícím.

♦♦ 207. – § I. – *Když bratr v tomto roce, za který může být počítán rok školní, přebýval v konventu vlastní provincie, může jej provinciál připustit k profesi, jestliže hlas kapituly a rady nebo alespoň jeden z nich byl příznivý. Avšak nemůže, pokud byl obojí hlas nepříznivý. V konventech a domech, kde podle č. 315-bis a 333 není odlišena rada od kapituly, dá druhý hlas rada provincie, ve vikariátech rada vikariátu.* (BH, č. 391; T, č. 343)

§ II. – *Jestliže bratr přebýval ve zmíněném roce mimo vlastní provincii, jsou hlasy kapituly a rady pouze poradní. V tomto případě se vždy vyžaduje hlas rady provincie, v níž je afiliován. Pokud byl příznivý, může provinciál bratra k profesi připustit, ne však, je-li nepříznivý.*

§ III. – *Jestliže bratr ještě nestrávil rok v konventu, kde je asignován, a má skládat slavnou profesi, dají svůj hlas kapitula a rada konventu, ve kterém se zdržoval v roce bezprostředně předcházejícím podle ustanovení č. 206 odst. 2. Ale konvent, ve kterém bratr dlí, má první odevzdat svůj hlas pro informaci.*

208. – *Bratři se slavnou profesí asignovaní v konventu jiné provincie za účelem studia nemají hlas v kapitule, když se jedná o připuštění bratří jiných provincií k profesi; mohou však být konzultováni před hlasováním kapituly a rady, jde-li o profesi studentů z jiných provincií přebývajících v konventu.*

209. – *Kromě zprávy o hlasování kapituly a rady, zaslané převorem, ať se odešlou provinciálovi i jiné osobní a akademické zprávy o každém žadateli, které podá magistr a také moderátor střediska institučních studií, jedná-li se o studenty.*

210. – *Slavná profese se má složit bez jakéhokoli odkladu téhož dne, kdy končí doba, na kterou byla složena profese časná. Může však být ze spravedlivého důvodu s dispensí vyššího představeného složena dříve, ne však více jak o tři měsíce (srov. CIC kán. 657 § III). Pokud byla doba časné profese zákonitě prodloužena [nad minimální požadovanou dobu tří let – pozn. překl.] a řeholník dočasnou profesi*

obnovil, může být připuštěn při zachování toho, co se má zachovat, k složení slavné profese ještě dřív, než uplyne doba, na kterou platilo prodloužení.

211. – Užívá se stejná formule jako při první profesi, ale na konci se říká: „až do smrti“.

212. – Po slavné profesi všechen majetek, který bratři z jakéhokoli důvodu získají, náleží podle ustanovení našich zákonů řádu, provincii, nebo konventu.

HLAVA X. FORMACE PO NOVICIÁTU

Článek I. – OBECNÉ ZÁSADY

213. – § I. – Formace po noviciátu je určena k upevnění a rozvíjení celé noviciátní formace a k doplnění zkušeností jak ze strany řádu, tak ze strany bratří.

§ II. – Proto po dobu stanovenou v našich zákonech ať zůstanou bratři v některém formačním konventu. Tam ať se pod péčí magistra usilovně věnují hlubšímu chápání a praktickému uplatňování hodnot a požadavků svého povolání, při věrném a odpovědném naplňování své dominikánské profese.

§ III. – O ustanovení magistrů, trvání jejich officia a jejich odvolání ať se rozhoduje podle ustanovení č. 182, stanovených pro novicmistra.

214. – § I. – *Magistr ať vede bratry podle schopností každého z nich k tomu, aby postupně dosáhli řeholní a apoštolské dokonalosti podle ducha řádu. Ať je poučuje, že následování Krista je nejvyšší pravidlo našeho života, učí je cítit s církví, poznávat a zachovávat ducha svatého Dominika i zdravé řádové tradice, vhodně rozpoznávat znamení doby a rozlišovat je ve světle víry.*

§ II. – *Bratři, vedeni láskou ke své dominikánské rodině, která je přijala a obohacuje je svou mnohaletou tradicí, ať uváží, že řeholní život jim dává pevněji setrvat ve způsobu života, osvědčenou nauku k úsilí o dokonalosti, bratrské společenství v přátelství s Kristem a svobodu posilovanou poslušností.*

§ III. – *V době studentátu ať má magistr aspoň jedenkrát v roce rozhovor s kapitulou a ať o tom podá písemnou zprávu provinciálovi. Studuje-li některý bratr v jiné provincii, ať se o něm aspoň jedenkrát v roce podá zpráva provinciálovi provincie, ve které je afiliován.*

215. – Řeholní formace má být proniknuta apoštolským duchem. Proto ať je konvent určený pro formaci tak upraven, aby v něm byl možný apoštolát a bratři do něho byli – každý podle svých možností – postupně a rozvážně uváděni tím, že se jim dá na něm opravdová a aktivní [activa] účast.

215-bis. – Aby byli bratři moudře a postupně formováni pro apoštolát, mohou být po první profesi ustanoveni do služeb lektorů a akolytů.

216. – § I. – *Na podporu řeholní formace mají být uvedeny v soulad a rozvíjeny přirozené vlohy, které svrchovaně přispívají k lidské zralosti, jako jsou stálost ducha, schopnost uvážně rozhodovat a přijímat vlastní zodpovědnost.*

§ II. – *Aby bylo přizpůsobení řeholního života požadavkům světa opravdu vhodné, ať si bratři podle svých osobních vloh a možností získají nejen přiměřenou informovanost o mravech a způsobech cítění a myšlení současného života ve společnosti, nýbrž ať se také naučí přijímat a posuzovat ve světle svého dominikánského povolání.*

Článek II. – FORMACE BRATŘÍ SPOLUPRACOVNÍKŮ

217. – Bratři spolupracovníci mají po skončení noviciátu strávit celé tři roky v konventu určeném pro jejich formaci pod péčí vlastního magistra, jímž může být bratr spolupracovník se slavnou profesí – ten dbá na formaci duchovní a lidskou – a pod péčí regenta nebo jiného vhodného bratra, určeného provinciálem s jeho radou, jenž dbá na formaci intelektuální a odbornou.

218. – Po třech letech jednoduché profese, ať mají bratři spolupracovníci slavnou profesi nebo ne, má jejich formace pokračovat alespoň dva roky pod péčí místního představeného v některém vhodném konventu, podle předpisů stanovených provinční kapitulou.

219. – § I. – *Formace bratří má směřovat k takovému rozvinutí jejich lidských vlastností a křesťanských ctností, aby mohli vést život vskutku dominikánský a byli schopni účastnit se života a řízení komunity způsobem pro ně vhodným.*

§ II. – *Svou profesí mají bratři účast na apoštolátu řádu. Ať se připravují na přiměřenou apoštolskou činnost, tak aby se stali opravdovými spolupracovníky na poslání řádu.*

§ III. – *Protože se bratři spolupracovníci zpravidla od sebe liší svým nadáním a jejich činnost v řádu může být mnohostranná, je nutně zapotřebí poskytnout jim výuku, která by byla v souladu s jejich individuálními schopnostmi, se zřetelem na potřeby církve a řádu v jednotlivých zemích.*

220. – § I. – *Poskytnutím solidní formace v poznávání víry, zejména Písma svatého a liturgie, ať se naučí, jak se má jejich život tím vším utvářet a dělat pokroky.*

§ II. – *Podobně – aniž se zanedbá všeobecné vzdělání – ať se bratři vyučí také v řemeslech technických, která se provincii hodí pro potřeby jejího života a služby. Podle možnosti ať jsou taková studia stvrzena nějakým osvědčením.*

Článek III. – ŘEHOLNÍ FORMACE BRATŘÍ KLERIKŮ

221. – *Bratři klerici po složení první profese přejdou zpravidla do studentátu, kde obvykle zůstanou až do kněžství nebo do skončení institučních studií, aby se jejich formace ucelila a zdokonalila.*

222. – *Aby se kněží s dočasnou profesí upevnili v dominikánském duchu a v řeholní kázni, mají setrvat alespoň tři roky ve studentátu pod péčí magistra, nebo na jiném místě pod péčí některého bratra kněze podle rozhodnutí provinciála s jeho radou.*

223. – *Protože jsou bratři klerici určeni ke kněžskému apoštolátu v životě dominikánském, mají být formováni tak, aby se po vzoru Kristově naučili spojovat svůj řeholní život s požadavky budoucího kněžství a aby jejich dominikánské povolání bylo stále ucelenější.*

224. – *Formace studentů ať postupuje tak, aby se řeholní život živil studiem a studium řeholním životem.*

225. – § I. – *Už od prvních let studií se mají metodicky a za vedení odborníků pořádat vhodná cvičení v různých apoštolátních dílech, pokud možno i během akademického roku, ale zejména v době prázdnin, podle předpisů vypracovaných každou provincií.*

§ II. – *Podle požadavků různých provincií a podle rozhodnutí příslušných kapitul nebo rad se povoluje přerušení studií kvůli cvičením, zdá-li se to potřebné pro formaci.*

Článek IV. – INTELEKTUÁLNÍ FORMACE BRATŘÍ KLERIKŮ

226. – *Bratři studenti ať berou velmi vážně a skutkem plní to, co bylo řečeno o důležitosti a pramenech studia v č. 76 až 83. Ať jsou si vědomi, že jejich studium patří přímo k způsobu života, ke kterému se profesí zavazují.*

227. – *K našim institučním studiím ať se připustí jen bratři, o kterých se shledá, že jsou pro taková studia způsobilí.*

228. – § I. – *Studia ať vynikají přísností a vědeckou metodou.*

§ II. – *Protože intelektuální formace záleží hlavně ve formaci úsudku, ať se velmi pečlivě pěstuje kritické poznávání pramenů, chápání principů i způsob správného myšlení, tak aby se stali bratři způsobilými pokračovat ve studiu vlastním úsilím a řádně uzpůsobeným dialogem.*

229. – *Studia se řídí:*

1° Všeobecným rozvrhem [Ratio generalis] obsahujícím to, co je nutné ke společnému uspořádání studií a k naukové jednotě řádu;

2° Partikulárními rozvrhy [Rationes particulares] přizpůsobenými potřebám zemí a dob.

230. – *Především magistrovi řádu náleží:*

1° zřizovat střediska institučních studií;

2° ustanovovat regenty;

3° sestavit Všeobecný rozvrh studií, vyhlásit ho a přiměřeně jej upravovat podle měnících se okolností doby;

4° schvalovat Partikulární rozvrhy studií.

231. – *Především provinciálovi náleží:*

1° spolu se svou radou určit nejvhodnější způsob, jak zajistit formaci bratří, se zřetelem na to, co je řečeno v č. 234;

2° se svou radou a po vyslechnutí komise pro intelektuální život navrhnout magistrovi řádu regenta, má-li být ustanoven mimo kapitolu;

3° připravit profesory způsobilé k intelektuální formaci bratří;

4° pověřovat bratry vyučováním ve střediscích studií podle statutů jednotlivých středisek;

5° zaslat Partikulární rozvrh studií ke schválení magistrovi řádu.

232. – *Instituční studia ať se dle možnosti konají uvnitř řádu v souladu s vlastním rázem našeho studia (č. 76 až 83). Zdá-li se vhodné, aby nebyla vykonána uvnitř řádu, ať určí provincie se souhlasem magistra řádu vhodnější způsob vzdělávání [formationem] bratří. Ať je však vždy zachována věrnost naukové tradici řádu.*

233. – § I. – *Každá provincie ať má vlastní středisko institučních studií, aby se studentům provincie dostalo intelektuální formace podle řádové i provinční*

tradice. Sbor profesorů tohoto střediska, ustanovený podle partikulárního Provinčního rozvrhu studia a pod vedením moderátora, nese zodpovědnost za instituční studia bratří, i když tato studia probíhají mimo vlastní středisko nebo i mimo provincii.

§ II. – Středisko institučních studií zabezpečuje celý průběh studií tak, jak to od něj vyžaduje Všeobecný rozvrh studií řádu. Ať co nejlépe poskytuje intelektuální formaci podle řádové tradice. Provincie ať podle možností taková střediska zakládají a upevňují.

§ III. – Tam, kde pro malý počet studentů, nedostatek vhodných profesorů nebo pro užitečnou spolupráci s jinými instituty k dobru církve neposkytuje provinční středisko studií jejich úplný průběh a studenti navštěvují se souhlasem magistra řádu instituty či fakulty, které nepatří k řádu, ať středisko samo poskytuje studentům nějaké kursy či cvičení, v nichž získají opravdovou zkušenost studia uvnitř řádového společenství, především v disciplínách týkajících se jeho naukové tradice.

§ IV. – Jsou-li studenti posíláni na instituční studia do středisek institučních studií jiné provincie, zůstávají začlenění do střediska institučních studií vlastní provincie, do něhož se vracejí pro získání alespoň některých zkušeností se studiem ve vlastní provincii, a jsou podřízeni sboru profesorů tohoto střediska ohledně plánování a koordinace svého studia.

§ V. – Jsou-li studenti vysláni na střediska vyšších studií řádu či jiná střediska vyšších studií, jsou ohledně plánování a koordinace svých studií podřízeni regentovi studií.

234. – Spolupráce mezi institučními studii uvnitř řádu se může uskutečňovat:

1° založením meziprovinčního střediska institučních studií v některém státě nebo regionu při zachování ustanovení č. 233. Toto středisko má svůj zvláštní statut. V něm se může podle Všeobecného rozvrhu studií řádu poskytovat celý studijní běh bratřím z více provincií;

2° poskytnutím části studijního běhu ve středisku jedné provincie (např. filosofická formace pro studenty dvou nebo více provincií) a jiné části ve středisku druhé provincie. Tato spolupráce se řídí zvláštním statutem přijatým mezi provinciemi;

3° nabídnutím účasti, alespoň poradní, na řízení střediska těm provinciím, které do něho posílají své studenty;

4° vysíláním studentů do středisek vyšších studií řádu, především mezinárodních, při zachování ustanovení č. 233.

235. – Při řízení studijního konventu ať převor dbá na vytváření podmínek příznivých pro intelektuální formaci. Těm bratřím, kterým přísluší tato formace, ať v mezích úkolů jednoho každého poskytuje svobodu.

236. – Moderatorium střediska institučních studií se ustanoví podle vlastního statutu tohoto střediska při zachování ustanovení č. 92-bis § I.

237. – § I. – Středisko institučních studií řídí sbor profesorů za předsednictví moderátora. Úkolem tohoto sboru je rozvíjet ve středisku studií všechno, co se týká studia, vždy se zřetelem na ucelenou formaci bratří. Partikulární rozvrh [Ratio particularis] určí, kteří z vyučujících přísluší plným právem do sboru profesorů, jakož i způsob účasti studentů v tomto sboru.

§ II. – Moderatorium tohoto střediska je ve výkonu svého úkolu podřízeno provinciálovi. Převorovi studijního konventu podléhá moderatorium ve věcech týkajících se řeholního života a řízení komunity.

§ III. – Profesori a studenti pod vedením moderatoria ať ochotně spolupracují na rozvoji studia.

238. – *Aby mohl být někdo ustanoven profesorem ve středisku institučních studií, vyžaduje se, aby měl po institučních studiích dokončena studia doplňovací, zejména ve svém oboru, podle toho, jak určuje Studijní rozvrh. Mimoto ať má přiměřenou zkušenost v pastorační službě a pedagogickou formaci.*

239. – *Profesori ať ustavičně studují, aby byli stále většími znalci ve svém oboru schopnými vědeckého bádání. Přesto ať si jsou vědomi, že mírná pastorační činnost je jim na prospěch ve studiu i při vyučování.*

240. – § I. – *Ať se profesori snaží vytvořit opravdové intelektuální společenství mezi sebou i se studenty. Takto se budou moci účinněji věnovat formaci všech studentů dohromady i každého jednotlivě.*

§ II. – *Bratři věnující se službě ať jsou podle vhodnosti zváni k rozhovorům s profesory a se studenty o otázkách, které lidmi zvlášť hýbou, a dávají proto podněty pro studium.*

241. – Program studia zahrnuje obory filosofické a teologické i výuku pastorační.

242. – *Ohledně přednášení filosofie a teologie ať se zachová, co je stanoveno v dekretu Druhého vatikánského koncilu „Optatam totius“, č. 13–19. Zvláštní zřetel ať se bere na:*

1° vědecké studium pramenů a hlavně, pokud jde o teologii, pramenů Písma svatého;

2° důležitost hledání soustavné syntézy pomocí spekulace za učitelského vedení svatého Tomáše (srov. č. 82);

3° zvlášť naléhavé problémy v jednotlivých dobách a v jednotlivých zemích.

243. – Podle úsudku sboru profesorů a se svolením provinciála mohou být bratři posíláni na university, aby se věnovali některým (zvláštním) oborům i během [institucionálních – pozn. překl.] studií, a to se zřetelem na individuální schopnosti a na regionální podmínky. V tomto případě se vždycky dbá na soulad s intelektuální formací, jaká je řádu vlastní. Po dokončení studií na universitě ať bratři neopomenou dokončit vlastní studia řádu, pokud nebyla dosud uzavřena.

244. – § I. – Bratři ať si vykonají doplňovací studia ve zvláštních institutech, podle provinčního plánu (srov. č. 107). Ať se přitom bere ohled na individuální způsobilost a sklony.

§ II. – Během institucionálních studií mohou začít s nějakou přípravou na tato zvláštní studia.

245. – Dobu a způsob hlasování o řeholních mravech ať určí před zkouškami provinční kapitula. Přitom ať se zachovají předpisy č. 251 § III.

Článek V. – SVĚCENÍ BRATŘÍ A KNĚŽÍ JIŽ VYSVĚCENÍ

246. – K svěcení mohou být připuštěni jen bratři, kteří:

1° mají slavnou profesi;

2° mají patřičné vlastnosti;

3° jsou navrženi svým vlastním vyšším představeným;

4° jsou schváleni konventní radou, které přísluší zkoumat, zda splňují požadavky ke svěcení (srov. CIC kán. 1029 a 1051).

247. – § I. – Představení ať nepřipustí nikoho ke svěcení, dokud si bedlivě nezjistí jeho řeholní mravy, jeho způsobilost ke kněžství a jeho prospěch ve studiích.

§ II. – Ať neopomenou vyslechnout každého jednotlivého svěcence a obdržet vlastnoručně napsanou a podepsanou žádost, o níž hovoří CIC kán. 1036, aby se přesvědčili, že chce přistoupit k svěcení v řeholním stavu svobodně a dobrovolně.

248. – § I. – Po schválení v radě a po zkoušce ohledně přijetí svěcení, která se koná před zkoušejícími jmenovanými provinční kapitulou, ať vyšší představený sepíše pověřující listinu k udělení svěcení [litterae dimissoriae] diecéznímu

biskupovi. Ať se přitom zachová, co se podle práva má zachovat (srov. přílohu č. 10).

§ II. – Pověřující listinu k udělení svěcení ať provinciál dá jen synům své provincie nebo bratřím asig novaným v jeho provincii se souhlasem provinciála provincie, v níž jsou afiliováni.

249. – § I. – *Kněze studenty, kteří bydlí mimo studentát, ať postupně uvádí do kněžského života a apoštolátu vhodnými rozhovory a cvičeními převor nebo jiný bratr kněz jmenovaný provinciálem.*

§ II. – *Ale ať jsou vždy pod pravomocí převora konventu při zachování práv regenta ohledně studia.*

250. – § I. – *Po dokončení studií ať se mladí kněží oddají se smyslem pro odpovědnost řeholnímu a apoštolskému životu tak, aby kněžská služba opravdu podporovala jejich život duchovní a intelektuální a dávala mu jednotu. Ať jsou si vědomi zvláštních problémů, které pro ně vyvstávají v prvních letech jejich kněžství.*

§ II. – *Bratři, zejména představení, ať mladým kněžím v jejich službách bratrsky pomáhají a radí.*

251. – § I. – *Než smí bratr zastávat úkol zpovědníka, ať složí zvláštní zkoušku. Všeobecný rozvrh studia stanoví způsob, jak se tyto zkoušky konají.*

§ II. – *Bratři se mají bratři podrobit zkoušce v šesti měsících po skončení institučního studia teologie, nebo po kněžském svěcení, pokud bylo ze spravedlivého důvodu odloženo.*

§ III. – *Před touto zkouškou se k platnosti vyžaduje hlasování o mravech, o kterém je v řeč v č. 318 odst. 4.*

Článek VI. – TRVALÁ FORMACE

251-bis. – Hlavním účelem trvalé formace je obnovování a zrání bratří v různých úsecích svého života, aby se stávali stále schopnějšími ke hlásání Božího slova národům, které jsou poznamenány záležitostmi spjatými s dnešním světem.

Ve společenství provincie náleží úkol trvalé formace provinciálovi. Jemu napomáhá provinční promotor pro trvalou formaci. V konventu náleží úkol trvalé formace převorovi, jemuž napomáhá lektor konventu a konventní kapitula. V komunitě domu náleží tento úkol superiorovi.

251-ter. – § I. – V každé provincii ať je promotor pro trvalou formaci, který, podřízen provinciálovi:

1° vyhotovuje roční programy trvalé formace za pomoci komise pro intelektuální život provincie;

2° s převory a lektory konventů a se superiory domů aspoň jednou za rok koordinuje tyto programy (totiž provincie, konventů a domů), avšak po vyslechnutí regenta studií, jde-li o studia;

3° navazuje styky s jinými středisky a instituty pro trvalou formaci a s odborníky v těchto oborech.

§ II. – Provinční promotor pro trvalou formaci je ustanoven provinční kapitulou na dobu čtyř let. Během plnění funkce:

1° je moderátorem střediska trvalé formace provincie při zachování ustanovení č. 92-bis § I;

2° je členem komise pro intelektuální život provincie;

3° ať je pro něj každoročně stanovena ekonomická podpora v rozpočtu provincie.

ČÁST DRUHÁ ŘÍZENÍ ŘÁDU

Stat' první

Všeobecná pravidla: řádové zřízení; právo, kterým se řád řídí

Stat' druhá

Vlastní řízení: řízení konventu, provincie, celého řádu

Stat' třetí

Volby: volby všeobecně; volba převora konventu, provinčního vikáře; volby pro provinční kapitolu; volba provinciála; ostatní volby, které se mají konat na provinční kapitule; volba magistra řádu

Stat' čtvrtá

Hospodářská správa: zásady správy, způsob správy, vlastní správa

STAŤ PRVNÍ

VŠEOBECNÁ PRAVIDLA

HLAVA XI.

ŘADOVÉ ZŘÍZENÍ

252. – Řád bratří kazatelů má v čele generální kapitolu a magistra řádu. Skládá se z provincií, z nichž každá má v čele provinční kapitolu a provinciála.

Každá provincie se skládá z konventu a domů, které řídí jejich vlastní převor [prior] nebo představený [superior].

Článek I. – PROVINCE

253. – § I. – Provincie pozůstává alespoň ze tří konventů, z nichž dva musí mít nejméně osm vokálů. Kromě toho všech vokálů musí být v provincii alespoň čtyřicet.

§ II. – Provincie musí mít území odlišné od území jiných provincií.

254. – Každé provincii přísluší právo:

- 1° zapsat jako své syny bratry, kteří začnou pro ni noviciát;
- 2° vhodně se postarat o formaci bratří, a jsou-li k tomu požadované podmínky, smí mít vlastní noviciát a středisko institučních studií;
- 3° konat provinční kapitolu;
- 4° účastnit se generálních kapitul.

255. – *Ke zřízení nové provincie se kromě podmínek uvedených v č. 253 vyžaduje oprávněná naděje, že řeholní povolání z vlastního území jí umožní, aby mohla nadále zdárně pokračovat v řeholním a apoštolském životě.*

256. – Generální kapitule nebo magistrovi řádu s jeho radou přísluší zřizovat provincie, rozdělovat je, spojovat nebo rušit.

256-bis. – § I. – *Při spojování [unio] nebo sloučení [fusio] více provincií nebo viceprovincií se vyžaduje:*

- 1° poradní hlasování provinčních rad ohledně způsobu jednání o spojení nebo sloučení;

2° naolik je to vzhledem k okolnostem možné, konzultace bratří zainteresovaných provincií způsobem stanoveným nebo schváleným magistrem řádu;

3° rozhodnutí magistra řádu s jeho radou; prvního představeného nové provincie nebo viceprovincie ustanoví magistr řádu.

§ II. – Pokud se to jeví nezbytné, může magistr řádu určit prozatímní speciální statut.

§ III. – V případě rozdělení provincie je postup dělení vypracován provinční radou a schválen magistrem řádu s jeho radou.

257. – § I. – 1° Magistr řádu může se souhlasem své rady zřídit viceprovincii, která by měla na svém přiděleném území aspoň dva právoplatné konventy a 25 vokálů. Kromě toho musí být s to z vlastních prostředků se postarat o podmínky stanovené k založení nové provincie.

2° Viceprovincie má v čele jako svého vyššího představeného viceprovinciála, voleného viceprovinciální kapitulou. Viceprovincie má povinnosti a práva provincie.

258. – § I. – Jestliže některá provincie nebo viceprovincie po tři roky nesplňuje podmínky požadované v č. 253 nebo č. 257 § I, ať o ní generální kapitula nebo magistr řádu se souhlasem své rady prohlásí, že ztrácí práva provincie nebo viceprovincie, vždy však při zachování práva účasti na již svolané generální kapitule.

§ II. – Pokud po promulgaci tohoto prohlášení provincie naplní podmínky požadované v č. 257 § I, ať obdrží práva viceprovincie a je vázána jejími povinnostmi. Jinak magistr řádu v a nad takovou provincií nebo viceprovincií na čtyřletí ustanoví vikáře (srov. č. 400) splňujícího všechny podmínky požadované pro provinciála, který tuto entitu řídí podle norem stanovených magistrem řádu.

§ III. – Když poté provincie nebo viceprovincie, o nichž je řeč v § I, splňuje podmínky požadované v č. 257 § I, generální kapitula nebo magistr řádu se souhlasem své rady o ní prohlásí, že má práva viceprovincie a je vázána jejími povinnostmi.

§ IV. – Na území, kde se pro nepříznivé okolnosti nemůže konat provinční kapitula, může magistr se souhlasem své rady určit způsob, jakým se provincie zúčastní generální kapituly, aby se zachovala rovnost [æquitas].

259. – § I. – *Provincie jsou pojmenovány a seřazeny podle platných tradic (srov. přílohu č. 12). Provincie, které budou v budoucnosti založeny, obdrží místo podle doby, kdy byly zřízeny.*

§ II. – Proto ti, kdo jednotlivé provincie zastupují jako provinciál, definitor nebo volič, mají mezi sebou pořadí podle pořadí provincií.

Článek II. – KONVENTY

260. – § I. – V našem právu je *konvent* [conventus] komunita bratří, která má nejméně šest asignovaných bratří trvale se v ní zdržujících. Z nich pět musí mít aktivní hlas a alespoň čtyři musí být kněží.

Komunita, která nesplňuje tyto podmínky, se nazývá *dům* [domus].

§ II. – Co je řečeno o *konventech*, platí také pro *domy*, není-li výslovně stanoveno jinak.

261. – § I. – K zřízení nebo zrušení konventu se vyžaduje, při zachování toho, co se podle práva má zachovat (srov. CIC kán. 609 až 612, 616):

1° žádost podaná provinční kapitulou s vyložení důvodů;

2° schválení magistra řádu;

3° dekret magistra řádu – aby byl platný, musí být písemný.

§ II. – Když jde o přestěhování nebo o opětné převzetí konventu v témže městě, stačí rozhodnutí provinciála se souhlasem jeho rady.

§ III. – Jedna provincie nesmí zřídit konvent na území jiné provincie, leda se souhlasem magistra řádu a rady oné provincie, v níž se na založení pomýšlí.

262. – *Když má dům podmínky požadované naším právem pro konvent ve vlastním smyslu slova, ať provinciál po slyšení kapituly dané komunity a se souhlasem své rady ustanoví svým vlastním dekretem onen dům za konvent. Bratři si zvolí převora.*

263. – *Když je nová komunita ihned zřízena jako konvent ve vlastním smyslu slova, ať provinciál ustanoví převora podle ustanovení č. 373 odst. 1.*

264. – *Konvent může být převeden na pouhý dům pouze rozhodnutím provinční kapituly.*

Článek III. – PŘIVTĚLENÍ BRATŘÍ

265. – Bratři jsou přivtěleni [incorporantur] k řádu první profesí.

266. – *Bratři mají mezi sebou místní pořadí podle doby profese, ale tak, že představení mají přednost před ostatními.*

267. – Každý bratr musí být zapsán v nějaké provincii. Tento zápis nabytý při započetí noviciátu se nazývá afiliace.

268. – *Před započetím noviciátu se má postulantom z jiné provincie výslovně prohlásit, kterou provincií je přijímán za syna. Jestliže by byl přijat bez jakéhokoli určení, bude synem provincie, ve které začal noviciát.*

269. – *Magistr řádu může někoho převést z jedné provincie do jiné (transfiliace), avšak se souhlasem obou provinciálů a jejich rad.*

270. – § I. – Assignace je zapsání bratra do některé provincie nebo určitého konventu se všemi právy a povinnostmi, není-li jinde výslovně uvedeno jinak.

§ II. – Assignace je buď přímá neboli daná jednoduše, nebo je nepřímá neboli daná kvůli oficiu nebo studiím.

§ III. – Assignace mimo vlastní provincii z důvodu studia nedává právo k hlasování při volbách. Jiná práva a povinnosti bratra assignovaného z důvodu studia mimo provincii určí při zachování ustanovení č. 208 provinciál provincie nepřímé assignace po předchozím souhlasu provinciála provincie afiliace.

§ IV. – Assignace kvůli oficiu platí pouze pro představené, assignace kvůli studiím toliko pro studenty mimo provincii.

§ V. – Každý bratr potřebuje již od první profese přímou assignaci do určitého konventu, která je bez časového omezení. Assignace nepřímá trvá pouze v době officia. Dobu trvání nepřímé assignace z důvodu studia určí provinciál provincie nepřímé assignace po souhlasu provinciála provincie afiliace. Po dobu platnosti nepřímé assignace je předchozí přímá assignace neúčinná; když pomine doba nepřímé assignace, stane se znovu účinnou assignace přímá neboli daná jednoduše. (BH, č. 397)

271. – § I. – *Generální kapitula nebo magistr řádu mohou svobodně assignovat bratry do kterékoli provincie nebo do kteréhokoli konventu.*

§ II. – *Provinční kapitula nebo provinciál mohou dávat assignace ve své provincii.*

§ III. – *Provinční kapitula nebo provinciál mohou do své provincie assignovat bratra jiné provincie po předchozím souhlasu provinční kapituly nebo provinciála provincie afiliace, vždy ať je o tom zpraven magistr řádu.*

§ IV. – *Bratr, který byl podle ustanovení § I nebo § III jednoduše assignován do provincie, potřebuje kromě toho co nejdříve assignaci do určitého konventu.*

§ V. – *Přímé assignace bratří a nepřímé assignace z důvodu studia ať se dávají písemně (srov. přílohu č. 13).*

272. – *Asignační list ať se přečte před komunitou v konventu, do kterého je bratr poslán, a to co nejdříve, nejpozději do týdne po jejím obdržení. Od té chvíle je bratr zapsán do tohoto konventu, i když tehdy v něm ještě nemůže být přítomen.*

Představený ať zaznamená tento fakt do knihy rady a zpraví o něm představeného konventu, kde byl bratr předtím asignován.

273. – *Vyslání [deputatio] se nazývá dočasné určení bratra do některé provincie nebo do některého konventu dané písemně vyšším představeným. Ukládá stejné závazky jako asignace, nejsou-li výslovně vyloučeny; nestanoví však žádná práva, přičemž je vždy zachováno právo účastnit se voleb v konventu, kde je asignován.*

274. – *Vyslání obvykle nemá být dáno na víc než na šest měsíců. Výjimečně však, především z důvodu vyučování, může být dáno na rok.*

HLAVA XII. PRÁVO, KTERÝM SE ŘÁD ŘÍDÍ

Článek I. – ROZDĚLENÍ ŘADOVÝCH ZÁKONŮ

275. – § I. – Náš řád se nechá vést duchem evangelia a opírá se o řeholi svatého Augustina. Kromě všech církevních zákonů, dekretů a privilegií (srov. přílohu č. 14) se řídí:

1° stanovami řádu;

2° nařízeními, které se nalézají jak v Knize stanov a nařízení, tak v aktech generálních kapitul;

3° nařízeními magistra řádu;

4° zákonnými právními obyčeji.

§ II. – Jestliže se v našem právu vyskytne název *stanova* [constitutio], znamená výhradně stanovy ve vlastním smyslu slova. Termín *naše zákony* [leges nostrae] nebo *naše právo* [ius nostrum] značí jak stanovy, tak nařízení (srov. přílohu č. 1).

276. – § I. – Ať se pokládá za stanovu jenom to ustanovení, které přijaly tři po sobě jdoucí generální kapituly, a to první kapitula jako inchoaci, druhá jako aprobaci a třetí jako konfirmaci. Tento postup ať se zachová i při rušení nebo podstatné změně stanov.

§ II. – Jedno *capitulum generalissimum* se však vyrovná třem generálním kapitulám.

277. – Inchoace, které učiní generální kapituly, nezavazují, dokud nejsou schváleny a potvrzeny jinými dvěma kapitulami a nestaly se stanovami, ledaže by snad byla inchoace učiněna na způsob nařízení.

Inchoace s nařízením, které jsou proti stanovám, se nemají používat často a bez naléhavé příčiny, která má být vždy kapitulou výslovně vysvětlena.

278. – Každá provincie se mimoto řídí:

1° statutem provincie;

2° nařízeními provinční kapituly;

3° nařízeními provinciála i jiných, kteří jsou různým způsobem v čele provincie.

279. – § I. – Statut provincie je sbírka nařízení ohledně života a řízení konventů i provincie, zejména v záležitostech, které si podle našich zákonů má každá jednotlivá provincie určit sama.

§ II. – 1° Jenom provinční kapitula má právo zavádět, měnit nebo rušit nařízení ve statutu provincie.

2° Statut provincie nebo změny, které se v něm mají provést, jako i všechna ostatní nařízení provinční kapituly musí schválit magistr řádu.

§ III. – Změny, které se týkají způsobu konání provinční kapituly a které se mají vložit do statutu provincie, nabývají účinnosti teprve od příští kapituly.

280. – Každý konvent se kromě toho řídí nařízeními svého představeného a jiných, kteří jej mohou různým způsobem zastupovat.

281. – Naše zákony a nařízení představených nezavazují bratry pod hříchem, ale pod trestem, nejde-li o formální rozkaz nebo není-li jimi pohrdáno.

ČLÁNEK II. – VYHLAŠOVÁNÍ, TRVÁNÍ A VÝKLAD ŘÁDOVÝCH ZÁKONŮ A DISPENSÍ

282. – § I. – *Stanovy a nařízení generálních kapitul jsou vyhlášeny, když jsou zveřejněny v aktech generálních kapitul [acta capituli generalis] nebo jiným způsobem určeným těmito kapitulami. Není-li výslovně stanoveno jinak, nastává jejich účinnost za dva měsíce po vyhlášení počítaných ode dne, kdy je datován průvodní dopis, jímž magistr řádu předkládá bratřím akta kapituly.*

§ II. – *Nařízení magistra řádu jsou vyhlášena a stávají se závaznými způsobem, jaký on sám určí.*

283. – § I. – Generální kapitula má moc prohlásit o některém našem zákonu, že se na něm nemusí trvat kvůli zvláštním okolnostem doby, místa nebo věci. Tyto okolnosti se musí v prohlášení uvést. V mezidobí od jedné kapituly k druhé má totéž oprávnění magistr řádu po vyslechnutí své rady.

§ II. – Na každé jednotlivé generální kapitule ať se řečené prohlášení obnoví, prokáže-li se, že je dosud vhodné.

284. – Nařízení generální kapituly a magistra řádu si podržují závaznost, dokud nejsou podobnou autoritou odvolána.

285. – § I. – *Nařízení zůstávající v platnosti po dvě kapituly po sobě jdoucí a v třetí schválená ať se vloží do knihy stanov a nařízení. Pokud by do ní nebyla vložena, ať jsou považována za zrušená, pokud by je generální kapitula znovu nezavedla.*

§ II. – *Nařízení, která se nacházejí v knize stanov a nařízení, může generální kapitula odvolat až do kapituly příští. Jestliže pak druhá kapitula potvrdí prvou, jsou tato nařízení definitivně zrušena (srov. přílohu č. 2).*

286. – § I. – *Nařízení, která se nacházejí ve statutu provincie, si podržují platnost až do odvolání provinční kapitulou, při zachování ustanovení č. 279 § III.*

§ II. – *Jiná nařízení provinční kapituly platí až do dne nabytí závaznosti akt kapituly následující.*

287. – *Nařízení představených a jejich zástupců – při zachování ustanovení č. 284 – přestávají platit s jejich oficiem.*

288. – *Nařízení daná při kanonické vizitaci zavazují až do příští vizitace konané obdobnou autoritou.*

289. – § I. – *Zákonité právní obyčeje řádu nebo provincie mají sílu zákona, dokud je neodvolá generální nebo provinční kapitula.*

§ II. – *Právní obyčeje, které odporují stanovám a nařízením nalézajícím se v této knize, se ruší.*

290. – *Autentický výklad našich zákonů přísluší generální kapitule. Avšak jde-li o výklad stanov, má tento výklad platnost stanov až po schválení třemi po sobě jdoucími kapitulami.*

291. – *Vyskytne-li se mimo generální kapitulu pochybnost o některém textu našich zákonů, je třeba přidržet se výkladu, jaký podá magistr řádu.*

292. – § I. – Pouze generální kapitule nebo magistrovi řádu přísluší dispensovat celý řád nebo natrvalo provincii, konvent či bratry od zachovávání řádových zákonů.

§ II. – Provinciál ve své provincii a převor ve svém konventu mohou dispensovat bratry ve věcech, které nejsou vyhrazeny vyššímu představenému.

293. – *Dispense, jmenování nebo jiná podobná opatření učiněná generální kapitulou nebo magistrem řádu bez časového omezení zůstávají v platnosti, dokud je neodvolá podobná autorita. Jestliže je učinily jakýmkoli způsobem nižší kapituly nebo představení, trvají až do vyhlášení akt následující kapituly nebo až do převzetí officia nástupcem dotyčného představeného, není-li v našich zákonech výslovně uvedeno jinak.*

Článek III. – FORMÁLNÍ ROZKAZ

294. – Formální rozkaz [præceptum formale] zavazující pod těžkým hříchem:

1° ať se dává podle našich zákonů jen ve věci, která je důležitá svou povahou nebo okolností, a to po rozumné úvaze a po dostatečném ověření a jen v případě opravdu nutném;

2° ať se dá vždycky písemně na určenou dobu a ať se přesně vymezí, co se má udělat nebo čeho se má zanechat;

3° musí se vyjádřit předepsanou formulí, totiž: Rozkazujeme (*nebo zakazujeme*) mocí poslušnosti.

295. – Formální rozkaz mohou dát generální a provinční kapitula a rovněž představení a jiní jimi delegovaní.

296. – *Rozkazy přestávají platit buď po uplynutí doby [v rozkaze určené – pozn. red.], nebo při skončení pravomoci rozkazujícího.*

297. – Rozkaz je neplatný:

1° není-li dán písemně nebo opomene-li se závazná formule stanovená v č. 294;

2° jestliže místní představený dá rozkaz celé komunitě bez předchozího souhlasu provinciála nebo v naléhavém případě konventní rady; nebo dá-li rozkaz provinciál celé provincii bez souhlasu své rady.

STAŤ DRUHÁ VLASTNÍ ŘÍZENÍ

297-bis. – Výsledek projednávání záležitosti má právní závaznost, je-li přítomna většina těch, kteří mají být svoláni, a souhlasí-li s ním absolutní většina přítomných. Absolutní většina je to, co přesahuje polovinu součtu hlasů, přičemž se do součtu nepočítají hlasy neplatné a hlasy těch, kteří se zdrželi hlasování (srov. přílohu č. 14-bis).

♦ 297-ter. – *Vokálové ať se nezdržují snadno hlasování, zvláště když jde o připuštění k profesi, ale jen ze spravedlivé příčiny, která znemožňuje úsudek. (K, č. 322)*

HLAVA XIII. ŘÍZENÍ KONVENTU

Článek I. – PŘEVOR

298. – Převor konventu [prior conventualis] má řádnou pravomoc podle směrnic práva jak v domě, tak i mimo dům nad bratry asignovanými v jeho konventu.

299. – Převor „ať se nepokládá za šťastného proto, že může vládnout, ale že smí s láskou sloužit“.³⁸

1° Ať podporuje bratrský a apoštolský život;

2° ať se stará o potřeby bratří;

3° ať dbá, aby bratři plnili své povinnosti.

300. – *Převor: 1° ať často předkládá bratřím Boží slovo a obětuje za ně mši svatou;*

2° ať se rád táže bratří na radu, povzbuzuje je v odpovědnosti a přeje spolupráci všech pro blaho komunity a pro spásu lidí.

301. – § I. – Převor získává oficium obvykle kanonickou volbou potvrzenou vyšším představeným. Nezůstává v něm déle než tři roky. Po jejich uplynutí může dostat totéž oficium znovu, ale ne potřetí bezprostředně v témže konventu.

§ II. – Oficium začíná dnem přijetí a končí za tři roky uplynutím téhož dne.

³⁸ *Řehole svatého Augustina, 7.*

302. – § I. – *Stane-li se, že převorovo tříletí končí ve třech měsících před provinční kapitulou nebo před volbou provinciála, prodlužuje se převorova autorita až do skončení kapituly nebo, je-li provinciál volen mimo kapitolu, až dokud provinciál nepřevzme své oficiium.*

§ II. – *Kde by se ze spravedlivého důvodu zdálo, že není prospěšné, aby se volba převora konala do měsíce po uprázdnění oficia převora, může provinciál po vyslechnutí konventní kapituly ustanovit převora, kterému končí oficiium, nebo podpřevora v čele za svého vikáře pro řízení konventu, ale ne na víc než na šest měsíců. Provinciál to však nesmí učinit, bude-li se provinční kapitula konat během šesti měsíců.*

303. – *Uzná-li převor za vhodné, může ustanovit za svého vikáře některého bratra kněze asignovaného v konventu. Ten má pravomoc, jakou mu převor svěří.*

304. – *Za nepřítomnosti převora, podpřevora i vikáře se stává vikářem kněz starší svěcením, který má aktivní hlas a je v konventu asignován.*

305. – § I. – *Brání-li převorovi nemoc v řádném zastávání úkolů a není naděje, že by se do šesti měsíců uzdravil, ať se zřekne svého oficia.*

§ II. – *Ještěliže své rozhodnutí zřící se oficia sdělit nemůže nebo nechce, ať podpřevor po vyslechnutí konventní rady předá záležitost k řešení provinciálovi.*

306. – *Na konci svého oficia ať převor podá zprávu o svém řízení způsobem určeným ve statutu příslušné provincie.*

Článek II. – KONVENTNÍ KAPITULA

307. – Konventní kapitula [capitulum conventuale] je shromáždění bratří za předsednictví převora k projednávání nebo rozhodování o tom, co se týká společného a apoštolského života i dobré správy konventu.

308. – § I. – Ke kapitule náleží bratři, kteří mají v konventu hlasovací právo.

§ II. – Když se jedná o přijetí k profesi, mají být svoláni všichni bratři se slavnou profesí podle ustanovení č. 208.

309. – § I. – *Kapitula ať si zvolí jediným hlasováním sekretáře. Ten ať zapisuje závěry a rozhodnutí kapituly do knihy k tomu určené.*

§ II. – *Podle uvážení převora a se souhlasem kapituly mohou být někdy do kapitulního shromáždění přivoláni a v něm vyslechnuti i bratři profesové bez hlasovacího práva, nesmějí však hlasovat.*

310. – Kapitule náleží:

- 1° volit převora i jeho socia nebo socie pro provinční kapitolu při zachování ustanovení č. 490;
- 2° dát souhlas k ustanovení nebo odvolání podpřevora na návrh převora;
- 3° zvolit členy konventní rady podle ustanovení č. 315 odst. 2;
- 4° hlasovat podle ustanovení č. 192, 196, 202, 206 a 207 o připuštění bratří k profesi;
- 5° posílat provinční a generální kapitule žádosti a otázky k prozkoumání;
- 6° zvolit lektora konventu.

311. – § I. – Kapitule také náleží:

- 1° v mezích našich zákonů upravovat život komunity v tom, co je podle rozhodnutí provinční kapituly ponecháno úsudku konventu;
- 2° projednávat podle úsudku předsedy vážnější záležitosti apoštolátu a hospodaření při zachování práv provinciála.

§ II. – Každý konvent ať vypracuje vlastní plán neboli program apoštolské práce, aby společný život sloužil apoštolátu a byl obohacován prací bratří. Tento plán, vypracovaný a revidovaný všemi, musí být zaslán provinciálovi na schválení. Takto se vyloučí individuální aktivity bratří nepřipustěná vlastní komunitou a provinciálem.

§ III. – Provinční kapitula ať určí, o čem má rozhodovat konventní kapitula rozhodujícím hlasováním.

312. – § I. – Kapitula se má konat vícekrát do roka. Právo svolávat ji přísluší pouze předsedovi.

§ II. – Kapitula se má vždycky svolávat veřejně a písemně.

§ III. – Členové kapituly mohou před kapitulou předložit předsedovi některé záležitosti, o kterých by se mělo jednat. Jestliže by předložila nějakou záležitost třetina kapituly, je předseda povinen zařadit ji k projednání. Během kapituly ať se nepředkládá žádná záležitost bez souhlasu nebo vyzvání předsedy.

§ IV. – Aby nebylo na kapitule něco nepředvídaně předloženo, ať jsou alespoň jeden nebo dva dny před shromážděním kapituly, není-li nebezpečí z prodlení, vokálové zpravení o všech jednotlivých záležitostech, které se mají projednávat.

§ V. – Když se jedná o připuštění k profesi, ať je vždycky přítomna nejméně polovina bratří, kteří mají právo hlasovat a kteří v konventu trvale sídlí.

§ VI. – Předseda může určit, co se má zachovat v tajnosti.

313. – § I. – Pro záležitosti, ve kterých se vyžaduje rozhodující hlasování, stačí vždy absolutní většina hlasů, nepočítaje do nich hlasy bratří, kteří se zdrželi hlasování.

§ II. – Při rovnosti hlasů může předseda na krátkou dobu rozhodnutí odložit, dříve než případ vyřeší sám.

§ III. – Obvykle se řešené záležitosti rozhodují tajným hlasováním.

Článek III. – KONVENTNÍ RADA

314. – Konventní rada [consilium conventuale] je shromáždění bratří za předsednictví převora, od nichž si má převor podle našich zákonů žádat souhlas nebo radu.

315. – Tuto radu tvoří:

1° podpřevor;

2° alespoň dva bratři vokálové, ale nikdy ne víc než osm, zvolení konventní kapitulou na tři roky a schválení provinciálem. Kolik se jich má zvolit, určí sama kapitula;

3° kromě toho ve formačních konventech novicmistr, magistr bratří kleriků a bratří spolupracovníků a moderátor střediska institučních studií.

315-bis. – *V konventech, kde je osm nebo méně vokálů, může na žádost konventní kapituly provinciál dovolit, aby rada tohoto konventu nebyla odlišná od kapituly.*

316. – *Sekretář rady je volen jediným hlasováním; není-li členem rady, nemá v ní hlasovací právo. Ať zapisuje projednávané věci a rozhodnutí rady do knihy k tomu určené.*

317. – § I. – *S výjimkou případů, které právo výslovně jmenuje, jsou hlasování rady rozhodující, a ne pouze poradní.*

§ II. – *V naléhavých případech, kdy nemůže být přítomno více členů rady, postačí, aby kromě předsedy byli přítomni alespoň dva členové rady.*

§ III. – *Syndik, není-li již členem rady, má být vždy zavolán k projednání záležitostí, aniž by však měl hlasovací právo.*

§ IV. – *Má-li se jednat o záležitostech týkajících se officia některých oficiálů konventu, ať jsou zavoláni do rady a vyslechně se jejich zpráva.*

318. – Radě náleží:

1° dát souhlas k ustanovení nebo odvolání syndika;

2° hlasovat podle ustanovení č. 192, 196, 197, 202, 206 a 207 o přípuštění bratří k profesi;

3° propustit v naléhavém případě jak kandidáta, tak novice;

4° dávat schválení o mravech, které vyžaduje naše právo pro zkoušky (srov. č. 245 a 251 § III);

5° dávat schválení pro přijetí svěcení (srov. č. 246; CIC 1029 a 1051 §1);

6° schvalovat vyúčtování syndika a jiných správců a rozhodovat o všem ostatním, co se týká hospodářské správy, dle ustanovení č. 563 § I a č. 568;

7° rozhodovat o všem, co ponechává provinční kapitula ke zkoumání a rozhodování radě.

319. – *Rada at' se schází aspoň jednou měsíčně a jedná o záležitostech způsobem stanoveným výše v č. 312 a 313 pro konventní kapitulu (srov. přílohu č. 14-bis).*

Článek IV. – OFICIA V KONVENTU

320. – Podpřevor [supprior] zastupuje převora a pomáhá mu v řízení konventu.

321. – Podpřevor at' má vlastnosti požadované v č. 443 § I a II.

322. – § I. – *Podpřevora at' ustanoví převor nejpozději do tří měsíců od přijetí officia převora podle ustanovení č. 310 odst. 2. Není-li v této době ustanoven, právo ustanovit jej přechází na provinciála. V témže officiu může být bezprostředně ustanoven na druhé třiletí, na třetí však jen se souhlasem provinciála.*

§ II. – *Podpřevor setrvává v officiu až do doby, kdy nově zvolený převor ustanoví podpřevora podle ustanovení § I.*

§ III. – *Přestane-li podpřevor své officium zastávat z jiné příčiny, musí převor během jednoho měsíce ustanovit nového podpřevora, jinak právo ustanovit jej přechází na provinciála.*

323. – zrušeno.

324. – *Za nepřítomnosti převora může podpřevor předsedat konventní kapitule a radě a rovněž ustanovit na krátkou dobu vikáře.*

325. – *Když skončí převorovi officium, je podpřevor nazýván v čele [in capite] a ze svého úřadu má tutéž moc a jurisdikci jako převor, dokud nový převor není přítomen v konventu.*

326. – *Podpřevor v čele nemůže provádět význačné změny v konventu a je povinen vydat počet ze svého řízení před radou novému převorovi.*

326-bis. – § I. – *Lektor konventu [lector conventualis] je zvolen konventní kapitulou na tři roky a potvrzen provinciálem.*

§ II. – *Úkolem lektora konventu je podle ustanovení provinční kapituly:*

1° s ohledem na to, co pro apoštolát konventu určila konventní kapitula (č. 307), podporovat studium s tím spojených otázek;

2° starat se, aby byla v jeho konventu realizována rozhodnutí o intelektuálním životě provincie potvrzená provinciálem;

3° pořádat rozpravy o soudobých otázkách;

4° pomáhat převorovi podporováním trvalé formace komunity.

327. – Syndik konventu [syndicus conventus] je správcem časného majetku pod vedením převora. Zastává svůj úkol podle pravidel stanovených pro hospodářskou správu.

328. – § I. – *Kterýkoli bratr s aktivním hlasem může být ustanoven za syndika konventu, je-li k tomuto oficiu opravdu schopný.*

§ II. – *Ustanovuje ho převor se souhlasem konventní rady a schválením provinciála.*

§ III. – *Je ustanoven se na tři roky. Může být bezprostředně ustanoven na druhé třiletí, ne však na třetí, leda v případě nutnosti.*

329. – § I. – *Uprázdní-li se oficium syndika, je převor povinen postarat se o ustanovení nového do jednoho měsíce při zachování ustanovení č. 318 odst. 1.*

§ II. – *Převorovi je zakázáno, aby sám zastával funkci syndika.*

330. – *Ať převor se souhlasem své rady ustanoví sakristiána a knihovníka. Pro ustanovení jiných oficiálů, které uzná za užitečné, nepotřebuje souhlas rady.*

Pro každého oficiála ať určí provinční kapitula podmínky, trvání, úkoly a jiná vhodná ustanovení.

Článek V. – ŘÍZENÍ DOMŮ

331. – Představený [superior] má ve svém domě řádnou pravomoc podle předpisů práva jako převor ve svém konventu, a má tytéž závazky, při zachování toho, co se má zachovat.

332. – § I. – Představeného domu ustanovuje na tři roky a po vyslechnutí bratří z onoho domu provinciál. Stejným způsobem může být ustanoven na druhé třiletí bezprostředně následující, ale ne na třetí.

§ II. – Po skončení třiletí má provinciál do jednoho měsíce ustanovit nového představeného. Dosavadní představený domu zůstává v oficiu, dokud není jeho nástupce přítomen v domě, neurčí-li provinciál něco jiného.

333. – *Rada domu se neliší od kapituly. Představený však ať nerozhoduje nic, dokud nevyslechne bratry vokály nebo nezíská jejich souhlas v tom, k čemu potřebuje radu nebo souhlas převor konventu.*

334. – *V případě potřeby může podle úsudku provinciála zastávat sám představený domu funkci syndika.*

335. – § I. – *1° Filiální dům, závislý na některém konventu, smí založit provinční kapitula;*

2° převor konventu nebo představený domu ať ustanoví vikáře domu, který ho ve všem zastupuje podle toho, jak mu sám určí.

§ II. – *Pravidla o způsobu ustanovení vikáře, určování bratří do filiálního domu a o jejich právech a povinnostech vůči konventu ať stanoví provinční kapitula.*

§ III. – *Bratři sídlící ve filiálním domě, i když jsou asignováni v konventu, nepočítají se do počtu bratří požadovaného pro konvent ve vlastním smyslu slova.*

336. – *Provinční kapitula ať určí pravidla pro bratry sídlící mimo konvent nebo mimo dům, zejména pokud jde o práva a povinnosti vůči konventu, v kterém jsou asignováni.*

337. – *Co je stanoveno výše o konventech a domech, platí také pro konventy a domy podléhající bezprostředně magistrovi řádu, nerozhodne-li v jednotlivém případě sám magistr jinak.*

HLAVA XIV. ŘÍZENÍ PROVINCE

Článek I. – PROVINCIÁL

338. – § I. – *Provinciál je vyšší představený a vlastní ordinář bratří.*

§ II. – *Ve své provincii má podobnou moc, jakou má magistr řádu v celém řádu, a jeho moc je podle práva závažnější, než má převor ve svém konventu.*

339. – *Co se týká povinností provinciála:*

1° ať se ze všech sil snaží podporovat ve své provincii ducha a autentický život řádu. Ať rozumí znamením doby a povzbuzuje bratry, aby co možná nejhorlivěji sloužili slovem Božímu lidu;

2° at' mu velmi leží na srdci společné dobro řádu. Ochotně at' podává magistrovi řádu zprávy o životě bratří a o jejich apoštolátu a pěstuje spolupráci mezi řádovými provinciemi;

3° at' podporuje součinnost mezi provincií a hierarchií i mezi provincií a jinými řeholními rodinami, aby byly hlouběji poznávány potřeby místní církve a byly plněji uspokojovány.

340. – *Provinciál je povinen dvakrát ve čtyřech letech vizitovat celou svou provincii, buď sám, může-li, nebo prostřednictvím jiného. Každoročně však at' vizituje konventy noviciátní a studijní.*

341. – *Provinciál:*

1° na konci vizitace at' bratřím písemně sdělí upozornění a nařízení;

2° ve třech měsících před skončením officia at' pošle magistrovi řádu výkaz o stavu provincie, tak aby ho magistr dostal před novou volbou. V tomto výkazu at' podá zprávu magistrovi řádu jak o bratřích, totiž zda „zachovávají ustavičný pokoj, jsou vytrvalí ve studiu, horliví v kázání“³⁹ a věrní v řeholní observanci, tak o vztazích mezi provincií a konventy na jedné straně a církevními autoritami na straně druhé.

342. – *Provinciál at' vede jednacích protokol (registr) opatření, která učinil.*

343. – *Provinciál řádně získává officium kanonickou volbou potvrzenou představeným. Zůstává v něm čtyři roky. Může být zvolen na druhé čtyřletí, ale ne na třetí, leda by obdržel dispens od mezidobí [ab interstitiis].*

344. – § I. – *Čtyřletí se počítá od jedné provinční kapituly k druhé, bez ohledu na několik dní, týdnů nebo měsíců, které někdy do úplného čtyřletí chybějí nebo které přebývají. At' končí v den bezprostředně předcházející zahájení kapituly.*

§ II. – *Stane-li se, že čtyřletí některého provinciála končí ve chvíli, kdy řád nemá magistra, nebo ve čtyřech měsících před generální kapitulou (srov. č. 354 § I), má se v obojím případě za to, že je jeho čtyřletí prodlouženo až do následující provinční kapituly, která se bude konat po skončení kapituly generální.*

345. – § I. – *Provinciál může pouhým příkazem ustanovit některého bratra kněze svým vikářem buď nad celou provincií, nebo nad některou její částí.*

³⁹ Stanovy, vydání z roku 1954, č. 452 § II.

§ II. – 1° Takto ustanovený vikář provinciála [vicarius prioris provincialis] má moc, jakou mu provinciál vymezí, ale vždycky s výjimkou ustanovování představených a zbavování jich officia;

2° jeho officium končí s oficiem provinciála, který ho ustanovil.

346. – *Když se provinciál vzdálí ze své provincie nebo aspoň ze státu, ať ustanoví vikáře.*

Pokud nebyl jmenován žádný vikář, ať je samým skutkem [ipso facto] pokládán za vikáře socius provinciála, nerozhodne-li provinční kapitula jinak.

Článek II. – VIKÁŘ PROVINCE

347. – Vikář provincie [vicarius provinciae] má tutěž pravomoc jako provinciál.

348. – § I. – *Když provinciálovi skončí officium podle ustanovení č. 344 § I, bude vikářem provincie podle toho, co určuje statut provincie: buď převor konventu, v kterém se bude konat nejbližší provinční kapitula, nebo, nemá-li tento konvent v té době převora, převor konventu, kde se konala poslední kapitula, a tak dále nazpět; nebo převor, který je v provincii nejstarší profesí; anebo sám provinciál končící officium.*

§ II. – *Skončí-li provinciálovi officium z jiných příčin, stává se vikářem provincie socius tohoto provinciála až do dne bezprostředně předcházejícího vigílii provinční kapituly. Od tohoto dne se stává vikářem provincie převor konventu, kde se bude konat (nejbližší) provinční kapitula. Jestliže tento konvent v té době převora nemá, stává se vikářem provincie převor konventu, kde se konala poslední kapitula, a tak dále nazpět. Tato poslední směrnice ať je zachována i v případě, že není socius.*

§ III. – *Jestliže provinciál pro překážku nemůže zastávat své officium, je třeba obrátit se na magistra řádu. Není-li to možné, stává se vikářem socius provinciála, jak je stanoveno výše v § II.*

§ IV. – *Brání-li provinciálovi nemoc v řádném výkonu officia a není-li naděje, že se do šesti měsíců uzdraví, ať se svého officia zřekne.*

§ V. – *Jestliže své rozhodnutí zřící se officia sdělit nemůže nebo nechce, ať socius provinciála svolá provinční radu a jí předsedá, i bez provinciála. Tato rada se může obrátit na magistra řádu, který svolá mimořádnou volební kapitulu (srov. č. 351 § II), nebo ustanoví vikáře provincie jako vikáře magistra řádu.*

349. – *Vikář provincie zůstává v officiu, dokud není přítomen na místě kapituly provinciál právě zvolený nebo postulovaný. Ten bude od té chvíle zastávat úkol vikáře provincie a předsedat kapitule.*

350. – *Bratr, který po úmrtí nebo odvolání provinciála zastával funkci vikáře provincie, ať podá zprávu o svém řízení provinční kapitule.*

Článek III. – PROVINČNÍ KAPITULA

351. – § I. – *Provinční kapitula [capitulum provinciale], které předsedá vikář provincie nebo provinciál, je shromáždění bratří, kteří se sešli, aby projednali a rozhodli záležitosti týkající se života bratří, apoštolátu a dobré správy majetku provincie a aby vykonali provinční volby.*

§ II. – *Kromě řádné kapituly, o které je řeč v předešlém paragrafu, může se konat kapitula mimořádná, a to pouze ke zvolení provinciála.*

352. – *Vokály provinční kapituly jsou:*

§ I. – *1° provinční vikáři, pokud mají hlas podle ustanovení č. 384-bis a statutu vikariátu,*

2° převorů konventů; podpřevor v případě, že se převor nemůže účastnit pro nemoc či z jiné závažné příčiny akceptované provinciálem;

3° sociové převorů pro provinční kapitolu zvolení podle ustanovení č. 490;

4° delegáti bratří zvolení podle ustanovení č. 497 až 501;

5° delegáti nepřevorských domů s alespoň čtyřmi bratry s aktivním hlasem, pokud je dům na území jiného státu, kde není jiný dům téže provincie;

6° provinciál, který bezprostředně před kapitulou skončil officium ve své provincii.

§ II. – *Je-li vokálů zvolených podle konstitucí na provinční kapitule méně než 20, resp. 10, statut provincie může, resp. musí zařadit ustanovení bratří, kteří vokály doplní. Tito bratři však nesmí být více než tři a jsou ustanoveni volbou, nikoli osobním právem.*

353. – *Kapitula ať se koná pravidelně každé čtyři roky, neboli když se má volit provinciál, a to v době určené podle zvyku provincie.*

354. – § I. – *Kdyby se však kapitula měla sejít ve čtyřech měsících před generální kapitulou, počítáno od prvního dne měsíce stanoveného v aktech pro její konání, odkládá se provinční kapitula na dobu po vyhlášení akt generální kapituly, na den, který označí magistr řádu po vyslechnutí provinciála.*

§ II. – *Ať se provinční kapitula nevynechá, i když byl provinciál již ustanoven.*

355. – *Vokálové ať se neopomenou dostavit na kapitolu. Provinciál nebo vikář provincie ať ji svolá aspoň tři měsíce předem.*

356. – *Po obdržení svolávacího listu:*

1° *ať se zvolí delegáti, o kterých je řeč v č. 352 § 1 odst. 5, a v konventech, které mají k tomu právo, ať se za předsednictví podpřevora zvolí socius nebo sociové převora pro kapitolu; nadto ať se zvolí doplňující vokálové, jde-li o případ, o němž hovoří č. 352 § II;*

2° *provinciál připraví přehled o stavu provincie a jejích vážnějších záležitostech a oficiálové připraví přehled o všem, co se týká jejích úkolů, a odešlou ho kapitulářům a konventům tři měsíce před konáním kapituly;*

3° *ve všech konventech provincie ať se koná za vedení převora diskuse, na které se posuzují přehledy uvedené v odst. 2 a rozhodne se, jaké návrhy nebo žádosti sloužící dobru provincie nebo konventu se mají kapitule zaslat.*

357. – *Ve statutu provincie ať se určí:*

1° *zda mají být přípravné komise;*

2° *den, kdy se má provést volba provinciála a definitorů kapituly;*

3° *kolik definitorů kapituly se má zvolit, totiž zda 4, 6, nebo 8;*

4° *zda, kdy a v jakém počtu se mají zvolit členové provinční rady;*

5° *den, kdy se mají provést volby pro generální kapitolu.*

358. – *Provinční kapitula se koná následujícím způsobem:*

§ I. – *Den předtím nebo přímo v den stanovený pro zahájení kapituly:*

1° *tři vokálové, kteří jsou děle v řádu, zkoumají ověřující listy, ale tak, že o vážnějších těžkostech mají zpravit předsedu a členy kapituly;*

2° *po ověření vokálů předseda ustanoví se souhlasem vokálů jednoho zapisovatele nebo i dva, kdyby bylo třeba;*

3° *předseda s vokály ze svého středu ustanoví komise kapituly;*

4° *každá komise si jediným hlasováním zvolí předsedu a určí sekretáře.*

§ II. – *Kapitula ať začne mší svatou k Duchu svatému. Po homilii ať se říkají v modlitbě věřících přímlyvy za šťastný výsledek kapituly, za živé i zemřelé a jmenovitě za bratry, kteří od poslední kapituly zesnuli v Pánu.*

§ III. – 1° *Mezi náměty, které mají projednávat komise, ať jsou otázky o apoštolské činnosti, o personálním a hospodářském stavu provincie a o řeholní kázni podle výkazů, které mají předložit různí představení, jak bylo určeno ve statutu provincie;*

2° *sepsané závěry každé komise ať se umístí na vhodném místě, aby do nich mohli všichni vokálové před plenárními zasedáními nahlédnout.*

3° *potom ať začnou za vedení předsedy kapituly plenární zasedání všech vokálů. Na nich bude, aby určili, které závěry komisí se mají podržet, aby mohly být definitory vymezeny.*

§ IV. – *Když je toto všechno hotovo, předseda a definitoři společně všechno projednají a definují, co uznají za nutné nebo užitečné. Ale nesmějí definovat to, co většina vokálů zamítla.*

§ V. – *K posílání definitorů také patří:*

1° *dávat vážná upozornění [admonitiones], nařízení, prohlášení a žádosti;*

2° *dávat asignace a zařídit obsazení oficií nebo jiné věci podle norem našich zákonů.*

359. – *Na provinční kapitule se obvykle všechno rozhoduje tajným hlasováním. Kdyby došlo někdy k rovnosti hlasů, ať rozhodne svým hlasem předseda.*

360. – *Předsedovi a definitorům přísluší řádná plná pravomoc podle ustanovení a práva nad celou provincií, nad konventy i bratřími až do skončení kapituly při zachování ustanovení č. 361 § II.*

361. – § I. – *Kapitula ať skončí do měsíce. Avšak se souhlasem magistra řádu může být ve zvláštním případě prodloužena o 15 dní.*

§ II. – *Kapitula může být ze spravedlivého důvodu, schváleného magistrem řádu, přerušena, ale ne na víc než na 15 dní. Během přerušeni přísluší pravomoc, popsaná v č. 360, provinciálovi.*

362. – § I. – *Zapisovatel ať zhotoví protokol o každém zasedání [processus verbalis]. Protokol má schválit kapitula a má ho podepsat předseda a též zapisovatel. Pak ať se uloží v provinčním archivu.*

§ II. – *Místo a den budoucí provinční kapituly ať se poznamená v aktech.*

§ III. – *Ať se v aktech uvedou jména zemřelých bratří s jejich stručným životopisem.*

§ IV. – *Akta ať se napíší latinsky nebo moderním jazykem přijatým generální radou. Pět exemplářů s podpisem předsedy, definitorů a zapisovatele a s razítkem provincie ať je co nejdříve zasláno magistrovi řádu, aby mohla být akta prostudována a schválena.*

Nejsou-li akta sepsána jednou z přijatých řečí, ať jsou přeložena do latiny nebo jednoho z těchto jazyků, pět exemplářů překladu ať je zasláno magistrovi řádu a k tomu ať jsou přiloženy dva exempláře v jazyce původním.

Po jejich opravení ať magistr uloží jeden exemplář v řádovém archivu, druhý ať pošle do řádových Analekt k souhrnnému uveřejnění a třetí ať vrátí provincii spolu se schvalovací listinou.

363. – § I. – *Akta ať nejsou zveřejněna dřív, než je schválí magistr řádu. Když jsou schválena, ať se vytisknou v jazyce buď domácím nebo latinském, ať je provin-*

ciál vyhlásí a ať se pošlou konventům. Kromě toho ať se v každém konventu veřejně přečtou, jak určí táž kapitula.

§ II. – Závaznost akt začíná jejich vyhlášením a končí vyhlášením akt následující kapituly.

364. – Provinciál nesmí akta kapituly měnit nebo rušit, ani mu definitoři nemohou takovou pravomoc delegovat. Může však podat výklad akt kapituly a v jednotlivém případě od nich dispensovat.

Článek IV. – PROVINČNÍ RADA

365. – V každé provincii ať je provinční rada a provinciál ať si od ní vyžaduje souhlas nebo radu podle našich zákonů a obecného práva.

366. – K provinční radě patří (pokud jsou v provincii asignováni nebo jsou-li syny provincie a jsou asignováni v konventech pod přímou pravomocí magistra řádu a nejsou členy generální rady):

1° bývalý provinciál, kterému bezprostředně skončilo officium;

2° regent studií;

3° socius provinciála;

4° definitoři poslední provinční kapituly, až do kapituly následující;

5° členové zvolení případně provinční kapitulou (srov. č. 519 § II) až do kapituly následující.

367. – Rada zvolí jediným hlasováním sekretáře. Není-li jejím členem, nemá hlas a je vázán tajemstvím jako ostatní. Prodiskutované otázky a rozhodnutí rady ať zapíše do knihy k tomu určené.

368. – § I. – Členové rady mohou být odvoláni nebo se mohou zříci své funkce jen se souhlasem magistra řádu. Stane-li se, že výkon officia skončí členovi rady mimo provinční kapitolu, novým členem rady se stane po schválení magistrem řádu náhradník zvolený provinční kapitulou.

§ II. – Do schůzí rady se mají svolávat všichni. Ať se účastní porad, nemají-li ze spravedlivé příčiny dispens od provinciála.

♦ 369. – § I. – Předseda a členové rady mají být obvykle fyzicky přítomní v místě konání rady. Ve výjimečných a naléhavých případech může být rada konána online, pokud prostředky dálkové komunikace umožní opravdovou rozpravu a náležitě hlasování, bezpečně a zpravidla tajně, při zachování ustanovení č. 455-ter § IV, 3° a 4°. Pokud není možné uspořádat online setkání a nemůže-li být přítomno více

členů rady, stačí, aby kromě předsedy byli přítomni alespoň dva členové rady. (K. č. 323)

§ II. – Když se jedná o věcech týkajících se studia, vyučujících a studentů, a rovněž juvenátu, ať je vždy přítomen regent a moderátor střediska institučních studií.

370. – § I. – Syndik provincie má být vždy volán k účasti na jednáních rady, aniž by však měl hlas, není-li členem rady.

§ II. – V provinční radě ať jsou vždycky přítomni a vyslechnuti novicmistři, magistři studentů a bratři spolupracovníků, ředitelé škol a kolejí a jiní oficiálové provincie, když se jedná o záležitostech týkajících se jejich officia.

§ III. – Ať je také přítomen místní představený, když se projednává důležitější věc týkající se jeho komunity.

371. – Aby se nic nepředkládalo k rozhodnutí bez přípravy, ať jsou členové rady včas zpraveni o všem, co se má projednávat, leda by některé rozhodnutí spěchalo.

372. – § I. – Provinční rada má za úkol pomáhat provinciálovi v řádném zastávání officia, hlavně v tom, co stanovila provinční kapitula a co se bude zdát časem vhodné nebo nutné k rozvoji apoštolátu a řeholního života.

§ II. – V provinční radě se mají vážnější záležitosti řešit rozhodujícím hlasováním, není-li v našich zákonech určeno jinak.

§ III. – V případě rovnosti hlasů rozhodne hlasování svým hlasem předseda (srov. přílohu č. 14-bis).

373. – Mezi jiným se má v provinční radě projednávat:

1° ustanovení nebo odvolání provinčního vikáře a převora konventu;

2° navržení (presentace) nebo odvolání faráře;

3° povýšení domu na konvent podle ustanovení č. 262;

4° zrušení rozhodnutí konventní rady nebo kapituly, přičemž jsou vyloučeni členové rady asignovaní v onom konventu;

5° převedení bratra do jiné provincie (transfiliace);

6° dočasné odnětí aktivního hlasu bratrovi z vážné příčiny;

7° prohlášení skutečnosti vedoucí k propuštění bratra podle předpisů práva (CIC kán. 694 § 2).⁴⁰

⁴⁰ V návaznosti na motu proprio papeže Františka *Communis vita* z 19. 3. 2019 a upřesňující okružní list Kongregace pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života z 8. 9. 2019 je zde na místě doplnit i kán. 694 § 3 (pozn. red.).

374. – *Co přísluší podle našeho práva definitoriu provinční kapituly, může projednat a rozhodnout provinciál se svou radou i mimo kapitolu, je-li to naléhavě nutné, při zachování ustanovení č. 279 § II a č. 358 § IV.*

♦♦ 375. – § I. – *V čase prvního zasedání provinční rady po uplynutí dvou let od potvrzení provinciála, je provinciál povinen svolat na rozšířenou radu kromě členů rady také provinční vikáře a převory konventů ve vlastním slova smyslu. Statut provincie může stanovit, zda se mají svolat provinční vikáři a převori z odlehlých regionů, případně další bratři.*

§ II. – *Na této rozšířené radě, která má však pouze poradní hlas, se mají projednat všechny záležitosti, které se jeví užitečné pro dobro provincie. Především se má posoudit, zda byly uvedeny v život nařízení a výzvy poslední provinční a generální kapituly. (T, č. 346, K, č. 324)*

Článek V. – OFICIA V PROVINCII

376. – § I. – *V každé provincii ať je socius provinciála, který má provinciálovi pomáhat v řízení provincie.*

§ II. – *Socius ať je kněz alespoň třicetiletý.*

§ III. – *Ať ho ustanoví provinciál se souhlasem definitoria provinční kapituly.*

377. – *Socius obvykle nemá být místním představeným ani farářem.*

378. – § I. – *V každé provincii ať je syndik, který se stará o majetek provincie podle pravidel stanovených pro správu.*

§ II. – *Bratr vykonávající tento úřad může být do něho ustanoven bezprostředně podruhé, ne však potřetí, jedině se souhlasem magistra řádu.*

379. – *Ani provinciál ani místní představený nesmí zastávat funkci provinčního syndika.*

380. – *Provinční kapitule náleží ustanovovat různé oficiály podle potřeb každé provincie a vymezovat jim úkoly.*

381. – *Archivář [archivista], ustanovený provinční kapitolou, pečuje o provinční archiv. V něm se ukládají.*

1° *doklady, které už nejsou potřebné pro obvyklé řízení provincie, ať už byly uschovány u provinciála nebo u jiných oficiálů;*

2° *doklady zrušených konventů;*

3° *nevydané spisy, dopisy nebo jiné doklady bratří zesnulých nebo i osob mimo řád, které se zdají být důležité pro dějiny provincie.*

382. – *Provinciál ať má tajný archiv. V něm ať se uchovávají tajné dokumenty, o jejichž obsahu je povinen zpravit svého nástupce. Sedmdesát let po smrti bratří, o nichž se v dokumentech jedná, ať se tyto dokumenty spálí, je-li to možné bez újmy pro osoby dosud žijící, pokud světské právo nestanoví jinak.*

383. – *Doklady, které se týkají současného řízení a správy provincie, se mají uschovat buď ve spisovně sekretariátu provincie, nebo u příslušných oficiálů (srov. přílohu č. 15).*

Článek VI. – PROVINČNÍ VIKARIÁTY

384. – § I. – *Když má provincie mimo své území v některém státě nebo v některém regionu aspoň dva domy, z nichž jeden je konvent, a aspoň 15 vo-kálů, může je provinční kapitula spojit v provinční vikariát [vicariatus provincialis], aby se v něm mohla lépe sladit apoštolská činnost s řeholním životem bratří.*

§ II. – *Provinční vikariát se řídí statutem vypracovaným na provinční kapitule a schváleným magistrem řádu.*

384-bis. – *Statut vikariátu musí určit normy:*

1° *ohledně slavení kapituly vikariátu;*

2° *ohledně úřadu provinčního vikáře, který je v čele vikariátu jako vikář provinciála;*

3° *ohledně oficiálů vikariátu;*

4° *ohledně formace a podpory povolání;*

5° *ohledně účasti z úřadu na provinční radě a kapitule (srov. č. 352 § I odst. 1), nebo ne;*

6° *ohledně pověření, jaká smí provinciál po vyslechnutí své rady svěřit vikáři, ohledně přijímání do noviciátu a připouštění k jednoduché profesi, ohledně asignace bratří do konventů a domů vikariátu, potvrzování konventních převorů a ustanovení představených domů.*

385. – *zrušeno.*

386. – § I. – *V každém vikariátu ať je rada. Provinční vikář si vyžaduje ve vážnějších záležitostech její souhlas nebo radu podle statutu vikariátu. Zápisy z jednání této rady je třeba zaslat provinciálovi.*

§ II. – Počet členů této rady a způsob jejich volení nebo ustanovení určí statut vikariátu.

§ III. – Když však má provinciál podle předpisů stanovených v LCO či ve statutu provincie a vikariátu jednat na provinční radě o záležitostech vikariátu, ať se poradí také s radou vikariátu; avšak při potvrzení, ustanovení nebo odvolání provinčního vikáře ať vyslechne jen radu provincie (srov. č. 373 odst. 1).

387. – Všichni bratři, zejména žijící mimo konvent, ať se čas od času scházejí k projednání záležitostí apoštolského a řeholního života a případně k podání některých návrhů pro budoucí provinční kapitolu.

388. – zrušeno.

389. – zrušeno.

Článek VII. – SPOLUPRÁCE MEZI PROVINCIEMI

390. – § I. – Pro účinnější apoštolát řádu v prospěch církve je záhodno, aby – vedeny svazky bratrské lásky – provincie existující v témže regionu nebo státě, zejména na území jediné biskupské konference, spojovaly své úsilí a vypomáhaly nejen příležitostně, ale též podle možnosti aby také pravidelně spolupracovaly podle jistých norem, které přijmou.

§ II. – Totéž platí o domech nebo konventech pod bezprostřední pravomocí magistra řádu, aby bylo dosaženo účinné spolupráce všech středisek řádu na všech místech.

391. – Na podporu spolupráce mezi provinciemi mohou být:

1° pravidelné rozhovory mezi provinciály nebo různými oficiály, např. novicmistry, magistry bratří kleriků a spolupracovníků, regenty, vyučujícími, promotory apod.;

2° meziprovinční zasedání nebo komise pro studium společných problémů;

3° celostátní nebo regionální promotori pro různá díla;

4° společný noviciát, studentát nebo společná střediska, podle pravidel schválených magistrem řádu;

5° dohoda o založení meziprovinčního konventu, schválená magistrem řádu;

6° dohoda dvou provinčních kapitol nebo provinciálů ohledně přímých asignací z jedné provincie do konventu druhé provincie, při zachování ustanovení č. 270 § I a § II, č. 497 § I a č. 600, oznámená magistru řádu (srov. přílohu č. 16).

392. – *Stane-li se, že se provinční kapituly jedné země konají ve stejné době, mohou se na několik dní sejít jejich definitoria a vydat společná vážná upozornění, prohlášení nebo nařízení.*

393. – § I. – *Kde je už ustanovena provincie nebo viceprovincie a jsou do ní poslání členové jiných provincií k výkonu apoštolské služby, tam ať je jejich dílo uspořádáno ve spolupráci s provincií nebo viceprovincií tohoto území, aby tak spojení v témže duchu a životě účinně spolupracovali, zvláště v apoštolátu té země, a aby pečovali o společné dobro řádu v tomto regionu.*

§ II. – *Na podporu této spolupráce ať se stanoví se společným souhlasem provinční kapituly nebo rady obojí provincie vhodné písemné normy, schválené magistrem řádu. Ti, jichž se tyto normy týkají, je mají revidovat a upravit vždy po čtyřech letech tak, aby odpovídaly současným pastoračním potřebám místní církve.*

394. – *Aby bylo dílo zvěstování evangelia konáno účinněji a aby se postupně připravovalo založení nové provincie, ať se bratři, kteří náležejí k různým provinciím a pracují v témže regionu, kde není zřízena žádná provincie, snaží vykonávat apoštolskou službu ve vzájemné spolupráci, a je-li možno, pod jednotným vedením podle norem stanovených příslušnými provinciemi po společné poradě. Ti, jichž se tyto normy týkají, je mají revidovat a upravit vždy po čtyřech letech tak, aby byly aktualizovány.*

395. – § I. – *Ať jsou ustanoveny podle států nebo regionů konference provinciálů a provinčních vikářů, aby bratrská spolupráce byla dobře uspořádána a měla trvalý ráz. Tyto konference ať se scházejí pravidelně podle směrnic ustanovených členy těchto konferencí a schválených magistrem řádu.*

§ II. – *Ať sociové magistra řádu tyto regiony často navštěvují a po nějakou dobu v nich zůstávají, aby se starali o rozvoj těchto vzájemných vztahů. Ve vhodné době ať informují magistra řádu a generální kapitolu o činnosti a rozvoji dosaženém v těchto regionech.*

HLAVA XV. ŘÍZENÍ CELÉHO ŘÁDU

Článek I. – MAGISTR ŘÁDU

396. – *Magistr řádu je nástupcem svatého Dominika a principem jednoty řádu. Proto je vlastním a bezprostředním představeným všech bratří, konventů a provincií mocí slibu poslušnosti, který mu složili všichni členové.*

397. – Získává oficiium kanonickou volbou a zůstává v něm devět let. Doba se počítá od volební kapituly do následující volební kapituly, bez ohledu na několik měsíců, které chybí nebo přebývají celým devíti rokům. Nesmějí však přesahovat půl roku.

398. – § I. – Magistr řádu může z vážného důvodu ustanovovat provinciály, převory a kterékoli oficiály a rovněž i převorky těch klášterů mnišek, které jsou pod jurisdikcí řádu, a zbavovat je officia, omezovat jejich úřad a autoritu a dělat v řádu to, co může dělat podle našich zákonů on a definitoři generální kapituly.

§ II. – V průběhu svého officia je magistr řádu povinen vizitovat buď sám, nebo prostřednictvím svých sociů či jiných bratří alespoň dvakrát celý řád.

§ III. – Magistr řádu nemůže nikomu postoupit práva svého úřadu na újmu svých nástupců.

399. – *Kdykoli stojí v listech nebo reskriptech magistra řádu: „moci našeho úřadu“ [auctoritate officii nostri] nebo jiná slova stejného významu, ať se má za to, že zahrnují jak řádnou, tak kteroukoli jinou pravomoc udělenou jeho oficiu.*

400. – Magistr řádu si může na pomoc ustanovit vikáře [vicarius magistri Ordinis], buď nad celým řádem [super totum Ordinem] nebo nad jedním či více regiony, nad jednou nebo více provinciemi či nad jedním nebo více konventy.

401. – § I. – Vikář nad celým řádem má stejnou pravomoc jako sám magistr, není-li jiná zmínka v právních předpisech nebo v ustanovovací listině. Jiní vikáři mají pravomoc, jakou jim magistr vymezí.

§ II. – Všichni zůstávají v oficiu, dokud je magistr řádu neodvolá.

§ III. – Když magistrovi skončí oficiium, skončí i oficiium vikáře nad celým řádem. Oficiium jiných vikářů však trvá, dokud nový magistr nerozhodne jinak.

Článek II. – VIKÁŘ ŘÁDU

402. – Když magistrovi řádu skončí oficiium mimo kapitolu, zastupuje jej vikář řádu [vicarius ordinis], dokud není zvolen nový magistr.

403. – Zemře-li magistr nebo je-li zbaven officia, pravomoc náležející vikáři řádu má z moci práva (provizorně) první socius podle pořadí profese. Má však co nejdřív shromáždit generální radu, aby byl ze sociů zvolen vikář řádu.

404. – § I. – Zvolenému vikáři řádu náleží svolat voliče k volbě budoucího magistra řádu, připravit generální kapitulu (srov. č. 415) a předsedat volbě magistra řádu.

§ II. – Nesmí zprostit oficia socie předešlého magistra ani provinciály ani převory nebo ustanovit nového socia, ani něco změnit na stavu řádu.

Článek III. – GENERÁLNÍ KAPITULA

405. – Generální kapitula [capitulum generale], která má v řádu nejvyšší pravomoc, je shromáždění bratří zastupující řádové provincie, aby projednali a rozhodli to, co se týká dobra celého řádu, a případně zvolili jeho magistra.

406. – V řádu se rozlišuje trojí generální kapitula: kapitula volební, kapitula definitorů a kapitula provinciálů.

407. – Na generální kapitule volební [capitulum generale electivum] se scházejí a mají hlas:

§ I. – Při volbě magistra řádu:

1° bývalí magistři řádu;

2° všichni provinciálové;

3° definitor generální kapituly z každé provincie;

4° viceprovinciálové;

5° z provincií majících alespoň sto řeholníků s profesí kromě těch, kteří jsou asignováni v konventech vikariátů a v konventech pod bezprostřední pravomocí magistra řádu, socius definitora generální kapituly;

6° z provincií, které mají alespoň čtyři sta řeholníků kromě těch, kteří jsou asignováni v konventech vikariátů a v konventech pod bezprostřední pravomocí magistra řádu, též socius provinciála pro generální kapitulu;

7° z provincie, která má dvacet pět až sto bratří asignovaných ve vikariátech anebo domech této provincie mimo její území, delegát jimi a z jejich řad zvolený dle statutu provincie; z provincie, která má 101 až 200 bratří asignovaných ve vikariátech, má být zvolen druhý delegát atd.;

8° z bratří přímo asignovaných do domů pod bezprostřední pravomocí magistra řádu dva delegáti, je-li celkový počet méně než sto, tři delegáti, je-li počet 100 a více, volení podle ustanovení č. 407-bis.

§ II. – Při projednávání záležitostí po zvolení magistra:

1° právě zvolený magistr řádu;

2° bývalí magistři řádu;

3° všichni vyjmenovaní výše v § I odst. 2 až 8.

407-bis. – Pro volbu delegátů pro generální kapitolu volební sloučí generální rada konventy pod bezprostřední pravomocí magistra řádu mezi sebou tak, aby vznikly dva až tři volební sbory podle počtu volených delegátů. Každý sbor ať se sestává alespoň z 25 vokálů. O způsobu této volby rozhodne rovněž generální rada.

408. – Na generální kapitule definitorů se scházejí a mají hlas:

- 1° magistr řádu;
- 2° bývalí magistři řádu;
- 3° definitoři zvolení jednotlivými provinciemi;
- 4° delegáti zvolení z jednotlivých viceprovincií;
- 5° delegáti provinčních vikariátů vybraní dle ustanovení č. 409-bis s vyloučením provinčních vikářů;

6° z bratří přímo asignovaných do konventů pod bezprostřední pravomocí magistra řádu jeden delegát, je-li celkový počet méně než 100, dva delegáti, je-li počet 100 a více, voleni dle ustanovení č. 409-ter.

409. – Na generální kapitule provinciálů se scházejí a mají hlas:

- 1° magistr řádu;
- 2° bývalí magistři řádu;
- 3° všichni provinciálové;
- 4° viceprovinciálové;
- 5° delegáti vikariátů vybraní z provinčních vikářů dle ustanovení č. 409-bis;

6° z bratří přímo asignovaných do konventů pod bezprostřední pravomocí magistra řádu jeden delegát, je-li celkový počet méně než 100, dva delegáti, je-li počet 100 a více, voleni dle ustanovení č. 409-ter.

409-bis. – Jednotlivé provincie, které mají alespoň dvacet pět bratří asignovaných v konventech vikariátů nebo v konventech této provincie mimo její území, mají právo vyslat jednoho zástupce na generální kapitolu definitorů nebo provinciálů zvoleného jimi a z jejich řad dle statutu provincie (srov. přílohu č. 17). Magistr řádu se svou radou je vybere tak, aby polovina provincií byla zastoupena na jedné kapitule a druhá polovina na druhé.

409-ter. – Pro volbu delegátů pro generální kapitolu definitorů nebo provinciálů sloučí generální rada konventy pod bezprostřední pravomocí magistra řádu mezi sebou tak, aby vznikly volební sbory (podle toho, zda má být volen jeden nebo dva delegáti). Každý z těchto sborů ať má alespoň 25 vokálů. Generální rada určí způsob konání této volby.

410. – § I. – Na generální kapitule mají být přítomni někteří ze sociů magistra řádu jím určení a syndik řádu. Mají právo účastnit se diskuse, nemají však hlasovací právo.

§ II. – Mohou být svoláni a vyslechnuti delegáti z každého konventu, který je trvale pod bezprostřední pravomocí magistra řádu, a někteří znalci jmenovaní magistrem řádu. Nemají však hlasovací právo.

411. – § I. – Generální kapitula ať se koná:

1° každé tři roky;

2° pokaždé, když se uprázdní ofcium magistra řádu.

§ II. – Považuje-li to kapitula za vhodné, může ohlásit následující kapitulu za kratší dobu.

412. – Pořadí kapitul je toto: kapitula volební, kapitula definitorů, kapitula provinciálů atd.

Od kapituly volební začíná nová řada kapitul podle uvedeného pořadí, a to i v případě, že se volba magistra konala před uplynutím celých devíti let.

413. – § I. – *Místo a doba konání kapituly jsou stanoveny na předcházející kapitule. Den označený pro zahájení kapituly ať se neodkládá ani neuspíší o víc než šest měsíců, leda se souhlasem většiny provincií.*

§ II. – *Generální kapitulu ať svolá magistr nebo vikář řádu oběžníkem osm měsíců přede dnem, kdy se má kapitula konat. V oběžníku ať se vyhlásí modlitby za zdar kapituly.*

§ III. – *Uprázdnil-li se úřad magistra řádu, ať se svolá volební kapitula do měsíce ode dne uprázdnění. Je-li vážný důvod a většina provincií souhlasí, může se tato doba prodloužit, ale ne víc než o šest měsíců.*

§ IV. – *Se souhlasem své rady může magistr řádu nebo vikář řádu změnit ze spravedlivého důvodu stanovené místo budoucí generální kapituly.*

414. – *Magistr řádu ustanoví generálního sekretáře kapituly, který má na starosti vše, co souvisí s její přípravou a organizací.*

415. – § I. – *Když je kapitula svolána, ať bratři a sestry, kteří mají na to právo, odevzdají magistrovi nebo vikáři řádu žádosti nebo otázky, které chtějí kapitule předložit.*

§ II. – *Právo na jejich předložení přísluší kromě vokálů kapituly:*

1° všem vyšším představeným, sociům magistra řádu a generálnímu prokurátorovi;

2° každé kapitule a radě i moderatoriu centra studií;

3° každému řeholníkovi, je-li jeho návrh podepsán aspoň pěti bratřimi s aktivním hlasem nebo je-li prezentován některému vokálu generální kapituly, na němž je, aby posoudil, zda se má žádost předložit, nebo ne;

4° klášterům nebo federacím našich mnišek; provinčním nebo národním radám sdružení svatého Dominika.

§ III. – Generální rady nebo konfederace kongregací přiřazených řádu mohou generální kapitule předložit svá přání a návrhy týkající se dominikánské rodiny.

§ IV. – 1° Otázky, které se mají předložit generální kapitule, ať zašlou ti, kdo jsou k tomu oprávněni na základě předpisu práva nebo na základě zmocnění, magistrovi řádu šest měsíců před kapitulou;

2° ať jsou stručně vyloženy latinsky nebo v moderním jazyce schváleném generální radou a na tolika oddělených listech, kolik je rozdílných otázek.

§ V. – 1° Magistr řádu se postará, aby otázky, o kterých je řeč v § IV odst. 1, přidělené podle různé látky různým komisím, byly co nejdříve sděleny všem členům kapituly;

2° členové těchto komisí jsou bratři mající hlas (dle ustanovení č. 407 až 409-bis) a sociové magistra řádu (dle ustanovení č. 410);

3° tito všichni ať označí magistrovi řádu s udáním preference tři komise, ke kterým si přejí náležet. Přitom vždycky zůstává magistrovi právo svobodně jimi disponovat, jak to kapitula potřebuje;

4° potom ať ustanoví magistr řádu předsedy komisí a zpraví kapituláře o tom, do které komise byl každý zařazen, aby oni mohli zatím bedlivě promyslet otázky, které jsou jejich komisi určeny.

416. – Dva měsíce před zahájením generální kapituly ať pošlou jednotliví provinciálové magistrovi řádu provinční radou schválený kritický přehled o stavu provincie podle osnovy vypracované k tomu generální radou. V této zprávě ať jsou důkladně osvětleny závažnější otázky a statistické přehledy. Každý vokál na kapitule obdrží jeden exemplář.

417. – Generální kapitula ať se za předsednictví magistra nebo vikáře řádu koná takto:

§ I. – V den před zahájením kapituly:

1° ať tři bratři jmenovaní předsedou prozkoumají ověřující listy vokálů; vážnější nesnáze však mají přednést vokálům kapituly;

2° ať předseda jmenuje aspoň dva zapisovatele, kterým mohou pomáhat i jiní písaři;

3° se souhlasem kapituly ať jsou z vokálů jmenováni tři revizoři, jejichž úkolem bude, aby přijaté texty včas prozkoumali;

4° *předseda po vyslechnutí kapituly potvrdí již připravené rozdělení do různých komisí, které – pokud to pokládá za vhodné – může změnit.*

§ II. – *Kapitula ať se zahájí mší svatou k Duchu svatému. Po homilii ať se říkají v modlitbě věřících přímluvy za zdar kapituly a za živé i zemřelé.*

1° *Na prvním zasedání generální kapituly se jedná o jednacím řádu [modus procedendi].*

2° *Komise začnou pracovat. Předseda každé komise ať po vyslechnutí mínění ostatních jmenuje z voličů nebo z jiných účastníků sekretáře, který má vést přesné protokoly. Komise ať projedná všechny záležitosti a uzavře je veřejným nebo tajným hlasováním. Předseda komise pak ať podává zprávu předsedovi kapituly a rovněž kapitule na plenárních zasedáních. Písemné závěry každé komise ať se rozdají před plenárními zasedáními všem vokálům i jiným účastníkům.*

3° *Magistr podá zprávu o stavu řádu.*

4° *Magistr odevzdá vyúčtování o osobních příjmech a vydáních hospodářské komisi a ta o něm zpraví kapitulu.*

5° *Na volební kapitule se pátého dne od jejího zahájení přikročí k volbě magistra řádu.*

6° *Vokálové s magistrem záležitosti projednají a rozhodnou většinou hlasů, a to tajným hlasováním, když o to žádá předsedající nebo značná část vokálů. Při rovnosti hlasů se vše odloží k dalšímu zkoumání a k novému hlasování. Při opětné rovnosti hlasů ať rozhodne svým hlasem předseda kapituly. Otázky ať se řeší formou vážného upozornění [admonitio], prohlášení [declaratio] nebo nařízení [ordinatio], a má-li být ustanovena nová stanova [constitutio], má to být jasně řečeno.*

7° *Vokálové mohou předkládat otázky k diskusi i v době kapituly. Ať určí dobu, kdy se má o nich rokovat.*

8° *Zasedání se účastní pouze vokálové, pokud o to předtím žádala alespoň třetina kapitulářů nebo pokud třetina kapitulářů schválila takovou žádost.*

9° *Do dvou dnů po každém zasedání se položí protokoly i přijaté a revizory přezkoumané texty na příhodném místě, aby do nich mohli všichni nahlédnout. Vznikne-li pochybnost o přijatém textu, ať revizoři přednesou věc co nejdříve kapitule.*

10° *Ať se v aktech poznamená, kdy a kde se bude konat příští kapitula.*

11° *Akta se zhotoví během kapituly a podepíšíou je předsedající, revizoři a zapisovatelé.*

§ III. – *Stane-li se, že magistr řádu není kapitule přítomen, ustanoví z vokálů vikáře, který ho bude ve všem zastupovat.*

§ IV. – *Na generální kapitule se kromě latiny mohou používat jazyky uvedené v ustanovení č. 438-quater.*

418. – § I. – *Přísně se zakazuje, aby se provinciálové opovažovali působit svými definicemi nějakou újmu definitorům nebo definitoři provinciálům. Kdyby se o to pokusili, je to neplatné a neúčinné.*

§ II. – Všichni účastníci musí zachovat kapitulní tajemství v tom, co by mohlo způsobit škodu nebo újmu řádu nebo bratřím. Předseda může určit, má-li se zachovat v tajnosti ještě něco jiného.

419. – § I. – *Protokoly o zasedáních, podepsané magistrem řádu a zapisovateli, ať se uloží v řádovém archivu spolu s dokumenty týkajícími se kapituly.*

§ II. – *Vytištěná akta kapituly ať se co nejrychleji rozešlou všem provinciím. V každém konventu řádu ať jsou aspoň ve dvou exemplářích a ať se přečtou, jak to určila sama kapitula.*

420. – Magistr řádu nemůže změnit akta a výnosy kapituly, ale může, avšak jenom on sám, od nich dispensovat a vyhlašovat jejich smysl.

Článek IV. – CAPITULUM GENERALISSIMUM

421. – Capitulum generalissimum (srov. č. 276 § II) tvoří magistr řádu, bývalí magistři řádu, provinciálové a dva definitoři z každé provincie, zvolení provinční kapitulou.

422. – Dva definitoři pro capitulum generalissimum:

1° mají být zvoleni speciálně pro tuto kapitolu [ad hoc] buď na provinční kapitule, nebo na mimořádné volební kapitule;

2° ať mají tytéž podmínky jako definitoři generální kapituly, s tou výjimkou, že mohou být zvoleni ti, kteří byli definitory na generální kapitule bezprostředně předcházející.

423. – § I. – Capitulum generalissimum ať se svolá jen tehdy, když o to žádala většina provincií. Ať se to oznámí dva roky předtím, není-li nějaká naléhavá potřeba.

§ II. – Při svolávání, přípravě a konání ať se zachovávají předpisy o kapitulách generálních.

Článek V. – GENERÁLNÍ RADA

424. – § I. – Generální radu [consilium generalitium] tvoří předseda, tj. magistr nebo vikář řádu nebo jejich vikář, a dále sociové magistra řádu a generální prokurátor. Jejich souhlas nebo rada se má žádat podle našich zákonů a obecného práva.

§ II. – Magistr řádu může radu svolat, aby si vyžádal její úsudek a mínění, kdykoli to uzná za vhodné, i když to není žádným zákonem vyžadováno (srov. přílohu č. 14-bis).

Článek VI. – SOCIOVÉ MAGISTRA ŘÁDU

425. – § I. – Sociové magistra řádu mu vypomáhají ve vykonávání jeho officia nad celým řádem. Projednává-li nebo rozhoduje-li magistr otázky důležité pro život celého řádu, řídí se jejich souhlasem nebo radou.

§ II. – Sociiů magistra řádu nemá být méně než osm a více než deset. Tři z nich se zabývají záležitostmi, které se týkají apoštolátu, intelektuálního života a bratrského života a formace v řádu, dalším jsou svěřeny vztahy mezi provinciemi a řádem, případně jiné záležitosti určené jim magistrem (srov. č. 428).

426. – *Socius pro apoštolát řádu má především za úkol:*

1° *pomáhat magistrovi řádu ve věcech týkajících se služby slova;*

2° *v rámci celého řádu se zabývat otázkami apoštolského života a hlásání evangelia;*

3° *projednávat záležitosti misíí řádu u Svatého stolce, podporovat magistra řádu v řízení misíí, shromažďovat a sdělovat zprávy týkající se misíí.*

427. – § I. – *Socius pro intelektuální život řádu má za úkol:*

1° *pomáhat magistrovi řádu v rozvoji doktrinálního poslání řádu dle č. 90 § II;*

2° *pomáhat všem provinciím, aby se co nejlépe staraly o instituční a trvalou formaci bratrů;*

3° *starat se o všechno, co se týká studijních středisek pod přímou pravomocí magistra řádu, včetně vědeckých institutů a komise zvané Leonina;*

4° *ve vhodné době shromažďovat regenty a promotory jednoho nebo více regionů, pořádat kongresy, atd;*

5° *projednávat otázky o studiích v řádu u Svatého stolce.*

§ II. – *Sociovi pro intelektuální život ať nejsou ukládána officia, která by mu bránila ve vykonávání jeho úkolů.*

427-bis. – *Socius pro bratrský život a formaci v řádu má za úkol:*

1° *napomáhat magistrovi řádu ve všem, co se týká bratrského života a jak počáteční, tak trvalé formace v řádu;*

2° *pomáhat všem provinciím v péči o řeholní formaci bratrů a k rozkvětu bratrského života;*

3° *podle vhodnosti svolávat magistrů mající na starost počáteční formaci bratrů jakož i promotory trvalé formace z jednoho nebo více regionů;*

4° přispívat provinciím ke snazší výměně a formaci formátorů jakož i ke zlepšení a realizaci provinčních plánů v oblasti stálé formace.

428. – § I. – *Další sociové podporují vzájemné vztahy provincií s magistrem řádu a pomáhají mu sděluje provinciím, jež mají na starost, důležitá rozhodnutí a řídicí směrnice ústředí řádu. Tyto provincie mají dobře znát a podle určení magistra řádu je mají často navštěvovat, příp. v jeho zastoupení vizitovat. Nemají však nad nimi žádnou pravomoc.*

§ II. – *Jejich hlavním úkolem je napomáhat provinciím a vést je v jednotlivých regionech ke spolupráci a uvádět do života to, co je o tom ustanoveno v č. 390 až 395. Podle úsudku magistra řádu mohou být též představenými některých sekretariátů.*

429. – § I. – *Všichni sociové jsou ustanoveni magistrem řádu a vykonávají toto officium šest let a mohou být znovu ustanoveni na dalších šest let; nový magistr řádu však má právo tyto bratry, členy generální rady, vyměnit.*

§ II. – *Ustanovení sociů pro apoštolát, intelektuální život a bratrský život a formaci ať se děje po vyslechnutí všech provinciálů.*

§ III. – *Ustanovení sociů pro vztahy provincií s magistrem řádu se koná po vyslechnutí provinciálů, jichž se to týká. Ti se nejprve spolu sejdou a navrhnou magistru řádu tři jména. Magistr řádu musí buď ustanovit jednoho z nich, nebo žádat o opětovný návrh tří jmen.*

430. – *Alespoň tři měsíce před zahájením generální kapituly odešlou jednotliví sociové všem vokálům generální kapituly kritický přehled důležitých otázek, které se týkají officia každého z nich.*

Článek VII. – DALŠÍ OFICIÁLOVÉ GENERÁLNÍ KURIE

431. – § I. – *Další oficiálové generální kurie jsou: generální prokurátor, generální postulátor pro blahorečení a svatořečení, generální sekretář řádu, syndik řádu, archivář a generální promotoři. Na generální kurii mohou dále působit někteří odborníci a spolupracovníci magistra řádu a kurie.*

Z těchto oficiálů a odborníků si může magistr řádu vybrat své socie.

§ II. – *Ustanovuje je sám magistr řádu po vyslechnutí své rady. Zůstávají v officiu šest let. Nový magistr řádu však může bratry příslušející ke generální kurii vyměnit.*

§ III. – *O ustanovení generálního prokurátora má být zpraven Svatý stolec.*

432. – *Generální prokurátor projednává záležitosti u Svatého stolce podle pověření magistra řádu.*

433. – *Záležitosti své vlastní, konventu nebo provincie projednávají bratři se Svatým stolcem prostřednictvím prokurátora řádu, jehož úkolem je tuto službu poskytovat; ať se přitom zachová právo každého svobodně projevit svá přání římskému veleknězi (srov. Lumen gentium č. 37) při zachování ustanovení č. 246 odst. 3, č. 427 odst. 5 a č. 434 odst. 1.*

434. – *Generální postulátor pro blahorečení a svatořečení:*

1° *zastává své officium podle směrnic stanovených Svatým stolcem a podle statutu schváleného magistrem řádu;*

2° *alespoň jednou ročně předá magistru řádu písemnou zprávu o ekonomických záležitostech, v níž jsou popsány příjmy, výdaje, pohledávky a závazky; (T, č. 252; B, č. 309; BH, č. 411)*

3° *zašle každé generální kapitule přehled o stavu jednotlivých kauz.*

435. – *Generální sekretář řádu:*

1° *předsedá generálnímu sekretariátu;*

2° *zastává úkol sekretáře generální rady, nemá v ní však hlasovací právo;*

3° *není totožný s generálním sekretářem ustanoveným pro pořádání generální kapituly.*

436. – § I. – *Syndik řádu se podle směrnic stanovených pro administrativu stará o všechny majetek řádu.*

§ II. – *Má být vždy zavolán k účasti na poradách generální rady, aniž by však měl hlasovací právo, není-li již jejím členem.*

437. – § I. – *Archivář pečuje o generální archiv, kde se uchovávají doklady týkající se řádových dějin, podle pravidel stanovených výše pro provinční archiv (č. 381–383) s příslušnými změnami.*

§ II. – *Do řádového archivu ať není nikdo vpuštěn bez zvláštního dovolení archiváře. Cizím lidem, kteří by chtěli nahlédnout do dokladů z nedávné doby, ať se nic nedává do rukou bez dovolení magistra řádu.*

438. – *Generální promotor pro mnišky má za úkol:*

1° *pomáhat magistrovi řádu a generálnímu prokurátorovi v záležitostech mnišek;*

2° *sbírat informace o nich nebo pro ně a sdělovat je jim a různým provinciím.*

438-bis. – § I. – *U generální kurie hned po magistrovi řádu následují:*

1° *sociové magistra řádu, ti pak mezi sebou podle pořadí profese;*

2° *generální prokurátor řádu;*

3° ostatní bratři náležející ke kurii, ti pak mezi sebou podle pořadí profese.

§ II. – Při generálních kapitulách mají sociové místo za provinciály, podle svého pořadí.

§ III. – Žádný bratr, který nepatří podle stanov ke kurii, nemá k ní být asig-nován.

438-ter. – V různých institutech přímo podléhajících pravomoci magistra řádu jsou jmenování jejich předsedové na dobu šesti let magistrem řádu po vyslechnutí členů daného institutu a příslušného socia. Do tohoto officia mohou být opětně jme-nováni.

438-quater. – Dokumenty generální kurie určené pro celý řád a napsané v ná-rodních jazycích at jsou přeloženy do angličtiny, francouzštiny a španělštiny.

STAŤ TŘETÍ

VOLBY

HLAVA XVI.

VOLBY VŠEOBECNĚ

Článek I. – VOLIČI A VOLITELNÍ BRATŘI

439. – Při všech volbách mohou odevzdat platný hlas jen bratři, kteří mají v řádu aktivní hlas⁴¹ a patří k volební kapitule.

440. – Aby někdo měl aktivní hlas, vyžaduje se kromě podmínek ustanovených v obecném právu, aby měl slavnou profesi.

441. – *Aktivní hlas nemá:*

1° řeholník exklaustrovaný⁴² po dobu platnosti indultu a rok ode dne návratu;

2° ten, jehož žádost o exklaustraci nebo sekularizaci již předal provinciál magistrovi řádu, během jejího vyřizování;

3° ten, kdo má od vyššího představeného dovolení přebývat mimo konvent řádu (CIC kán. 665 § 1), není-li to dovoleno z důvodů zdravotních, studijních nebo apoštolátu vykonávaného jménem řádu;

4° pět let po návratu ten, kdo nezákonně opustil řád, pokud by provinciál se svou radou po přezkoumání podmínek tuto dobu neprodloužil nebo nezkrátil; tuto dobu je možno zkrátit nejvýše na tři roky;

5° ten, kdo byl tohoto hlasu zákonným způsobem zbaven.

442. – § I. – Nikdo nemůže udělit aktivní hlas při volbách některému bratru, který nepatří podle našich zákonů k volební kapitule nebo nemá aktivní hlas.

§ II. – V době dvou měsíců před volbou ať nedochází snadno k afiliacím, asignacím nebo k udělování jakýchkoli oficií, která sama sebou odnímají nebo dávají hlasovací právo v některé kapitule.

⁴¹ Mít aktivní hlas znamená mít právo volit (pozn. red.).

⁴² Exklaustrace = dovolení žít po určitou dobu mimo řádové společenství (pozn. red.).

443. – § I. – Aby někdo měl pasivní hlas,⁴³ vyžaduje se, není-li stanoveno jinak, aby měl aktivní hlas.

§ II. – Aby byl někdo zvolen nebo postulován za představeného, vyžaduje se také:

1° aby byl knězem;

2° aby měl tři roky od slavné profese;

3° aby měl v současné době v řádu schválení ke zpovídání.

444. – *Vyšší představení ať nenavrhují voličům žádného bratra k volbě, leda v nutném případě, a pak ať navrhnou nejméně tři. Vokálové však smějí volit místo nich jiného.*

Článek II. – SVOLÁVÁNÍ VOLIČŮ A JEJICH POVINNOST HLASOVAT

445. – § I. – Na kteroukoli volbu musí ten, kdo jí má podle práva předsedat, svolat všechny vokály. Při svolávání ať se uvede, kdy a kde se má volba konat. Vynechá-li se někdo při svolávání, není to překážkou, jestliže opomenutí byli přesto přítomni, při zachování ustanovení CIC kán. 166 § 3.

§ II. – Volba ať se vykoná v době předepsané pro jednotlivá officia. Když lhůta uplyne naprázdno, právo propadá a obsazení officia se přenechává příslušnému představenému.

446. – § I. – Protože volební právo je zejména k veřejnému dobru řádu, jsou všichni voliči povinni uposlechnout svolání k volbě.

§ II. – Bratr, který se bez spravedlivého důvodu schváleného vyšším představeným zdržel hlasování při volbě představeného, zůstává zbaven aktivního hlasu při jakýchkoli volbách po celý rok ode dne zmíněného zřeknutí se hlasování.

447. – § I. – Volič jistý si svým volebním právem a tím, že byli voliči svoláni, je povinen dostavit se k volbě, i když svolávací list nedostal.

§ II. – Voliči s pochybným hlasem, i když přijdou sami od sebe, mají být k volbě připuštěni, ale s výhradou.

Článek III. – PŘEDSEDA, ZAPISOVATELÉ A SČITATELÉ

448. – § I. – *Při každé volbě ať je předseda, zapisovatel a alespoň dva sčitatelé.*

§ II. – *Není-li přítomen zapisovatel ustanovený podle našich zákonů nebo jinak, a proto pozvaný, ať se zvolí přede vším jiným na první volební schůzi tajným*

⁴³ Mít pasivní hlas znamená právo být zvolen (pozn. red.).

hlasováním v jediném skrutiniu. Může být zvolen také bratr, který není členem kapituly, a může mu být dán pomocník a náhradník zvolený stejným způsobem.

§ III. – Zapisovatel nebo jeho pomocník se mají zúčastnit každého zasedání. Všechna volební akta ať přesně sepiše a ať je podepíše týž zapisovatel, předseda a sčítatelé a ať se pečlivě uschovají v archivu kapituly.

§ IV. – Na téže schůzi nebo na začátku volebního zasedání ať se zvolí z voličů sčítatelé tajným hlasováním v jediném skrutiniu, a to všichni najednou.

Článek IV. – ZPŮSOB ODEVZDÁVÁNÍ HLASŮ

449. – § I. – Je vyloučeno dát se zastupovat při hlasování. Platně mohou hlasovat jen přítomní voliči.

§ II. – Každá volba se děje skrutiniem neboli tajnými hlasy napsanými na lístcích, a to samotnými voliči. Naše právo vylučuje volbu dohodou [per compromissum].⁴⁴

§ III. – K platnosti hlasu se vyžaduje, aby byl svobodný, tajný, určitý, jistý a bezvýhradný (srov. CIC kán. 172 § 1).

§ IV. – Podle našeho práva nemůže nikdo dát platně hlas sám sobě.

450. – § I. – Když je hlasování právoplatně vykonáno, ať se pokládá za zvoleného bratr, který obdržel absolutní většinu hlasů, nepočítaje v to hlasy neplatné (srov. č. 297-bis – pozn. red.).

§ II. – K dosažení této většiny se může konat více skrutinií. Ale není-li předepsáno jinak, končí volba třetím skrutiniem, při němž už stačí relativní většina.

§ III. – Při skrutiniu, kterým končí volba a při kterém stačí relativní většina, ať se v případě rovnosti hlasů pokládá za zvoleného ten, který je déle v řádu.

§ IV. – Jde-li o postulaci, vyžadují se vždy alespoň dvě třetiny hlasů (srov. CIC kán. 181 § 1 a LCO č. 297-bis). V případech, kdy v posledním hlasování mohou být podle našich zákonů navrženi pouze dva, z nichž jeden má být postulován, ale nedostal dvě třetiny hlasů, má být pokládán za zvoleného ten druhý.

451. – *Při volbě představených ať se podle rubrik přímo v den volby nebo předěšlého dne slouží mše svatá k Duchu svatému.*

⁴⁴ Volba *per compromissum* znamená, že sbor voličů na základě své dohody přenese právo volby na jmenovitě určenou skupinu či jednoho jmenovitě určeného, kteří na základě jejich pověření (t.j. *per compromissum*) zvolí (či vyvolí) osobu, na niž se pak pohlíží, jako by ji zvolil prvotní sbor voličů (pozn. red.).

452. – *Při samotném úkonu volby představených ať se postupuje takto:*

1° *Když se voliči sejdou ve stanovenou dobu a na stanoveném místě, vzývají Ducha svatého. Pak ať předseda, sčítatelé a zapisovatel složí přísahu, že splní věrně svůj úkol a i po skončení volby zachovají tajemství o tom, co se při ní dělo.*

2° *Zapisovatel ať přečte jména všech, kteří mají být podle práva přítomni jako voliči. Oni pak ať odpoví, jsou-li přítomni.*

3° *Nato se mohou vznést námitky, jsou-li jaké, proti připuštění nebo vyloučení některého vokála.*

4° *Ať předseda připomene vokálům, že nikdo nemůže dát platný hlas sám sobě.*

5° *Když zapisovatel rozdal lístky, ať voliči napíší svůj hlas tímto způsobem: volím nebo postuluji N N. Ať uvedou jméno a příjmení. V každém případě se má použít plná formule: volím nebo postuluji.*

6° *Jestliže některý z vokálů, přítomný v konventu, nemůže pro nemoc vyjít z cely, ať jdou sčítatelé společně k němu a vyzvednou si od něho jeho písemný hlas. Nemůže-li nemocný psát, smí pověřit napsáním svého hlasu někoho jiného nebo jej také nahlas oznámit sčítatelům. Oni však ať ho ihned zapíší.*

7° *Sčítatelé a potom vokálové ať vloží jeden po druhém složený lístek do otevřené urny.*

8° *Sčítatelé ať lístky spočítají. Pokud jejich počet nepřesahuje počet voličů, pak ať je rozbalí. Jinak ať se ihned zničí a voliči ať napíší nové.*

9° *Sčítatelé ať lístky přečtou a zaznamenají hlasy.*

10° *Sčítatelé ať si mezi sebou sdělí své záznamy, a když shledají, že se shodují, ať se lístky zničí.*

11° *Potom ať předseda hlasitě přečte jména těch, kteří dostali nějaký hlas.*

12° *Tehdy ať se vznesou námitky proti formě volebního úkonu, jsou-li nějaké.*

13° *Se souhlasem většiny se může volební proces mezi skrutinií přerušit. Ale poslední skrutinium ať se vykoná téhož dne.*

14° *Pokud bylo dosaženo požadované většiny, ať předseda prohlásí bratra N N za kanonicky zvoleného nebo postulovaného pro takové a takové oficium. Pokud byl zvolen předseda, ať přednese prohlášení první sčítatel.*

15° *Jsou-li nějaké námitky proti osobě zvoleného, mají se nyní vznést.*

16° *Předseda ať sestaví hlášení o postupu volby [instrumentum electionis], které podepíší sčítatelé a zapisovatel.*

453. – § I. – *Když potřebuje volba potvrzení, ať se zhotoví hlášení o jejím postupu na způsob protokolu ve dvou exemplářích. V něm ať se zaznamenají různá skrutinia a také námitky proti platnosti volby, pokud byly nějaké vzneseny v náležitý čas (srov. č. 452 odst. 3, 12 a 15). Jeden exemplář ať se zašle tomu, kdo má volbu potvrdit. Druhý ať se uchovává v konventním nebo provinčním archivu (srov. přílohu č. 18).*

§ II. – *Když volba nepotřebuje potvrzení, ať se odevzdá jeden exemplář o volbě, podepsaný řečeným způsobem, zvolenému, při zachování ustanovení č. 515 § V a 532 odst. 3. Druhý exemplář ať se uchovává spolu s protokolem v archivu (srov. přílohy č. 26, 27 a 30).*

454. – Ten, kdo potvrdí volbu, má úmysl sanovat⁴⁵ všechny nedostatky a u postulace dispensovat od všech překážek, které jsou v jeho moci.

455. – *Potvrzovací listina ať se neposílá zvolenému nebo postulovanému, nýbrž jeho představenému nebo jinému bratru, a ten ať mu ji odevzdá.*

455-bis. – § I. – *Pokud to naše zákony předvídají, může se konat korespondenční volba podle těchto předpisů:*

1° v době stanovené předsedou volby ať každý volič napíše svůj hlas na lístek podle ustanovení č. 452 odst. 6;

2° potom ať vloží lístek do obálky a na dobře uzavřenou obálku (vnitřní obálka) ať napíše vlastní rukou své jméno a bydliště. Poté ať ji zavře do jiné obálky (vnější obálka) a pošle předsedovi s jiným nápisem, a to takovým způsobem, aby mohla být povaha záсылky snadno rozpoznána.

§ II. – Po uplynutí doby určené pro přijímání lístků ať provede předseda s provinční radou nebo dvěma sčítateli určenými provinční radou skrutinium:

1° před radou ať se otevrou všechny vnější obálky a prozkoumají se jména voličů napsaná na vnitřních obálkách, aby se zjistilo, má-li každý z nich podmínky požadované pro aktivní hlas. Nemá-li je, ať se hlas pokládá za neplatný;

2° ať se porovná počet voličů s počtem obálek;

3° ať se (vnitřní) obálky otevrou a ať se spálí dřív, než se rozbalí lístky;

4° ať se prozkoumají hlasy podle ustanovení č. 452 odst. 9, 10 a 11;

5° je-li dosaženo většiny požadované pro zvolení nebo postulaci, tehdy ať předseda vydá volební dekret a sepíše autentické hlášení o postupu volby. O výsledku volby ať jsou zpraveni dopisem všichni voliči;

6° nedosáhne-li se absolutní většiny v prvním skrutiniu, ať předseda s radou určí dobu pro nové a poslední skrutinium. O všem, co bylo vykonáno, ať zpraví dopisem voliče;

7° provinční kapitula však může rozhodnout, aby se přistoupilo k třetímu nebo i čtvrtému skrutiniu, jestliže se v druhém nebo třetím ještě nedosáhne absolutní většiny

⁴⁵ Sanare = vyléčit; napravit, zahladit (pozn. red.).

455-ter. – § I. – Pokud naše zákony předvídají korespondenční volbu (srov. č. 455-bis), dovoluje se také volba cestou elektronického hlasování.

§ II. – Provinciálovi se souhlasem jeho rady přísluší určit, zda má proběhnout volba korespondenční, anebo cestou elektronického hlasování, a vybrat vhodný a spolehlivý elektronický prostředek.

§ III. – Volba cestou elektronického hlasování probíhá podle těchto předpisů:

1° předseda volby zašle všem voličům instrukci a přístup k vybranému elektronickému prostředku;

2° během doby určené předsedou každý volič vykoná volbu podle obdržené instrukce;

3° po uplynutí doby určené pro hlasování předseda před provinční radou nebo dvěma sčitateli zjistí výsledek;

4° dále se postupuje podle č. 455-bis § II odst. 5, 6 a 7.

§ IV. – K platnosti volby cestou elektronického hlasování se vyžaduje:

1° aby žádný z voličů nebyl z volby vyloučen kvůli vybranému prostředku;

2° aby z volby nebyl kvůli vybranému prostředku vyloučen žádný bratr mající pasivní hlas;

3° aby bylo zajištěno, že se mohou volby zúčastnit pouze voliči a že žádný z nich nemůže odevzdat více než jeden hlas;

4° aby hlasy jednotlivých voličů zůstaly tajné.

§ V. – Provinční kapitule přísluší vydat další normy pro volby cestou elektronického hlasování.

Článek V. – NEPLATNOST VOLBY

456. – § I. – Volba je neplatná:

1° jestliže víc než třetina voličů nebyla svolána (srov. č. 455 § I);

2° jestliže byl vědomě připuštěn někdo, kdo nepatří mezi voliče;

3° jestliže byl připuštěn někdo, kdo nemá aktivní hlas, a zjistí se, že po jeho odpočítání by zvolený nedostal požadovaný počet hlasů;

4° jestliže se při skrutiniu shledá, že počet odevzdaných hlasů přesahuje počet voličích;

5° jestliže dal někdo hlas sám sobě, a tedy neplatný, a bez něho by byl nedostal většinu hlasů.

§ II. – Pokud byl zanedbán někdo z těch, kteří měli být voláni, a proto se nedostavil, volba platí. Má však být na jeho naléhání patřičnou autoritou zrušena, a to i po potvrzení, pokud bylo dokázáno zanedbání jeho zavolání a jeho nepřítomnost, a je-li zákonně dokázáno, že odeslal stížnost do tří dnů od nabytí zprávy o volbě.

HLAVA XVII. VOLBA PŘEVORA

Článek I. – VOLIČI A VOLITELNÍ BRATŘI

457. – Aby měl někdo aktivní hlas při volbě převora, vyžaduje se kromě podmínek uvedených v č. 439 a 440, aby byl přímo asignován v konventu, kde se volba koná. Ať se však zachová č. 458.

458. – § I. – *Bratři, kteří mají kvůli svému úkolu trvalé bydliště mimo konvent, kde jsou asignováni, mají hlas při volbě převora až po svém definitivním návratu (srov. přílohu č. 19).*

§ II. – *V ostatních případech, kdy jsou bratři dlouhou dobu nepřítomni nebo značně vzdáleni od konventu, kde jsou asignováni, ať určí provinční kapitula podmínky, za jakých se mohou tito bratři účastnit volby převora (srov. č. 336).*

459. – § I. – Aby mohl být bratr zvolen za převora, je třeba, aby byl rozvážný, laskavý a horlivý v zachovávání řeholní observance a v apoštolátu.

§ II. – Kromě podmínek uvedených v č. 443 vyžaduje se k platnosti volby, aby:

1° nebyl převorem v témže konventu po dvě za sebou jdoucí tříletí bezprostředně předcházející;

2° v současné době nezastával oficium generálního vizitátora, regenta studií, moderátora střediska institučních studií, novicmistra nebo magistra kleriků.

460. – § I. – Jestliže některý bratr není volitelný pro některé z překážek uvedených v č. 459 § II, mohou jej voliči postulovat od příslušného představeného, totiž od toho, kterému přísluší potvrdit volbu.

§ II. – Když bratr, takto postulovaný a ustanovený, přijal oficium a ujal se ho, je tím zproštěn kteréhokoli officia, které s tímto není slučitelné, nemá-li dispens od magistra řádu.

Článek II. – SVOLÁVÁNÍ VOLIČŮ

461. – § I. – Když se uprázdní oficium převora, ať při zachování ustanovení č. 302 § II podpřevor v čele, resp. předseda ustanovený provinciálem co nejdříve svolá voliče. Společně ať:

1° určí den a hodinu volby, tak aby se nepřítomní mohli snadno v příhodný čas dostavit, ale nejpozději do měsíce od chvíle, kdy je uprázdnění známo;

2° at přezkoumají seznam voličů. Vznikne-li nějaká pochybnost o právu některého bratra (srov. č. 447 § II), at přednesou věc provinciálovi a ten at ji rozhodne;

3° at určí, zda se má jednat o tom, který bratr by měl být zvolen.

§ II. – Když je čas volby již určen, at podpřevor nebo předseda volá všechny vokály včetně nepřítomných.

§ III. – Pokud bylo svolání provedeno předepsaným způsobem, a přece ho některý volič nedostal, nemůže říci, že byl opomenut. Ale je na svolávajícím, aby ukázal, že svolal bratry předepsaným způsobem.

462. – *Ještěliže by podpřevor v čele nebo předseda za čtyři dny od chvíle, kdy vešlo ve známost uprázdňení převorátu, nechtěl voliče shromáždit, ačkoli o to většina z nich žádá (srov. č. 461 § I), at je svolá vokál, který je děle v řádu. Kdyby on nechtěl, pak jiný, který je v řádu nejděle po něm, a tak dále.*

Článek III. – ÚKON VOLBY

463. – *Volbě at předsedá podpřevor v čele nebo, není-li ho, jeden z řad voličů zvolený vokály v jediném skrutiniu, leda by chtěl předsedat provinciál buď sám nebo prostřednictvím jiného bratra.*

464. – § I. – Volba nesmí mít víc než sedm skrutinií. Také při posledním skrutiniu se vyžaduje absolutní většina. Pokud se jí nedosáhne, přenechává se obsazení officia provinciálovi. Jde-li o postulaci, at se zachová č. 450 § IV.

§ II. – Volba at se koná podle ustanovení č. 451 a 452.

Článek IV. – POTVRZENÍ NEBO ZRUŠENÍ VOLBY A JEJÍ PŘIJETÍ

465. – Zvolení převora vždycky potřebuje potvrzení provinciálem (srov. přílohu č. 20).

466. – Zvolení se nesmí sdělit zvolenému ani on je nemůže přijmout nebo se ho zříci dříve, než bylo potvrzeno.

467. – § I. – *Provinciál po vyslechnutí některých vážených bratří, kteří nepatří ke komunitě volících, může volbu potvrdit, nebo zrušit a přijmout postulaci, nebo ji zamítnout, usoudí-li, že je to k dobru řádu, i když byla volba provedena podle právních předpisů. Své rozhodnutí však at neodkládá děle, než je nutné.*

§ II. – Zdá-li se provinciálovi, že řádně provedená postulace si zaslouží přijetí, ať se obrátí na magistra řádu o dispens. Když ji obdrží, může postulaci potvrdit podle ustanovení § I.

468. – *Provinciál je povinen žádat před potvrzením o souhlas:*

1° magistra řádu, jestliže zvolený nebo postulovaný je asignován v konventu podřízeném v bezprostřední jurisdikci magistra řádu;

2° provinciála provincie, ve které je zvolený nebo postulovaný asignován, jestliže je to jiná provincie, než ve které je zvolen či postulován (srov. č. 270 § I); a také provinciála provincie, ke které je afiliován, jestliže byl asignován v jiné než v ní.

469. – § I. – *Zvolený převor může svou volbu přijmout nebo odmítnout (srov. č. 446), ale provinciál mu může uložit, a to i formálním rozkazem, aby na sebe vzal břemeno převorátu.*

§ II. – *Úřadující převor nemůže být donucen, aby přijal převorát v druhém konventu.*

470. – § I. – *Zvolený ať podepíše své přijetí nebo odmítnutí vlastní rukou přímo na potvrzovací listině s udáním dne, a to před dvěma svědky, kteří ji také podepíší.*

§ II. – *Jestliže se volby zřiká, ať vyloží důvody svého zřeknutí provinciálovi.*

§ III. – *Kdo se volby zřekne nebo kdo ji do pěti dnů po obdržení potvrzovací listiny nepřijme, ztrácí všechna práva potvrzením získaná.*

471. – *Potvrzovací listina a její přijetí se má přečíst před konventem. Nato, když zvolený složil vyznání víry (srov. přílohu č. 21), má se za to, že se převorátu ujal (srov. č. 301).*

472. – *Když provinciál nepotvrdí volbu nebo postulaci, ať ji výslovně a písemně prohlásí za neplatnou (srov. přílohu č. 22). Jinak nemohou voliči přistoupit k nové volbě.*

473. – § I. – *Listina, kterou se ruší volba nebo zamítá postulace anebo kterou se oznamuje, že bylo přijato její odmítnutí, ať se pošle tomu, kdo volbě předsedal. Jemu se také oznámí, zda se bude konat nová volba (srov. přílohu č. 22).*

§ II. – *Po přijetí této listiny, má-li se provést nová volba, má předseda do měsíce svolat voliče podle ustanovení č. 461.*

§ III. – *Nová volba se má konat za předsednictví podpřevora nebo bratra zvoleného podle ustanovení č. 463. Při ní ať je týž zapisovatel a sčítatelé jako při volbě předešlé a ať se zachová táž forma, s výjimkou povinné mše svaté k Duchu svatému.*

Článek V. – PŘENESENÍ PRÁVA USTANOVIT PŘEVORA

474. – Při zachování ustanovení č. 373 odst. 1 připadá provinciálovi právo ustanovit převora (srov. přílohu č. 22):

1° když konvent nemá v době uprázdnění převorátu podmínky uvedené v č. 260;

jestliže však má výše zmíněné podmínky, ale jeden nebo více vokálů nechce nebo nemůže odevzdat hlas, pak stačí k zákonité volbě jen jeden, jen když se počká na poslední den měsíční lhůty;

2° když se všichni vokálové zřekli svého hlasu a provinciál je znovu k hlasování neoprávnil;

3° když vokálové neprovedli volbu nebo postulaci do měsíce od chvíle, kdy se dověděli o uprázdnění převorátu, nebo od chvíle, kdy se dověděli, že předešlá volba byla zrušena nebo nebyla přijata;

4° když po třech měsících po uprázdnění převorátu konvent dosud nemá z jakéhokoli důvodu převora potvrzeného s výjimkou v č. 302 § II;

5° když při volbě vyznělo sedm skrutinií naprázdno;

6° když vokálové po zrušení první volby znovu volí téhož bratra, ledaže by byla bývala volba zrušena jen kvůli nesprávné formě, a ne kvůli osobě zvoleného;

7° když už byly provedeny dvoje nebo nanejvýš troje volby a provinciálem potvrzeny, ale zvolení je nepřijali. Tehdy totiž po druhé volbě provinciál může a po třetí volbě musí převora ustanovit.

475. – *Jestliže provinciál neustanoví převora do měsíce od té doby, co se dozví, že je mu to přenecháno, připadá právo obsadit toto officium magistrovi řádu.*

476. – *Jmenovaný převor je povinen písemně přijmout nebo odmítnout officium stejným způsobem jako převor zvolený (srov. č. 469 až 471).*

HLAVA XVIII. VOLBA PROVINČNÍHO VIKÁŘE

Článek I. – VOLBA PROVINČNÍHO VIKÁŘE

477. – § I. – *Pokud je stanoveno ve statutu vikariátu, aby byl provinční vikář volen, je předsedou volby ten bratr, který právě řídí vikariát podle statutu vikariátu, případně jiný bratr k tomu určený provinciálem.*

§ II. – Jemu přísluší po vyslechnutí rady vikariátu určit a všem vokálům oznámit čas volby, ale musí to být do měsíce od chvíle, kdy se dověděl o uprázdnění officia.

478. – Voliči jsou bratři s aktivním hlasem v konventech vikariátu asignováni přímo nebo asignováni nepřímou z důvodu officia.

479. – § I. – Aby mohl být někdo zvolen za provinčního vikáře, při zachování ustanovení č. 443, vyžaduje se, aby:

1° dokončil 30. rok od svého narození a 10. od své první profese;

2° nebyl provinčním vikářem v téže vikariátu dvě období bezprostředně předcházející.

§ II. – Nemůže-li být některý bratr volen pro nedostatek jedné nebo více podmínek, o kterých je řeč v § I odst. 1 a 2, mohou jej bratři od provinciála postulovat. Provinciál ať postupuje podle ustanovení č. 467.

480. – § I. – Statutu vikariátu náleží určit, zda se mají vokálové zvlášť sejít k volbě, nebo zda mají poslat svůj hlas poštou.

§ II. – Má-li se volba provést na zvláštním setkání:

1° ať předseda a místo volby jsou jako v č. 477;

2° při volebním úkonu ať se zachová č. 464 (srov. přílohu č. 18).

§ III. – Jestliže se vokálové nemohou snadno sejít, ať se postupuje podle č. 455-bis.

§ IV. – Po uplynutí doby určené pro přijímání lístků ať provede předseda se sčítateli skrutiniu podle č. 455-bis § II a podle těchto norem:

1° je-li dosaženo většiny požadované pro zvolení nebo postulaci, tehdy ať předseda vydá volební dekret, ať sepiše autentické hlášení o postupu volby a pošle ho provinciálovi podle č. 453 § I (srov. přílohu č. 24). O výsledku volby ať jsou zpraveni dopisem všichni vokálové;

2° ale pokud v posledním skrutiniu, ať je druhé (č. 455-bis § II odst. 6) nebo třetí či čtvrté (č. 455-bis § II odst. 7), není dosažena absolutní většina, právo obsazení officia přechází na provinciála (srov. č. 464).

481. – § I. – Pokud jde o potvrzení či zrušení volby provinčního vikáře a její přijetí, ať se zachovávají ustanovení č. 465 až 473.

§ II. – Právo ustanovit provinčního vikáře připadá při zachování ustanovení č. 373 odst. 1 provinciálovi:

1° když vikariát nesplňuje v době uprázdnění officia provinčního vikáře podmínky uvedené v č. 384 § I; tehdy však podle norem statutu vikariátu ať jsou před ustanovením vikáře konzultováni vokálové konventů vikariátu;

2° když se všichni vokálové svého hlasu zřekli a provinciál je znovu k hlasování neoprávněl;

3° když z jakéhokoli důvodu nebyl zvolen nebo postulován provinční vikář do šesti měsíců od chvíle, kdy je známo uprázdnění officia;

4° když bylo v průběhu volby vykonáno sedm skrutinií bez výsledku (srov. č. 480 § II odst. 2);

5° pokud během korespondenční volby vyjdou naprázdno dvě skrutinia (srov. č. 480 § IV odst. 2) nebo tři nebo čtyři, pokud tak ustanovila provinční kapitula (srov. č. 455-bis § II odst. 7);

6° když bratři po zrušení první volby zvolí opět téhož bratra, ledaže by byla bývala volba zrušena jen kvůli nesprávné formě, a ne kvůli osobě zvoleného;

7° když již dvě nebo nejvýše tři volby potvrzené provinciálem nebyly zvolenými přijaty; tehdy totiž po druhé volbě provinciál může a po třetí volbě musí provinčního vikáře ustanovit.

♦♦ § III. – Jestliže provinciál neustanoví provinčního vikáře do měsíce od doby, kdy mu toto právo připadlo, přechází právo ustanovit vikáře na magistra řádu. (T, č. 360; K, č. 329)

482. – zrušeno.

483. – zrušeno.

484. – zrušeno.

HLAVA XIX.

VOLBY PRO PROVINČNÍ KAPITULU

Článek I. – VOLBA ODBORNÝCH ZNALCŮ

485. – *Provinční kapitule mohou být přítomni odborní znalci podle ustanovení provincie, ale pouze s poradním hlasem.*

486. – zrušeno.

487. – zrušeno.

488. – zrušeno.

Článek II. – VOLBA SOCIA PŘEVORA PRO PROVINČNÍ KAPITULU

489. – Socius převora pro provinční kapitolu je bratr zvolený konventem, aby měl hlas na provinční kapitule.

490. – § I. – Právo volit socia převora pro provinční kapitolu přísluší jen konventům, které mají šest měsíců před kapitulou osm vokálů, ledaže se snad toho roku řečený počet zmenšil úmrtím bratra.

§ II. – Konventy, které mají nejméně šestnáct vokálů, mají právo zvolit dva socie, mají-li alespoň dvacet čtyři vokálů, pak tři socie.

§ III. – Bratři konventu, který nemá potřebný počet vokálů ke zvolení socia převora pro provinční kapitolu, ať jsou připojeni k některému volebnímu sboru pro volbu delegáta.

491. – § I. – *Voliči jsou bratři s aktivním hlasem, assignovaní v konventu, i když se trvale zdržují mimo konvent, kde jsou assignováni. Avšak ti, kteří jsou podle směrnice č. 497 § II připojeni k určitému volebnímu sboru, nemohou být žádným způsobem započítáni do počtu, podle něhož jsou určováni sociové převora pro provinční kapitolu (srov. č. 458 § II).*

§ II. – *Bratři, kteří jsou už z jakéhokoli důvodu připočtení mezi vokály provinční kapituly, nemohou se účastnit řečené volby.*

492. – Při zachování ustanovení č. 443 § I jsou všichni voliči volitelní s výjimkou těch, kteří zastávali totéž officium za tentýž konvent na kapitule bezprostředně předcházející.

493. – § I. – *Volba se má provést v době stanovené provinciálem.*

§ II. – *Je věci podpřevora se souhlasem vokálů podle ustanovení č. 461 a 462 vyznačit den volby a rovněž předsedat jí.*

494. – § I. – *V konventech, kde se volí jeden socius, ať se koná volba způsobem předepsaným v § IV, 2° a v č. 452.*

§ II. – *V konventech, kde se má zvolit více sociů (srov. č. 490 § II), ať se tajným hlasováním rozhodne, zda budou sociové voleni všichni najednou, anebo jeden po druhém.*

§ III. – *Před volbou se může se souhlasem většiny vokálů konat diskuse o tom, kdo by mohl být zvolen.*

§ IV. – *Volba ať se koná tímto způsobem:*

1° *jestliže jsou voleni všichni sociové najednou, končí volba sedmým skruti-
niem, v němž stačí relativní většina;*

2° jestliže jsou sociové voleni jeden po druhém, při každé volbě, pokud do třetího skrutinia včetně žádný volený nedosáhl absolutní většiny, mohou být ve čtvrtém a posledním skrutiniu voleni pouze dva, kteří v předcházejícím skrutiniu dosáhli většinu počtu hlasů, při zachování ustanovení č. 450 § III.

495. – Socius at' má ověřující list o svém zvolení [litterae testimoniales] podepsaný sčítateli (srov. přílohu č. 27). Bez něho at' není připuštěn na provinční kapitulu, leda by bylo odjinud nepochybně známo jeho zvolení.

496. – § I. – Socius má hlas jenom na kapitule, pro kterou byl zvolen. Jeho zvolení však ztrácí platnost, jestliže by byla kapitula odložena o víc než jeden rok.

§ II. – Jestliže by se konala volba provinciála vícekrát, protože byla zrušena nebo že zvolený odmítl, at' se připustí týž socius k nové volbě.

§ III. – Kdyby se stalo, že by zvolený socius před zahájením kapituly měl legitimní překážku pro účast v ní [impeditus], může se na jeho místo zvolit jiný.

Článek III. – VOLBA DELEGÁTŮ NA PROVINČNÍ KAPITULU

497. – § I. – Delegáty na provinční kapitulu volí při zachování ustanovení č. 491 § II a s vyloučením těch, kteří jsou členy kapituly dle č. 352 § I, pokud mají aktivní hlas (srov. č. 440 a 441):

1° bratři přímo asignovaní v domech provincie;

2° bratři přímo asignovaní v domech nebo konventech pod bezprostřední pravomocí magistra řádu, ale vždy s výjimkou těch, kteří jsou členy generální rady;

3° bratři nepřímo asignovaní mimo provincii, nejsou-li představenými;

4° bratři asignovaní do konventů, pro něž platí ustanovení č. 391 odst. 4 až 6, pokud nejsou převory.

§ II. – Při zachování ustanovení č. 490 § I co do počtu vokálů při volbě převorova socia at' jiné voliče dlíci mimo konvent, kteří se z vážného důvodu nemohou zúčastnit volby socia v konventu, kde jsou asignováni (srov. č. 491), přidruží provinciál se svou radou k určitému volebnímu sboru.

§ III. – Při zachování ustanovení č. 443 § I jsou všichni bratři, kteří mají hlas při volbě delegáta, také volitelní, a to za sbor, ke kterému náležejí.

498. – Vokály at' rozdělí provinční kapitula nebo provinciál se svou radou na vícero sborů podle počtu a podle regionů tak, aby každý sbor měl nejméně osm a nejvýš patnáct vokálů. Jestliže je v některém regionu méně než osm vokálů, at' se připojí k jinému volebnímu sboru.

499. – § I. – *Provinční radě náleží určit pro každý jednotlivý volební sbor, zda se mají vokálové zvlášť sejít k volbě nebo zda mají svůj hlas poslat v dopise.*

§ II. – *Koná-li se volba na zvláštním shromáždění:*

1° *provinční rada ať určí předsedu a místo volby;*

2° *při úkonu volby ať se zachovají ustanovení č. 452 a 494 § III;*

3° *po volbě delegáta ať se stejným způsobem určí i jeho zástupce pro případ nutnosti.*

§ III. – *Nemohou-li se vokálové snadno sejít, koná se korespondenční volba, jejímž předsedou je provinciál, podle ustanovení č. 455-bis a těchto norem:*

1° *není-li dosaženo absolutní většiny v prvním kole volby, provinciál postupuje dle ustanovení č. 455-bis § II odst. 6 a 7; v posledním skrutiniu, ať je druhé (odst. 6) nebo třetí či čtvrté (odst. 7), mohou však být uváděni jen dva, kteří dostali v předšlém skrutiniu nejvíc hlasů, při zachování ustanovení č. 450 § III;*

2° *v případě nepřítomnosti delegáta je pokládán za náhradníka ten, kdo se umístil v posledním skrutiniu na druhém místě při zachování ustanovení č. 450 § III.*

500. – *Overčující list o volbě ať se pošle zvoleným podle ustanovení č. 453 § II (srov. přílohu č. 28).*

501. – *Delegáti mají hlas jen pro kapitolu, pro kterou byli zvoleni, podle ustanovení č. 496 § I a II.*

HLAVA XX. VOLBA PROVINCÁLA

Článek I. – DOBA VOLBY

502. – *Volba provinciála se koná obvykle na provinční kapitule, nebo mimořádně na pouhém volebním shromáždění (srov. č. 351 § II).*

503. – § I. – *Stane-li se, že provinciálovi skončí officium před koncem čtyřletí, ať určí magistr řádu po vyslechnutí vikáře a rady provincie dobu a podmínky volby, totiž zda se má provinciál zvolit na řádné provinční kapitule, nebo na pouhém volebním shromáždění.*

§ II. – *V případě volby na pouhém volebním shromáždění může magistr řádu také zkrátit nebo prodloužit čtyřletí nově zvoleného provinciála, a to*

takovým způsobem, aby se příští volba znovu konala na obvyklé provinční kapitule v obvyklou dobu.

504. – Když se má provinciál volit na pouhém volebním shromáždění, volí ho bratři, kteří podle našich zákonů tvoří kapitolu, a proto se musí zachovat všechno, co je předepsáno o svolávání voličů a o různých volbách pro provinční kapitolu.

Článek II. – VOLITELNÍ BRATŘI

505. – § I. – Aby mohl být někdo zvolen provinciálem, vyžaduje se kromě podmínek uvedených v č. 443 a 459 § I, aby:

1° měl 30 let věku a 10 let od první profese;

2° nebyl provinciálem v téže provincii po dvě čtyřletí bezprostředně předcházející;

3° nebyl generálním vizitátorem v téže provincii.

§ II. – Nemůže-li být některý bratr volen pro nedostatek jedné nebo více podmínek uvedených v § I odst. 1, 2 a 3, mohou jej bratři od magistra řádu postulovat.

Článek III. – ÚKON VOLBY

506. – Při volbě provinciála se nesmí překročit sedm skrutinií. Také při posledním skrutiniu se vyžaduje absolutní většina. V případě postulance ať se zachovávají ustanovení č. 450 § IV.

507. – § I. – *Volbě předsedá vikář provincie, nebo případně magistrem řádu ustanovený volební vikář.*

§ II. – *Ať jsou určeni dva sčítatelé podle ustanovení č. 448 § IV.*

§ III. – *Úkol sekretáře ať zastává zapisovatel kapituly. Má-li se volba konat na pouhém volebním shromáždění, může zastávat úkol zapisovatele sekretář konventní rady.*

508. – § I. – *Při volbě samé ať se postupuje podle ustanovení č. 451 a 452.*

§ II. – *Prvopis hlášení o postupu volby ať se zašle magistrovi řádu. Kopie ať se uchová v provinčním archivu (srov. č. 453 § I a přílohu č. 29).*

Článek IV. – POTVRZENÍ NEBO ZRUŠENÍ VOLBY

509. – § I. – Zvolení provinciála vždycky potřebuje potvrzení magistrem řádu.

§ II. – Magistr řádu může volbu potvrdit nebo zrušit, jak to uzná pro dobro řádu za prospěšné.

510. – *Po přijetí potvrzovací nebo ustanovující listiny ať se postupuje podle ustanovení č. 469 až 471.*

511. – *Stane-li se, že je volba zrušena nebo odmítnuta, ať se provede nová volba před skončením kapituly. Pokud se volilo na pouhém volebním shromáždění, ať se koná volba do měsíce od chvíle, kdy vešlo ve známost zrušení nebo odmítnutí předešlé volby.*

512. – § I. – *Magistrovi řádu připadá právo ustanovit provinciála:*

1° *když voliči v den stanovený pro volbu nikoho nezvolili ani nepostulovali, nýbrž vykonali sedm skrutinií naprázdno;*

2° *když z jakékoli příčiny postrádá provincie už šest měsíců zákonitého provinciála.*

§ II. – *Když už třetí volba byla potvrzena, ale nebyla přijata, magistr řádu může a po čtvrté volbě už musí provinciála ustanovit.*

HLAVA XXI. OSTATNÍ VOLBY, KTERÉ SE MAJÍ KONAT NA PROVINČNÍ KAPITULE

Článek I. – VOLBA DEFINITORŮ PROVINČNÍ KAPITULY

513. – *Definitoři provinční kapituly jsou bratři, kteří jsou voleni všemi vokály provinční kapituly, aby spolu s předsedou vymezili závažnější záležitosti kapituly.*

514. – § I. – *Aby někdo mohl být zvolen definitivem provinční kapituly, vyžaduje se kromě podmínek k tomu stanovených v č. 443 § I, aby:*

1° *nebyl definitivem na provinční kapitule bezprostředně předcházející;*

2° *nebyl provinciálem, kterému bezprostředně před kapitulou skončilo officium;*

3° *byl v provincii asignován nebo byl synem provincie asignovaným v konventu pod přímou pravomocí magistra řádu; nesmí však náležet ke generální radě;*

§ II. – Za definitory mohou být zvoleni také bratři, kteří nepatří k vokálům kapituly. V tom případě mají hlas při všech volbách kapituly kromě volby provinciála, kdyby se musela opakovat.

515. – § I. – Volba definitorů se koná ve stanovený den (srov. č. 357) za předsednictví vikáře provincie nebo provinciála dle ustanovení č. 507.

§ II. – Tajným hlasováním se určí, mají-li být voleni všichni současně nebo jeden po druhém.

§ III. – Před volbou se může se souhlasem většiny voličů diskutovat o tom, kdo má být volen.

§ IV. – S vyloučením veškeré postulance se volba provádí takto:

1° jsou-li voleni všichni definitoři současně, volba končí sedmým skrutiniem, při kterém stačí relativní většina;

2° jsou-li voleni postupně, pak pokud nedosáhl žádný z volených do třetího skrutinia včetně absolutní většiny, jsou ve čtvrtém a posledním skrutiniu volitelní ti dva, kteří v předchozím skrutiniu dostali největší počet hlasů, při zachování ustanovení č. 450 § III.

§ V. – Ať se nespisuje protokol volbě, ale pouze ať výsledek volby zaznamenán v aktech kapituly.

516. – Zvolení definitorů nepotřebuje žádné potvrzení. Jejich pravomoc tedy začíná ihned po volbě a po jejím přijetí.

517. – *Během kapituly mají definitoři všude první místo za provinciálem, mezi sebou pak podle pořadí profese.*

518. – *Vypadne-li během kapituly některý ze zvolených definitorů, mohou titíž vokálové ihned dosadit na jeho místo jiného.*

519. – § I. – Členové provinční rady, mají-li se nějací zvolit (srov. č. 357), se volí stejně jako definitoři. Mají-li se na provinční kapitule zvolit také náhradníci provinční rady, ať se volí v počtu a způsobem stanoveným ve statutu provincie. Ti pak, se souhlasem magistra řádu, nahradí ty, kdo z jakéhokoli důvodu přestali být členy rady.

§ II. – Voleni mohou být všichni bratři s pasivním hlasem, asignovaní v provincii, i synové provincie asignovaní v domech nebo konventech pod přímou pravomocí magistra řádu, jestliže nejsou členy generální rady, i když zastávali z jakéhokoli důvodu totéž ofícium v předešlém čtyřletí.

Článek II. – VOLBY PRO GENERÁLNÍ KAPITULU

520. – § I. – Definitorem generální kapituly se rozumí bratr k tomu zvolený na provinční kapitule kterékoli provincie; samotné právo mu uděluje aktivní hlas na generální kapitule.

§ II. – Socius definitora, zvolený týmž způsobem, má právo nahradit jej v případě nutnosti.

§ III. – Se stejným právem náhradníka se volí týmž způsobem socius provinciála pro generální kapitulu.

§ IV. – Na volební generální kapitule mají hlas socius definitora, o kterém hovoří č. 407 § I odst. 5, a socius provinciála, o kterém hovoří č. 407 § I odst. 6.

521. – § I. – *Na každé provinční kapitule se mají zvolit dva generální definitoři a dva sociové. Ti, kteří jsou zvoleni na prvním místě, jsou považováni za zvolené pro první kapitulu, na které mají mít účast definitoři, ať je to kapitula volební nebo jen definitorů. Ti, kteří jsou zvoleni na druhém místě, ať jsou považováni za zvolené pro druhou podobnou kapitulu, pokud nebyla mezitím před uplatněním jejich definitorské funkce jiná provinční kapitula.*

§ II. – *Za socié definitorů a za socia provinciála se musí zvolit tři různí bratři.*

522. – Aby mohl být někdo zvolen za definitora generální kapituly nebo za socia definitora či provinciála, je třeba, aby:

1° byl synem dotyčné provincie, anebo v ní byl aspoň již šest let asignován, i když není jejím synem;

2° nebyl definitorem ani z téhož titulu voličem na generální kapitule bezprostředně předcházející.

3° nebyl přímo asignován v konventech pod bezprostřední pravomocí magistra řádu.

523. – *Všechny ať volí jednoho po druhém všichni vokálové kapituly. Pro každou volbu platí: pokud nebyl nikdo zvolen do třetího skrutinia včetně absolutní většinou, pak ve čtvrtém skrutiniu mohou být voleni pouze ti dva, kteří v předcházejícím skrutiniu obdrželi nejvíce hlasů, při zachování ustanovení č. 450 § III.*

524. – *Bratřím, kteří byli zvoleni za definitory generální kapituly nebo za socié, ať se odevzdá ověřující list o zvolení, podepsaný předsedou kapituly a definitory (srov. přílohu č. 30). Jinak ať nejsou žádným způsobem připuštěni ani k definování ani k volbě magistra řádu, nestanoví-li právo jinak.*

525. – § I. – *Kdyby snad zvolený definitor byl zvolen nebo ustanoven před konáním generální kapituly za provinciála ve své nebo jiné provincii nebo měl jinou překážku v účasti, samotným právem je dosazen na jeho místo jeho socius.*

§ II. – *Jestliže by měl socius definitora nebo provinciála nějakou překážku v účasti nebo kdyby nebyl, ať se na jejich místo dosadí někdo z definitorů poslední provinční kapituly, který má podmínky požadované v č. 522. Začíná se od těch, kteří jsou dále v řádu.*

HLAVA XXII. VOLBA MAGISTRA ŘÁDU

526. – *Magistr řádu je vždy volen na generální kapitule zvlášť k tomu svolané dle ustanovení č. 413.*

527. – *Aby mohl být někdo zvolen magistrem řádu, vyžaduje se, aby dovršil 35 let věku a 10 let od první profese a také splňoval podmínky uvedené v č. 443 a 459 § I.*

528. – *K volbě magistra řádu ať se přistoupí pátého dne od zahájení kapituly (srov. č. 417 § II odst. 5), i když se nesešli všichni vokálové.*

529. – *Den před volbou může předseda svolat voliče a mohou diskutovat o tom, koho za magistra volit.*

530. – *V den volby nebo den předtím ať je ve všech konventech řádu sloužena mše svatá k Duchu svatému.*

531. – § I. – *Volbě ať předsedá vikář řádu, to je buď bývalý magistr, kterému skončilo officium, nebo vikář podle našich zákonů (srov. č. 417).*

§ II. – *Zapisovatelem při volbě ať je první zapisovatel kapituly.*

§ III. – *Sčítatelé ať se určí podle ustanovení č. 448 § IV.*

532. – *Při samotné volbě ať se postupuje podle ustanovení č. 452, ale s těmito výjimkami:*

1° *skrutinia se mají opakovat, dokud není některý bratr zvolen absolutní většinou hlasů;*

2° *voliči nesmějí vyjít z kapitulní síně dřív, než je zvolen nový magistr, s výjimkou sčítatelů, kteří mohou jít pro hlasy nemocných, jsou-li nějakí;*

3° at' se neseписuje protokol o volbě, ale at' se v protokolu z jednání kapituly [processus verbalis] zaznamená věrná zpráva o celé volbě s jednotlivými skrutinii.

533. – Zvolení magistra řádu nepotřebuje potvrzení.

534. – § I. – Zvolení se musí okamžitě sdělit zvolenému. Je-li nepřítomen, at' se co nejdřív odebere do kapituly.

§ II. – Nemá-li zvolený vážné důvody, je povinen přijmout svou volbu. Kdyby ji nepřijal a kapituláři odmítnutí připustili, mají co nejdřív přikročit k nové volbě.

535. – Po vykonání a přijetí volby at' se svolají všichni bratři přítomní v konventu a oznámí se jim jméno zvoleného.

536. – Je-li magistr přítomen nebo jakmile se dostaví, at' složí před kapitulou vyznání víry, dříve nežli učiní jakýkoli úkon jako magistr řádu.

STATĚ ČTVRTÁ

HOSPODÁŘSKÁ SPRÁVA

537. – Správné hospodaření si žádá, aby se na odpovědnosti za časný majetek komunity podíleli všichni bratři vcelku i jednotlivě, a to i způsobem, jak se věci používají. Jen v tom je totiž pravý vztah k chudobě a lze to nazvat jejím praktickým uskutečňováním. Bratři pověřeni hospodářskou správou pak ať hospodaří pečlivě a starostlivě jako služebníci věrní a rozvášní, v duchu lásky.

HLAVA XXIII.

ZÁSADY HOSPODÁŘSKÉ SPRÁVY

Článek I. – CÍL HOSPODAŘENÍ

538. – § I. – Hospodářská správa se týká především věcí potřebných pro každodenní život bratří a jejich apoštolát, proto se týká budov, v nichž komunita bydlí a modlí se, a na jejich zařízení a údržbu. Také je třeba, aby rozvášná správa včas zajistila částku peněz i pro nepředvídané výdaje.

§ II. – Prvním zdrojem veškerého tohoto majetku je vytrvalá práce bratří a umírněnost v užívání věcí a ve výdajích, byť vděčně přijímáme i dary od dobrodinců.

539. – § I. – *Nezřízené hromadění majetku je nepřipustné. Proto v případě, že by měl některý konvent opravdu nadbytečný majetek nemovitý anebo v podobě kapitálu, je věcí provinční kapituly, aby s ním po vyslechnutí kapituly i rady dotyčného konventu naložila.*

§ II. – *Ať se věnuje tento majetek na potřeby vlastní provincie nebo po poradě s magistrem řádu ať se nabídne řádu nebo některé potřebnější provincii.*

Článek II. – SUBJEKT SPRÁVY

540. – Časný majetek nabývat, vlastnit a spravovat může nejen řád, ale i každá provincie a každý konvent.

541. – *Vě stati o hospodářské správě se slovem řád míní právnická osoba mající pod bezprostřední jurisdikci magistra řádu konventy a instituty, jež jsou na podobné úrovni jako provincie.*

542. – § I. – Instituty a díla, ačkoli patří konventu, provincii nebo řádu a podléhají jurisdikci příslušného představeného, mohou požívat podle ekonomického statutu provincie nebo řádu některých práv.

§ II. – Stejným způsobem může být povolena vlastní (samostatná) správa určitým oficiálům buď konventu nebo provincie nebo řádu, kteří jsou považováni za delegované správce.

§ III. – Představení mohou také v mezích ekonomického statutu provincie nebo řádu pověřit určitého bratra vykonáním některého zvláštního díla.

543. – *Magistr řádu a provinciál mohou mít odlišnou osobní pokladnu pro osobní a diskrétní výdaje.*

544. – Výdaje a právní úkony řádné nebo mimořádné správy dělají platně kromě představených a syndiků i delegovaní nebo pověření správci, pokud mají požadovaný souhlas.

545. – § I. – Jestliže konvent, provincie nebo řád přijme prostřednictvím svých představených nebo správců, ať řádných či delegovaných, v mezích jejich funkce dluhy a závazky, musí za ně zodpovídat sama právnická osoba.

§ II. – Rovněž tak pokud přijímá dluhy pověřený správce, musí za ně zodpovídat právnická osoba, jejímž jménem byl úkon vykonán.

§ III. – Jestliže zapříčiní dluhy bratr bez jakéhokoli pověření od představeného, musí za ně zodpovídat on sám, a ne řád nebo provincie nebo konvent.

Článek III. – PŘEDMĚT SPRÁVY ANEB PRÁVO NA MAJETEK

546. – Konventu patří, nestanoví-li provinční kapitula jinak:

1° vše, co bratři v něm asignovaní nabudou prací nebo přičiněním, ať už s ohledem na svou osobu, anebo na konvent, a rovněž i jejich osobní pravidelné příjmy (plat, mzda, důchod aj.) jakéhokoli druhu; přitom ať se zachovají ustanovení č. 174 a č. 200 § IV;

2° dary učiněné ve prospěch konventu;

3° všechn majetek během doby zákonně nabytý, ať nemovitý či movitý nebo v podobě kapitálu, a jeho výnos.

547. – *Je-li konvent zrušen, připadá jeho majetek provincii. Ať se přitom zachová to, co se podle práva má zachovat.*

548. – Provincii patří, nestanoví-li provinční kapitula jinak:

1° výtěžek práce provinciála;

- 2° dary určené ve prospěch provincie;
- 3° dary určené pro formaci postulantů, noviců a studentů jakož i pro vydržování misí nebo pro jiná díla, která přímo závisí na provincii;
- 4° výtěžek z děl a institutů, jejichž výlohy vzala provincie na sebe;
- 5° výtěžek práce bratří asignovaných nebo pracujících mimo vlastní provincii, podle ustanovení č. 600;
- 6° zděděný majetek synů provincie, ať je jakéhokoli druhu, i svobodné odkazy, to je takové, které se ponechávají bratřím bez jakéhokoli dobrodincova úmyslu předem projeveného písemně nebo před svědky, přitom ať se zachová ustanovení č. 200;
- 7° nemovitý nebo movitý majetek nebo kapitál, který během doby provincie nabyla, a jejich výnos;
- 8° kontribuce konventů stanovené provinční kapitulou.

549. – Řádu patří:

- 1° nemovitý a movitý majetek a kapitál jak řádu, tak institutů bezprostředně podléhajících magistru řádu, a jejich výnos;
- 2° výtěžek práce bratří pracujících v těchto institutech a v generální kurii, jakož i dary věnované jim všem bez zvláštní podmínky, při zachování ustanovení č. 600;
- 3° kontribuce provincií stanovené generální kapitulou;
- 4° kontribuce konventů nebo institutů podléhajících bezprostředně magistru řádu, které stanoví on sám se svou radou;
- 5° všechny ostatní příjmy, které přicházejí ve prospěch řádu.

HLAVA XXIV. ZPŮSOB SPRÁVY

Článek I. – VŠEOBECNÉ PŘEDPISY

550. – Časný majetek jak nemovitý, tak movitý musí být spravován podle církevního práva a našich zákonů i podle ekonomických statutů provincie nebo řádu.

551. – Vedle církevního a našeho práva ať se přesně dodržují při hospodářské správě všechny podmínky požadované sekulárním právem.

552. – *Provincie má mít ekonomický statut podle svých potřeb jako součást statutu provincie. V něm ať je blíže určeno všechno, co se týká správy časného majetku. Tento statut má být zahrnut v aktech provinční kapituly a co do podstaty ať se snadno nemění.*

553. – *Řád ať má ve smyslu č. 552 vlastní ekonomický statut, schválený magistrem řádu s jeho radou.*

554. – *Podle církevního práva jsou řád, provincie a konvent právníckými osobami. Nejsou-li za takové státem uznávány, mají si získat postavení nějaké právnícké osoby dle sekulárního práva způsobem určeným ve statutu provincie nebo řádem.*

555. – § I. – *Majetek společností nebo organizací, které vystupují před státem jako právnícké osoby dle sekulárního práva místo konventu, provincie nebo řádu, je ve skutečnosti majetkem naším a jako s takovým se s ním musí nakládat.*

§ II. – *Proto představitel zákonitě právnícké osoby dle sekulárního práva, která vystupuje místo konventu, provincie, řádu nebo některého institutu k nim náležejícího, může učinit jen takové úkony, které může podle našeho práva učinit příslušný představený nebo správce. Také je přísně zavázán dělat všechny úkony ne podle svého vlastního úsudku, ale podle pokynů příslušného oficiála.*

§ III. – *Totéž platí i pro jiné správce i pro všechny socie, kteří se hlasováním nebo jakýmkoli jiným způsobem podílejí na správě. Pro všechny ať se používají právní záruky, aby nemohla vzniknout nějaká škoda v případě úmrtí bratra nebo z jiné strany.*

§ IV. – *Zvláštní smlouvou ať se určí práva a povinnosti zákonnitého představitele, je-li to laik.*

556. – *Konventům zůstává základní právo spravovat svůj majetek. Provincie však mohou v ekonomickém statutu rozhodnout o částečné centralizaci, aby byla správa lepší a účinnější.*

Článek II. – ORGANIZACE SPRÁVY

557. – *Při zachování ustanovení č. 543 je každý bratr, i představený, povinen odevzdat peníze nebo příjem jakéhokoli druhu syndikovi, aby byly přesně zaneseny do účtů a při zachování práv případné třetí osoby připojeny k majetku komunity.*

558. – *Do účetních knih ať se odděleně zapisují všechny peníze a veškeré jmění všeho druhu, všechny příjmy a vydání. Ať se do nich zřetelně zaznamenávají též dluhy nebo jakékoli hospodářské závazky, stejně jako práva nebo pohledávky.*

559. – § I. – *Každý syndik nebo správce ať vede bezpečnou a dobře uspořádanou spisovnu [tabularium]. Na konci svého officia ať předá všechny spisy nástupci.*

§ II. – *Správci pověření zvláštní záležitostí ať po jejím vyřízení odevzdají všechny spisy příslušnému syndikovi.*

560. – § I. – *Řádové entity ať v kapitulách nebo ve statutech určí způsob nakládání s penězi (správci; péče o peníze, akcie, obligace apod.; ukládání a výměny v bance) podle místních podmínek.*

§ II. – *Každá provincie ať stanoví etické normy pro investování a ukládání peněz, o což se má postarat provinciál se svou radou po vyslechnutí ekonomické rady a provinčního promotora či komise pro spravedlnost a mír. S ohledem na tyto normy ať provincie a jednotlivé domy hledí na to, v kterých bankách (srov. § III) je vhodné ukládat peníze a na jakých společnostech se podílet.*

§ III. – *Peníze ať se ukládají pouze ve veřejných peněžních ústavech (bankách), jejichž bezpečnost je s jistotou známa, a to ve smyslu č. 555 pod jménem příslušné právnické osoby nebo institutu, jimž náležejí.*

§ IV. – *Banku ať zvolí sám správce se souhlasem představeného.*

561. – *Žádný bratr nesmí mít osobní vklad v bankách, leda s dovolením svého představeného. V tomto případě má být také jiný bratr určený představeným oprávněn nakládat s penězi.*

ČLÁNEK III. – VYÚČTOVÁNÍ

562. – *Každý bratr, který ze svého úřadu nebo z pověření spravuje majetek, je povinen z něho skládat účty.*

563. – § I. – *Každý měsíc ať syndik konventu podá před radou vyúčtování ze všech příjmů a vydání, dluhů a pohledávek.*

§ II. – *Každý rok ať pošle představený domu, převor konventu a provinční vikář provinciálovi přesné a úplné vyúčtování, které vystaví syndik a v němž je také obsažen rozpočet na příští rok, schválený radou konventu nebo vikariátu a – pokud to provinční kapitula určila – po projednání v kapitule. Jejich exempláře ať se uschovávají ve spisovně příslušného syndika.*

564. – *Roční vyúčtování všech konventů a institutů ať prozkoumá provinční rada.*

565. – *Provincie ať má jednotné schéma, podle kterého jsou syndici konventů a trvalí správcové povinni podávat vyúčtování o hospodaření svým příslušným představeným a radám.*

566. – § I. – *Každého roku ať podají syndik provincie a viceprovincie příslušné radě přesné a úplné vyúčtování o příjmech a vydáních, dlužích a pohledávkách téže entity, o opatřeních provedených syndikem a o ekonomickém stavu entity. Ať také předloží rozpočet pro příští rok. Všechny tyto zprávy potřebují schválení příslušné rady. Každý měsíc musí syndik podávat zprávu o svém hospodaření představenému entity.*

§ II. – *Provinční vikář pošle svému provinciálovi podrobnou zprávu o ekonomickém stavu tímž způsobem, jak je stanoveno výše v § I, vypracovanou příslušným syndikem a schválenou radou.*

567. – *Každý rok do konce srpna pošlou provinciálové, viceprovinciálové a rovněž statutární zástupci institutů, které přijímají finanční příspěvky od řádu, za pomoci svých syndiků během pěti měsíců po skončení každého účetního roku přímo magistrovi řádu:*

1° *Roční ekonomickou zprávu, tj. úplný přehled o ekonomickém stavu své entity. Ať jsou v ní vypsány příjmy, výdaje, vyrovnávání pohledávek a závazků, rozpočet a uskutečněná nebo očekávání projednání v radách. Pokud má entita více vikariátů, konventů, domů či institutů, je totéž třeba udělat také jednotlivě pro každou součást. Ačkoli se forma této zprávy může lišit podle místních podmínek, musí obsahovat všechny zde vyžadované údaje. Pro usnadnění této zprávy ať syndik řádu vypracuje její vzor.*

2° *Hlášení o stanovených kontribucích, potřebné pro každoroční vypočítání kontribucí jednotlivých entit řádu. V hlášení ať je zřejmé, kolik bylo vynaloženo na formaci bratří či na péči o nemocné bratry a na podporu jiných entit řádu a který majetek nadále podléhá kontribuci. Syndik řádu ať pro tento účel pošle každoročně dotazník, jehož podoba musí být jednotná pro všechny entity.*

568. – § I. – *Delegování a pověření správci mají skládat účty podle pravidel stanovených pro syndika konventu nebo provincie.*

§ II. – *Kromě toho, když pověřený správce vyřídí záležitost, ať podá vyúčtování představenému, který ho se svou radou delegoval.*

569. – *Syndik provincie nebo řádu ať také skládá účty ze své správy příslušné kapitule.*

570. – § I. – *Syndik řádu ať způsobem stanoveným pro syndika provincie skládá účty magistrovi řádu a jeho radě.*

§ II. – *V roce, ve kterém se slaví generální kapitula, ať se vyúčtování syndika řádu, schválené ekonomickou radou řádu a magistrem řádu s jeho radou, předloží plenárnímu zasedání generální kapituly.*

571. – *Představení konventů a moderátoři institutů, které jsou pod bezprostřední pravomocí magistra řádu, ať posílají stejným způsobem, jak je stanoveno výše v č. 563 a 565, magistrovi řádu přesná vyúčtování, schválená příslušnou radou a ověřená externím odborníkem.*

572. – *Provinciál a magistr řádu ať podávají vyúčtování o svém osobním hospodaření příslušným kapitulám.*

Článek IV. – KONTRIBUCE

573. – § I. – *Kontribuce ať se ukládají autoritou generální nebo provinční kapituly způsobem jimi určeným a ať se počítají k obvyklým vydáním konventů nebo provincií.*

§ II. – *Magistr řádu se svou radou může uložit kontribuce konventům pod svou přímou pravomocí.*

574. – § I. – *Kontribuce ať slouží k úhradě řádného rozpočtu.*

§ II. – *Mají se ukládat konventům nebo provinciím podle jejich příjmů, a to spravedlivě a úměrně.*

575. – § I. – *Projekty, které vyžadují větší množství peněz, ať nezávisí na řádných kontribucích, ale mají se zařadit do mimořádného rozpočtu. O prostředcích nutných k tomuto podnikání ať se rozhodne v plánu, o kterém je řeč níže v č. 585 a následujících.*

§ II. – *Pro vydání spojená s generální kapitulou se má postupovat takto:*

1° *výdaje na cestovné se stanoví průměrem, takže každý kapitulářů de facto zaplatí stejnou sumu peněz;*

2° *výdaje na pobyt (penze) a všeobecné výdaje kapituly jsou hrazeny generální kurií i jednotlivými provinciemi v poměru určeném samotnou generální kapitulou tak, že má být zachována uměřenost a odstupňování výdajů;*

3° šest měsíců před svoláním generální kapituly připraví syndik řádu spolu se syndikem konventu, kde se kapitula bude konat, předběžný rozpočet nákladů kapituly. Ten je předán k prozkoumání magistrovi řádu a jeho radě. Potom se pošle jednotlivým provinciím k posouzení.

HLAVA XV. VLASTNÍ SPRÁVA

ČLÁNEK I. – VZÁJEMNÁ SPOLUPRÁCE MEZI KONVENTY, PROVINCÍÍ A ŘÁDEM

576. – Aby se podporovala bratrská láska i duch chudoby a pracovitost a aby též vzrůstal smysl pro odpovědnost všech bratří za komunitu, ať se podávají konventní kapitule informace o vlastním hospodářském stavu.

577. – Způsobem určeným provinciálem ať podává rovněž syndik provincie informace konventům o hospodářském stavu provincie.

578. – Po skončení účetního roku ať pošle syndik řádu se schválením magistra řádu všem provinciálům instruktivní zprávu o hospodářském stavu řádu v uplynulém roce. Ať je v ní zahrnut i rozpočet, zejména mimořádný.

579. – Podle toho, jak určuje ekonomický statut, ať syndik provincie spolupracuje se všemi syndiky konventů, aby si vzájemně radili a studovali problémy správy.

580. – Syndikovi řádu náleží kontrolovat hospodaření všech konventů a institutů bezprostředně podřízených magistrovi řádu podle toho, jak magistr určí.

581. – § I. – Provincie má mít ekonomickou radu složenou alespoň ze dvou schopných bratří, jejíž předseda je ustanoven provinční kapitulou. Těto radě ať jsou přidáni důvěryhodní laičtí odborníci, zdá-li se to vhodné.

§ II. – Povinností ekonomické rady bude nejen zkoumat všechny zprávy, které se mají předložit provinční kapitule nebo i provinční radě, ale také pomáhat poradním hlasem provinční radě, když jde o důležitější hospodářské záležitosti, jako jsou zejména rozpočet, výše kontribucí a plánování.

§ III. – Pravidla, kterými se řídí ekonomická rada, ať se vloží do ekonomického statutu.

582. – *Také v řádu ať je ekonomická rada, jejímž předsedou je mocí svého úřadu syndik řádu. Tato rada má tytéž funkce jako ekonomická rada provincie.*

Článek II. – INVESTOVÁNÍ PENĚZ

583. – § I. – *Ještěliže to provinční kapitula uzná za dobré, ať peníze neinvestují – jak v úzkém, tak v širokém smyslu – jednotlivé konventy, nýbrž ať se to děje hromadně pro celou provincii. Přitom ať se zachová právo vlastníka, i pokud jde o výnos.*

§ II. – *Pro investování i pro jeho nutné změny ať dá provinční rada všeobecná pravidla, aby tak syndik provincie ve spolupráci s ekonomickou radou a po vyslechnutí nezávislých odborníků mohl záležitosti včas zařídít.*

584. – *K investicím v úzkém smyslu a k jejich změnám stačí souhlas provinční rady. Ať se přitom zachovají předpisy obecného práva.*

Článek III. – PLÁNOVÁNÍ

585. – § I. – *Do důležitějších projektů se sotva mohou pouštět z vlastních prostředků jednotlivé konventy nebo instituty a jejich provádění vyžaduje jako ve většině případů spojené síly všech členů a komunit provincie. Proto se musí plánovat. Plán zahrnuje pořadí projektů, tak aby se vyřizovala jedna záležitost po druhé podle toho, která je potřebnější a proveditelnější. Tak si mohou všechny projekty postupně navzájem pomáhat.*

§ II. – *Takové záležitosti nejsou jen stavba nebo oprava budov nebo otvírání nového díla. To vyžaduje pouze jednorázově větší částku peněz. Ale jsou také záležitosti, kterým se musí přikynout každoročně podpora (subvence).*

586. – § I. – *Plány dělá provinční kapitula po předchozím hlasování ekonomické rady.*

§ II. – *Pro potřeby provincie nebo některého konventu mohou být při plánování omezena majetková práva konventů, přičemž se nevylučuje ani převedení nebo prodej majetku, vždy však se musí vyslechnout mínění kapituly dotýčných konventů.*

587. – *Před uskutečněním nějaké důležitější záležitosti, která vyžaduje buď pro začátek nebo pro budoucí udržování peníze, musí se v rozpočtu nákladů zřetelně uvést, z jakého zdroje se požadované peníze vezmou.*

588. – § I. – *Ať se nezačne se žádnou stavbou bez předběžného zralého dobrozdání znalců, pokud jde o místo a ostatní náležitosti, a dříve než provinční rada*

schválí po vyslechnutí ekonomické rady plán celé stavby i rozpočet nákladů. Kromě toho ať je budova postavena tak, aby její obvyklá údržba nebyla příliš nákladná.

§ II. – Stavby se mají provádět způsobem, jaký schválila provinční rada, a nikdo se nesmí od schváleného plánu podle vlastního mínění odchýlit.

589. – § I. – Co bylo řečeno o stavbě budov, platí s příslušnými změnami i pro jejich značnou rekonstrukci a opravu i pro jiné důležitější projekty.

§ II. – Generální kurie a instituty pod bezprostřední pravomocí magistra řádu, které vlastní nemovitosti, ať v každoročním rozpočtu vyhradí odpovídající částku na opravy.

Článek IV. – HRANICE VÝDAJŮ

590. – Provinční kapitule náleží stanovit výši výdajů, kterou nesmí ani představený konventu, a to jak sám, tak se svou radou, ani provinciál bez své rady překročit nebo dát k tomu dovolení.

591. – Významnější projekty, které nevyžadují výdaje ze strany řádu, protože jsou hrazeny z vnějších zdrojů, potřebují také náležitý souhlas podle ustanovení č. 590 a předešlého článku.

592. – Je věcí generální kapituly, aby stanovila výši výdajů, jejíž překročení nemůže magistr řádu dovolit bez své rady.

Článek V. – MEŠNÍ STIPENDIA

593. – Bratři mají odevzdat přijaté mešní intence hlavnímu sakristiánovi. Ten ať je přesně zaneše do zvláštní knihy s udáním dne přijetí, počtu, úmyslu, podmínek, stipendia a odsloužení.

594. – Hlavní sakristián ať má zvláštní pokladnu, kde uchovává stipendia na mše svaté, které se mají sloužit. Teprve po jejich odsloužení ať předá peníze do společné pokladny. Každý měsíc ať podá konventní radě výkaz o mších, které byly odslouženy a které se mají sloužit.

595. – Intence, které nemohou kněží konventu odsloužit v patřičné době, ať se pošlou provinciálovi; ty, které přebývají v provincii, ať se pošlou magistrůvi řádu.

Článek VI. – ZBOŽNÉ NADACE A PODMÍNĚNÉ DARY

596. – § I. – *Nikoli jednotliví bratři, nýbrž jen právnické osoby v řádu směji se souhlasem příslušné rady přijímat zbožné nadace nebo jiné dary s dlouhodobými závazky nebo břemeny.*

§ II. – *Každé přijetí břemene vyžaduje mimoto souhlas provinční rady. Ať se snadno nepřijímají taková břemena, která ukládají dlouhodobý závazek.*

597. – *Podmínky a závazky ať se sepiší ve dvou exemplářích. Jeden z nich se uschová v provinčním archivu, druhý v konventu, kterého se týkají.*

Článek VII. – NĚKTERÉ ZVLÁŠTNÍ PŘÍPADY

598. – *Cestujícím bratřím ať dá představený potřebné peníze. Ať mu z nich i z jiných peněz přijatých venku mimo konvent podají bratři po své cestě vyúčtování.*

599. – *Bratři, kteří jsou v konventu řádu jako hosté, ať zaplatí přiměřenou penzi, nebo nikoli, podle platného uznávaného zvyku provincie nebo konventu.*

600. – *Jeťliže se bratři zdržují nebo pracují v jiné provincii, ať už jsou v ní asignováni či nikoli, mají se zúčastnění provinciálové vzájemně dohodnout nebo uzavřít smlouvu o jejich ekonomických podmínkách. Ať se určí, jaké výlohy se mají za ně zaplatit provincii, v které dlí, nebo obráceně jaký výdělek za poskytnutou práci se má vrátit provincii, z které přicházejí.*

♦♦ 601. – *Když bratři trvale vykonávají nějakou službu nebo práci v zařízeních, dílech nebo obdobných institucích, které nepatří konventům nebo provinciím řádu, ať se provinciál postará o uzavření smlouvy, v které by se přesně vytyčily všechny podmínky. Pokud službu nebo práci vykonávají na území jiné provincie, ať je s obsahem smlouvy seznámen místní provinciál. (T, č. 363; K, č. 332)*

Článek VIII. – VYDÁVÁNÍ KNIH

602. – *Pokaždé, když se má vydat kniha tiskem, je zapotřebí uzavřít písemnou smlouvu.*

603. – *Všechny smlouvy ať se, pokud možno, uzavírají jménem právnické osoby uznávané zákonem. Kromě toho se má jeden exemplář uchovat ve spisovně příslušného provinčního nebo řádového syndika.*

604. – *Pokud jde o vydávání knih, ať se v ekonomickém statutu přesně vymezí: kolik se může vynaložit, jaké podmínky se mají klást a kam půjdou zisky autora i po jeho smrti.*

605. – *Ať provincie pečuje o vydání knih velké vědecké úrovně, i když náklady převyšují předvídaný zisk.*

Článek IX. – SMLOUVY

606. – *Všechny důležitější hospodářské smlouvy ať se uzavírají písemně podle pravidel vytyčených v ekonomickém statutu provincie.*

607. – § I. – *Smlouvy o půjčkách a závazcích ať se nedovolují, není-li jisté, že obvyklé příjmy stačí na placení úroků a že v nepříteli dlouhé době bude celá částka umořena.*

§ II. – *V žádostech o povolení půjček nebo závazků se musí uvést bez jakékoli výjimky všechny ostatní dluhy a závazky, kterými je smluvní strana k tomu dni zatížena. Jinak je obdržené povolení neplatné.*

§ III. – *Zamýšlené smlouvy o půjčkách a závazcích ať přezkoumá ekonomická rada.*

608. – § I. – *K prodeji nemovitostí nebo důležitějších movitostí se též vyžaduje, aby ekonomická rada provincie prozkoumala, zda je k němu spravedlivý důvod, učinila písemný odhad věcí a udala, jaká spravedlivá cena se má za ni dostat. Je-li třeba, ať se poradí s laickými znalci.*

§ II. – *Nájemní smlouvy se všeobecně nemohou uzavírat bez předchozí rady s ekonomickou radou. Kromě toho představený nemůže uzavřít nájemní smlouvu bez souhlasu své rady.*

609. – § I. – *Smlouvy o prodeji, o nájmu splatném v ročních lhůtách nebo smlouvy o půjčkách a závazcích podléhají předpisům o hranicích výdajů, o kterých je řeč v č. 590 a 592.*

§ II. – *Při těchto smlouvách může provinciál se svou radou dát souhlas až do výše obnosu stanoveného Svätým stolcem pro jednotlivá území (srov. CIC kán. 638 § 3). Jinak je nutné obrátit se na magistra řádu.*

Článek X. – POJIŠTĚNÍ

610. – *Všechny konventy, provincie i řád mají uzavřít nutné pojistky.*

611. – *V zemích, kde je povinné pojištění nemocenské nebo starobní, invalidní nebo pojištění proti nehodám a odpovědnostní ručení vůči poškozeným osobám atd., ať je bratři nezanedbají.*

612. – *Naprosto nutné je uzavřít pojistky proti škodám, které by snad mohly utrpět cizí osoby. Žádnému bratru se nesmí dovolit, aby řídil motorové vozidlo bez tohoto pojištění.*

613. – *Ekonomický statut provincie ať určí, která pojištění jsou nutná a jakým způsobem se mají uzavřít.*

Článek XI. – LAIČTÍ ZAMĚSTNANCI

614. – *Představení mají přiznat zaměstnancům spravedlivou mzdu. Sekulární zákony, zejména zákony sociální, ohledně jejich pojištění, daní apod. se musí přesně [accurate] dodržovat.*

615. – *V zemích, kde nejsou sociální zákony, o nichž byla řeč výše, se musí představení postarat o zabezpečení zaměstnanců dle zásad sociální spravedlnosti.*

Článek XII. – SPRÁVA CIZÍHO MAJETKU

616. – *Žádný bratr, ani představený, ať nepřijímá do úschovy peníze, cenné papíry nebo drahocenné předměty osob, které nejsou v řádu, leč z vážného a naléhavého důvodu a se souhlasem rady.*

617. – § I. – *Žádný bratr ať nepřijímá jakýkoli podíl na správě majetku osob mimo řád, ať jsou to osoby fyzické nebo právnické, leda ve vyjimečném případě, a to se svolením provinciála.*

§ II. – *Je-li s touto správou spojena povinnost skládat účty, pak ať dává provinciál dovolení ještě méně snadno, a i to jen na nejnutnější dobu.*

ČLÁNEK XIII. – DARY

618. – Komunita ať se souhlasem představeného ochotně dává z majetku, který jí darovala Boží prozřetelnost, „na jiné potřeby církve a na podporu chudých. Tyto mají všichni řeholníci milovat láskou Kristovou“.⁴⁶

619. – *Protože jsou bratři dlužníky všech v Kristu, ať pěstují ducha štědrosti, který se pozná ne podle velikosti darů, ale podle ochoty. Když prokazují dobrodiní, protože je k tomu pobádá láska, ať pamatují, že je třeba zachovávat v této lásce řád, ať nikdy nezapomínají na komunity bratří, které trpí nouzí.*

⁴⁶ Dekret Perfectæ caritatis, č. 13.

II. DÍL

STANOVY A NAŘÍZENÍ, PRO KTERÉ PLATÍ ODLIŠNÝ TEXT

- Inchoace (*) a aprobace (**) stanov.
- Stanovy, pro které platí jiný text zavedený nebo schválený s nařízením.
- Nařízení učiněné kapitulou River Forest (1968) pro „Knihu stanov a nařízení“ a nařízení dalších kapitul vložená dle č. 285 § I do „Knihy stanov a nařízení“, místo nichž byla na následujících generálních kapitulách vydána jiná nařízení, aniž by předcházející text byl s konečnou platností zrušen (srov. č. 285 § II a Akta generální kapituly v Madonna dell'Arco [1974], č. 29 a 30).

45. – § I. – Chce-li bratr pobýt nějakou dobu na území jiné provincie, ať na to včas upozorní příslušného provinciála, vždy při zachování ustanovení č. 137.

*** 100.** – § I. – Služba kazatelská je společným dílem a je na prvním místě věcí celé komunity. Proto se v tradici řádu často říkalo konventu „posvátné kázání“.

§ II. – Představený ať posuzuje a přijímá tento společný úkol kázání spolu s bratřími, aby nesla odpovědnost celá komunita. Představenému však zůstává nedotčené právo rozhodovat a přijmout nějakou jednotlivou službu.

§ III. – V rozhovorech vedených v bratrském duchu ať si bratři vyměňují zkušenosti a sdělují problémy apoštolátu, aby je mohli studovat společně a spojenými silami v týmech a byli s to zastávat svou službu účinněji. (T, č. 339, srov. BH, č. 388)

115. – *K misijnímu dílu ať jsou určováni bratři, kteří už dříve jevíli známky misijnářského povolání a jsou k jeho výkonu dobře připraveni. Misionářům, jak klerikům, tak spolupracovníkům, ať se poskytne speciální formace v některém misijním konventu nebo v některém specializovaném institutu, kde by se naučili domorodé řeči národa, jeho mravům, dějinám, kultuře i misionářské pastorálce.*

**** 199.** – § I. – *Jednoduchá profese se má skládat touto formulí:*

„Já, bratr N N, skládám profesi a slibuji poslušnost Bohu, blahoslavené Panně Marii, svatému Dominiku a tobě, bratru N N, magistrovi Řádu kazatelů, a tvým nástupcům (nebo tobě, bratru N N, provinciálu provincie...; nebo zástupci...; v zastou-

pení bratra N N, magistra Řádu kazatelů a jeho nástupců) podle řehole svatého Augustina a stanov bratří kazatelů, a proto budu poslušen tebe a tvých nástupců po tři roky (nebo po jeden rok)“. (T, č. 342; K, č. 320)

207. – § I. – *Když bratr v tomto roce, pro klerika může být za takový rok počítán rok školní, přebýval v konventu vlastní provincie, může jej provinciál připustit k profesi, jestliže hlas kapituly a rady nebo alespoň jeden z nich byl příznivý. Avšak nemůže, pokud byl obojí hlas nepříznivý. V konventech a domech, kde podle č. 315-bis a 333 není odlišena rada od kapituly, dá druhý hlas rada provincie, ve vikariátech rada vikariátu.*

253. – § I. – *Provincie pozůstává alespoň ze tří konventů, z nichž dva musí mít nejméně osm vokálů do něj asignovaných a trvale v něm bydlících. Kromě toho všech vokálů musí být v provincii alespoň čtyřicet.* (K, č. 321)

375. – § I. – *Na první zasedání provinční rady, která se bude konat po uplynutí dvou let od potvrzení provinciála, je provinciál povinen svolat kromě členů rady provinční vikáře a převory konventů, pokud provinční kapitula neurčí něco jiného ohledně provinčních vikářů a převorů v odlehlých regionech.*

§ II. – *Na tomto zasedání má rada projednat všechny záležitosti, které se jeví užitečné pro dobro provincie. Především se má posoudit, zda byly uvedeny v život nařízení a výzvy poslední provinční a generální kapituly.*

369. – § I. – *V naléhavějších případech, nemůže-li být přítomno více členů rady, stačí, aby kromě předsedy byli přítomni alespoň dva členové rady.*

§ II. – *Když se jedná o věcech týkajících se studia, vyučujících a studentů, a rovněž juvenátu, ať je vždy přítomen regent a moderátor střediska institučních studií.*

**** 443.** – § II. – *Aby byl někdo zvolen za představeného, vyžaduje se také:*

1° *aby byl knězem;*

2° *aby měl tři roky od slavné profese;*

3° *aby měl v současné době v řádu schválení ke zpovídání.* (T, č. 353; K, č. 328))

601. – *Když bratři trvale vykonávají nějakou službu nebo práci v zařízeních, dílech nebo obdobných institucích, které nepatří konventům nebo provinciím řádu, ať se provinciál postará o uzavření smlouvy, v které by se přesně výtýčily všechny podmínky.*

PŘÍLOHY

Následující články platí jen jako směrnice, leda by měly závaznost svou povahou (například výsady) nebo proto, že tak stanoví naše právo.

1. Povaha stanov, nařízení a prohlášení

(LCO č. 1 § IX, č. 275 § I)

Z akt generální kapituly v River Forest roku 1968, č. 85:

Stanovy [constitutiones] jsou základní zákony řádu neboli evangelijní a teologické zásady, jakož i vymezení povahy a cíle řádu, formy jeho života a jeho řízení.

Jiné zvláštní normy, vydané k uplatnění a provádění stanov podle časových poměrů, se nazývají *nařízení [ordinationes]*.

Prohlášení [declaraciones] učiněná v aktech kapituly buď vykládají zákony, nebo pozastavují jejich závaznost.

2. Nařízení v „Knize stanov a nařízení“ a na generálních kapitulách

(LCO č. 1 § IX, č. 285)

Z akt generální kapituly Madonna dell'Arco, slavené roku 1974, č. 29 až 36:

Prohlašujeme, že počítání dvou generálních kapitul, které se vyžadují ustanovením LCO č. 285 § II pro *definitivní zrušení nařízení* obsažených v týchž LCO, začíná generální kapitulou v Tallaght, slavenou r. 1971, nebo následujícími generálními kapitulami, a to tak, že *bylo-li nařízení odvoláno* na řečené kapitule v Tallaght, *definitivní zrušení* se může uskutečnit na nynější generální kapitule. Jestliže však došlo k odvolání na nynější generální kapitule (v Madonna dell'Arco), *definitivní zrušení tohoto nařízení* bude možno uskutečnit na následující generální kapitule atd.

Prohlašujeme, že počítání generálních kapitul, které se vyžadují ustanovením LCO č. 285 § I pro *vložení nařízení* do LCO, začíná generální kapitulou v Tallaght slavenou v roce 1971, nebo následujícími generálními kapitulami, a to tak, že *bylo-li nařízení vydáno generální kapitulou v Tallaght* a zůstane-li v platnosti po pět po sobě následujících generálních kapitul a bude-li šestou generální kapitulou potvrzeno, bude vloženo do LCO. Bylo-li *nařízení* vydáno nynější generální kapitulou, je třeba počítat generální kapituly od této nynější kapituly.

Prohlašujeme, že termínem „*nařízení*“, o nichž pojednává LCO č. 285 § I, je třeba rozumět jak *nařízení generálních kapitul, kterými se mění nebo zcela nahrazují texty*

nařízení již existující v LCO, tak nařízení týkající se jiných záležitostí a umístěných – podle svého obsahu – v různých sekcích akt generálních kapitul.

Prohlašujeme, že slovy „*Nařízení, která se nalézají v Knize stanov a nařízení*“, obsaženými v LCO č. 285 § II, je třeba rozumět *kurzívou tištěná nařízení v LCO*. Takováto nařízení, nejsou-li odvolána, *zůstávají v LCO*.

3. Řádový oděv

(LCO č. 50)

Tunika hábitu, vpředu i vzadu sešitá, ať nesáhá níže než po kotníky včetně. Kapa ať je o čtyři prsty kratší než tunika a škapulíř o něco kratší než kapa. Škapulíř ať je tak široký, aby zakrýval šev spojující rukávy s tunikou.

Otvor kapuce – bílé i černé – ať je nanejvýš o dlaň delší než obličej. Přední část ať nespadá pod hrudní kost, zadní ať nepadá víc než o čtyři prsty pod opasek, ani postranní díly ať nevisí z ramen níže než do poloviny ramenní kosti.

4. Sdružení či bratrstva připojená k řádu

(LCO č. 152)

Sdružení či bratrstva připojená k řádu jsou: Nejsvětějšího Jména Ježíš, Posvátného růžence, Věčného a živého růžence, Andělský voj a Sdružení bl. Imeldy.

5. Prohlášení a oznámení při přijetí do řádu nebo k jednoduché profesi

(LCO č. 174 § I a II, č. 191 § I)

Prohlašujeme ti, že po své profesi budeš vázán k zachování tří slibů, to jest poslušnosti, čistoty a chudoby. Také budeš povinen zachovávat zákony řádu. Mimoto by byla tvá profese neplatná, kdybys úmyslně zamlčel nebo skrýval nějakou závažnou překážku nebo vážnou chorobu, pro které bys právem zasloužil odmítnutí.

Oznamujeme ti také, že nebudeš moci požadovat žádnou mzdu za jakoukoli práci vykonanou pro řád.

Dáno v *N* v konventu sv. *N* dne ... léta Páně ...

fr. *N N* OP

převor

fr. *N N*

(kandidát – profes)

fr. *N N* OP

svědek

fr. *N N* OP

svědek

Před profesí, ať jednoduchou nebo slavnou, ať se stejným způsobem opakuje toto prohlášení a oznámení.

6. Svědectví o započetí noviciátu

(LCO č. 178 § II)

Já, fr. *N N* (ve světě *N N*), narozený v městě (*nebo* obci) *N* v diecézi *N* dne ... léta Páně ..., syn *N N* a *N N* rozené *N*, dosvědčuji, že jsem dne ... léta Páně ... dobrovolně a bez jakéhokoli donucení nebo strachu započal noviciát v Řádu kazatelů. Prohlášení o tom učinil fr. *N N*, převor tohoto konventu sv. *N*, za provincii *N*, pod magistrem řádu fr. *N N* a provinciálem téže provincie fr. *N N*.

Dáno v *N* v konventu sv. *N* dne ... léta Páně ...

fr. *N N* OP
novic

fr. *N N* OP
svědek

fr. *N N* OP
svědek

Tak jest:

fr. *N N* OP
převor

7. Ustanovovací listina novicmistra, jestliže má být ustanoven mimo provinční kapitolu

(LCO č. 182 § I, č. 213 § III)

Já, fr. *N N*, provinciál provincie *N* Řádu kazatelů, milovanému bratru *N N* z téhož řádu.

Poněvadž řádná formace noviců je velmi důležitá, má-li řád prospívat, ustanovuji tě, bratře *N N*, mocí svého officia a se souhlasem provinční rady novicmistrem v konventu sv. *N* v *N* s veškerou autoritou a se všemi právy, které přísluší tomuto officiu podle obecného práva a našich zákonů nebo podle schváleného zvyku. Prikazuji ti mocí poslušnosti, abys řečené officium přijal a zastával ho pečlivě a věrně podle svých možností s pomocí Boží milosti, pod ochranou bl. Panny Marie a našeho otce Dominika.

Dáno v *N*, v našem konventu sv. *N*, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

(*razítko provincie*)
č.j. ...

fr. *N N* OP
provinciál

fr. *N N* OP
sekretář

Stejná formule se má použít s příslušnými změnami pro ustanovení magistra bratří studentů nebo bratří spolupracovníků.

8. Svědectví o jednoduché nebo slavné profesi

(LCO č. 194)

Já, fr. *N N* (ve světě *N N*), narozený v městě (*nebo* obci) *N* diecéze *N* dne ...léta Páně ..., syn *N N* a *N N* rozené *N*, dosvědčuji, že jsem dne ... léta Páně ... dobrovolně a bez jakéhokoli donucení nebo strachu složil způsobem v řádu obvyklým jednoduchou profesi na tři roky (*nebo* slavnou profesi) pro provincii *N* do rukou fr. *N N*, převora tohoto konventu sv. *N*, pod magistrem řádu fr. *N N* a provinciálem téže provincie fr. *N N*.

Dáno v *N* v konventu sv. *N* dne ... léta Páně ...

fr. *N N* OP

svědek

fr. *N N* OP

(*profes*)

fr. *N N* OP

svědek

Tak jest:

fr. *N N* OP

převor

9. Svědectví o obnově jednoduché profese

(LCO č. 203 § I)

Já, fr. *N N* (ve světě *N N*) dosvědčuji, že jsem dne ... léta Páně ... před níže podepsanými svědky obnovil profesi na tři roky (*nebo na takovou a takovou dobu*) do rukou fr. *N N*, převora tohoto konventu.

Dáno v *N* v konventu sv. *N* dne ... léta Páně ...

fr. *N N* OP

svědek

fr. *N N* OP

(*profes*)

fr. *N N* OP

svědek

Tak jest:

fr. *N N* OP

převor

10. Pověřující listina k udělení svěcení (*litteræ dimissoriæ*)

(LCO č. 248 § I)

Já, fr. *N N*, provinciál provincie *N* Řádu kazatelů, milovanému bratru *N N* z téhož řádu.

Náš řád je založen hlavně pro spásu duší. Vím, že jsi složil slavnou profesi v našem řádu, že jsi byl hlasováním převora a bratří v radě svého konventu řádně navržen ke ... svěcení a že kromě toho máš vše, co vyžaduje k řečenému svěcení obecné právo a naše zákony. Proto, a také podle výsad a indultů udělených našemu řádu Svatým stolcem, přikazuji ti mocí poslušnosti, aby ses dostavil k nejdůstojnějšímu biskupovi (*nebo arcibiskupovi*) *N N*. Jeho pokorně prosím, aby (dispensoval od chybějícího mezidobí a) ti udělil svěcení, pro které jsi dostal schválení, a aby ti o tvém vysvěcení vystavil ověřující list.

Dáno v *N*, v našem konventu sv. *N*, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

(*razítko provincie*)

fr. *N N* OP

č.j. ...

provinciál

fr. *N N* OP

sekretář

12. Seznam řádových provincií a viceprovincií

(LCO č. 259 § I)

Číslování dle úzu generální kurie.

1. španělská; 2. toulouská; 3. francouzská (Paříž); 4. sv. Dominika v Itálii (Mílano); 5. římská sv. Kateřiny Sienské (Řím); 6. sv. Tomáše Akvinského v Itálii (Madonna dell'Arco – Neapol); 7. teutonská (Kolín nad Rýnem); 8. anglická; 9. polská; 10. česká (Praha); 11. chorvatská Zvěstování Panny Marie; 12. portugalská; 13. holandská; 14. irská; 15. sv. Jakuba v Mexiku; 16. sv. Jana Křtitele v Peru; 17. sv. Ludvíka Bertranda v Kolumbii; 18. Panny Marie Růžencové;⁴⁷ 19. sv. Tomáše Akvinského v Belgii; 20. sv. Augustina v Argentině; 21. sv. Josefa v USA (východní provincie, New York); 22. maltézká sv. Pia V.; 23. sv. Dominika v Kanadě; 24. Nejsvětějšího Jména Ježíš v USA (západní provincie, Oakland); 25. sv. Alberta Velikého v Horním Německu a Rakousku (Augsburg – Vídeň); 26. sv. Alberta Velikého v USA (centrální provincie, Chicago); 27. Nanebevzetí Panny Marie v Austrálii a na Novém Zélandu; 28. fr. Bartoloměje de las Casas v Brazílii; 29. Zvěstování Panny Marie ve Švýcarsku; 30. Královny mučedníků ve Vietnamu; 31. filipínská; 32. sv. Martina de Porres v USA (jižní provincie, St. Louis); 33. sv. Vincence Ferrerského ve Střední Americe; 34. sv. Josefa dělníka v Nigérii; 35. indická; 36. slovenská; 37. sv. Augustina v západní Africe.

⁴⁷ Skládá se z několika vikariátů ve 3 světadílech, sídlo v Hong Kongu (pozn. red.).

23. viceprovincie sv. Kateřiny Sienské v Ekvádoru; 43. viceprovincie „Syn Marie“ v Pákistánu; . 47. viceprovincie sv. Pia V. v Demokratické republice Kongo; 48. viceprovincie Jižní Afriky; 49. viceprovincie „Královny Číny“ (Tchaj-wan); 85. viceprovincie Bolívie.

13. Asignační listina

(LCO č. 271, č. 391 odst. 6°)

13.A Forma řádné přímé asignace

Já, fr. *N N*, provinciál provincie *N*, milovanému bratru *N N*.

S ohledem na potřeby provincie a na tvůj vlastní užitek v Kristu autoritou svého úřadu odvolávám touto listinou nejprve tvou dosavadní asignaci v konventu (domu), kam jsi byl dosud asignován, a asignuji tě jednoduše do konventu sv. *N v N* (*nebo* do domu sv. *N v N*) a přikazuji ti mocí svaté poslušnosti formálním rozkazem, abys ses během ... dní vydal do řečeného konventu (domu) a přestěhoval ses do něj. Představenému řečeného konventu (domu) přikazuji tímtéž rozkazem, aby tě přijal dobrotivě jako zákonně asignovaného a jednal s tebou laskavě.

Dáno v *N*, v našem konventu sv. *N*, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

(*razítko provincie*)

fr. *N N* OP

č.j. ...

provinciál

fr. *N N* OP

sekretář

13.B Forma přímé asignace na základě dohody mezi dvěma provinciálý

(podle způsobu stanoveného generální kapitulou v Providence)

Já, fr. *N N*, provinciál provincie *A*, milovanému bratru *N N*, synu provincie *B*.

S ohledem na potřeby řádu a na tvůj vlastní užitek v Kristu autoritou svého úřadu na základě souhlasu provinciála provincie *B* na základě LCO č. 391 odst. 6 odvolávám nejprve touto listinou tvou dosavadní asignaci v konventu, kam jsi byl dosud asignován, a asignuji tě na základě dohody mezi provinciemi do konventu sv. *N v N* (*nebo* do domu sv. *N v N*) na dobu ... (na dobu studia určenou provinciálem řečené provincie, na akademický rok, na dobu dvou let, tří let, čtyř let, pěti let) a přikazuji ti mocí svaté poslušnosti formálním rozkazem, abys ses během ... dní vydal do řečeného konventu (domu) a přestěhoval ses do něj. Představenému řečeného konventu (domu) přikazuji, aby tě přijal dobrotivě jako zákonně asignovaného a jednal s tebou laskavě.

Ve smyslu ustanovení LCO č. 391 odst. 6 a podle prohlášení obsaženého v LCO v příloze č. 16 i podle dohody uzavřené mezi provinciemi máš v tomto konventu (domu) práva a povinnosti jako ostatní bratři vyjma aktivního a pasivního hlasu pro

volby na provinční kapitolu provincie *A*, přičemž je ti ponechán aktivní i pasivní hlas pro volby delegáta na provinční kapitolu tvé provincie *B*.

Dáno v *N*, v našem konventu sv. *N*, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

(*razítko provincie*)

fr. *N N OP*

č.j. ...

provinciál

fr. *N N OP*

sekretář

13.C Forma nepřímé asignace

Já, fr. *N N*, provinciál provincie *A*, milovanému bratru *N N*, synu provincie *B*.

Shledem na potřeby řádu a na tvůj vlastní užitek v Kristu autoritou svého úřadu na základě souhlasu provinciála provincie *B* na základě LCO č. 391 odst. 6 odvolávám nejprve touto listinou nejprve tvou dosavadní asignaci v konventu, kam jsi byl dosud asignován, a asignuji tě z důvodu studia do konventu sv. *N v N* (*nebo* do domu sv. *N v N*) na dobu studia určenou provinciálem řečené provincie (na akademický rok, na dobu dvou let, tří let, čtyř let, pěti let) a příkazuji ti mocí svaté poslušnosti formálním rozkazem, abys ses během ... dní vydal do řečeného konventu (domu) a přestěhoval ses do něj. Představenému řečeného konventu (domu) příkazuji, aby tě přijal dobrotivě jako zákonně asignovaného a jednal s tebou laskavě.

Práva a povinnosti v tomto konventu (domu) máš určena dohodou podepsanou oběma provinciály.

(*Nebo*: Ve smyslu ustanovení LCO č. 270 § III, nestanoví-li dohoda mezi provinciály jinak, máš v tomto konventu (domu) práva a povinnosti jako ostatní bratři, jmenovitě k účasti na kapitule a setkáních komunity, na společném životě a slavení liturgie. Při zachování ustanovení LCO č. 208 máš aktivní hlas v konventní kapitule vyjma voleb a projednávání ekonomických záležitostí.)

Ohledně plánu studia se máš obracet na regenta studií provincie tvé přímé asignace. Po skončení doby nepřímé asignace vejde znovu v platnost tvá asignace přímá neboli daná jednoduše.

Dáno v *N*, v našem konventu sv. *N*, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

Všechna ustanovení, která jsou s tím v rozporu, ztrácejí platnost.

(*razítko provincie*)

fr. *N N OP*

č.j. ...

provinciál

fr. *N N OP*

sekretář

14. Pravidla o výsadách a jejich užívání

(LCO č. 275 § I)

§ 1. Magistr řádu smí apoštolskou autoritou (srov. bulu Julia II. z 14. prosince 1509) vykládat pro klid svědomí bratří nejen stanovy, ale i dovolení, která mají nebo mohou mít od Svatého stolce.

§ 2. K výsadám se počítá, že Svatému stolci je vyhrazen (s vyloučením ordinářů a nižších soudců) autentický výklad výsad.

§ 3. Výsady udělené Svatým stolcem užívají naši bratři ne v duchu zvláštnosti, ale k dobru církve a řádu.

§ 4. Výsad řádu pocházejících od Svatého stolce, které ovšem nejsou zákonem, se ani bratři, ani představení nemohou platně říci bez autority a souhlasu generální kapituly.

14-bis. Hlasování představených v radě

(LCO č. 297-bis)

Z autentické interpretace dané Papežskou komisí pro interpretaci Kodexu kanonického práva „O představeném a jeho radě“ (5. července 1985, AAS 1985, s. 771) vzešly četné pochybnosti, o nichž jednala r. 1986 generální kapitula v Avile (Akta č. 151).

Nyní je záležitost již poněkud vyjasněna, neboť jak nauka zkušených autorů, tak nedávná praxe Římské kurie vedou řeholní instituty k tomu, že na základě autonomie vlastní institutům (srov. kán. 627) mohou nadále ohledně konání rad dodržovat ustanovení svých stanov.

Po náležitém uvážení této záležitosti v generální radě za předsednictví magistra řádu a po vyslechnutí dalších znalců kanonického práva se došlo k tomuto závěru:

Představení našeho řádu, jak bratři, tak mnišky, mohou podle svých stanov, interpretovaných jako nepamětný obyčej, hlasovat spolu se svou radou.

Dáno v Římě z pověření magistra řádu a jeho rady dne 17. února 1988.

fr. Raphael Moya OP
*generální prokurátor*⁴⁸

15. Hlavní doklady, které se mají uchovávat v provinčním archivu

(LCO č. 383)

- Akta Svatého stolce a magistra řádu, která došla provinciálůvi;
- prvopisy akt, protokoly a doklady z provinčních kapitul;
- zápisy z jednání provinční rady;
- nejdůležitější akta a záznam akt provinciála;
- závěry kanonických vizitací

⁴⁸ *Analecta* sv. 96 (1988), s. 188–189.

- dohody s místními ordináři;
- prvopisy dokladů o volbách v provinčních vikariátech a konventech;
- zprávy převorů a provinčních vikářů jak výroční, tak na konci jejich úřadu;
- smlouvy a doklady o hospodářské správě;
- kopie různých zpráv zaslaných magistrovi řádu:
 - a) provinciála na konci jeho čtyřletí a pro generální kapitolu;
 - b) o studiích, o misiích, o hospodaření atd.

16. Deklarace ohledně formy asignace

(LCO č. 391 odst. 6)

Jedná se o přímou asignaci se všemi právy a povinnostmi, není-li výslovně stanoveno jinak (srov. LCO č. 270) na základě nějakého pověření nebo nejde-li o asignaci generální kapitolou (srov. LCO č. 271 § I).

Procedura

1. Je třeba souhlas dvou provinčních kapitol nebo dvou provinciálů. Pro tuto dohodu je třeba brát zřetel na LCO č. 600.

2. Assignaci dává provinciál té provincie, v níž se nachází konvent[, do něhož je bratr nově assignován]. Výslovně se přitom musí prohlásit, že se jedná o assignaci dle LCO č. 391 odst. 6 a že vyjádřil svůj souhlas provinciál provincie, do níž je bratr assignován.

3. Magistrovi řádu je třeba zaslat kopii smlouvy a asignační listinu.

Práva a povinnosti assignovaného bratra

1. V konventu, do něhož je bratr assignován:

- a) Má aktivní i pasivní hlas v konventu své asignace.
- b) Nicméně, dle smyslu ustanovení generální kapituly v Providence, nemá aktivní ani pasivní hlas pro volbu socia nebo sociů převora pro provinční kapitolu (LCO č. 491 § I) nebo delegáta pro provinční kapitolu provincie, v níž se nachází dům jeho asignace (LCO č. 497 § I odst. 1).

2. V provincii, do které je bratr afiliován, si bratr zachovává aktivní a pasivní hlas pro volbu delegáta na provinční kapitolu provincie své afiliace podle ustanovení LCO č. 497 § I odst. 4 (srov. Akta generální kapituly Providence č. 508).

17. Způsob volby delegátů na generální kapitolu

(LCO č. 409-bis)

Z akt generální kapituly slavené v Boloni r. 1998, č. 293:

Pro vyjasnění LCO č. 409-bis vyhlasujeme, že způsob volby delegáta pro provinční kapitolu má být podrobně stanoven ve statutu provincie. Pokud má provincie dva nebo více vikariátů, dává text této stanovy pro volbu vikáře vyslaného na generální kapitolu více možností. Provinční kapitule přísluší ve statutu provincie upřesnit způsob volby.

18. Protokol o volbě nebo postulaci převora

(LCO č. 453 § I, č. 480 § II odst. 2, č. 482)

Skončením tříletí bratra *N N* (*nebo z takové a takové příčiny*) se uprázdnilo ofícium převora v našem konventu. Proto jsme se chtěli postarat o nového převora. Já, fr. *N N*, předseda volby, jsem vyzval vcelku i jednotlivě všechny, kterým skutečně nebo domněle příslušelo, aby se dostavili k volbě, a počkal jsem na ně. Vykonal jsem tuto volbu podle ustanovení č. 452 Knihy stanov a nařízení.

Bylo nás ... vokálů, totiž:

1. fr. *N N*, podpřevor v čele, předseda volby,

2. fr. *N N*

atd. (jména se napíší do sloupce).

V prvním (a jediném) skrutiniu měli:

fr. *N N* ... hlasů,

fr. *N N* ... hlasů,

...

Ve druhém skrutiniu měli:

fr. *N N* ... hlasů,

fr. *N N* ... hlasů,

...

Konečně v ... skrutiniu měli:

fr. *N N* ... hlasů,

fr. *N N* ... hlasů,

...

Nato, když bylo dosaženo většiny požadované pro zvolení (*nebo* postulaci), jsem já, (*nebo, pokud byl zvolen podpřevor, první sčítatel*) prohlásil, že fr. *N N* byl zvolen (*nebo* postulován) za převora tohoto konventu.

Protože tedy byla naše volba (*nebo* postulance) řádně provedena a týká se osoby schopné, prosím tě, abys (*v případě postulance* prominul takový a takový nedostatek a) ji schválil, zvoleného (*nebo* postulovaného) bratra potvrdil a dal nám ho za převora.

Dáno v *N* v našem konventu sv. *N* dne ... léta Páně ...

fr. *N N* OP

předseda volby

fr. *N N* OP

1. sčítatel

fr. *N N* OP

2. sčítatel

fr. *N N* OP

zapisovatel

Vyznělo-li sedm skrutinií naprázdno, napíše se toto:

Protože tedy v tomto sedmém a posledním skrutiniu nebylo dosaženo požadované většiny a ustanovení převora připadá podle ustanovení č. 475 odst. 5 Knihy stanov a nařízení tobě, prosíme tě, abys ustanovil převora pro náš konvent.

Dáno ... atd.

Stejným způsobem ať se napíše s příslušnými změnami protokol o volbě nebo postulaci regionálního nebo provinčního vikáře, když se volba koná na zvláštním shromáždění všech vokálů.

19. Trvalé bydliště

(LCO č. 458)

Z akt generální kapituly v Tallaght slavené v r. 1971, č. 159:

Prohlašujeme, že termín *trvalé bydliště* [*residentia habitualis*] označuje místo, kde bratr bydlí z důvodu plnění úkolu, a to déle než v konventu, v němž je asignován. Neoznačuje však místo, na kterém dlí z důvodu slabého zdraví, příležitostného apoštolátu atd. V těchto případech se za místo jeho trvalého bydliště považuje konvent, v němž je bratr asignován.

20. Potvrzovací listina zvoleného nebo postulovaného převora

(LCO č. 465, č. 481 § I, č. 482)

Já, fr. *N N*, provinciál provincie *N*, milovanému bratru *N N*.

Bratři vokálové z našeho konventu sv. *N v N*, nemajíce svého zákonitého převora, shromáždili se, aby svému konventu opatřili schopného představeného. Tvou schopnost znali už dřív, a právě tě kanonicky zvolili (*nebo* postulovali). Prosili mě, abych jejich volbu (*nebo* postulaci) schválil a potvrdil. Já pak mám za to, že tvá způsobilost k tomuto oficiu je dostatečně ověřena. Vyslechl jsem některé rozvážné bratry a jsem nakloněn mínění vokálů. Proto jsem se rozhodl schválit řečenou volbu (*nebo* postulaci) a touto listinou potvrzuji tebe, fr. *N N*, za převora řečeného konventu sv. *N*. Přikazuji ti mocí poslušnosti, abys do pěti dnů přijal zmíněné převorské officium a zavázal se k jeho zastávání, nebo abys ho odmítl. Všem bratřím řečeného konventu vcelku i jednotlivě přikazuji, aby tě po tvém souhlasu přijali jako pravého a zákonitého převora.

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Dáno v *N v* našem konventu sv. *N*, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

(razítko provincie)

č.j. ...

fr. *N N* OP

sekretář

fr. *N N* OP

provinciál

Poté ať je doklad takto podepsán:

Přijal jsem (*nebo odmítl jsem*) zvolení (*nebo postulaci*) dne ... roku ...

fr. N N OP

Byl jsem svědkem. fr. N N OP

Byl jsem svědkem. fr. N N OP

Stejným způsobem ať se napíše a podepíše s příslušnými změnami potvrzovací listina provinčního vikáře.

21. Vyznání víry a přísaha věrnosti

(LCO č. 471)

Já, fr. N N, věřím a s pevnou vírou vyznávám všechny jednotlivé pravdy, jež jsou obsaženy v následujícím textu vyznání víry:

Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného. Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, který se zrodil z Otce přede všemi věky; Bůh z Boha, světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem: skrze něho všechno je stvořeno. On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe. Skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem. Byl za nás ukřižován, za dnů Poncia Piláta byl umčen a pohřben. Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma. Vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce. A znovu přijde ve slávě soudit živé i mrtvé a jeho království bude bez konce. Věřím v Ducha svatého, Pána a dárce života, který z Otce i Syna vychází, s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován a mluvil ústy proroků. Věřím v jednu, svatou, všeobecnou, apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů. Očekávám vzkříšení mrtvých a život budoucího věku. Amen.

Věřím též pevnou vírou vše, co je obsaženo v Božím slově psaném i předávaném a co církev předkládá k věření jako Bohem zjevené buď formou slavnostního prohlášení, nebo formou řádného a univerzálního magisteria.

Pevně přijímám a uznávám také všechny jednotlivé pravdy nauky o víře a mravech, které církev předkládá definitivním způsobem.

S oddanou podřízeností vůle i rozumu přijímám rovněž učení, které hlásá římský biskup nebo kolegium biskupů při výkonu autentického magisteria, i když tyto nauky nemíní vyhlásit zvláštním úkonem za definitivní.

Přísaha věrnosti při převzetí úřadu zastávaného jménem církve

Já, fr. N N, slibuji při přebírání úřadu ..., že vždy zachovám jednotu s katolickou církví jak ve svých slovech, tak ve svém způsobu jednání.

Budu naplňovat s velkou pečlivostí a věností povinnosti, jimiž jsem zavázán vůči církvi univerzální i partikulární, v níž jsem byl ve shodě s právními normami povolán vykonávat svoji službu.

Při výkonu úřadu, který mi byl jménem církve svěřen, zachovám neporušený poklad víry a budu jej věrně předávat i vykládat; proto také odmítnu jakoukoli nauku, která by se mu protivila.

Budu zachovávat celou disciplínu, která je společná celé církvi, a budu usilovat o zachovávání všech církevních zákonů, zejména pak těch, jež jsou obsaženy v Kodexu kanonického práva.

Budu zachovávat s křesťanskou poslušností to, co biskupové prohlašují jako autentičtí učitelé i hlasatelé víry nebo co stanoví jako představení církve. V jednotě s diecézními biskupy, při zachování povahy a zaměření mého institutu, ochotně nabídnou své síly, aby apoštolská služba, jež má být vykonávána ve jménu a z pověření církve, byla opravdu naplňována ve společenství s církví.

K tomu ať mi dopomáhá Bůh a tato svatá evangelia, kterých se rukou dotýkám.
(srov. CIC kán. 833 odst. 8; AAS XC (1998), s. 542–543; ASOP 97 (1989), s. 48–50) [česky: Stanovisko učitelského úřadu církve k „Professio fidei“, s. 4–6]

22. Listina o zrušení volby nebo postulate převora

(LCO č. 473, č. 481 § I, č. 482)

Já, fr. N N, provinciál provincie N, ruším touto listinou volbu (*nebo* postulaci) bratra N N za převora konventu sv. N v N jednoduše (*nebo* pro *takovou a takovou* formální závalu při volbě *či* postulaci), ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Ukládám vokálům řečeného konventu, aby přikročili k nové volbě v době a formou, jak předepisují naše zákony.

Dáno v N v našem konventu sv. N, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

(*razítko provincie*)

fr. N N OP

č.j. ...

provinciál

fr. N N OP

sekretář

Stejným způsobem ať se napíše s příslušnými změnami listina o zrušení volby provinčního vikáře.

23. Listina o ustanovení převora

(LCO č. 474, č. 481 § II, č. 482)

Já, fr. N N, provinciál provincie N.

Protože se uprázdnil převorát našeho konventu sv. N v N a po sedmi bezvýsledných skrutiniích (*nebo z takového a takového důvodu*) připadá mně, abych řečenému konventu opatřil převora, záleželo mi na tom, abych ho ustanovil co nejdříve. Proto se souhlasem provinční rady jsem k tomuto úkolu vyvolil tebe, bratře N N. Touto listinou tedy ustanovuji tebe, fr. N N, za převora zmíněného konventu a přikazuji ti mocí poslušnosti, abys do pěti dnů řečené převorské ofícium přijal a zavázal se k jeho

zastávání nebo abys ho odmítl. Všem bratřím řečeného konventu vcelku i jednotlivě prikazuji, aby po tvém souhlasu tě přijali jako pravého a zákonitého převora.

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Dáno v *N* v našem konventu sv. *N*, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

(*razítko provincie*)

č.j. ...

fr. *N N* OP

sekretář

fr. *N N* OP

provinciál

Poté ať je doklad takto podepsán:

Přijal jsem (*nebo* odmítl jsem) ustanovení dne ... roku ...

fr. *N N* OP

Byl jsem svědkem. fr. *N N* OP

Byl jsem svědkem. fr. *N N* OP

Stejným způsobem ať se napíše a podepíše listina o ustanovení provinčního vikáře.

24. Protokol o volbě nebo postulaci provinčního vikáře pomocí lístků

(LCO č. 480 § IV odst. 5 až 8)

1° Formule pro první skrutinium:

Když bratru *N N* skončilo období představeného našeho provinčního vikariátu *N*, chtěli jsme se postarat o nového vikáře. Proto podle statutu vikariátu jsme provedli tuto volbu pomocí lístků podle ustanovení Knihy stanov a nařízení č. 480 § IV. Když tedy uplynula doba předem vymezená pro přijímání lístků já, fr. *N N*, předseda volby, a bratři sčitatelé jsme vykonali skrutinium.

Vokálů bylo ..., totiž:

1. fr. *N N*

2. fr. *N N*

atd. (jména se napíší do sloupce).

Při skrutiniu měli:

fr. *N N* ... hlasů,

fr. *N N* ... hlasů,

...

Jestliže bylo při tomto skrutiniu dosaženo požadované většiny, pokračuje se:

Potom, když bylo dosaženo většiny požadované pro volbu (*nebo* postulaci), prohlásil jsem já (pokud *byl* zvolen *nebo* postulován sám předseda, nejstarší z členů rady), že bratr *N N* byl zvolen (*nebo* postulován) za vikáře našeho provinčního vikariátu.

Protože tedy byla naše volba (*nebo* postulace) řádně provedena a týká se osoby schopné, prosím tě, abys (*v případě* *postulace* prominul *takový a takový nedostatek* a) ji schválil, zvoleného (*nebo* postulovaného) bratra potvrdil a dal nám ho za vikáře.

Dáno v *N* v našem konventu sv. *N* dne ... léta Páně ...

fr. *N N* OP
předseda volby

fr. *N N* OP
1. sčítatel

fr. *N N* OP
2. sčítatel

fr. *N N* OP
zapisovatel

Nebylo-li však dosaženo požadované většiny, ať se pokračuje takto:

Potom, když nebylo dosaženo většiny požadované pro volbu (*nebo* postulaci), rozhodl jsem, že voliči mají poslat lístky pro nové skrutinium do dne

Dáno v *N* (*jako výše*).

2° Formule pro druhé či třetí či čtvrté a přitom poslední skrutinium:

Když bratru *N N* skončilo období představeného našeho provinčního vikariátu *N*, avšak první skrutinium konané dne ... pomocí lístků vyšlo naprázdno, chtěli jsme se podle ustanovení Knihy stanov a nařízení č. 480 § IV postarat o nového vikáře. Když tedy uplynula doba předem vymezená pro přijímání lístků já, fr. *N N*, předseda volby, a bratři sčítatelé jsme vykonali skrutinium.

Bylo nás ... *atd.*, všechno jako v předešlé formuli

Pokud nebylo dosaženo požadované většiny:

Protože v tomto druhém (*či* třetím *či* čtvrtém) a posledním skrutiniu nebylo dosaženo požadované většiny a ustanovení provinčního vikáře připadá podle ustanovení Knihy stanov a nařízení č. 480 § IV odst. 2° tobě, prosíme tě, abys ustanovil vikáře pro náš provinční vikariát.

25. Ustanovovací listina provinčního vikáře v provinčním vikariátu

(LCO č. 483)

Já, fr. *N N*, provinciál provincie *N*, milovanému bratru *N N*.

Vyslechl jsem mínění vokálů provinčního vikariátu *N* a podle ustanovení Knihy stanov a nařízení č. 483 ustanovuji touto listinou tebe, fr. *N N*, provinčním vikářem řečeného vikariátu. Příkazuji ti moc poslušnosti ...

Ostatní jako výše v č. 20.

26. Volba socia převora pro provinční kapitolu

(LCO č. 490)

Z akt generální kapituly v Avile slavené r. 1986, č. 154:

Když se v č. 490 Knihy stanov a nařízení specifikuje počet vokálů konventu potřebných pro volbu socia (či sociů), počítá se do tohoto počtu i převor, přestože nemá právo socia volit.

27. Ověřující list socia převora pro provinční kapitolu

(LCO č. 495)

My níže podepsaní dosvědčujeme, že fr. *N N* byl – při zachování toho, co se podle práva má zachovat – zvolen sociem našeho převora fr. *N N* pro provinční kapitolu, jež se bude konat letos v konventu sv. *N v N*. Žádáme tedy, aby byl jako pravý socius připuštěn k hlasování na provinční kapitule.

Dáno v *N* v konventu sv. *N* dne ... léta Páně ...

fr. *N N* OP

podpřevor, předseda volby

fr. *N N* OP

1. sčítatel

fr. *N N* OP

2. sčítatel

fr. *N N* OP

zapisovatel

28. Ověřující list delegáta na provinční kapitolu

(LCO č. 500)

My níže podepsaní dosvědčujeme, že fr. *N N* byl – při zachování toho, co se podle práva má zachovat – zvolen delegátem prvního (*nebo* druhého, třetího...) volebního sboru na provinční kapitolu, která se bude konat letos v konventu sv. *N v N*. Žádáme tedy, aby byl jako náležitý delegát připuštěn k hlasování na provinční kapitule.

Dáno v *N* v našem konventu sv. *N*, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

fr. *N N* OP

provinciál (nebo předseda volby)

fr. *N N* OP

člen provinční rady (nebo 1. sčítatel)

fr. *N N* OP

člen provinční rady (nebo 2. sčítatel)

(*razítko provincie*)

fr. *N N* OP

sekretář

29. Protokol o volbě nebo postulaci provinciála

(LCO č. 508 § II)

Protože se uprázdnilo oficiem provinciála naší provincie *N* po uplynutí čtyřletí bratra *N N* (*nebo z takového a takového důvodu*), postarali jsme se o zvolení nového provinciála. Proto jsme v den udaný v provinčním statutu (*nebo* v den stanovený magistrem řádu pro mimořádnou provinční kapitolu) vykonali tuto volbu podle ustanovení č. 452 Knihy stanov a nařízení.

Bylo nás ... vokálů, totiž:

1. fr. *N N*, podpřevor v čele, předseda volby,

2. fr. *N N*

atd. (*jména se napíší do sloupce*).

V prvním (a jediném) skrutiniu měli:

fr. *N N* ... hlasů,

fr. *N N* ... hlasů,

...

atd., atd.

Potom, když bylo v tomto třetím (*nebo* čtvrtém, *atd.*) skrutiniu dosaženo většiny požadované pro volbu (*nebo* postulaci), prohlásil jsem já, fr. *N N*, předseda kapituly (*nebo* jestliže byl zvolen *nebo* postulován sám předseda, tedy: první sčítatel), že fr. *N N* byl zvolen (*nebo* postulován) za provinciála provincie *N*.

Protože tedy byla naše volba (*nebo* postlace) řádně provedena a týká se osoby schopné, prosíme tě, abys (*jde-li o postulaci* prominul *takový a takový nedostatek* a) ji otcovsky schválil, zvoleného (*nebo* postulovaného) bratra potvrdil a dal nám ho za provinciála.

Dáno v *N* v našem konventu sv. *N*, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

fr. *N N* OP

předseda kapituly

fr. *N N* OP

1. sčítatel

fr. *N N* OP

2. sčítatel

fr. *N N* OP

zapisovatel

Vyznělo-li sedm skrutinií naprázdno, ať se napíše toto:

Protože tedy nebylo v tomto posledním skrutiniu dosaženo požadované většiny a ustanovení provinciála připadá podle ustanovení č. 512 § I odst. 1 Knihy stanov a nařízení magistrů řádu, prosíme tě, abys nám otcovsky ustanovil pro naši provincii provinciála.

Dáno v *N* ... (*jako výše*).

30. Ověřující list pro generální kapitulu

(LCO č. 524)

My níže podepsaní dosvědčujeme, že fr. *N N* byl – při zachování toho, co se podle práva má zachovat – zvolen na naší provinční kapitule definitorem (*nebo* sociem definitora) prvé (*nebo* druhé) generální kapituly (*nebo* sociem provinciála pro generální kapitulu).

Žádáme tedy, aby byl na budoucí a příslušné generální kapitule připuštěn ke všem úkonům, které tomuto oficiu přísluší.

Dáno v *N* v našem konventu sv. *N*, pod razítkem provincie, dne ... léta Páně ...

fr. *N N* OP
předseda volby

fr. *N N* OP
1. definitor kapituly
atd.

(*razítko provincie*)

fr. *N N* OP
zapisovatel

ABECEDNÍ INDEX

Advent (adventus): 53 § I.

Afiliace (affiliatio) *do provincie*: 198, 254, 267; kdy a jak k ní dochází: 178 § II, 267, 268; viz **transfiliace**;

- a zděděný majetek: 548 6°;
- a modlitby za zemřelé: 73 § II.

Akolytát (acolythatus): 215-bis.

Akta (acta):

- *kapituly provinční*: sestavení: 362, 515 § V; jazyk: 362 § IV; schválení: 362 § IV; vyhlášení (promulgatio): 363; moc a trvání: 363 § II; dispense a výklad: 364; uchování: příloha č. 15.
- *kapituly generální*: sestavení: 275 § I 2°, 417 § II 10°, 11°, přijetí v provinciích: 419 § II; vyhlášení (promulgatio): 282 § I; dispense a výklad: 420;

Analekta řádová (Analecta Ordinis prædicatorum): souhrnně uveřejňují akta provinčních kapitul: 362 § IV.

Aniversarium viz **Výroční památka**.

Apoštolát (apostolatus) je posláním řádu: 1 § IV, je hlavní prvek řeholní observance: 39–40, je podporován čistotou: 28 § II a sebezáporem: 52 § I, je k němu zaměřeno studium: 77 § I–II, jeho prvním pramenem je eucharistická oběť: 59 § I a je cílem veškeré formace bratří: 154; viz **Evangelizace**, **Nauka**, **Poslání řádu**, **Služba slova**, **Život apoštolský**;

- je věcí: provincie: 89 § I, 106 § III, 107, 109 § II, 339, 351 § I, 358 § III, 372 § I, 384, 390 § I, konventu: 7 § II, 8, 100, 299 1°, 307, 311 § I 2°, § II, 459, bratří kněží: 1 § V a § VI, 100 § II, 249, bratří spolupracovníků: 1 § VI, 100 § II, 215, 219 § II, bratří kleriků–studentů: 162, 215, 225, noviců: 162, 178 § II a III, 188, laiků: 101 § III; viz **Plánování**, **Spolupráce**.

Apoštolský stolec (Sancta Sedes): výsady udělené řádu Apoštolským stolicem: 275 § I, příloha č. 14; všechny záležitosti u Apoštolského stolce se projednávají prostřednictvím generálního prokurátora: 433; akta Apoštolského stolce se uchovávají v provinciálním archivu: příloha č. 15.

Aprobace (adprobatio): 276, 277.

Archiv (archiv):

- *konventní*: 453, 597;
- *provinční*: 140, 362 § I, 381, 382, 453, 508 § II, 597, příloha č. 15;
- *provinciála tajný*: 382;
- *řádu*: 140, 362 § IV, 419 § I, 437; viz **Spisovna**.

Archivář (archivista): *provincie*: 381;

- *řádu*: 431, 437; viz **Archiv**.

Asignace (assignatio): 270–272, definice: 270 § I; přímá: 270 § II a V, 271 § III a nepřímá: 208, 270 § II–V; potřeba: 270 § V, 271 § IV; koho je věcí: 271 § I až III, 358 § V 2°, 384-bis 6°, 391 5°–6°; jak se dává: 38 § II, 271 § V, 272, příloha č. 13; co si s sebou bratr smí vzít při stěhování: 38 § II;

- dává práva: při hlasování o přijetí bratří: 208; při řízení: konventu: 303, 304, 457, 491 § I, provinčního vikariátu: 478, provincie: 497, 514 § I 3°, 522; při volbě delegátů vikariátů a domů mimo hranice provincie na generální kapitulu: 407–409–ter;
- nemá se snadno dávat před volbami: 442 § II;
- má vliv na nabývání časného majetku: 546 1° a na modlitby po smrti: 73 § I a § II 2°;
- do provincie či konventu generální kapitulou či magistrem řádu: 271 § I;
- do provincie či konventu na základě dohody dvou provinčních kapitul či provinciálů oznámené magistru řádu: 271 § III;
- do konventu jiné provincie na základě písemné smlouvy mezi dvěma provinčními kapitulami či dvěma provinciály, oznámená magistru řádu: 391 6°.

Asistenti (adsistentes) duchovní na školách nebo univerzitách: 103 § I.

Aspiranti do řádu viz **Přednoviciát**.

Bankovní účty entit řádu: 560; osobní bratří: 561.

Biskupové (episcopi): spolupráce s biskupy v apoštolátu: 1 § V, 99 § I, 101 § I, 339 3°, 341 2°, příloha č. 21.

Blahořečení (beatificatio) viz **Generální postulátor pro blahořečení a svatořečení**.

Boží království (regnum Dei): 25, 26 § III, 30, 31 § II, 118, 131, 132, 189 § II.

Boží lid (populus Dei): 58, 59 § III, 98, 99 § II, 108 § II, 130 § I, 132 § I, 144, 152, 339 1°.

Boží slovo (verbum Dei): zjevení: 78–79; rozjímání: 68; pochopení: 81; autentický výklad: 80; hlásání: 1 § I, 251-bis; evangelizace: 1 § III; a farnost: 128 § II; a povznesení lidské společnosti: 131; a převor: 300 1°.

Boží zjevení (revelatio divina) jako předmět studia: 79, 99 § II.

Božské officium (officium divinum): 1 § IV, 56, 58, 61, 62 § I, 63, 65.

Bratři dlíci mimo

- *konvent* (fratres extra conventum): 8, 336, 458, 497 § II;
- *provincii* (extra provinciam) jakým způsobem patří výdělek za jejich práci provincii, ve které jsou afiliováni: 548 5°; má se uzavřít hospodářská dohoda s druhou provincií: 600, 601; nepřímá asignace z důvodu studia: 270 § III–V, 271.

Budovy (aedificia): 538 § I, 588, 589; stavba: 37, 585 § II, 588.

Capitulum generalissimum: zvláštní moc: 276 § II; složení: 421–422; zvláštní podmínky pro svolání: 423.

Centralizace (centralizatio) v časné správě provincie: 556, 583 § I.

Cestující (itinerantes) bratří: povolení cesty: 43; upozornění místního provinciála: 45 § I; ubytování v konventu: 45 § II; výúčtování: 598.

Církev (Ecclesia): 1 § V–VI a VIII, 3 § II, 19 § II, 20 § II, 23, 26 § I a § III, 27 § I, 32 § I, 59 § III, 78, 80, 81, 98, 99 § I, 101 § III, 106, 107, 108, 124 § I, 219 § III, 390 § I; viz **Tělo Kristovo**, **Biskupové**, **Boží lid**.

Církevní fakulty (facultates ecclesiasticæ): 92 2°, 233 § III.

Církevní magisterium (magisterium Ecclesiæ): 80, příloha č. 21.

Cvičení (exercitationes)

- v *apoštolátu* během formace: 162, 178 § III, 188, 215, 225;
- *zbožná* jako úkon pokání: 55 § II;
- *duchovní* (exercitia spiritualia): ať je bratři konají každoročně: 68, před započítím noviciátu: 178 § I.

Čistota (castitas): příklad sv. Dominika: 25; smysl a cena slibu čistoty: 26; nesnáze a podmínky prospívání v slibu čistoty: 27–29; a společný život: 3 § II.

Členové rady (consiliiarii):

- *konventní*: 315 2°;
- *regionálního vikariátu*: 386;
- *provinční*: 357 4°, 366, 368, 519;
- *generální*: 424; viz **Rada**.

Dary (donationes, largitiones) jejich přijímání: 538 § II, 546 2°, 548 2°; podmíněné: 596, 597; dávání darů: 33, 618, 619;

- (retributio) viz **Mzda**.

Definitoři (diffinitores):

- *provinční kapituly*: kdy a kolik se má volit: 357 2°–3°; 515 § I a § II 1°; kdo je volitelný: 514; způsob volby: 515 § II 2°, § III–IV; moc na kapitule: 360, 516; výlučné postavení na kapitule: 358 § III 3°, § IV–V, 359, 362, 376 § III; jsou členy provinční rady: 366 4°.
- *generální kapituly*: kdo je volitelný: 443 § I, 522; volba na provinční kapitule: 357 5°, 520–525; ověřující list: příloha č. 30; mají hlas při volbě magistra řádu: 407 § I 3°, na generální kapitule volební: 407 § II 3°, na generální kapitule definatorů: 408 3°;
- *capitulum generalissimum*: 421–422.

Dějiny (historia) :

- *řádu*: ať jsou novicové o nich poučováni: 187 § II;
- *spásy*: ať jsou novicové o nich poučováni: 187 § I.

Delegáti (delegati) na *provinční kapitulu*: 352 § I 4°–5°, 356 1°, 497–501, ověřující list: příloha č. 28;

- na *generální kapitulu*: z vikariátů: 407–409-bis, způsob volby: příloha č. 17; z konventů pod přímou pravomocí magistra řádu: 407–409, 409–ter, 410 § II.

Dělníci (operarii): evangelizace dělníků: 109.

Dialog (dialogus) s jinými náboženstvími a nevěřícími: 111, ekumenický: 123.

Dispens (dispensatio) od řádových zákonů: základní zásada: 1 § VI; komu přísluší právo dispensovat: 292; trvání dispensí: 293; magistrovi řádu je vždy vyhrazeno dispensovat: od akt generální kapituly: 420, od neslučitelnosti oficií (při zachování 334): 460 § II, od překážek v případě postulate: 467 § II; provinciálovi je vyhrazeno dispensovat: ve zvláštním případě od akt provinční kapituly: 364, aby podpřevor mohl být ustanoveni na třetí třiletí bezprostředně následující: 322 § I, aby představený domu mohl zastávat officium syndika: 334, se svou radou ohledně řádného slavení liturgie v konventě: 61 § II; místní představený ať dispensuje nemocné: 9.

Dluhy (debita): kdo má za ně zodpovídat: 545; ať jsou vedeny v účetních knihách: 558 a ve výkazech, které mají být podávány představeným nebo radám: 563 § I, 566; za jakých podmínek se mají sjednávat: 607.

Dobro společné (bonum commune): 4 § II, 18 § I–II, 20, 32 § I, 36, 339 2°, 393 § I, 405.

Dobrodinci (benefactores): vděčnost ať se jim projevuje modlitbou a prací: 15 § II, 538 § II; modlitby za zemřelé: 70, 72.

Doktrína viz **Nauka**.

Dokumenty uchovávání viz **Archiv**.

Dominik sv.: 1 § I, II a IV, 9, 17 § I, 30, 39, 52 § II, 56, 57, 67 § III, 76, 98, 142, 144, 147, 149, 189 § IV, 199 § I, 214 § I, 396.

Dominikánská rodina (familia dominicana): 1 § IX, 16, 141–153, 415 § III.

Duch svatý (Spiritus Sanctus): 3 § I, 18 § II, 20 § II, 78, 99 § II, 189 § II, 452 1° viz **Mše o Duchu svatém**.

Důchod viz **Penze**.

Dům (domus): definice: 260 § I; kdy a jak se může převést na konvent ve vlastním smyslu slova: 262, 273 3°; řízení: 331–337; viz **Konvent**;
— *filiální* (filialis): 335.

Ekumenismus (œcumenismus): 123, 130.

Exempce (exemptio): 1 § VI.

Exercicie (exercitia spiritualia) viz **Cvičení duchovní**.

Exklaustrace (exclaustratio): 441 1°, 2°.

Etické normy pro ukládání a investování peněz: 560 § II.

Eucharistie (Eucharistia): 1 § IV, 28 § I, 57, 62, 63, 67 § I, 105 § II, 187 § III.

Evangelium (evangelium): 1 § II, § IV, § V, § VI; 15 § II, 30, 31, 76, 79, 99 § I, 101 § IV, 103 § II, 110, 120, 124 § I, 130 § I, 144, 275 § I.

Evangelní rady (consilia evangelica): naše profese: 1 § IV, 19 § I, 83, 189 § II; v sekulárních institutech: 147.

Evangelizace (evangelizatio): 1 § I, § III, § VI; 3 § I, 98, 99 § II, 105 § II, 108 § II, 119 § II, 393 § I, 394.

Farář (parochus): navržení nebo odvolání náleží provinční radě: 373 2°; nemůže být současně sociem provinciála: 377.

Farnost (parœcia): svěšená řádu a služba slova: 127, 128 § II; a konventní život: 128 § I; představený, kterému přísluší přijímat farnosti: 128 § III.

Formace bratří (institutio fratrum): 154 až 251; cíl: 154; požadavky na kandidáta: 155, 169;
— komu přísluší: samotnému bratru: 156; všem bratřím, ale zvláště těm pověřeným: 157, 161; formační radě: 158; magistrovi: 159; viz **Magistr bratří spolu pracovníků, Magistr bratří studentů, Novicmistr**;
— odpovědnost konventu za formaci: 160, 161, 180, 181, 213 § I–II, 215, 218, 232; odpovědnost provincie: 162, 225 § II; kdo má na ni vlastní právo: 254 2°; odpovědnost řádu skrze Rozvrh formace: 163; jednota a postup celé formace: 177, 186, 213, 214, 216, 221, 224; viz **Bratři spolupracovníci, Cvičení v apoštolátu, Klerici, Noviciát, Povolání**.

Formace trvalá (formatio permanens): 92 4°; 93 § I 3°; 251-bis, 251–ter.

Generální kurie (curia generalitia): 425–438-bis.

Generální postulátor pro blahorečení a svatořečení (postulator generalis causarum beatificationis et canonizationis): 431, 434.

Generální prokurátor (procurator generalis): 415 § II 1°, 424, 431, 432, 433.

Generální promotor viz **Promotor**.

Hábit viz **Řádový oděv**.

Hlas (vox):

- *aktivní* (activa): podmínky: 440; zbavení: 373 6°, 441, 446 § II; vyžaduje se: k hlasování v konventní kapitule: 308 § I, k oficiu vikáře převora: 304, podpřevora: 321 a syndika konventu: 328 § I;
- *pasivní* (passiva): podmínky: 443; při volbě převora: 459, provinčního vikáře: 479, socia převora pro provinční kapitolu: 492, delegáta na provinční kapitolu: 497 § III, provinciála: 505, definitorů provinční kapituly: 514, definitorů generální kapituly: 522 a magistra řádu: 527.

Hlasování

- (suffragia): způsob hlasování při volbách: 449 až 453
- (votum) *poradní*: konventní kapituly nebo rady pro obnovu jednoduché profese: 202 nebo pro připuštění k slavné profesi (jen v níže uvedeném případě): 207, 208; konventní kapituly ve všech ostatních záležitostech, neurčí-li provinční kapitula jinak: 311 § II; generální rady (s výjimkou níže uvedených případů): 424; kladné hlasování vokálů provinční kapituly: 358 § IV;
- (votum) *rozhodující*: přijímací komise pro přijetí do noviciátu: 173 § II; konventní kapituly a rady pro připuštění k první profesi: 196 3°; konventní kapituly a rady pro připuštění k slavné profesi: 206 2°, 207 § I; provinční rady nebo rady vikariátu, když bratr dlel mimo provincii: 207 § I–II; konventní rady, není-li uvedeno jinak: 317 § I–II; vokálů provinční kapituly, jde-li o hlas záporný: 358 § IV; definitoria provinční kapituly: 359; provinční rady v důležitějších věcech, není-li stanoveno jinak: 372 § II; generální kapituly: 417 § II 6°; generální rady, jde-li o zřízení nebo zrušení provincie nebo viceprovincie: 256, 257 1° nebo o povolení výloh převyšujících částku stanovenou generální kapitolou: 592; viz **Rovnost hlasů**, **Většina**, **Tajemství**.

Hlasování o řeholních mravech (adprobatio de moribus religiosis): 245, 251 § III, 318 4°.

Hlava řádu (caput Ordinis): 1 § VII, 17 § II; viz **Magistr řádu**.

Homilie (homilia): 124 § II.

Honorius III.: 1 § I a § III.

Hosté (hospites): ať se s nimi jedná s láskou: 14; bratři–hosté jsou pod pravomocí převora: 298; penze a její placení: 599; delegovaná zpovědní jurisdikce nad hosty, kteří nejsou členy řádu: 138.

Hřích (culpa): zákony řádu nezavazují pod hříchem: 1 § VI, 55 § I, 281.

Humbert z Romans: 6, 76.

Charisma (charisma): řádu: 101 § II, 112; a poslušnost: 20 § II.

Chór (chorus): slavení v chóru: 61 § I a § III.

Chudí (pauperes): ať se jim hlásá evangelium: 98, 109.

Chudoba (paupertas) v myšlence sv. Dominika: 1 § I, 30;

- připodobňuje Kristu: 31 § I; je znamením Božího království: 31 § II, 189 § II; a du chovný svoboda: 31 § II; a společný život: 3 § II; slavnou profesí se vzdáváme práva vlastnit majetek: 32 § I, 212;
- uskutečňování chudoby z hlediska: bratří: 32 § II, 33, 34 § I, 36, 38, 537, představě ných: 34 § II, 35, 537 a komunity: 32 § III, 35, 37, 537, 576.

Chvály ranní (laudes) a večerní (vesperæ) jsou základní pilíře liturgie hodin: 61 § II, 62 § II, 63.

Inchoace (inchoatio): 276 § I, 277; s nařízením: 277.

Instituty (instituta) některé jsou připodobněny konventům co do práv a povinností ve správě majetku: 541, 542 § I, 580;

- *sekulární* (sæcularia): 1 § IX, 147–148;
- *pod bezprostřední pravomocí magistra řádu* (sub immediata iurisdictione magistri Ordinis): ředitelé jsou jmenováni na 6 let: 438–ter; vyúčtování: 567.

Investování peněz (collocationes pecuniæ): 583–584; etické normy 560 § II.

Jazyk (lingua):

- latinský (latina): znalost se požaduje k přijetí: 169 § II;
- akt kapituly provinční: 362 § IV, 363 § I;
- žádostí kapitule generální: 415 § I 2°.

Ježíš Kristus viz Kristus Ježíš.

Jmenování (nominaciones) viz **Ustanovení**.

Jordán Saský: 17 § I, 25, 52 § II.

Jurisdikce viz Pravomoc.

Juvenát: podmínky založení: 166; projednávání v provinční radě: 369 § II, 370 § II.

Kanonická vizitace (visitatio canonica): provinciálem: 89 § I 5°, 340, 341 1°; magistrem řádu: 398 § II; nařízení při vizitaci: 288, 341 1°.

Kanonizační proces sv. Dominika: 17 § I, 76.

Kapitula generalissimum viz Capitulum generalissimum.

Kapitula generální (capitulum generale): 405–420;

1. definice a úkol: 1 § VII, 17 § I, 252, 405; různé druhy: 406;
2. složení

A. Právo zúčastnit se mají:

- magistr řádu: 407–409
- bývalí magistři řádu: 407–409
- všechny provincie: 254 4°, 258, 405, 407–409-bis, Příloha č. 17;
- všechny viceprovincie: 257 2°, 258, 407;
- konventy pod bezprostřední pravomocí magistra řádu: 407–409, 409–ter;

B. kapitula volební: 407, 407-bis;

- definatorů: 408, 409-bis, 409–ter;
- provinciálů: 409, 409-bis, 409–ter;

C. Jsou přítomni někteří sociové magistra řádu a syndik řádu: 410 § I;

- D. Svolání a vyslechnuti mohou být:
 - delegáti konventu pod bezprostřední pravomocí magistra řádu: 410 § II;
 - někteří znalci: 410 § II;
- E. Každé kapitule pomáhají:
 - sekretář: 414
 - zapisovatelé: 417 § I 2°;
- F. Jaké pořadí mají kapituláři mezi sebou: 259, 438-bis § II;
- 3. svolávání: kdy: 411–412, 413 § I, kde: 413 § I a § IV, jak: 404, 413;
- 4. příprava: 414–416;
- 5. způsob slavení: 417, 418 § I, 419 § I; zasedání samotných vokálů: 417 § II 8°; zachování tajemství: 418 § II;
- 6. zapisování: protokoly: 417 § II, 419 § I; akta: 417 § II, 419 § II, Příloha č. 15;
- 7. pravomoc: 1 § VII, 405;
- 8. kompetence
 - A. pro zákonodárství řádu:
 - tři kapituly jdoucí po sobě mohou vydávat, měnit nebo rušit stanovy: 276;
 - každé kapitule přísluší zavádět (aprobace), schvalovat (inchoace) nebo potvrzovat (konfirmace) změnu nebo zrušení některé stanovy: 276, 277; vydávat nařízení: 275 § I 2°, 277, 282 § I, 284 a odvolávat je: 284, 285 § II (viz **Kniha stanov a nařízení**); autenticky vykládat všechny zákony řádu: 290; schvalovat Rozvrh formace pro celý řád: 163;
 - B. ohledně aplikace zákonů má každá kapitula právo pro celý řád: prohlásit o některém zákoně, že se na něm nemusí trvat: 283; dispensovat od řádových zákonů: 292 § I, 293; dávat formální rozkazy: 295;
 - C. ohledně stavu řádu: kapitule přísluší zřizovat provincie, rozdělovat je, spojovat je a rušit : 256
 - D. ohledně řízení řádu:
 - generální kapitula je povinna: zkoumat a projednávat žádosti, které jí byly zaslány: 310 5°, 415; zkoumat a schvalovat různé zprávy (viz **Zprávy**), ukládat příspěvky různým provinciím: 573–574, stanovit výši výloh, jejíž překročení nesmí magistr řádu dovolit bez své rady: 592;
 - generální kapitula může: dávat assignace: 271 § I; promovat bratry na magistry posvátné teologie: 97 § I 5°;
- 9. výdaje: 575 § II.

Kapitula generální definitorů (capitulum generale diffinitorium): 406, 408, 409-bis, 409 ter, 412, 418 § I.

Kapitula generální provinciálů (capitulum generale priorum provincialium): 406, 409, 409-bis, 409-ter, 412, 418 § I.

Kapitula generální volební (capitulum generale electivum): 404 § I, 406, 407, 407-bis, 412, 413 § III, 417 § II 5°, 526–536.

Kapitula konventní (capitulum conventuale): 307–313;

- 1. definice a úkol: 1 § VII, 307;
- 2. složení: 308–309, 312 § V, 324; sekretář: 309 § I;
- 3. svolávání: 308 § II, 312 § I–II a IV;
- 4. příprava: 312 § III–IV;
- 5. způsob jednání: 297-bis, 312 § III–IV, 313;
- 6. zapisování: 309 § I, 312 § VI;
- 7. závaznost (valor) rozhodnutí a hlasování: 311 § II, 312 § V, 313, 373 4°;

8. kompetence

A. Podle práva přísluší konventní kapitule:

- volba převora a socia převora pro provinční kapitolu: 310 1°, rozhodnutí o ustanovení podpřevora: 310 2°, volba lektora konventu: 310 6°, 326-bis § I, vyjádřit se k ustanovení převora, kterému právě skončilo officium, nebo podpřevora v čele za vikáře nad konventem: 302 § II;
- stanovení počtu členů rady a jejich volba: 310 3°, 315;
- hlasování o připuštění bratří k profesi: 308 § II, 310 4°, 312 § V;
- dvakrát za rok rozhovor s novicmistrem o novicích: 185 a jednou za rok s magistrem bratří studentů: 214 § III;
- posílat provinční a generální kapitule otázky a žádosti: 310 5°, 415 § II 2°;

B. Kapitule též náleží:

- být slyšena při ustavení domu na konvent: 262;
- pořádat život komunity: 311 § I 1°, např. určovat: způsob konání řeholní kapituly: 7 § II, formy pokání: 53 § I zvláště pro dobu postní: 49 § III, vhodnou dobu pro vnitřní modlitbu: 66 § II;
- jednat o apoštolátu konventu: 100, 311 § I 2° a § II;
- jednat o hospodářské správě: 311 § I 2° tj. přijímat informace o ekonomickém stavu konventu: 576, vyjádřit se na provinční kapitule před naložením s jeho nadbytečným majetkem: 539 § I a před omezením práv konventu na jeho majetek: 586 § II;
- vyjádřit se k rozpočtu, určí-li to provinční kapitula: 563 § II;

C. Jiné věci podle rozhodnutí provinční kapituly: 311 § II; viz **Kapitula řeholní, Rozhovory**;

9. v konventu, který má méně než osm vokálů, nemusí být odlišena rada od kapituly: 315-bis.

Kapitula provinční (capitulum provinciale): 351–364, 485–525;

1. definice a úkol: 1 § VII, 252, 254 3°, 351;
2. složení: vokálové: 352, předseda: 347–349, 359, definitoři: 357 3°, 514 § II, zapisovatelé: 358 § I 2°;
3. svolávání: kdy: 353–355, jak: 355–356;
4. příprava: volby: 356 1°, 485–501, diskuse v konventech a krajích a žádosti: 310 5°, 356 3° a 4, 387; přípravné komise: 357 1°;
5. způsob slavení: 279 § III, 357–360, trvání: 361;

Zasedání kapituly jsou:

- všech vokálů: 352: za účelem organizace kapituly: 358 § I, 515 § II, za účelem voleb: 351 § I, 357 2°–5°, 502, 506–508, 511, 513–519, 520–525; pro různé záležitosti: 97 § I 3°, 351 § I, 358 § III 3°, 359, 362;
- komisi: 358 § I 3°–4°, § III 1°–2°;
- definitoria: 358 §§ III 3°, § IV–V; 359; 360; 362 § IV;
- definitoria s definity jinde provincie: 392;

6. doklady: protokoly: 362 § I, akta: 362 § II–IV, 363, 364;

7. pravomoc: 24, 252, 271 § I, 295, 360; závaznost nařízení: 278 2°, 279 § II 1°, 286;

8. kompetence: při zachování práva magistra řádu na schvalování: 279 § II 2°, 362 § IV přísluší provinční kapitule:

A. ustálit vlastní provinční zákonodárství nebo měnit provinční statut: 278 1°, 279, 286 § I a dávat jiná nařízení: 278 2°, 286 § II:

- o životě bratří: o povolování knih a pomůcek k užívání: 38, o delších cestách nebo delší nepřítomnosti v komunitě: 43, o formách pokání: 53 § I zvláště pokud

- jde o půst a zdrženlivost (od masa): 49 § III, o společné nebo soukromé modlitbě růžence: 67 § II, o stolních modlitbách: 69;
- o formaci bratří: o složení a úkolu formační rady: 158; o době, způsobu a místě přípravy na noviciát: 166 § I, 167; o dosaženém vzdělání požadovaném pro přijetí do noviciátu bratří spolupracovníků: 169 § III; o přerušení nebo rozdělení doby požadované pro noviciát: 178 § III; o době obláčky: 176; o obvyklém prodlužování jednoduché profese po prvním tříletí: 201 § I; o přerušení studií kvůli cvičení (v apoštolátu): 225 § II; o hlasování o mravech před různými zkouškami: 245; o formaci bratří spolupracovníků: 218;
 - o řízení konventů: o některých podmínkách pro aktivní hlas: 458 § II; tom, co má projednávat konventní kapitula a o čem je v ní třeba hlasovat: 311, 318 6°, 563 § II; o tom, co se má ponechat ke zkoumání a rozhodnutí konventní radě: 318 7°; o předpisech pro konventní oficiály: 330; o zprávě převora na konci jeho officia: 306; o statutu filiálních domů: 335 § II; o bratřích dlících mimo konvent: 336, 458 § II;
 - o hospodářských věcech, o jejich organizaci podle zvláštního statutu: viz **Statut ekonomický provincie**; a také o omezování práv konventů: 546, 548; o centrálním investování peněz: 584 § I;
 - o řízení provincie: o vikárii provinciála: 346; o vikárii provincie: 348 § I; o způsobu konání provinční kapituly: 279 § III, 357; zvláště o doplnění vokálů kapituly: 352 § II a o odborných znalcích na kapitule: 485; o zprávách, které mají zasílat představení: 358 § III 1°;
- B. Uspořádat život a apoštolát celé provincie na příští čtyřletí (srv. 372 § I):
- schválit výkaz vikáře provincie o řízení: 350, zrevidovat stav a podmínky provincie: 358 § III 1°;
 - plánovat apoštolát a službu: 106 § III, 107; viz **Plánování**;
 - zvolit provinciála a členy provinční rady; viz **Volba**;
 - určit, kdo má být svolán na rozšířenou provinční radu po prvním dvouletí provinciála: 375 § I;
 - určit sbory pro volbu delegátů na příští provinční kapitulu: 498;
 - ustanovit: archiváře: 381; magistra bratří spolupracovníků pro první tříletí jejich slibů: 217; magistra bratří studentů: 213 § III; novicmistra: 182; syndika provincie: 378, 380; předsedu ekonomické rady provincie: 581 § II a jiné oficiály: 380;
 - navrhnout bratry na titul magistr posvátné teologie: 97 § I, 3°;
 - asignovat bratry: 271 § II-III, 358 § V 2°, 391 6°;
 - určovat bratry na zkoušení svěcenců: 248 § I;
 - předepsat modlitby za zemřelé: 75;
 - jednat o postavení konventů a zvláště o zaslání žádosti magistrovi řádu o zřízení nebo zrušení některého konventu: 261 § I, o převedení konventu na dům: 264, o založení filiálního domu: 335 § I 1°, o založení nebo přijetí střediska vyšších studií nebo university a o podání žádosti magistrovi řádu: 93-bis § I; o souhlasu ke zřízení juvenátu: 166 § I;
 - zřizovat provinční vikariáty: 384; stanovit pro ně zvláštní statuty: 375 § I, 384 § II, 384-bis, 480 § I;
 - plánovat hospodářskou správu: 586 § I např. omezit některá práva konventů: 539 § I, 586 § I, ukládat kontribuce: 548 8°, 573, 574; stanovit limity výdajů představených a představených s radou: 590;
- C. Pečovat o dobro celého řádu:
- uspořádat volby pro generální kapitulu: 520–525;
 - poslat žádosti nebo otázky generální kapitule: 415 § II 2°;
- D. předepsat modlitby za zemřelé: 75.

Kapitula provinční mimořádná (capitulum provinciale extraordinarium): pouze pro volbu provinciála: 351 § II, 502, 503 § I, 504, 507 § III, 511; pro volbu definitorů generální kapituly: 422.

Kapitula provinčního vikariátu (capitulum vicariatus provincialis): 384-bis 1°.

Kapitula řeholní (capitulum regulare): 7 § II–III.

Kapitula viceprovinční (capitulum vice–provinciale): 257, viz **Kapitula provinční**.

Kázání (prædicatio) je cílem řádu: 1 § II, 108; ovlivňuje všechny prvky řádu a je jimi ovlivňováno: 1 § IV např.: chudoba: 30, liturgie: 57, studium: 76, 99 § I, společný život: 100 § I a § III; má se konat jakoukoli formou: 106; jak nacházením nových forem: 110, zvláště pro chudé a dělníky: 109, tak formami schopnými dovést víru věřících k zralosti: 124–126, zvláště prostřednictvím homilie: 124 § II, liturgických úkonů: 126, růžence: 129; potřebuje jurisdikci: 136; někdy svolení jiného provinciála: 137; je předmětem kanonické vizitace: 341 2°; viz **Apoštolát, Evangelizace, Služba slova**.

Klauzura (clausura): 40, 43.

Klerici (clerici) členové řádu: 1 § IX; noviciát pro spolupracovníky platí pro kleriky a naopak: 179; řeholní formace: 213–216, 221–225; intelektuální formace: 169 § I–II, 226–245; apoštolátní formace: 215, 225.

Kněží (presbyteri): denně ať slouží mši svatou: 59 § III; ať se modlí zvláštní modlitby za zemřelé viz **Modlitba**;

- mladí a podmínky zahájení služby: 250;
- s jednoduchými sliby: tři roky pod péčí některého magistra: 222;
- studující pod péčí magistra: 249;
- Sdružení kněží sv. Dominika: 149 § II.

Kněžský (clericalis) je náš řád: 1 § VI.

Kněžství (sacerdotium): ve službě slova a v přísluhování svátostí: 1 § VI jsme spolupracovníky sboru biskupů jak kněžským svěcením: 1 § V, tak zvláštním uplatňováním kněžství obecného: 1 § VI; novicové ať jsou poučováni o kněžství: 187 § I; studenti ať jsou připravováni na spojování kněžské služby s řeholním životem: 223;

- (presbyteratus): vyžaduje se: pro pasivní hlas při volbách představených: 443 § II, aby mohl být někdo vikářem převora: 303, 304 nebo provinciála: 345 § I, nebo sociem provinciála: 376 § II.

Kniha (liber):

- *příjmací*: 174 § I, 178 § II, 184;
- *zápisů konventní rady*: 272, 316;
- *zápisů provinční rady*: 367, příloha č. 15;
- *stanov a nařízení*: 275 § I 2°, 285, 289 § II;
- *mešních stipendií*: 593;
- *profesí*: 194;
- *jednací protokol provinciála* (registr): 342;
- *účetní*: 557–558.
- knihy k osobnímu užívání: 38 § I;
- vydávání knih: povolení: 139, 140, smlouvy: 602–605.

Knihovna (bibliotheca):

- *konventní*: 88 § I 2°, 89 § I 5°;
- *středisek studií*: 91 § II.

Knihovník (bibliothecarius): 88 § I 2°, 330.

Kodex kanonického práva (Codex iuris canonici): kán. 127: příloha č. 14-bis; kán. 166 § 3: 445; kán. 172 § 2: 449; kán. 181 § 1: 450 § IV; kán. 590: 21; kán. 609–612, 616: 261 § I; kán. 627: příloha č. 14-bis; kán. 638 § 3: 609 § II; kán. 647 § 2: 180 § II; kán. 647 § 3: 180 § III; kán. 648–649: 178 § III; kán. 655: 195 § II; 223 kán. 656–657: 202; kán. 657 § 3: 210; kán. 665 § 1: 441 3°; kán. 668 § 2: 200 § V; kán. 684 § 1–2: 201 § II; kán. 688: 204 2°; kán. 690 § 1: 168 § II; kán. 694 § 2: 373 7°; kán. 694–704: 204 3°; kán. 696–697: 45-bis; kán. 699: 45-bis; kán. 764–765: 136; kán. 833: příloha č. 21; kán. 966 a násl.: 136; kán. 967–969: 138; kán. 1029: 246 4°, 318 5°; kán. 1036: 247; kán. 1051: 246 4°, 318 5°.

Komise (commissiones):

- *provinční kapituly: přípravné*: 357 1°, *na kapitule*: 358 § I 3°–4°; § III 1°–2°;
- *meziprovinční*: 391 2°;
- *generální kapituly*: složení: 415 § V, 417 § I 4°; způsob práce: 417 § II 2°, 4°;
- *pro intelektuální život provincie*: 89 § II; 92-bis; 251–ter § I 1°, § II 2°; 326-bis § II 2°;
- *stálá pro rozvoj studií v řádu*: 90 § II.

Komunita (communitas): 1 § VII, 4 § I, 7 § I a § III, 8, 17 § I, 18 § II, 20 § I, 30, 32 § II–III, 59 § I–II, 61 § I, 62 § I, 100 § I a § III, 119 § I, 126, 161, 165 § II, 219 § I, 237 § III, 260 § I, 272, 297 2°, 300 2°, 311 § I 1°, 538, 576.

Konference (conferentia):

- *biskupská*: spolupráce provincií s biskupskou konferencí na daném území: 390 § I;
- *meziprovinční*: 395.

Konfirmace (confirmatio): potvrzení zavedené a schválené stanovy: 276 § I, 277.

Konstituce viz **Stanova**.

Kontemplace viz **Rozjímání**.

Kontribuce (contributiones) konventů: 548 8°, provincií: 549 3°; komukoli a kýmkoli určené a placené: 573–575; navrhování a revize ekonomickou radou: 581 § II.

Konvent (conventus): základní buňka řádu: 1 § VII, 252; pro bratrský život: 4, liturgii: 57, 59 § I, studium: 76 a apoštolát: 100, 311 § I 2°–3°;

- rozumí se jím **Konvent ve vlastním smyslu slova** nebo **Dům**; co se říká všeobecně o konventech platí i pro domy, není-li výslovně řečeno jinak: 260 § II;
- jak se zřizuje: 261 § I; jeho přestěhování nebo opětné převzetí v téže obci: 261 § II; zvláštní podmínky pro zřízení konventu na území jiné provincie: 261 § III; doporučuje se zřizovat konventy v misiích: 112, 119 § II;
- může mít filiální domy: 335 § I viz **Dům filiální**;
- kromě řádových a provinčních zákonů se řídí nařízeními jak převora: 280, 287, tak vizitátora: 288, 341 1°; má právo nabývat a spravovat časný majetek: 540, 546, přičemž zůstává provinční kapitule jistá moc toto právo omezit: 586 § II; hospodářský plán konventní se má zahrnout do provinčního: 585;
- zrušení: jakou autoritou: 261 § I, doklady se uchovávají v provinčním archivu: 381 2°; časný majetek připadá provincii: 547; viz **Kapitula konventní**, **Rada konventní**, **Bratři dílci mimo konvent**, **Oficiálové** konventu, **Převor**.

Konvent formační (conventus formationis) má být uspořádán pro úplnou formaci bratří: 160, 161, 213 § II; každoročně jej má vizitovat provinciál: 340 viz **Konvent noviciátní**.

Konvent noviciátní (conventus novitiatus): 180, 185.

Konvent pod bezprostřední pravomocí magistra řádu (conventus sub immediata iurisdictione magistri Ordinis) se řídí zákony stejnými jako ostatní konventy, nerozhodne-li magister řádu jinak: 337;

- žádá se souhlas magistra řádu, je-li bratr z tohoto konventu zvolen převorem v někte re provincii: 468 1°, magistrovi řádu přísluší navrhopvat bratry ke svěcení: 246 3° a pro udělení magistra posvátné teologie: 97 § I 3°;
- jsou zahrnuty pod označení „řád“ ve stati o hospodářské správě: 541; nad jejich hospodářskou správou bdí syndik řádu podle pravidel schválených magistrem řádu: 580; ať platí kontribuce magistrovi řádu: 549 4°, 573;
- každý ať má delegáta, jenž může být zavolán a vyslechnut generální kapitulou: 410 2°;
- bratři zde asignovaní mají práva na provinční kapitule: 497 § I 2°, 514 § I 3°.

Konvent ve vlastním smyslu slova (conventus proprie dictus):

- zvláštní podmínky a práva: 6 bratří, z nich 5 vokálů (4 kněží), s právem volit převora: 260 § I; 8 vokálů s právem volit převora a socia převora pro provinční kapitolu: 490 § I; 16 vokálů s právem volit 2 socie, nebo 3 socie, mají-li 24 vokálů: 490 § II; bratři dlící ve filiální domě se nepočítají do počtu bratří požadovaného pro konvent ve vlastním smyslu slova: 335 § III;
- vlastní povinnosti: každý týden obětovat jednu mši sv. za zemřelé: 71 § I; jiné povinnosti jsou stejné i pro domy;
- ustanovení a převedení: přeměna domu na konvent ve vlastním smyslu slova: 262, 373 3°; bezprostřední ustanovení konventu ve vlastním smyslu slova: 263; převedení konventu na pouhý dům: 264;
- sdružení konventů: pro provinční vikariát se vyžaduje jeden a patnáct vokálů: 384; pro viceprovincii se vyžadují nejméně 2 a 25 vokálů: 257; pro provincii se vyžadují 3, z nichž dva jsou s deseti vokály a 40 celkem vokálů: 253 § I.

Kostely řádu (ecclesiae Ordinis) ať jsou středisky kázání, liturgického života a apoštolátu: 126.

Kristus Ježíš (Christus Jesus): 1 § I–III a § V, 2 § II, 18 § I, 19 § II, 26 § I a § III, 27 § I, 28 § I–II, 31 § I, 39, 52 § I, 57, 59 § I a § III, 67 § I, 78, 108, 129, 130 § I, 153, 189 § I, 214, 223; viz **Následování Krista**

Laici (laici): spolupráce s laiky v našem apoštolátě: 101 § III, 132 § II; v naší hospodářské správě: 555 § IV, 581 § I, 608 § I; laičtí zaměstnanci v konventech: 614–615; účast na liturgii: 58, 61 § III.

Laická sdružení sv. Dominika (Fraternitates S. Dominici): 1 § IX, 149–151, 415 § II 4°.

Láska (dilectio): 13, 25, 28 § II;

- bratrská (amicitia fraterna): 28 § II;
- (caritas fraterna): 4 § I, 7 § I, 14, 28 § II, 59 § I, 390.

Lektor konventu (lector conventualis): 88 § I 2°, § II, 93 § I 4°, 251-bis, 251–ter § I 2°, 310 6°, 326-bis.

Lektorát (lectoratus):

- služba (ministerium): 215-bis;
- vědecká hodnost (gradus scientificus): 94, 95.

Listina (litterae)

- *asignační*: 271 § III, 272, příloha č. 13, 16;
- *ověřující* (testimoniales): cestujícího kněze: 44 § I, vokálů kapitol: 358 § I 1°, 417 § I 1°, 495, 500, 524, přílohy č. 27, 28, 30;

- *svolávací*: na provinční kapitulu: 355, 356, na generální kapitulu: 413 § II, k volbám: 445 § I, 461 § II, 477 § II.
- *potvrzující* volbu: 455, 470 § I, 471, 510, příloha č. 20;
- *ustanovovací*: magistra bratří spolupracovníků, studentů nebo novicmistra: příloha č. 7; některého představeného: přílohy č. 23, 25;
- *o zrušení volby*: 472, 473, příloha č. 22;
- *pro svěcence* (dimissoriæ): 248, příloha č. 10.

Liturgie (liturgia): 1 § IV, 3 § I, 40, 56–65, 124 § II, 126, 187 § I, 220 § I;

— **hodin** (horarum): 63; viz **Božské officium, Chvály, Mše, Nešpory**.

Lumen gentium č. 51: 16.

Magistr bratří spolupracovníků (magister fratrum cooperatorum) pro tři roky jednou ché profese: 214 § I, 217, 370 § II, může jím být některý bratr spolupracovník se slavnou profesí: 217; viz **Magistr bratří studentů**, protože jinak vše platí pro oba magistry.

Magistr bratří studentů (magister fratrum studentium): officium: 214 § I; ustanovování a odvolávání: 182, 213 § III, příloha č. 7; nemůže být zvolen převorem: 459 § II 2°; úkoly: pečuje o celou formaci, ale mají mu pomáhat různí spolupracovníci: 156–159, 161; ať má rozhovory a zvláštní kapituly s bratřími: 7 § III; může jim ukládat nápravy: 54, 55; jednou ročně má rozhovor s bratry na kapitule a má o něm podat zprávu provinciálovi: 214 § III; je členem konventní rady: 315 3°; ať posílá provinciálovi zprávy o kandidátech k profesi: 209; ať má rozhovory s magistry téže země nebo téhož národa: 391 1°.

Magistr noviců viz **Novicmistr**.

Magistr posvátné teologie (magister in sacra theologia): 94, 96, 97.

Magistr řádu (magister Ordinis): 396–401;

1. je v čele celého řádu: 1 § VI–VII, 17 § II, 252, 396, 399; memůže někomu postoupit právo svého officia: 398 § II;
2. požadované podmínky: 443, 459 § I, 527;
3. obsazování officia: 397, 526–536;
4. trvání officia: 397;
5. ohledně generální kapituly mu přísluší: svolávat ji: 413 § II; se svou radou měnit místo jejího konání: 413 § IV; se souhlasem většiny provincií odložit nebo uspíšit dobu svolání: 413 § I; připravit ji: 414, 415; vybrat s generální radou provincie, jejichž vikariáty budou zastoupeny na generální kapitule definitorů nebo provinciálů: 409-bis; předsedat jí: 417, 421; stanovit generálního sekretáře: 414, předsedy komisí: 415 § V 4°, 417 § I 4°, zapisovatele: 417 § I 2°; určit znalce pro kapitulu: 410; podat jí zprávu o stavu řádu: 417 § II 3°; podepsat protokoly a akta: 417 § II 10°, 419 § I, vyhlásit akta: 282 § I a vykládat je, ale ne měnit: 420;
6. ohledně řádového zákonodárství mu přísluší: podávat deklarativní výklad: 291; mezi dvěma kapitulami prohlásit o některém zákonu, že se na něm nemusí trvat: 283 § I; dispensovat celý řád nebo natrvalo jeho část: 292 § I, 293; vydávat nařízení: 275 § I 3°, 282 § II, 284; vyhlásit pro celý řád **Rozvrh formace**: 163 a **Rozvrh studií**: 230 3°; vykládat dovolení daná řádu Apoštolským stolcem: příloha č. 14 § I;
7. ohledně řízení celého řádu mu přísluší: ustanovit generálního prokurátora: 431 § II, socie magistra řádu: 429, všechny generální oficiály: 431 § II, vikáře nad celým řádem: 400, 401 § I; předsedat generální radě: 424 § I; vymezit úkoly generálního prokurátora: 432 § I a statut pro postulaci blahřečení a svatořečení: 434 1°; schválit ekonomický statut řádu: 553; schválit zprávu o ekonomickém stavu řádu, kterou má poslat syndik

řádu všem provinciím: 578; dávat dovození, aby se mohli nejnovější dokumenty z řádového archivu půjčit cizím osobám: 437 § II; ve spolupráci s provinciemi posílat bratry ke službě místním církvím: 113 § I;

8. ohledně řízení každé provincie mu přísluší: spolu se svou radou provincií zřídít, rozdělit, zrušit nebo spojit s jinou: 256–256-bis, prohlásit o ní, že už nemá nebo naopak znovu nabývá právo účasti na generální kapitule: 258 § I–III; smí navrhnout tři jména pro volbu provinciála, vždy však ať zachová svobodu voličů: 444; potvrzuje volbu provinciála: 509; mimořádně může ustanovit nebo odvolat provinciála: 398 § I, 512; může ustanovit vikáře nad celou provincií nebo nad její částí: 400, 401; přísluší mu někdy ustanovit nebo změnit dobu trvání provinční kapituly: 354 § I; dát souhlas k prodloužení nebo přerušení kapituly: 361; schválit její akta a provinční statut: 279 § II 2°, 362 § IV; přísluší mu zřídít střediska základních studií: 230 1°, ustanovit regenta studií: 93 § III, 230 2°; schválit patikulární rozvrh studií: 230 4°; schválit založení nebo přijetí střediska vyšších studií a univerzity: 93-bis § I 2°; jeho souhlas se vyžaduje k odvolání člena provinční rady nebo k jeho zřeknutí se funkce: 368 § I; k dovození překročit provinciálem s radou výši výloh stanovenou pro dané území Apoštolským stolcem: 609 § II; ke zřízení juvenátu: 166 § I; během oficia má vizitovat provincie: 398 § II;
9. ohledně řízení viceprovincie mu přísluší: spolu se svou radou zřídít viceprovincii: 257 1°; viz výše 8.
10. ohledně vztahů mezi provinciemi mu přísluší: povzbuzovat ke spolupráci např. ve studiu: 90 § I 3°, schvalovat předpisy pro společný noviciát nebo studium: 90 § I 3°, 391 4°; dávat souhlas k dohodě o založení meziprovinčního konventu nebo asignací z jedné provincie do druhé: 391 5°; poradit dřív než některé provincie naloží se svým nadbytečným majetkem ve prospěch druhé: 539 § II; převést bratra do jiné provincie (transfiliace): 269; dát souhlas, aby provincie zřídila konvent na území jiné: 261 § III;
11. ohledně řízení konventů mu přísluší: zřídít nebo zrušit některý konvent: 261 § I; právo někdy ustanovit převora: 475; z vážného důvodu může odvolat nebo ustanovit převora a konventní oficiály a omezovat jejich pravomoc: 398 § I; ustanovit vikáře: 400; může dispensovat od překážek v případě postulate: 467 § II a od neslučitelnosti oficií: 460 § II; má vizitovat všechny konventy: 398 § II;
12. ohledně konventů a institutů pod svou bezprostřední pravomocí: 97 § I 3°, 337, 541, 580 vykonává obvyklá práva provinciála; viz **Konvent pod bezprostřední pravomocí magistra řádu**;
13. jako bezprostřední představený všech bratří: 396 může: dávat hábit všem bratřím a platně přijímat jejich profesi: 175, 193; všem komunitám a bratřím uložit formální rozkaz: 295; všude asignovat všechny bratry: 271 § I; z vážného důvodu jednat bezprostředně místo provinciálů a převorů: 398 § I;
14. o misie má zvláště pečovat: 113 § I;
15. studium má zvláště podporovat: 90, 230; přísluší mu ustanovovat magistry posvát né teologie: 97 § I 5°;
16. může mít osobní pokladnu: 543 a má podávat generální kapitule vyúčtování: 417 § II 4°, 572;
17. modlitby za zemřelého magistra řádu: 73 § III;
18. bývalý magistr řádu má hlas v každé generální kapitule: 407 § I 1°, § II 2°; 408 2°; 409 2°, 421; modlitby za zemřelého bývalého magistra řádu: 73 § III.

Majetek časný (bona temporalia)

- *bratři*: před slavnou profesí: 32 § II, 200; po slavné profesí: 32 § I–II, 212, 546 1°, 548 5°, 549 2°; zděděný: 548 6°;
- *konventu*: 546, 586 § II;

- *provincie*: 548;
- *řádu*: 549;
- *osob mimo řád*: za jakých podmínek se má spravovat: 616, 617; viz **Hospodářská správa**.

Majetek (hromadění (accumulatio bonorum): není přípustné: 32 § III, 539 § I;
 — právo vlastnit (proprietas bonorum) zůstává před slavnou profesí: 200 § I;
 — prodej (alienatio bonorum): 586 § II, 608 § I.

Manželství (matrimonium): ať jsou si uchazeči vědomi jeho důstojnosti: 27 § I.

Mešní stipendia (eleemosynæ missarum): 593–595.

Misie (missiones): 108 § II, 112–123 viz **Socius magistra řádu pro apoštolát**.

Misionáři (missionarii): zvláštní formace: 115.

Místo (locus): pořadí (præcedentia) mezi bratry: 266 na provinční kapitule: 517, na generální kurii: 438-bis § I, na generální kapitule: 259, 438-bis § II.

Mlčení (silentium): 40, 46, 48, 142.

Mnišky řádu (moniales Ordinis): jejich povolání podle myšlenky sv. Dominika: 142; náležejí k řádu: 1 § IX zvláštním právním poutem: 143, 398 § I; kláštery a federace mnišek mohou zasílat žádosti a otázky generální kapitule: 415 § II 4°; bratři ať starostlivě mniškám pomáhají: 146; generální promotor pro mnišky: 431, 438.

Moc našeho officia (auctoritate officii nostri): v listech magistra řádu: 399.

Moderátor střediska studií (moderator): 54, 55, 92-bis, 237 § I, 315 2°, 459 § II 2°.

Moderatorium střediska studií (moderatorium): 92-bis § II;
 — střediska studií základních: 92-bis § II, 236, 237 § III, 415 § II 2°.

Modlitba (oratio): 1 § IV, 46 § I, 142;
 — *soukromá*: 40, 66 § I;
 — *vnitřní*: 66 § II, 187 § III;
 — *přímlyvy* při zahájení kapitul: 358 § II, 417 § II; při mši za zemřelé: 71 § I;
 — přímlyvná (suffragia) *za zemřelé*: 16, 70–75;
 — *stolní* (preces): 69;
 — *za zdar kapituly generální*: 413 § II.

Mše (missa) konventní: 58, 59 § I–II, 61 § I, 63; koncelebrace: 59 § II;
 — každodenní: 59 § III–IV;
 — za zemřelé: jednou za týden: 71 § I, o výročních památkách: 70 § II, při úmrtí bratří: 73; při úmrtí papeže: 74;
 — o Duchu svatém: 358 § II, 417 § II, 451, 473 § III, 530;
 — převor ji má často obětovat za bratry: 300 1°;
 — stipendia viz **Mešní stipendia**.

Mzda (merces): žádná se nemůže požadovat za práci pro řád: 174 § II, příloha č. 5;
 — laickým zaměstnancům se má platit spravedlivá: 614;
 — (pensiones) osobní bratří patří konventu: 546 1°.

Nadace zbožné (foundationes piæ): 596–597.

Námitky (exceptiones) proti platnosti volby: 452 3°, 12°, 15°.

Nápravy (correctiones) ukládané představenými: 7 § II, 54–55.

Nařízení (ordinatio): definice: příloha č. 1;

- generální kapituly: definice: 275 § I 2°, vyhlášení: 282 § I, trvání: 284 vložení do Knihy stanov a nařízení: 275 § I 2°, 285 § II, odstranění z téže knihy: 285 § II, příloha č. 2;
- magistra řádu: definice: 275 § I 3°, vyhlášení: 282 § II, trvání: 284;
- provinční kapituly: definice: 278 2°, 279 § I–II, 281, 358 § V 1°, trvání: 286; vložení do provinčního statutu: 279 § III, 286 § I;
- provinciála: 278 3°, 281, 287;
- převora: 280, 281, 287;
- při kanonické vizitace: 288, 341 1°.

Následování (imitatio) apoštolů: 1 § IV, 3 § I, 30;

- Krista (imitatio Christi): 18 § I, 26 § I, 31 § I, 223;
- (sequela Christi): 1 § II–III, 2–153, 18 § I, 31 § I, 39, 52 § I, 189 § I, 214 § I, 223.

Nauka (doctrina): naukový úkol řádu: 77 § II, 89 § I 1°, 99 § I, 102, 103;

- naukové spory: 86 § III, 139-bis.

Návštěva (visitatio) bratří dlících mimo konvent: 8, nemocných: 9 a starých: 10;

- kanonická viz **Kanonická vizitace**.

Nekřesťanská náboženství (alienae religiones): 111.

Nemocní (infirmi): má se o ně pečovat: 9, 10, 11; jejich hlasování při volbě představených: 452 6°, 532 2°.

Neplatnost volby (nullitas electionis): 456.

Nepřítomnost (absentia) bratra: 43; převora: 304, 324; provinciála: 346.

Neslučitelnost oficií: dispens od neslučitelnosti oficií přísluší magistrovi řádu: 460 § II;

- farář a socius provinciála: 377;
- převor a: regent studií nebo moderátor střediska základních studií: 459 § II 2°, novicmistr nebo magistr bratří studentů: 459 § II 2°, socius provinciála: 377, konventní nebo provinční syndik: 329 § II, 379, generální vizitátor: 459 2°;
- provinciál a: provinční syndik: 379, generální vizitátor: 505 § I, 3°;
- představený domu a: socius provinciála: 377, provinční syndik: 379.

Noviciát (novitiatus): 177, 178; každé provincii přísluší právo mít noviciát, jsou-li k tomu podmínky: 254 2°; noviciát může být společný pro více provincií: 391 4°;

- přijetí do noviciátu: přípravná doba: 167; podmínky ze strany kandidáta: věk: 168 § I, studia nebo vzdělání: 169, různé doklady: 170; jaké informace a doklady se vyžadují: 170, 173 § I; podmínky ze strany řádu: zkoušky: 171, 172; pro ty, kdo odešli z řádu nebo jiného řeholního institutu: 168 § II; rozhodující hlasování přijímací komise: 173 § I–II, zpráva předsedy přijímací komise: 173 § II, rozhodnutí provinciála: 173 § II; po přijetí před započítáním se vyžadují prohlášení a doklady o hospodářských záležitostech: 174, příloha č. 5;
- právní normy v noviciátě: započítání po duchovních cvičeních: 178 § I; prohlášení: 178 § II a s ním spojená afilice: 178 § II, 267, 268; zapsání v přijímací knize: 178 § II, příloha č. 6; obláčka může předcházet nebo následovat: 176; trvání: 178 § III–IV, místo: 180; řízení: 181, viz **Novicmistr**; je společný pro kleriky i spolupracovníky; noviciát vykonaný pro stav kleriků platí pro spolupracovníky a naopak: 179; provinciál má každý rok vizitovat noviciát: 340; odchod nebo propuštění novice: 183, 184, 318 3°;

- pedagogické normy o noviciátě: cíl: 177, 186; o čem mají být novicové poučováni: 187, 188; apoštolská činnost: 178 § III, 188; novicové ať mají rozhovory a kapituly buď zvláštní s novicmistrem nebo s konventem: 7 § III; dvakrát do roka ať má novicmistr rozhovor o novicích s bratřími z konventu a ať o něm zašle zprávu provinciálovi: 185.

Novicmistr (magister novitiorum): oficium: 186–188; ustanovování a odvolávání: 182, příloha č. 7; nemůže být zvolen převorem: 459 § II 2°; úkoly: pečuje o celou formaci, ale mají mu pomáhat různí spolupracovníci: 156–159, 161; přísluší mu řízení noviciátu: 181; ať má rozhovory a zvláštní kapituly s novici: 7 § III; může jim ukládat nápravy: 54, 55; dvakrát do roka má mít rozhovory s bratřími v kapitule a v radě a má o něm poslat zprávu provinciálovi: 185; je členem konventní rady: 315 3°, má být vyslechnut v provinční radě, když se jedná o noviciátu: 370 § II; ať má rozhovory s novicmistry téže země nebo téhož národa: 391 1°.

Obláčka (vestitio): 175–176.

Obnova (renovatio) řádu: 1 § VII–VIII;

- časné profese: 201 § I, 202, 203, 210.

Obrácení (conversio) křesťanské: 1 § VII; srdce: 105 § III.

Obsazování oficií viz Oficia.

Obyčej (consuetudo) odporující zákonům: 289 § II;

- zákonný: 275 § I 4°, 289 § I.

Odpadlík (apostata) od řádu: 13, 441 4°.

Odvolání

1. (amotio) z officia ať k němu nedochází snadno před volbou: 442 § II;
 - magistrem řádu mohou být odvoláni: všichni generální oficiálové ustanovení jeho příkazem: 401 § II, 429 § I, 431 § II, z vážné příčiny všichni představení a oficiálové celého řádu: 398 § I, regent studií: 230 § I, 1°;
 - vikářem řádu bez ohledu na č. 402 nemohou být odvoláni: sociové magistra řádu, ani provinciálové, ani převoři: 404 § II;
 - provinciálem nemohou být odvoláni bez souhlasu magistra řádu: členové provinční rady: 368; bez souhlasu provinční rady: provinční vikář a převor: 373 1°, oficiálové provincie ustanovení provinční kapitulou: 374, 380, faráři: 373 2°, magistři pro formaci: 182 § I, 213 § III, 374;
 - vikářem provincie nikdy nemůže být odvolán představený: 345 § II 1°;
 - převorem mohou být odvoláni oficiálové ustanovení jeho příkazem: 330, ale nikoli podpřevor bez souhlasu kapituly: 310 2°, ani syndik bez souhlasu rady: 318 1°;
2. (recursus) odvolání od jednoho představeného k jinému: 22;
3. (revocatio) odvolání obyčejů: 289;
 - dispensí: 293;
 - jmenování: 293;
 - nařízení: generální kapituly: 284, Knihy stanov a nařízení: 285 § II, magistra řádu: 284, statutu provincie: 286 § I.

Oficia (officia) obsazování (provisio officiorum): děje se buď volbou (viz **Volba**) nebo ustanovením (viz **Oficiálové**), nebo podle práva: vikář převora: 304; podpřevor v čele: 325, vikář provinciála: 346, vikář provincie: 348 § I–III; viz **Neslučitelnost oficií**.

Oficiálové (officiales) konventu: 317 § III, 320–330;

- provinčního vikariátu: 384-bis 3°;
- provincie: 370 § I, 376 — 383;
- generální: 425–438-bis;
- studia: 236, 237 § IV;
- pro správu majetku: 542 § II;
- všichni můžou být z vážného důvodu magistrem řádu ustanoveni a odvoláni: 398 § I;
- ustanovování (institutio):

A. řádně jsou ustanovováni:

archivář konventní: 330

— provinční: 381

— řádu: 431 § II

knihovník: 330

magistr bratří spolupracovníků: 182, 213 § III, 217, příloha č. 7

magistr bratří studentů: 182, 213 § III, příloha č. 7

moderator střediska studií provincie: 92-bis § I a členové moderatoria tohoto střediska: 236

novicmistr: 182, příloha č. 7

oficiálové provinční: 380

oficiálové provinčního vikariátu: 384-bis 3°

podpřevor: 310 2°, 322, 323 § I

postulátor generální pro blahřečení a svatořečení: 431

profesoři studia: 231 4°

prokurátor generální řádu: 431

promotor generální laikátu: 431 § II

promotor generální pro mnišky: 431 § II

předsedové komisí generální kapituly: 415 § V 4°

představený domu: 332

regent studií: 93 § II, 230 1°

ředitelé institutů pod bezprostřední jurisdikcí magistra řádu: 438–ter

sakristián: 330

sekretář generální kapituly: 414

sekretář generální řádu: 431 § II

sociové magistra řádu: 429

syndik konventní: 318 1°, 328 § II, 329 § I

syndik provinční: 378 § II, 380

syndik řádu: 431 § II

socius provinciála: 376 § III

vikář filiálního domu: 335 § I 2° a § II

vikář magistra řádu nad částí řádu: 400, 401 § III

vikář magistra řádu nad celým řádem: 400, 401 § I

vikář magistra řádu pro generální kapitulu: 417 § III

vikář provinciála: 345

vikář provinciála v řízení konventu: 302 § II

vikář provinční některého vikariátu: 384-bis 2°, 477 § I, 481 § II, příloha č. 25;

vikář převora: 303, 324

zapisovatel kapituly generální: 417 § I 2°

zapisovatel kapituly provinční: 358 § I 2°;

B. mimořádně jsou ustanovováni:

převor: 263, 373 1°, 469 § I, 474, příloha č. 23

provinciál: 398 § I, 512
provinční vikář: 384-bis 2°, 398 § I, 481 § II, příloha č. 25;
viceprovinciál: 257 § I, 398 § I, 512.

opravy budov (restauratio ædificii) viz **Budovy**.

Optatam totius č. 13–19: 242.

Osoba právnická viz **Právní subjektivita**.

Otázky (quæstiones) zaslání generální kapitule: 415.

Oznámení (protestatio):

- před noviciátem a profesí: 174 § I–II, 191 § I, příloha č. 5;
- při volbách: 447 § II; 452 3°, 12°, 15°.

Panna Maria: 28 § I, 67 § II, 189 § III, 199 § I viz **Růženec**.

Papež (Pontifex Romanus): nejvyšší představený: 21; modlitby při úmrtí: 74.

Pastorační formace (pastoralis institutio): součást studia: 241.

Peněžní poukázky (schedula argentaria) (šky): 560 § III.

Peněžní ústav (mensæ publicæ) viz **Banka**.

Penze (pensiones):

- osobní bratří patří konventu: 546 1°;
- které mají platit konventu cestující bratři: 599.

Perfectæ caritatis č. 13: 618.

Písmo svaté (scriptura sacra): 28 § I, 76, 79, 187 § I, 220 § I, 242 1°;

- citace: Mt 10,9: 30; 19,21: 31 § I; 2 Kor 8,9: 31 § I.

Plánování (planificatio):

- apoštolátu v provincii: 89 § I 1°, 101, 106, 107, 109 § II, 112, 113 § I, 114, 128 § II, 145, 244 § I; v konventu: 311 § I 3°;
- v hospodářské správě: 89 § I 6°, 575 § I, 581 § II, 585–589;
- intelektuálního života: 89 § I 1°, 93 § I 7°;

Podpřevor (supprior): officium: 315 1°, 320, 324, 352 § I 3°, 356 1°; ustanovení a odvolání: 310 2°, 321, 322; trvání: 322;

- v čele: 193, 302 § II, 325, 326, 461 § I–II, 462, 463.

Pojištění (assecuraciones): 610–613, 614.

Pokání (pœnitentia): ctnost kající se má cvičit observancí: 52 § II;

- a svátostná zpověď: 60;
- kající skutky: 40, 55 § II, studium: 83, má se dělat na řeholní kapitule: 7 § II, ať kapituly stanoví formy: 53 § I, bratři k nim mají sami přidat jiné: 53 § II;
- mnišky dávají bratřím příklad pokání: 142.

Pokladna (capsa) osobní provinciála a magistra řádu: 543; sakristiána: 594.

Pokora srdce (humilitas cordis): 187 § III.

Poslání řádu (missio Ordinis) je účastí na poslání Kristově: 1 § VI, 108 § II a apoštolů: 1 § IV = evangelizace všech národů: 1 § VI, 98, 108;

- dává řádu jeho vlastní tvářnost: exempce: 1 § VI, poslušnost: 17 § I, zodpovědnost bratří: 1 § VI, 18 § II, společné řízení: 1 § VII;
- je posláním naukovým: 77 § II, 89 § I a proto vyžaduje studium: 77 § II–III, 90 § I a zvláštní věrnost církevnímu magisteriu: 80;
- je posláním kněžským: 1 § VI a přece mají na něm účast bratři spolupracovníci: 1 § VI, 219 § II a všechny větve dominikánské rodiny: 141; viz **Apoštolát, Evangelizace, Služba slova, Kázání, Spása, Život apoštolský**.

Poslušnost (obœdientia) v myšlence sv. Dominika: 17 § I;

- je jediný výslovný slib při profesi: 17 § II, 189 § II, 199; protože se slibuje magistrovi řádu, je kořenem jednoty řádu: 17 § II, 396;
- a poslání řádu: 18; spojuje s Kristem a církví: 18 § I, 19 § II;
- a přijetí evangelních rad: 19, 189 § II;
- a společný život: 3 § II; a duchovní svoboda: 19 § III, 20 § II–III;
- jak se má plnit: 20 § IV, 22, 23; v mezích řehole a stanov: 18 § III, 24;
- mocí slibu poslušnosti jsou bratři povinni poslouchat papeže: 21; viz **Rozkaz formální**.

Postní doba (quadragesima): 49 § III, 53 § I.

Postulace (postulatio) při obsazování oficií: požadovaná většina: 450 § IV, dispens: 454;

- převora: 460 § I, 467 § II, 473 § I, příloha č. 18;
- provinčního vikáře: 479 § II, 480 § IV 1°, příloha č. 18, 24;
- provinciála: 505 § II, 506, příloha č. 29.

Potvrzení (confirmatio):

- stanovy viz **Konfirmace**;
- volby: všeobecně: 453 § I, 454, 455; člena konventní rady: 315 2°, převora: 301 § I, 465–471, příloha č. 20; provinčního vikáře: 481 § I, příloha č. 20; provinciála: 509; volba magistra řádu nevyžaduje potvrzení: 533.

Povolání (vocatio):

- apoštolské: 26 § I, 52 § I; božské: 177; dominikánské: 102, 165 § I, 177, 216 § II, 223; misionářské: 115; naše: 26 § I, 39, 57; řádu: 1 § VII; specifické: 106 § I;
- (vocationes): jejich podporování a rozvíjení: 165–176; naděje na povolání se vyžaduje pro zřízení nové provincie: 119 § III, 255.

Práce (labor): vyplývá z naší chudoby: 33; plody práce: 538 § II, 546 1°, 548 1°, 549 2°; nelze požadovat mzdu za práci pro řád: 174 § II, příloha č. 5.

Právní subjektivita (personalitas iuridica) (v hospodářských záležitostech) podle práva sekulárního: 554, 555; podle práva církevního: 554.

Právo jakým se řád řídí (ius quo regitur Ordo): 275–297; viz **Stanova, Dispens, Nařízení** atd.

Pravomoc (iurisdictio, potestas) řádná (potestas ordinaria) podle práva: magistr řádu: 396; vikář magistra řádu: 400–401; vikář řádu: 402; předseda a definitori provinční kapituly: 360, provinciál: 338 § II; vikář provinciála: 345–346; vikář provincie: 347; převor: 298, podpřevor v čele: 325; podpřevor: 320, 324; představený domu: 331; viceprovinciál: 257 2°;

- pro zpovídání (facultas) pro kázání a zpovídání: 136, 138, 443 § II.

Prázdniny (vacationes) bratří studentů a cvičení v apoštolátě: 225 § I.

Precedence viz **Místo**.

Privilegia řádu: 275 § I, příloha č. 14.

Profese (professio)

1. Profese v řádu kazatelů: je slib učiněný Bohu: 1 § III, 189 § I, bl. Panně Marii: 189 § III a sv. Dominiku: 189 § IV; je zasvěcení viz **Zasvěcení**; je následování Krista: 18 § I, 189 § II; spojení s církví: 18 § I, pověření ke hlásání Božího slova: 1 § III a § VI; je přijetím: společenství: 4 § I, 17 § I, evangelijních rad: 1 § IV, 189 § II, poslušnosti: 17, 18, 396, čistoty: 25, 26 § I a § III, 27, chudoby 1 § I, 32 § I a řeholního života: 1 § I; je svědectvím nebeského království: 26 § III, 189 § II
2. První profese (jednoduchá): 195–200
 - A. Právní účinky: dočasná na tři roky: 190, 195; přivtěluje k řádu: 265, 270 § V, neodnímá vlastnictví majetku, ale určuje jeho užívání: 200;
 - B. kdy se má skládat: 195; 196 1°, 2°; viz **Noviciát**.
 - C. připuštění: ve dvou měsících před složením profese se vyžadují: zkouška a oznámení (protestatio): 191, příloha č. 5; zpráva o zkoušce převorovi noviciátního konventu: 192 § I; souhlas většiny kapituly noviciátního konventu (k platnosti): 192, 196 3°, 197, 308 § II, 310 4°, 312 § V; souhlas většiny rady noviciátního konventu (k platnosti): 192, 196 3°, 197, 318 2°; souhlas vlastního provinciála (k platnosti): 196 4°; případně souhlas provinciála provincie v níž byl noviciát vykonán: 196 4°;
 - D. skládání profese: kdo ji může platně přijmout: 193, kde: 194, formule: 199, záznam: 194, příloha 8;
 - E. Kdy přestává zavazovat: 204;
3. Obnova jednoduché profese: možnost nebo povinnost: 201 § I; na jakou dobu: 201 § I, 203 § II; k platnosti se vyžaduje poradní hlas kapituly a rady: 202, souhlas provinciála: 202; kterého dne se má skládat: 203, záznam: příloha č. 9; jak přestává: 204;
4. Slavná profese
 - A. právní účinky: trvalost: 190; práva v řízení řádu: 208, 308 § II, 440; pokud jde o časný majetek: 32, 200 § IV, 212;
 - B. kdy se má skládat: 201 § II, 205, 210;
 - C. připuštění: v 6 měsících před složením profese se vyžadují: zkoušky a prohlášení: 191, 192, příloha č. 5; zpráva zkoušejících převorovi: 192 § II; hlasování kapituly a rady buď v jednom konventě nebo ve více, buď ve vlastní provincii nebo v provincii, kde se bratr zdržuje nebo kde se zdržoval naposledy, buď pro informaci nebo k platnosti, buď poradní nebo rozhodující: 206–208, 308 § II, 310 4°, 312 § V, 318 2°, za rozhodující ať se pokládá pouze záporné hlasování kapituly a rady v konventě vlastní provincie: 207 § I; hlas provinční nebo vikariátní rady, když se bratr zdržoval v domě nebo, mimo provincii: 207 § I–II; zprávy zasláné provinciálovi buď magistrem bratří studentů a regentem studentů u kleriků, nebo vlastním magistrem u spolupracovníků: 209; vyjádření provinciála, kde bratr dlí (je-li mimo svou provincii): 206 1°; souhlas vlastního provinciála (k platnosti): 206 1°;
 - D. Skládání profese: kdo ji může platně přijmout: 193, kde: 194, kterého dne: 210; formule: 199, 211 srv. 17 § II; záznam: 194, příloha č. 8.

Profesoři (professores) na základních studiích: požadované podmínky: 238; ustanovování: 231 4°; officium: 86, 237, 239; spolupráce s jinými: 240; ať jsou vyslechnuti při ustanovování moderátorů: 231 2°, a jiných profesorů: 231 4°;

— na universitách: 103 § I;

— ať mají rozhovory s bratřími z konventů: 88 § I 1°, s profesory téže země či národa: 391 1°.

Prohlášení (declaratio): pojem prohlášení v řádovém právu: příloha č. 1;

- že se na některém zákonu nemusí trvat: 283;
- magistra řádu ohledně výkladu zákona: 291, 420; viz **Výklad**.
- sboru definitorů v aktech provinční kapituly: 358 § V 1°;
- kandidátovi před přijetím do noviciátu a k profesi: 174 § I, 191 § I, příloha č. 5;
- o započetí noviciátu: 178 § II, příloha č. 6.

Promotor (promotor):

- pro trvalou formaci: 89 § II–III, 251-bis, 251-ter;
- generální pro mnišky: 431, 438;
- národní: 391 3°, generální: 431 § I–II;
- ať se konají rozhovory mezi promotory téže země či národa: 391 1°.

Promulgace viz **Vyhlášení**.

Propuštění (dimissio):

- kandidáta nebo novice: 183 § II, 184, 318 3°;
- bratra s profesí: 204 3°, 373 7°.

Protestace viz **Oznámení**.

Protokol:

- o zasedáních (processus verbalis): provinční kapituly: 362 § I, příloha č. 15; generální kapituly: 417 § II 2°, 8°–10°, 419 § I;
- o volbách (instrumentum electionis): 453; 508 § II; přílohy č. 17, 23, 28.

Provinciál (prior provincialis): 338–350;

1. úkol a povinnosti: vzbuzovat apoštolát bratří a život řádu a koordinovat je: 100 § III, 106, 107, 339; podporovat studium: 89, 231; vizitovat konventy: 288; 340; 341 1°, 2°; je v čele provincie jako její vyšší představený: 252, 338;
2. požadované podmínky: 443, 459, 505;
3. obsazování officia: řádně volbou provinční kapituly: 343, 351 § II, 357 2°, 502–511, příloha č. 29; mimořádně ustanovením od magistra řádu: 398 § I, 512; svou pravomoc může delegovat jednomu nebo více vikářům: 278 3°, 345;
4. trvání officia: na čtyři roky: 343, 344; magistr řádu ho může z vážné příčiny odvolat: 398 § I, ale ne vikář řádu: 404 § II; někdy se má zřící officia: 384 § IV–V;
5. předsedá provinční kapitule viz **Kapitula provinční**;
6. v důležitých věcech mu pomáhá rada: 372 § I; viz **Rada provinční**;
7. bez své rady může:
 - A. ohledně života bratří: dispensovat od některých řádových zákonů: 292 § II, 293; stanovit pravidla o nošení řádového oděvu: 51; ukládat bratřím nápravy: 54–55; dávat bratřím dovolení k vydávání knih: 139–bis; určovat trvání asignace z důvodu studia a práva z ní vyplývající: 270 § III–IV;
 - B. ohledně studia: ustanovovat profesory po vyslechnutí sboru profesorů: 231 4°;
 - C. ohledně apoštolské činnosti: dávat dovolení ke kázání v provincii bratřím z jiné provincie: 137;
 - D. ohledně přijímání bratří: určovat zkoušející pro přijetí do noviciátu nebo k profesi: 191 § III, přijímat aspiranty do noviciátu, při zachování toho co se má zachovat: 173 § II; dát řádový oděv: 175, propustit novice: 183 § II, prodloužit zkušební dobu po uplynutí roku noviciátu: 178 § IV; při zachování toho co se má zachovat připustit k časné profesi bratra, který vykonal noviciát mimo provincii, nebo bratra z jiné provincie, který vykonal noviciát v provinčním konventě: 196 4°; určit konvent, kde se má profese přijmout: 194, přijmout profesi a delegovat tuto pravomoc: 193; bratra

ze své provincie připustit k obnovení jednoduché profese: 202; při zachování toho, co se má zachovat, připustit bratra své provincie ke slavné profesi: 206; navrhnout biskupovi bratry ke kněžskému svěcení: 246 3°;

- E. ohledně řízení konventů a provinčních vikariátů: assignovat bratry: 271 § I, 385 § I, 391 6°, příloha č. 13; navrhnout tři jména k volbám při zachování svobody voličů: 444; vyřešit pochybnosti o právu voličů při volbě převora: 461 § I 2°; předsedat volbě převora: 463; převora končícího oficiem nebo podpřevora v čele ustanovit na 6 měsíců vikářem konventu: 302 § II; potvrdit nebo zrušit volby převorů a provinčních vikářů: 465–468; 472; 481 § I; přílohy č. 20, 22; nebo je ustanovit: 474–476, 480 § IV, 481; potvrdit zvoleného lektora konventu: 326-bis § I; ustanovit představeného domu po vyslechnutí bratří: 332 § I; ustanovit předsedu volby provinčního vikáře: 477 § I; po vyslechnutí bratří ustanovit provinčního vikáře, nemá-li být zvolen: 481 § I dát povolení, aby podpřevor byl ustanoven na třetí třiletí bezprostředně následující: 322; schválit volbu členů konventní rady: 315 2°; dovolit představeným domu zastávat oficium syndika: 334; dát formální rozkaz celému konventu: 295, 297 2° nebo to povolit převorovi: 297 2°; konat kanonickou vizitaci: 340; 341 1°; schválit apoštolátní plán: 311 § I 3°;

- F. ohledně řízení celé provincie: dávat nařízení: 278 3°, 287; vyhlášovat akta provinční kapituly; neměnit je, ale vykládat a dispensovat od nich: 363 § I, 364; dispensovat člena provinční rady od přítomnosti na schůzi rady: 368 § II;

8. ať vede záznam (regist): 342, příloha č. 15; ať má tajný archiv: 382;
9. smí mít osobní pokladnu: 543; výtěžek jeho práce: 548 1°; ať podává vyúčtování kapitule: 572; nemůže být syndikem provincie: 379;
10. má zasílat zprávy o stavu provincie magistrovi řádu: 339 2°: před generální kapitulou: 416, ve třech měsících před skončením officia: 341 2°; každý rok o ekonomickém stavu provincie: 567;
11. na generální kapitule má hlas při volbě magistra řádu: 407 § I 2°, na generální kapitule volební: 407 § II 3° a provinciálů: 409 3°; mezi jinými provinciály má místo podle pořadí své provincie: 259 § II; může posílat žádosti a otázky pro generální kapitolu magistrovi řádu: 415 § II 1°;
12. bývalý provinciál nebo když mu právě končí oficium: může být vikářem provincie, je-li to určeno ve statutu provincie: 348 § I; má hlas na provinční kapitule: 352 § I 6°, ale nemůže být zvolen definitorem: 514 § I 2°; je členem provinční rady: 366 1°.

Provincie (provincia): prvek konstituující řád: 119 § III, 252;

- uspořádání: je to společenství konventů: 1 § VII nejméně tří: 253 § I a bratří, nejméně čtyřiceti vokálů: 253 § I, na vlastním území: 253 § II;
- má v čele provinční kapitolu a provinciála za pomoci provinční rady a provinčních oficiálů: 338–395;
- podmínky zřízení: 253, 255; komu přísluší: 256; pojmenování: 259 § I, příloha č. 12; rozdělení: 256; zrušení: 256; spojení či sloučení: 256, 256-bis
- práva provincie ve vlastním řízení: zapsat si syny: 254 1°, 267, 268, pečovat o jejich formaci: 163, 254 2°, a to i vlastním noviciátem nebo studiem; mít zvláštní zákonodárství viz **Statut provinční**; konat provinční kapitolu: 254 3°; nabývat a spravovat časný majetek: 540, 548;
- práva provincie v řízení celého řádu: účastnit se generální kapituly: 1 § VII, 254 4°, 258 § III, 405, 407, 408, 409-bis, jestliže toto právo neztratila: 258 § I; provincie se mají vyjádřit ke změně doby konání generální kapituly: 413 § I a § III; pro svolání capitulum generalissimum je nutný souhlas většiny provincií: 423 § I; viz **Spolupráce, Bratři dlíci mimo provincii**;
- seznam provincií řádu: příloha č. 12.

Přednoviciát (præ–novitatus): 167.

Předseda (præses) konventní kapituly: 307, 324; generální kapituly: 417, ustanovení: 417 § III; provinční kapituly: 348 § I–II, 349, 351 § I, 360; komisi kapituly generální: 415 § V 4°; komisi kapituly provinční: 358 § I 4°; konventní rady: 314, 324, provinční rady: 365, generální rady: 403, 424 § I; kterékoli volby: 445 § I, 448 § I; volby delegáta na provinční kapitolu: 499 § II 1°; volby definitorů na provinční kapitule: 515 § I; volby magistra řádu: 404 § I, 531 § I; volby provinciála (viceprovinciála): 507 § I; volby převora: 461–463; volby socia převora jdoucí na provinční kapitolu: 493 § II; volby provinčního vikáře: 477 § I; diskuse v konventě o tom, co se má poslat provinční kapitule: 356 3°.

Představení (superiores) mají být kněží se zpovědní jurisdikcí: 443 § II; mohou dávat dovolení ohledně řeholního života: 42–43; dávat nápravy: 7 § II, 54; dát formální rozkazy: 295; při výkonu autority mají podporovat zodpovědnosti bratří: 20, 23; mají se starat o potřeby bratří: 35; pečovat zvláště o nemocné: 9; mladým bratřím pomáhat ve službě: 250 § II; pomáhat těm, kdo mají potíže se zachováváním čistoty: 29; mají povinnosti ohledně studia: 87–90, apoštolátu: 100 § III, 128 § II a pomoci mniškám a sestrám řádu: 146; mají místo před jinými bratry: 266;

- místní: 7 § II, 8, 38 § I, 44 § II, 45, 88 § I, 218, 370 § II, 377, 379 viz **Převor, Představený domu**;
- vyšší: 139, 139-bis, 246 2°, 257 § I, 338 § I, 415 § II 1°, 444 viz **Magistr řádu, Provinciál, Viceprovinciál**;
- nejvyšší: papež: 21.

Představený domu (superior domus): moc a povinnosti: 331, 333, 334 viz **Převor**; ustanovení: 332 § I; trvání: 332 § II.

Přerušení (interruptio) noviciátu: 178 § III;

- studií: 164, 225 § II;
- provinční kapituly: 361 § II.

Přestup (transitus) z jiného institutu do řádu: 168 § II, 201 § II.

Přestupek (transgressio) se měří podle poškození společného dobra: 55 § I.

Převedení do jiné provincie viz **Transfiliace**.

Převor (prior conventualis): 298–306:

1. úkol a povinnosti: podporovat bratrský život: 8, 9, 11, 14, 299 1°, apoštolský život: 100 § III, 299 1°, 300 2°, studium: 88 § I, trvalou formaci: 251-bis, 251–ter § I 2°; řeholní život: 7 § I–II, 54, 55, 299 2°; rozvážně uplatňovat svou moc: 20; starat se o potřeby bratří: 10, 35, 299 2°;
2. požadované podmínky: 443, 459;
3. obsazování officia: řádně volbou konventní kapituly: 262, 301 § I, 310 1°, 457–473, příloha č. 18; mimořádné ustanovení provinciálem se souhlasem rady: 263, 373 1°, 474–476 nebo magistrem řádu: 398 § I, který jej může z vážného důvodu odvolat: 398 § I;
4. trvání officia: na tři roky: 301, 302; nemůže být přinucen přijmout převorát v jiném konventě: 469 § II; provinciál ho může odvolat jen se souhlasem provinční rady: 373 1°; nemůže ho odvolat vikář řádu: 404 § II; kdy se má zřici officia: 305; bezprostředně po skončení officia může být ustanoven vikářem provinciála nad konventem: 302 § II;

5. pravomoc v řízení konventu: 181, 252, 298:
 - A. Má jednat po poradě s bratřími: 20 § I, 100 § III, 300 2° zvláště na kapitule nebo v radě, kterým předsedá: 307, 314; přísluší mu povolát na kapitolu bratry nevokály se souhlasem samotné kapituly: 309 § II; je na něm, aby určil, co se má zachovat v tajnosti: 312 § VI; se souhlasem kapituly ustanovit podpřevora: 310 2°; se souhlasem rady ustanovit knihovníka a sakristána: 330; viz **Kapitula konventní, Rada konventní**;
 - B. Bez rady nebo kapituly může: ustanovit vikáře: 303, dávat nařízení: 280, 287; dát formální rozkaz bratřím, ale ne celému konventu: 295, 297 2°; dispensovat od některých řádových zákonů: 292 § II, 293, ukládat nápravy: 7 § II, 54–55; ustanovit jiné oficiály: 330; přijmout služby (ministeria) pro bratry: 100 § III;
 - C. Podle předpisů stanovených provinční kapitulou může ustanovit vikáře filiálního domu: 335 § I 2° a § II;
 - D. Ve formačním konventu: má pravomoc při řízení konventu nad novici, studenty a jejich magistry: 181 a nad moderátorem střediska základních studií: 237 § III; má přiznat vlastní svobodu formátorům v plnění jejich úkolu: 235; je povinen vytvářet podmínky pro formaci bratří: 235; předkládá provinciálovi zprávu z hlasování kapituly a rady o přípuštění bratří: 192 § II; může dát hábit: 175 a platně přijmout profesi a delegovat tuto pravomoc: 193;
6. nemůže být konventním syndikem: 329 § II ani provinčním syndikem: 379 ani sociem provinciála: 377;
7. má zasílat zprávy provinciálovi: každý rok o hospodářském stavu konventu a rozpočtu: 563 § II pro provinční kapitolu: 358 § III 1°; na konci svého řízení má vydat počet: 306;
8. v provinční radě: má být přítomen při projednávání důležitých záležitostí konventu: 370 § III; má být přítomen na mimořádné schůzi provinční rady po prvním dvouletí provinciála: 375 § I;
9. v provinční kapitule má hlas: 352 § I 3°; ve svém konventě předsedá diskusím o tom, co se má poslat provinční kapitule: 356 3°.

Přezkum viz Revize.

Příbuzní (familiares) bratří: 15 § I.

Příjem (introitus nebo reditus pecuniae) at' je zapsán do účetní knihy: 557–558.

Přijetí (acceptatio) volby nebo ustanovení:

- převora: 466, 469, 470 § I, 476;
- provinčního vikáře: 481;
- provinciála: 510;
- magistra řádu: 534 § I.

Přijetí do řádu (admissio in Ordine) viz **Noviciát, Profese**.

Přípuštění (admissio) k profesi viz **Profese**.

Příspěvky viz **Kontribuce**.

Přivtělení k řádu (incorporatio Ordini): 265.

Půst (ieiunium): 49 § III.

Rada domu (consilium domus) se neliší od kapituly: 333.

Rada ekonomická provincie (consilium œconomicum provinciae): úkol: 581 § II; složení: 581 § I, způsob jednání: 581 § III;
— má být vyslechnuta: před schválením stavebního plánu: 588 § I; o prodeji majetku: 608 § I; o investování peněz: 583 § II, o nájemních smlouvách: 608 § II; o uzavření dluhů a závazků: 607 § III; o ekonomickém plánu provincie: 586 § I.

Rada ekonomická řádu (consilium œconomicum Ordinis): 582.

Rada formační (consilium formationis): 158.

Rada generální (consilium generalitium): 424, 425;

1. úkol: 424;
2. složení: 424; sekretář: 435 2°; ať je vždy zavolán syndik: 436;
3. kompetence:
 - A. po úmrtí nebo odvolání magistra řádu jí přísluší zvolit co nejdříve vikáře řádu: 403;
 - B. její souhlas se vyžaduje: aby mohl magistr řádu zřídit nebo rozdělit provincii nebo viceprovincii, nebo ji připojit k jiné nebo ji zrušit: 256, 256-bis, 257; aby mohl magistr řádu ustanovit noviciátní konvent: 180 § I nebo aby mohl dát ve zvláštním případě kandidátovi souhlas k vykonání noviciátu v jiném domě: 180 § II; aby mohl dát magistr řádu dovolení k překročení výše výloh stanovené generální kapitulou: 592;
 - C. se svou radou má magistr řádu jednat o: promoci na magistra posvátné teologie: 97 § I 5°; podporování spolupráce mezi provinciemi: 106 § IV; přestupu řeholníka z jiné řeholní společnosti do řádu: 201 § II; dispensování od jednoduchých slibů: 204 2°; prohlášení, že se na některém zákoně nemusí trvat: 283 § I; prohlášení ohledně práv provincie vzhledem ke generální kapitule: 258; ustanovení oficiálů generální kurie: 431 § II; schválení správního statutu řádu: 553; kontribucích konventů pod bezprostřední pravomocí magistra řádu: 573 § II.

Rada konventní (consilium conventuale): 314–319;

1. definice a úkol: 1 § VII, 314;
2. složení: vokálové: 310 3°, 315, 316; sekretář: 316; nejmenší počet členů: 317 § II; ať jsou vyslechnuti oficiálové konventu: 317 § IV; ať je vždy zavolán syndik: 317 § III;
3. svolávání: 312 § I–II, 319, 324;
4. příprava: 312 § III–IV, 319;
5. způsob jednání: 297-bis, 312 § III, 313, 319;
6. kniha rady: 316;
7. pravomoc: 317 § I–II;
8. kompetence:
 - A. Souhlas nebo posudek rady se vyžaduje k: ustanovení nebo odvolání syndika: 318 1°; ustanovení knihovníka a sakristiána: 330; přijetí bratří k profesi: 318 2°; propuštění postulanta nebo novice v naléhavém případě: 183 § II, 318 3°; hlasování o mravech (de moribus) před zkouškami: 245, 318 4° a před přijetím svěcení: 246 3°, 318 4°; uložení formálního rozkazu převora celé komunitě: 297 2°; hospodářské správy tj.: schválení vyúčtování syndika a jiných správců: 318 5°, dovolení překročení výše výloh stanovené pro převora konventní kapitulou: 590, přijetí zbožných nadací nebo darů s dlouhodobými závazky: 596, nájemní smlouvy: 608 § II, přijetí věcí do úschovy od lidí mimo řád: 616; různým záležitostem určeným provinční kapitulou: 318 7°;
 - B. Také je věcí rady: v noviciátním konventě mít s novicmistrem rozhovor o novicích: 185; posílat žádosti a otázky pro generální kapitolu magistrovi řádu: 415 § II 2°;

vyjádřit své mínění dřív než provinční kapitula naloží s nadbytečným majetkem konventu: 539 § I;

9. nemusí se lišit od kapituly v konventech s osmi a méně vokály: 315-bis.

Rada provinční (consilium provinciæ): 365–375;

1. definice a úkol: 365, 372 § I;
2. složení: vokálové: 366, 368; nutný počet členů: 369; sekretář: 367; kdo má být vyslechnut: 370 § II–III; ať je vždy zavolán syndik: 370 § I;
3. svolávání: 368 § II, 371;
4. příprava: 371;
5. způsob jednání: 297-bis, 371, 372 § II–III;
6. kniha rady: 367, příloha č. 15;
7. pravomoc: 372 § II, 374, 386 § III;
8. kompetence:
 - A. uznat trvalou překážku slavení celé liturgie hodin v některém konventě: 61 § II;
 - B. schvalovat: zprávu o stavu intelektuálního života provincie: 89 § II; založení střediska odborných studií: 93-bis § III; výroční vyúčtování konventů a institutů: 564; výroční vyúčtování provinčního syndika: 566; zprávu o ekonomickém stavu provincie každoročně zasílanou magistru řádu: 576; zásady pro každou stavbu nové budovy: 588;
 - C. dávat souhlas nebo posudek k: první profesi bratra v konventech a domech, kde se rada neliší od kapituly: 197; transfiliaci některého bratra: 269, 373 5°; zbavení bratra aktivního hlasu: 373 6°, 441 4°; prohlášení skutečnosti vedoucí k propuštění bratra: 373 7°; přijetí do noviciátu uchazeče, který už před tím opustil řád nebo jinou řeholi: 168 § II; připuštění k profesi, jako syna provincie, bratra novice z jiné provincie: 198; přestupu ze stavu spolupracovníků do stavu kleriků a naopak: 179; profesi časné nebo slavné, když se konventní rada neliší od konventní kapituly: 197, 207; slavné profesi bratří, kteří strávili předcházející rok mimo vlastní konvent či provincii: 207; přestěhování nebo opětnému převzetí konventu v téže obci: 261 § II; přeměně domu na konvent ve vlastním smyslu slova: 262, 373 3°; zrušení usnesení konventní rady nebo kapituly: 373 4°; tomu, aby v území provincie zřídila svůj konvent jiná provincie: 261 § III; přijetí farnosti: 128 § III, navrzení nebo odvolání faráře: 373 2°; potvrzení volby provinčního vikáře: 385 § II 1°; ustanovení (bez volby) nebo zbavení officia provinčního vikáře: 373 1°, 481 § II, převora: 263, 373 1°, 474, příloha č. 23, socia provinciála: 376 § III a všech oficiálů, kteří mají být řádně ustanovováni provinční kapitulou: 374; navrzení regenta studií k ustanovení magistrovi řádu: 231 2°; vydání formálního rozkazu provinciálem celé provincii: 297 2°; přijetí darů s dlouhodobými závazky: 596 § II, investování peněz v úzkém smyslu, které má učinit nebo změnit provinční syndik nebo konventy: 584; dovození překročit výši výloh stanovenou pro provinciála provinční kapitulou: 590;
 - D. určit: způsob volby delegátů na provinční kapitolu: 499 § I; předpisy pro investování peněz, které má učinit provinční syndik: 583 § II;
 - E. poslat žádosti nebo otázky pro generální kapitolu magistrovi řádu: 415 § II 2°;
 - F. vykonat skrutinium při korespondenční, 455-bis § II, nebo elektronické volbě, 455-ter § III 3°;
 - G. vyjádřit se, aby provinciál: určit vhodnější způsob jak zajistit formaci bratří: 231 1°, místo pro formaci kněze s jednoduchými sliby: 222; dal schválit statut juvenátů: 166 § II; změnil dobu, po kterou je bratr, který předtím nezákonně opustil řád, zbaven aktivního hlasu: 441 4°; určit částku peněz na podporu studií: 89 § I 6°;
 - H. přísluší jí všechno, co přísluší podle našeho práva provinční kapitule, při zachování 279 § II, 358 § IV a 374; viz **Kapitula provinční**.

Rada provinční rozšířená (consilium provinciæ extraordinarium) po uplynutí dvou let od potvrzení provinciála: 375.

Rada provinčního vikariátu (consilium vicariatus provincialis): zápisy se posílají provinciálovi, 386 § I; je konzultována ve věcech, které se týkají vikariátu, 386 § III; může stanovit dobu volby provinčního vikáře, 477 § II; dává posudek před profesí ve zvláštních případech, 197, 207 § I; se souhlasem provinční rady schvaluje přijetí farnosti, 128 § III.

Radní viz Členové rady.

Refektář (refectorium) viz **Strava**.

Regent studií (regens studiorum): oficiem: 93 § I, 217; ustanovuje ho magistr řádu: 93 § III, 230 § I 1° na návrh provinční kapituly: 93 § III nebo provinciála s jeho radou: 231 2° až do příští provinční kapituly: 93 § III; ve své funkci je podřízen provinciálovi: 93 § I; je členem provinční rady: 93 § III, 366 2°, 369 § II; je předsedou komise pro intelektuální život provincie: 89 § II, 93 § I a § III; spolupracuje s moderátorem střediska studií: 92-bis § III a s promotorem pro trvalou formaci: 251–ter § I 2°; nemůže být zároveň převorem: 459 § II 2°; pečuje o plánování studia studentů ve středisku vyšších studií: 233 § V; ať má rozhovory s regenty téhož národa a téže země: 391 1°; viz **Rozvrh studií**, **Studium**.

Rekreace společná (recreationes communes): 5.

Revize kritická (revisio critica): pravidelně ohledně služby: 106 § III.

Revizoři (revisores) textů na generální kapitule: 417 § I 3°, § II 8°, 10°.

Rodiče (parentes) bratří: 15 § I.

Rovnost hlasů (æqualitas sufragiorum):

- v konventní kapitule: 313 § II;
- v konventní radě: 319;
- v provinční kapitule: 359;
- v generální kapitule: 417 § II 6°;
- při volbách: 450 § III.

Rozhovory (colloquia) v konventech mezi bratřimi: 6, 7, 100 § IV; mezi bratřimi a profesory nebo znalci: 88 § I 1°;

- v konventech pro formaci mezi samými novici nebo studenty: 7 § III, mezi samými profesory: 240 § I, mezi studenty a profesory: 240 § I, mezi studenty, profesory a bratřimi věnujícími se službě: 240 § II, mezi novicmistry, magistry studentů a bratřimi z konventu: 185, 214 § III;
- mezi provinciály a oficiály téže země či národa: 391 1°;
- o řeholním životě: 6, 7, o apoštolátě: 6, 88 1°, 100 § IV, o studiu: 88 § I 1°, 240, o novicích: 185, o bratřích studentech: 214 § III.

Rozjímání (contemplatio): 1 § IV, 3 § I, 41, 57, 66 § I, 83, 129, 142.

Rozkaz (præceptum) a závaznost zákonů pod hříchem: 281;

- formální (formale): podmínky: 294, 297; kdo jej může dát: 295, 297 2°; trvání: 296; může být dán, aby někdo přijal převorát: 469 § I.

Rozpočet (ratio præsumpta seu æstimata):

- konventu: ať je předložen konventní radě a provinciálovi: 563 § II;

- provincie: ať je předložen k přezkoumání ekonomické radě: 581 § II a ke schválení provinční radě: 566; podpora pro trvalou formaci: 251–ter § II 3°; a pro studium: 93 § III 3°
- řádný: z kontribucí: 574;
- mimořádný: 575 § I, 578, 587.

Rozprava (tractatus) před volbou: převora: 461 § I 3°, definitora provinční kapituly: 515 § III, magistra řádu: 529;

- při přípravě provinční kapituly: 356 3°.

Rozvrh formace (ratio formationis): 154, 163, 186.

Rozvrh studií (ratio studiorum):

- všeobecný (generalis): 95, 229 1°, 230 3°, 233 § II, 234 1°a 2°, 251 § I;
- partikulární (particularis): 89 §II 2°, 91 § IV, 93 § I 2°, 95, 229 2°, 230 4°, 231 5°, 233 § I.

Růženec (Rosarium): nazírání na tajemství spásy: 67 § II, forma kázání: 129;

- každodenní modlitba pěti desátků: 67 § II, jednou v týdnu za zemřelé: 71 § III;

— růžencová bratrstva: 129, 153;

- součást řádového oděvu: 50.

Řád (Ordo) jako právnická osoba odlišná od provincií: 540, 541, 549.

Řád kazatelů (Ordo prædicatorum): úkol a struktura: 1, 252; jednota: 1 § VI, 17 § II, 396.

Řádová sdružení či bratrstva (confraternitates, consociationes):

- podpora: 152, 153;
- seznam: příloha č. 4; viz **Laická sdružení sv. Dominika**.

Řádový oděv (habitus Ordinis): 40, 50, 51, příloha č. 3; obláčka: 175–176.

Ředitel školy (director scholæ) má být někdy vyslechnut v provinční radě: 370 § II.

Ředitelé (præses) institutů pod bezprostřední jurisdikcí magistra řádu: 438-bis.

Řeholní observance (observantia regularis): 1 § IV, 39–55, 83, 187 § II, 222, 341 2°, 459 § I; viz **Apoštolát**, **Klauzura**, **Evangelní rady**, **Řádový oděv**, **Strava**, **Božské officium**, **Pokání**, **Mlčení**, **Studium**, **Život společný**.

Řeholní institut (institutum religiosum), z něhož přechází kandidát do řádu: 168 § II, 201 § II.

Řehole sv. Augustina (Regula sancti Augustini): 1 § VI, 2, 18 § III, 20 § III, 31 § II, 199 § I, 275 § I, 299.

Řehoř Veliký sv. (Gregorius Magnus s.): 19 § III.

Řízení řádu (regimen Ordinis) společné s organickou a usměrněnou účastí všech bratří: 1 § VII; viz **Kapitula**, **Konvent**, **Právo, kterým se řád řídí**, **Provincie**, **Rada**.

Sakristián (sacrista): 330, 593–595.

Sbor biskupů (corpus episcoporum): 1 § V, 99 § I.

Sbor (coetus) profesorů: 93, 233 § I, 237 § I;

- (collegia) pro výchovu mládeže viz **Škola**;
- voličů pro volby delegátů na provinční kapitulu: 490 § III–IV, 497 § II, 498.

Sčítatelé (scrutatores) při volbách: 448 § I, § III–IV; při volbě převora: 473 § III; provinciála: 507 § II; magistra řádu: 531 § III; při korespondenční volbě: 455-bis § II, elektronické volbě: 455-ter § III 3°.

Sdělovací prostředky (communicatio socialis): 104, 139.

Sdružení (confraternitates, consociationes) připojená k řádu – viz **Řádová sdružení**.

Sebezápór (abnegatio): 52 § I.

Sekretariát provincie (secretariatus provinciae): 383.

Sekretář (secretarius): konventní kapituly: 309 § I; generální kapituly: 414, 435 3°; komisi generální kapituly: 417 § II 2°; komisi provinční kapituly: 358 § I 4°; konventní rady: 316, 507 § III; generální rady: 435 2°; provinční rady: 367; generální sekretář řádu: 431 § I–II, 435 viz **Zapisovatel**.

Sekularizace (sæcularizatio): indult sekularizace: 441 2°.

Sekulární instituty přidružené k řádu (aggregatio institutorum sæcularium Ordini): 147.

Sestry řádu (sorores Ordinis): 1 § IX, 144–146, 415 § III.

Shromáždění volební (congregatio electiva) pro volbu provinciála viz **Kapitula provinční mimořádná**.

Schválení (adprobatio): ke zpovídání: jurisdikce (facultas): 136, 138, zvláštní zkouška: 251, vyžadováno pro udělení pasivní hlas při volbách představených: 443 § II;
— inchoace: 276, 277.

Silentium viz **Mlčení**.

Skrutinium viz **Volba**.

Sliby řeholní (vota religiosa) viz **Profese**.

Sloučení (unio) provincií nebo viceprovincií: 256-bis.

Služba slova (ministerium verbi): 98–140, 1 § VI, 76, 99, 105, 112, 339 1° viz **Apoštolát, Boží slovo, Evangelizace, Kázání, Poslání řádu**.

Smlouva (contractus) mezi konventem nebo provincií a laikem, je-li zákonným představi telem: 555 § IV; mezi provincií a bratry, kteří vykonávají officium mimo provincii či řád: 601;
— a vydávání knih: 602–605;
— hospodářská: 606–609.

Socius (socius):

- definitora generální kapituly: volby: 520–525, ověřující list: 524, příloha č. 30, má hlas při volbě magistra řádu, má-li provincie alespoň sto bratří s profesí: 407 § I 5°, a při následujících jednáních: 407 § II 3°, 520 § IV; má právo nahradit definitora v případě potřeby: 520 § II, 525 § I;
- magistra řádu: povinnosti: 395 § II, 398 § II, 403, 424, 425, 430; ustanovení: 429; trvání a odvolání: 404 § II, 429 § I; na generální kapitule: mohou předkládat žádosti: 415 § II 1°, účastní se jí určení sociové: 410 § I, 415 § V 2°, mají místo za provinciály: 438-bis § II;
 - pro apoštolát: 114 § III, 425, 426;
 - pro intelektuální život řádu: 90 § II, 425, 427;
 - pro bratrský život a formaci, 425, 427-bis;

- pro vztahy s provinciemi: 428, 429 § II.
- převora pro provinční kapitulu: 310 1°, 352 § I 3°, 356 1°, 489–496, příloha č. 26, ověřující list: 495, příloha č. 27;
- provinciála: 346, 366 3°, 376–377;
- provinciála pro generální kapitulu: volba: 520–525 ověřující list: 524, příloha č. 30; má právo nahradit provinciála v případě potřeby: 520 § III; patří-li k provincii se 400 profesy má, hlas při volbě magistra řádu: 407 § I 6° a při následujících jednáních: 407 § II 3°, 520 § IV.

Spása (salus) jiných: 1 § II, 105 § II, 149 § I; duší: 1 § II, 77 § I; lidí: 1 § IV, 98, 300 2°, světa: 57; tajemství spásy: 57, 99 § I.

Spisovna (tabularium) syndika nebo správce: 559 § I, 563 § II viz **Archiv**.

Společenské organizace (associationes civiles): 555.

Společenské prostředí (ambitus socialis) naši služby: 131–134.

Společenství (communio) (bratrské): 1 § VI–VII, 2 § I, 3 § I, 5, 6, 12, 16, 29, 143, 144, 214 § II.

Společnost časná (societas temporalis) a nebeské království: 131.

Spolupráce (cooperatio):

- mezi bratřími téhož konventu: 4 § II, 6, 20 § IV, 84, 100, 300 2°, 576; konventy a provincií: 89 § I 3°, 107, 577, 579, 585, 586; provinciemi: 90 § I 3°, 114 § I–II, 121, 339 2°, 390–395; provinciemi a magistrem řádu: 81 § I 2°, 113 2°, 578;
- řádu s: biskupy: 1 § V, 101 § I, 339 3°; ostatními kněžími a řeholníky: 101 § II, 130 § II, 339 3° dominikánskou rodinou: 145, 148, 150; laiky: 101 § III, 103 § II, 555 § IV, 581 § I; lidmi dobré vůle: 101 § IV, 132 § I;
- v: apoštolátě: 1 § V, 6, 100, 101, 103, 107, 145, 148, 150, 300 2°, 339 2° a 3°, 341 2°, 390, 393, 394; misíích: 114, 121; formaci bratří: 156–159, 161, 427-bis 3°; studiu: 84, 86 § II, 89 § I 2°, 90 3°, 103 § II, 130 § II, 391 4°; meziprovinčních konventech: 391 5°; hospodářské správě: 555 § IV, 576–582.

Spolupracovníci bratří (cooperatores fratres): všechno co je řečeno o bratřích obecně, platí i pro ně s výjimkou případu, kdy jde výslovně o kleriky nebo kněze: 1 § VI a § X;

- mají účast na apoštolátě: 100 § II, 219 § II;
- jaké vzdělání se u nich vyžaduje: 169 § III; mají společný noviciát s kleriky: 179; noviciát pro stav spolupracovníků platí pro kleriky a naopak: 179; zvláštní formace po noviciátě a po třech letech jednoduché profese: 217–220; formace nauková: 220 § I, všeobecná a odborná: 217, 220 § II.

Správa hospodářská (administratio oeconomica): 307, 311 § I 2°, 537–619 viz: **Budovy, Centralizace, Dluhy, Investování peněz, Majetek Pojištění, Příspěvky, Rada ekonomická, Rozpočet, Společenské organizace, Správci**.

Správci (administratores) majetku: 544, 545, 560, 562, 568;

- delegovaní: 318, 542 § II, 568 § I;
- určení: 542 § III, 568.

Stanova (constitutio) definice: 275 § I, příloha č. 4; jak se ustanovuje, ruší a mění: 276; vyhlášení: 282 § I; výklad: 290–291; užití slova „stanova“: 275 § II; viz **Knihy stanov a nařízení**.

Stanovy (constitutiones):

- mnišek (monialum): 143;
- prvotní (primævæ): 1 § II a § VI, 17 § I, 36, 76, 77, 188.

Staří bratři (seniores fratres): 10.

Statut ekonomický provincie (statutum administrationis œconomicæ provinciæ): má ho určit provinční kapitula: 550, 552;

1. ohledně práv na správu majetku: ať určí práva institutů a děl jak provincie, tak konventů: 542 § I; může svěřit správu majetku různým oficiálům: 542 § II–III; může se rozhodnout k jisté centralizaci: 556; má stanovit normy pro účast bratří na správě majetku lidí nenáležících k řádu: 617 § II;
2. ohledně způsobu správy ať určí: způsob, jakým mohou provincie a konventy získat právní subjektivitu: 554; způsob spolupráce mezi provinčním syndikem a konventními syndiky: 579; předpisy o složení a práci ekonomické rady: 581 § III;
3. zvlášť ať určí předpisy: o pojištění: 613, o smlouvách: 606, o vydávání knih: 604.

Statut ekonomický řádu (statutum administrationis conomic Ordinis): má ho schválit magistr řádu se svou radou: 550, 553; ať určí předpisy jak pro instituty a díla, tak pro konventy pod bezprostřední pravomocí magistra řádu: 542 § I, 554, 580; může povolit správu majetku různým oficiálům: 542 § II–III.

Statut juvenátu (statutum schol apostolicæ) schvalovaný provinciálem s jeho radou: 166 § II.

Statut pro misie (statutum pro missionibus): 113 § II 2°.

Statut pro postulaci pro blahořečení a svatořečení (statutum pro postulatione causerum ...): 434 1°.

Statut provinční (statutum provinciæ)

1. definice a pravomoc: může jej určit a změnit jediné provinční kapitula: 278 1°, 279, 286 § I;
2. ohledně řízení provincie: ať určí kdo a jakým způsobem má zkoušet kandidáty do řádu: 172, kdo určí zkoušející před první profesí bratří: 191 § III; kdo bude vikářem provincie, když provinciál skončí oficium: 348 § I–III, kdo může být volen do komise pro intelektuální život provincie: 89 § II;
3. ohledně konání provinční kapituly ať určí: zda mají být přípravné komise: 357 1°, složení a počet vokálů ve volebních sborech: 497 § I 2°, 498 § I; počet definitorů, členů rady a náhradních členů rady: 357 3° a 4°, 519 § I; zda mají být přítomni znalci na kapitule: 485; formu, jakou mají být kapitule předloženy zprávy představených: 358 § III 1°;
4. ohledně řízení konventů: ať určí jak má převor vydat počet na konci svého řízení: 306;
5. ohledně života bratří: stanoví knihy a další věci, který si bratři smí vzít sebou při stěhování, 38 § II; dovození pro delší cestu nebo nepřítomnost, 43;
6. ohledně hospodaření provincie a konventů: viz **Statut ekonomický provincie**;
7. ohledně řízení celého řádu: určí způsob jakým jsou voleni na generální kapitulu delegáti vikariátů nebo domů, jež jsou mimo území provincie: 407, 409-bis, příloha č. 17;
8. viz také všechno, co je řečeno o ustálení vlastního zákonodárství provincie v **Kapitula provinční**.

Statut řádového sdružení či bratrstva (statutum confraternitatis): 153.

Statut střediska studií (statutum centri studiorum): 92-bis § II, 93 § I 5°, 234 2°, 236.

Statut vikariátu provinčního (statutum vicaratus provincialis): projednaný provinční kapitulou a schválený magistrem řádu: 384 § II, 384-bis; zvláště o slavení kapituly vikariátu: 384-bis 1°; pravomoci regionálního vikáře: 384-bis 2°, 5°, 6° a o způsobu jeho volby: 480, o pravo-

moci a složení rady: 386, o oficiálech: 384-bis 3°; o formaci a podpoře povolání: 384-bis 4°; o podpoře studií: 89 § IV.

Stavba viz Budovy.

Stěhování bratří: co si s sebou smí vzít do místa nové asignace: 38 § II.

Strava (mensa) skromná a dostačující: 49 § I; společné jídlo: 49 § II; stolní modlitby: 69.

Střediska studií (centrum studiorum) v řádě: 91, 92, 93 § I 7°;

— v provincii: 91 § IV, 92, 92-bis, 93 § I 5°, 233 § I–II;

— základních (institutionalium): 92 1°, 93 § I 2°, 230 1°, 233 § I–II, 234 1°–3°, 237, 254 2°, 391 4°;

— vyšších (superiorum): 92 2°, 93-bis § I–II, 234 4°;

— odborných (specialium): 92 3°, 93-bis § III;

— středisko trvalé formace (centrum formationis permanentis): 92 4°, 251–ter § I 3°.

Studentát (studentatus) (studijní konvent): 221, 340; může být společný pro více provincií: 391 4°; viz **Klerici**.

Studium (studium)

1. v životě bratří: v myšlenke sv. Dominika: 76, 77 § I; bytnostný prvek řádu: 1 § IV a § VI, 77 § I, 226 a celé observance: 40, 41, 46 § I, 224; prameny: 78–83; podpora: 84–97; viz **Regent studií**;

2. studijní běh: studia požadovaná pro uchazeče kleriky: 169 § I, 227; studijní program (curriculum studiorum): 241–242; může probíhat i mimo řád, zdá-li se to vhodné: 233 § III; studia základní: 226–243 a studia doplňovací: 238, 244; spolupráce v institučním studiu: 234, 391 4° viz **Rozvrh studií**;

3. studijní střediska viz **Střediska studií**;

4. v provinčním vikariátu: 89 § IV.

Svatí řádu (sancti Ordinis) zbožnost k nim: 67 § III.

Svatořečení (canonizatio) viz **Generální postulátor pro blahořečení a svatořečení**.

Svatost smíření (confessio sacramentalis) bratří: 60, 187 § III;

— (confessiones audiendæ) jurisdikce viz **Schválení ke zpovídání**.

Svatosti (sacramenta): spojitost svátostné služby se službou slova: 1 § V a § VII, 57, 105;

— v nebezpečí smrti (mortis periculum) ať je bratři zavčas přijmou: 11.

Svatý stolec (Sancta Sedes): výsady udělené řádu Svatým stolicem: 275 § I, příloha č. 14; všechny záležitosti u Svatého stolce se projednávají prostřednictvím generálního prokurátora: 433; akta Svatého stolce se uchovávají v provinčním archivu: příloha č. 15.

Svěcenci (ordinandi): podmínky: 246; zkouška a schválení: 246 3°, 247, 248, 318 5°; navržení vyšším představeným: 246 2°, 248 § II, příloha č. 10.

Svoboda (libertas): jako plod profese: 19 § III, 20 § II, 26 § II, 31 § II, 214 § II;

— evangelní ve výkonu apoštolátu: 134;

— teologického bádání: 82, 86 § II;

— novice opustit řád a představeného propustit novice: 183 § I;

— bratří prodávajících formaci ohledně duchovního vedení: 159.

Syndik (syndicus):

— domu: viz výše jako u konventu; představený domu může být syndikem: 334;

- konventu: oficiem: 35, 327; ustanovování a odvolávání: 318 1°, 328 § I, 329; trvání: 328 § II; ať je vždy volán do rady: 317 § III; ať má uspořádanou spisovnu (tabularium): 559 § I; ať podává vyúčtování: každý měsíc před konventní radou: 563 § I a úplněji každý rok: 563 § II; spolupracuje se syndikem provincie: 579; převor nemůže zastávat oficiem syndika: 329 § II;
- provincie: oficiem: 35, 378, 583 § II; ustanovování: 380; ani provinciál ani místní představený nemohou zastávat oficiem syndika: 379; ať má uspořádanou spisovnu (tabularium): 559, 603; členem ekonomické rady provincie: 581 § I; pomáhá konventním syndikům: 579; ať informuje konventy o ekonomickém stavu provincie: 577; vždy ať je přítomen v provinční radě: 370 § I; ať každý měsíc podává vyúčtování provinciálovi: 566; každý rok provinční radě: 566; ať vyhotoví výroční zprávu o ekonomickém stavu provincie pro magistra řádu: 567;
- řádu: oficiem: 35, 431 § I, 436; ustanovování: 431 § II; je přítomen v generální kapitule: 410 § I; vždy je volán do rady: 436; předsedá ekonomické radě řádu: 582; sta noví předpisy pro každoroční hospodářské výkazy provincií: 567; ať informuje provincie o ekonomickém stavu řádu: 578; ať má zvláštní spisovnu (tabularium): 559 § I;
- viceprovincie: každý rok podává zprávu viceprovinční radě a každý měsíc viceprovinciálovi: 566 § I

Škola (schola): asistenti na školách: 103 § I;

- školy pro mládež v misiích: 122; viz **Juvenát**.

Tajemství (secretum) má se zachovat o jednáních konventní kapituly nebo rady: 312 § VI, 319, provinční rady: 367; generální kapituly: 418 § II;

- tajné hlasování: v konventní kapitule nebo radě: 313 § III, 319; na provinční kapitule: 359; na generální kapitule: 417 § II 6°; při všech volbách: 449 § III;
- tajný archiv provinciála: 382.

Tajemství spásy (mysterium salutis): růženec vede k nazírání na tajemství spásy: 67 § II; kazatelé ať se snaží o pochopení tajemství spásy: 99 § I.

Tělo Kristovo (Corpus Christi): 1 § V.

Tomáš Akvinský sv.: 19 § III, 82, 242 2°.

Tractatus viz **Rozprava**.

Tradice (traditio) církevní: 79, 81;

- nauková řádu: 235.

Transfiliace (transfiliatio): převedení bratra do jiné provincie magistrem řádu se souhlasem obou provinciálů: 269, 373 5°.

Trest (poena): naše zákony a nařízení představených nezavazují pod hříchem, ale pod trestem: 281.

Trvalé bydliště (residentia habitualis) v konventě se vyžaduje: k započítání mezi vokály v konventě ve vlastním smyslu slova: 260 § I; pro aktivní hlas při volbě převora: 458 § I, příloha č. 19; ne však při volbě socia převora pro provinční kapitulu: 491 § I.

Účast věřících (participatio fidelium) na liturgii: 58, 61 § III.

Úkol prorocký (propheticum munus): 1 § V, 99 § I.

Úkol řádu (propositum Ordinis): 1.

Umrtvování (mortificatio): 28 § III, 52 § I, 53 § II, 55 § II.

University (universitates): přítomnost na universitách: 103 § I, 243; zřízení nebo přijetí: 92 2°, 93-bis § I; zpráva magistrovi řádu: 93-bis § II.

Upozornění (admonitiones) učiněné na provinční kapitule: 358 § V 1°.

Ustanovení (erectio) viz **Zřízení**.

Ustanovení oficiálů (institutio officialium) viz **Oficiálové**.

Území (territorium) misijní: 112;

— provincie: 253 § II, 255, 261 § III;

— viceprovincie: 257 § I, 261 § III;

Vědecké hodnosti (gradus scientifici): 91 2°, 94–97.

Vědecký výzkum (investigatio scientifica): 86 § I, 90 § I 2°, 92 2°–3°, 93 § I, 103 § II, 121.

Věk (aetas) pro přijetí do řádu: 168 § I, 196 1°;

— pro pasivní hlas: 443 § II, 479 § I 1°, 505 § I 1°, 527.

Veřejné mínění (opinio publica): jeho správné utváření: 104.

Věřící (fideles): jejich účast na liturgii: 58, 61 § III; kázání věřícímu lidu: 124–130.

Většina (maioritas) při jednání: 297-bis; konventní kapituly: 313 § I, konventní rady: 319, provinční kapituly: 359, generální kapituly: 417 § II 6°;

— při volbách viz **Volba**.

Viceprovinciál (prior vice–provincialis): je vyšší představený: 257 2°; volba: 257 2°; účast na generální kapitule volební: 407 a na generální kapitule provinciálů: 409; každoročně má zaslat ekonomickou zprávu magistrovi řádu: 567 viz **Provinciál**.

Viceprovincie (vice–provincia): podmínky, povinnosti a práva: 257 § I; kdy je provincie změněna na viceprovincii: 258 § I a naopak: 258 § II; viz **Provincie** s výjimkou práv ke generální kapitule.

Vikariát provinční (vicariatus provincialis) v odlehlé oblasti: 384–387; účast na generální kapitule: 407–409-bis, příloha č. 17;

Vikář (vicarius):

— magistra řádu nad celým řádem: 400, 401 § I a § III, 432 § II;

— nad částí řádu: 400, 401;

— na generální kapitule: 417 § III;

— nad filiálním domem: 335 § I 2° a § II;

— konventu: převor, kterému bezprostředně končí oficiium, nebo podpřevor v čele může být od provinciála ustanoven vikářem pro řízení konventu, ale nejvýš na 6 měsíců: 302 § II;

— provinciála: ustanoven jeho příkazem: 345; za nepřítomnosti provinciála: 346;

— provinční některého vikariátu: oficiium, 384-bis 2°; podmínky, 479; může být volen, 477–481, příloha č. 18, 20, 22, 23, 24, 25; ustanovení a odvolání, 373 1°; dle statutu může být volánem provinční kapituly, 352 § I 1°, 384-bis 5°; členem provinční rady, 384-bis 5°; má mít rozhovory s představenými téhož regionu, 395; někteří se účastní generální kapituly provinciálů, 409, 409-bis; dává provinciálovi zprávu o hospodaření, 566 § II.;

— provincie: 347–350;

— převora: buď ho jmenuje převor či podpřevor: 303, 324, nebo je určen podle práva: 304;

— řádu: oficiium: 402; volba: 403; nemůže měnit stav řádu: 404 § II; předsedá generální radě: 424; má zvláštní úkol vzhledem ke generální kapitule volební: 404 § I, 413 § II, 417, 531 § I.

- Víra** (fides) její vzbuzování a rozvíjení: 1 § I a § V, 98, 102, 103 § II, 106 § II, 108 § II, 110, 124 § I, 125, 129;
- vyznání víry (professio fidei) představených při nastoupení oficia: 331, 471, 481, 510, 536, příloha č. 21.

Vizitace kanonická viz Kanonická vizitace.

Vizitátor generální (visitator generalis): officium: 398 § II; nemůže být zvolen převorem: 459 § II 2° ani provinciálem: 505 § I 3°.

- Vokálové** (vocales): požadovaný počet vokálů: 5 pro konvent ve vlastním smyslu slova: 260 § I, 8 pro právo zvolit socia převora pro provinční kapitolu: 490 § I, 24 pro 3 socie, 32 pro 4 socie: 490 § II, příloha č. 26; 15 pro provinční vikariát: 384; 16 pro právo zvolit dva socie převora pro provinční kapitolu: 490 § II, 25 pro viceprovincii: 257 1°, 40 pro provincii: 253 § I, 258 § I;
- konventní kapituly: 308, 309 § II; provinční kapituly: 352, 358 § I 1°–3°; generální kapituly: 407–409–ter, 415 § II a § V, 416, 417 § I 1°; capituli generalissimi: 421, 422.

Volba (electio): 439–536; základní prvek v řízení řádu: 1 § VII, 446. V závorce je uveden maximální počet skrutinií a údaj, zda stačí relativní většina (R), nebo je třeba absolutní (A).

- členové rady
 - konventní (3, R): 315 2°, 450 § II;
 - provinční 4 nebo 7, R): 366 5°, 515 § IV, 519;
 - provinční – náhradníci (4 nebo 7, R): 519;
 - provinčního vikariátu podle statutu vikariátu: 386 § II;
- defintoři
 - capitulum generalissimum (4, R): 422, 520, 521, 522 1°, 523–525, příloha č. 30;
 - defintoři kapituly generální (4, R): 357 5°, 520–525, příloha č. 30;
 - defintoři kapituly provinční (4 nebo 7, R): 357 2°–3°, 513–519;
- delegáti na provinční kapitolu bratří z domů nebo konventů s méně než 8 bratry nebo dlcích mimo konvent buď na volebním shromáždění (4, R), nebo korespondenčně nebo elektronicky: 356 1°, 455-bis, 455-ter, 480 § III, 490 § III, 497–501, příloha č. 28;
- delegáti na generální kapitolu
 - konventů pod bezprostřední pravomocí magistra řádu: 407-bis, 409–ter, 410 § II;
 - provinčních vikariátů: 409-bis;
- lektor konventu: 310 6°, 326-bis;
- magistr řádu (tolik skrutinií, kolik je třeba, A): 397, 407 § I, 417 § II 5°, 526–536;
- provinciál (7, A): 343, 351 § II, 357 2°, 452, 502–512, příloha č. 29;
- předseda
 - kterékoli komise na provinční kapitule (1, R): 358 § I 4°;
 - volby převora, chybí-li podpřevor v čele (1, R): 463;
- převor (7, A): 301 § I, 310 1°, 452, 457–473, přílohy č. 18 a 20;
- sčítatelé různých voleb (1, R): 448 § IV, 507 § II, 531 § III;
- sekretář
 - kapituly konventní (1, R): 309 § I;
 - rady konventní (1, R): 316;
 - rady provinční (1, R): 367;
- socius
 - definitora na generální kapitolu (4, R): 520 § II, 521–525, příloha č. 30;
 - provinciála pro generální kapitolu (4, R): 520 § III–IV, 521–525, příloha č. 30;
 - převora pro provinční kapitolu (4, R): 356 1°, 489–496, příloha č. 27;
- viceprovinciál (7, A): 257 § II, příloha č. 27;

- vikář
 - provinční některého vikariátu (jsou-li splněny podmínky v 389) buď na volebním shromáždění (7, R): 452, přílohy č. 18, 20 nebo korespondenčně či elektronicky (2, 3 nebo 4, R): 455-bis, 455-ter, 477-481, příloha č. 20, 24;
 - řádu (3, R): 403, 450 § II;
 - zapisovatel některé volby neurčuje-li ho už právo (1, R): 448 § II;
- viz **Potvrzení, Hlas aktivní, Hlas pasivní, Neplatnost volby, Přijetí volby, Zrušení volby.**

Voliči (electores) viz **Hlas aktivní.**

Volitelní bratři (eligibiles) viz **Hlas pasivní.**

Výdaje (expensae): kdo může stanovit hranici nejvyšších výdajů: 590–592;

- na formaci: 174 § IV;
- generální kapituly: 575 § II.

Výdání peněz (exitus pecuniae) at' se zaznamená do účetních knih: 557–558.

Vyhlášení (promulgatio): akt provinční kapituly: 363, stanov a nařízení generální kapituly: 282 § I; nařízení magistra řádu: 282 § II.

Vycházení z konventu (egressus e conventu) vyžaduje dovolení: 42.

Výchova (educatio) mládeže v misiích: 122; viz **Škola**;

- ke křesťanskému životu: 105 § III, 159.

Vyjádření (consultatio) vokálů před ustanovením představeného: 302 § II, 332 § I, 484.

Výklad (interpretatio) řádových zákonů: (declarativa) magistrem řádu: 291, 420; autenticky generální kapitulou: 290;

- výsad (privilegiorum): magistrem řádu: příloha č. 14 § II;
- akt provinční kapituly: provinciálem: 364.

Výroční památka (anniversarium) zemřelých: 70 § II.

Vyslání (deputatio) bratra: definice a podmínky: 273–274.

Výúčtování (ratio reddenda): 562–572 viz **Zprávy.**

Zákony (leges) světské: at' se dodržují v časně správě: 551, 555;

- církevní, kterými se řídí řád: 113 § II 1°, 275 § I;
- řádu: 275–293 viz **Dispens, Kniha stanov a nařízení, Nařízení, Stanova, Vyhlášení, Výklad.**

Zaměstnanci (opifices laici) 614–615.

Zápis (adscriptio) do provincie: 254 1°, 267–269, 270 § I viz **Afiliaace, Assignace**;

- do konventu: 270 § I, 272; viz **Assignace.**

Zapisovatel (actuarius) provinční kapituly: ustanovení: 358 § I 2°; povinnosti: 362 § I, 507 § III;

- při volbách: 448 § I–III, 473 § III;
- generální kapituly: ustanovování: 417 § I 2°; povinnosti: 417 § II 11°, 419 § I, 531 § II.

Zařízení (supellex) budov: 538 § I.

Zasedání studijní (sessiones studiorum): 89 § I 4°, 391 2°.

Zasvěcení (consecratio) křestní: 189 § I; naše: 1 § III; řeholní: 2–55, 52 § I, 118; života Bohu profesí: 26 § I, 191 § II viz **Profese**;
— vyjádřené navenek hábitem: 51 .

Závaznost (obligatio) zákonů: 1 § VI, 281;
— mše sv. a božského officia: pro konventy: 61, 62; pro jednotlivé bratry: 63.

Závazky ekonomické (obligationes œconomicæ): kdo má za ně zodpovídat: 545; za jakých podmínek se uzavírají: 607, ať se zanesou do účetních knih: 558.

Závět' (testamentum) před jednoduchou profesí: 200 § II.

Záznam (adnotatio, registratio)
— o asignaci: 272;
— o prohlášení před noviciátem: 174 § I–II, příloha č. 5;
— o započetí noviciátu: 178 § II, příloha č. 6;
— o profesi: 194, příloha č. 8.

Záznam o opatřeních provinciála (registrum): 342, příloha č. 15.

Zbavení aktivního hlasu (privatio vocis activæ): 441, 446 § II.

Zbožná účta (devotiones) k eucharistii: 67 § I;
— k bl. Panně Marii: 67 § II;
— k sv. Dominiku a řádovým světcům: 67 § III.

Zdraví (sanitas) mysli i těla: 28 § IV, 155.

Zdržení se (abstentio) hlasování při volbě představeného: 446; v jiných věcech: 297-bis.

Zdrženlivost
1. (abstinentia): 49 § III.
2. (continentia): 28 § I, viz též **Čistota**.

Zemřelí bratři (defuncti fratres): ať se připomíná jejich památka: 16, 362 § III; přímělné modlitby: 16, 70–75, 358 § II, 417 § II; uchování písemností: 381 3°.

Zkouška (examen) pro přijetí do noviciátu: 171;
— pro připuštění k profesi: 191;
— pro připuštění ke svěcení: 247, 248 § I;
— pro zpovídání: 138, 251;
— lektorská: 95; viz též **Hlasování o řeholních mravech**.

Změna stanov a nařízení viz **Stanova, Nařízení**.

Znalci (periti) na provinční kapitule: podle ustanovení provincie: 485;
— na generální kapitule: určení magistrem řádu, mohou být svoláni a vyslechnuti: 410 § 2;
— ať jsou vyslechnuti ohledně investování peněz: 583 § II; před schválením stavebního plánu: 588 § I.

Znamení času (signa temporum): 106 § I, 214 § I, 339 1°.

Zodpovědnost (responsabilitas) bratří: ať se uznává: 20 § II, ať jsou k ní vychováni: 216 § I, 250 § I, ať je povzbuzována: 300 2°; ať mají bratři zodpovědnost za společné dobro: 4 § II, totiž: za vlastní formaci: 156; fromaci mladších bratří: 161, za apoštolát: 130 § I, 139, 250 § I, za správu majetku: 537, 576;
— věřících ve věcech víry: 124 § I.

Zpěv (cantus) v božském oficiu: 65.

Zprávy (relationes): pravidelné zasílání představeným: uvedeny v přehledu na konci abecedního indexu.

Zproštění officia viz **Odvolání**.

Zralost lidská (maturitas humana): 1 § VI, 27 § II, 155, 162, 216 § I.

Zrušení (abrogatio): stanovy: 276; nařízení generální kapituly: 284; vloženého do Knihy stanov a nařízení: 285; magistra řádu: 284; vloženého do statutu provincie: 286 § I.

Zrušení volby (cassatio electionis): 467 § I, 472–473, 481 § I, 509 § II, 511, příloha č. 22.

Zřeknutí se (renuntiatio) časného majetku před slavnou profesí: 200 § IV;

— officia převora: 305; provinciála: 348 § IV–V, člena provinční rady: 368.

Zřízení (erectio): konventu: 261; konventu ve vlastním smyslu slova: 262, 263; filiálního domu: 335 § I; juvenátu: 166 § I; provinčního vikariátu: 384 § I, viceprovincie: 257 1°, provincie: 119 § III, 255–256.

Žádosti (petitiones) zasílané provinční kapitule: 310 5°, 356 3°, 387;

— pro generální kapitolu: 358 § V 1°, 415.

Život (vita) apoštolský: 1 § IV, 6, 19 § I, 39, 62 § I, 142, 250 § I, 255, 299 1°, 307, 351 § I, 387; socius magistra řádu, 425 § II, 426;

— bratrský: 161, 299 1°, 351 § I; socius magistra řádu, 425 § II, 427-bis;

— bratří: 2–251;

— dominikánský: 40, 119 § II, 141, 155, 165 § II, 219 § I;

— duchovní: 7 § II, 99 § III, 159, 250 § I;

— evangelní: 149 § I, 189 § I;

— intelektuální: 91 § I, 93 § I 1°; socius magistra řádu, 425 § II, 427;

— kněžský: 249 § I;

— konventní: 128 § I;

— náš: 52 § II, 83;

— soukromý: je vyloučen: 35;

— společný: 1 § IV, 2–20, 10, 28 § II, 40, 100, 161, 307 viz **Láska**, **Společné dobro**, **Kapitula konventní**, **Rozhovory**, **Společenství**, **Komunita**;

— vlastní našemu řádu: 1 § IV, 154, 339 1°;

— řeholní: 1 § I, 6, 7, 41, 46 § I, 118, 119 § I, 142, 187 § II, 214 § II, 216 § II, 222–224, 237 § III, 250 § I, 299 1°, 372 § I, 384, 387.

ZPRÁVY, KTERÉ SE MAJÍ PODÁVAT

A – V konventu

<i>Kdo</i>	<i>komu</i>	<i>kdy</i>	<i>o čem</i>	<i>LCO</i>
Každý bratr	převorovi	po cestě	o příjmech a výdajích	598
Syndik konventu	konventní radě	každý měsíc	o příjmech a výdajích, pohledávkách a závazcích	563 § I, 318 6°
Sacrista maior	konventní radě	každý měsíc	o přijatých a odsouzených intencích	594
Každý správce	konventní radě	každý měsíc	o příjmech a výdajích	562, 318 6°
Podpřevor v čele	převorovi a radě	po započetí nového převorátu	o svém řízení	326
Převor	dle statutu provincie	na konci svého officia	o svém řízení	306
Zkoušející kandidátů	převorovi	když je třeba	o způsobilosti k profesi	192 § I

B – V provincii

<i>Kdo</i>	<i>komu</i>	<i>kdy</i>	<i>o čem</i>	<i>LCO</i>
Přijímací komise	provinciálůvi	když je třeba	o způsobilosti k noviciátu	173 § II
Novicmistr	provinciálůvi	dvakrát ročně	o rozhovoru v komunitě o novících	185
Magistr kleriků	provinciálůvi	jednou ročně	o rozhovoru v komunitě o klerících	214 § III
Magistr kleriků	provinciálůvi	když je třeba	o způsobilosti ke slavné profesi	209
Magistr bratří spolupracovníků	provinciálůvi	jednou ročně	o rozhovoru v komunitě o bratřích	214 § III
Magistr bratří spolupracovníků	provinciálůvi	když je třeba	o způsobilosti ke slavné profesi	209
Moderátor střediska základních studií	provinciálůvi	když je třeba	o způsobilosti ke slavné profesi	209
Předseda volby	provinciálůvi	po volbě	o průběhu a výsledku volby	453 § I

Převor	provinciálůvi	když je třeba	o výsledcích hlasování ke slibům	192 § II
Převor	provinciálůvi	každý rok	o stavu hospodaření konventu a rozpočtu	563 § II, 318 6°, 581 § II
Převor	provinční kapitule	před kapitulou	o stavu konventu	358 § III 1°
Provinční vikář	provinciálůvi	každý rok	o stavu hospodaření vikariátu a rozpočtu	563 § II, 566 § II, 581 § II
Provinční vikář	provinciálůvi	když je třeba	o jednání rady vikariátu	386 § I
Provinční vikář	provinční kapitule	před kapitulou	o stavu vikariátu	358 § III 1°
Syndik provincie	provinciálůvi	každý měsíc	o příjmech a výdajích	566 § I
Syndik provincie	provinční radě	každý rok	o příjmech a výdajích, stavu hospodaření a rozpočtu	566 § I, 581 § II
Syndik provincie	provinční kapitule	před kapitulou	o stavu hospodaření	569
Každý provinční správce	provinční radě	každý rok	o příjmech a výdajích	562, 568
Provinční oficiálové	kapitulářům a konventům	před kapitulou	o svém působení	356 2°
Provinciál	kapitulářům a konventům	před kapitulou	o stavu provincie a závažných otázkách	356 2°
Provinciál	provinční kapitule	na konci svého officia	o osobním hospodaření	572
Vikář provincie	provinční kapitule	na konci svého officia	o svém řízení	350

C – V řádu

<i>Kdo</i>	<i>komu</i>	<i>kdy</i>	<i>o čem</i>	<i>LCO</i>
Regent studií	magistrovi řádu	každý rok	o intelektuálním životě provincie	93 § I 8°
Centra vyšších studií a univerzity	magistrovi řádu	každý rok	o svém stavu	93-bis § II
Převor konventu pod bezprostřední pravomocí magistra	magistrovi řádu	jako převor provinciálůvi		337, 571
Provinciál	magistrovi řádu	každý rok	o hospodářském stavu provincie	567, 581 § II
Provinciál	magistrovi řádu	dva měsíce před zahájením generální kapituly	o stavu provincie	416
Provinciál	magistrovi řádu	tři měsíce před skončením officia	o stavu provincie	341 2°
Vikář provincie	magistrovi řádu	po volbě provinciála	o průběhu a výsledku volby	453 § I
Generální postulátor	generální kapitule	před kapitulou	o stavu jednotlivých kauz	434 3°;
Generální postulátor	magistrovi řádu	každý rok	o příjmech a výdajích	434 2°
Syndik řádu	generální kapitule	před kapitulou	o hospodářském stavu řádu	569, 570 § II
Syndik řádu	magistrovi řádu	každý rok	o příjmech a výdajích	570 § I
Syndik řádu	všem provinciím	každý rok	o hospodářském stavu řádu	578
Správci pověření magistrem řádu	magistrovi řádu	každý rok	o příjmech a výdajích	562, 571
Sociové magistra řádu	vokálům generální kapituly	tři měsíce před zahájením kapituly	o závažných otázkách jejich kompetence	430
Magistr řádu	generální kapitule	před kapitulou	o stavu řádu	417 § II 3°
Magistr řádu	generální kapitule	před kapitulou	o osobním hospodaření	417 § II 4°, 572

OBSAH

ŘEHOLE SVATÉHO BISKUPA AUGUSTINA.....	XI
---------------------------------------	----

I. DÍL

PLATNÉ STANOVY A NAŘÍZENÍ

ZÁKLADNÍ ÚSTAVA	5
-----------------------	---

ČÁST PRVNÍ – ŽIVOT BRATŘÍ

STAŤ PRVNÍ – NÁSLEDOVÁNÍ KRISTA

Hlava I.

ŘEHOLNÍ ZASVĚCENÍ.....	11
Článek I. – Společný život.....	11
Článek II. – Poslušnost	13
Článek III. – Čistota	15
Článek IV. – Chudoba.....	17
Článek V. – Řeholní observance	19

Hlava II.

POSVÁTNÁ LITURGIE A MODLITBA	21
Článek I. – Posvátná liturgie.....	21
Článek II. – Jiné formy modlitby	23
Článek III. – Modlitby za zemřelé	23

Hlava III.

STUDIUM.....	24
Článek I. – Důležitost a prameny studia.....	24
Článek II. – Podporování studia	26

Hlava IV.

SLUŽBA SLOVA.....	31
Článek I. – Základní požadavky.....	31
Článek II. – Určování priorit a plánování	33
Článek III. – Kázání celému světu	33
Článek IV. – Kázání věřícímu lidu.....	36
Článek V. – Společenské prostředí naší služby.....	37
Článek VI. – Pověření a povolení k vydavatelské činnosti	38

Hlava V.

VZTAH BRATŘÍ K JINÝM SKUPINÁM ŘÁDU

A KE SDRUŽENÍM.....	39
---------------------	----

STAŤ DRUHÁ – FORMACE BRATŘÍ

Hlava VI.

OBECNÉ ZÁSADY	41
---------------------	----

Hlava VII.

VZBUZOVÁNÍ A ROZVÍJENÍ POVOLÁNÍ.....	42
--------------------------------------	----

Hlava VIII.

NOVICIÁT	44
----------------	----

Hlava IX.

PROFESE	46
---------------	----

Článek I. – Dvojí profese.....	47
--------------------------------	----

Článek II. – Jednoduchá profese	48
---------------------------------------	----

Článek III. – Slavná profese	50
------------------------------------	----

Hlava X.

FORMACE PO NOVICIÁTU	51
----------------------------	----

Článek I. – Obecné zásady	51
---------------------------------	----

Článek II. – Formace bratří spolupracovníků	52
---	----

Článek III. – Řeholní formace bratří kleriků.....	53
---	----

Článek IV. – Intelektuální formace bratří kleriků	53
---	----

Článek V. – Svěcení bratří a kněží již vysvěcení	57
--	----

Článek VI. – Trvalá formace	58
-----------------------------------	----

ČÁST DRUHÁ – ŘÍZENÍ ŘÁDU

STAŤ PRVNÍ – VŠEOBECNÁ PRAVIDLA

Hlava XI.

ŘÁDOVÉ ZŘÍZENÍ	63
----------------------	----

Článek I. – Provincie	63
-----------------------------	----

Článek II. – Konventy.....	65
----------------------------	----

Článek III. – Přivtělení bratří.....	65
--------------------------------------	----

Hlava XII.

PRÁVO, KTERÝM SE ŘÁD ŘÍDÍ	67
Článek I. – Rozdělení řádových zákonů.....	67
Článek II. – Vyhlašování, trvání a výklad řádových zákonů a dispensí	68
Článek III. – Formální rozkaz.....	70

STAŤ DRUHÁ – VLASTNÍ ŘÍZENÍ

Hlava XIII.

ŘÍZENÍ KONVENTU	71
Článek I. – Převor.....	71
Článek II. – Konventní kapitula.....	72
Článek III. – Konventní rada.....	74
Článek IV. – Oficia v konventu	75
Článek V. – Řízení domů	76

Hlava XIV.

ŘÍZENÍ PROVINCE	77
Článek I. – Provinciál.....	77
Článek II. – Vikář provincie.....	79
Článek III. – Provinční kapitula.....	80
Článek IV. – Provinční rada.....	83
Článek V. – Oficia v provincii.....	85
Článek VI. – Provinční vikariáty.....	86
Článek VII. – Spolupráce mezi provinciemi.....	87

Hlava XV.

ŘÍZENÍ CELÉHO ŘÁDU	88
Článek I. – Magistr řádu	88
Článek II. – Vikář řádu.....	89
Článek III. – Generální kapitula	90
Článek IV. – Capitulum generalissimum	95
Článek V. – Generální rada	95
Článek VI. – Sociové magistra řádu.....	96
Článek VII. – Další oficiálové generální kurie	97

STAŤ TŘETÍ – VOLBY

Hlava XVI.

VOLBY VŠEOBECNĚ	101
Článek I. – Voliči a volitelní bratři	101
Článek II. – Svolávání voličů a jejich povinnost hlasovat	102
Článek III. – Předseda, zapisovatelé a sčítatelé	102
Článek IV. – Způsob odevzdávání hlasů	103
Článek V. – Neplatnost volby	106

Hlava XVII.

VOLBA PŘEVORA	107
Článek I. – Voliči a volitelní bratři	107
Článek II. – Svolávání voličů	107
Článek III. – Úkon volby.....	108
Článek IV. – Potvrzení nebo zrušení volby a její přijetí	108
Článek V. – Přenesení práva ustanovit převora	110

Hlava XVIII.

VOLBA PROVINČNÍHO VIKÁŘE	110
Článek I. – Volba provinčního vikáře	110

Hlava XIX.

VOLBY PRO PROVINČNÍ KAPITULU	112
Článek I. – Volba odborných znalců	112
Článek II. – Volba sociálního převora pro provinční kapitolu.....	113
Článek III. – Volba delegátů na provinční kapitolu.....	114

Hlava XX.

VOLBA PROVINCIÁLA	115
Článek I. – Doba volby	115
Článek II. – Volitelní bratři	116
Článek III. – Úkon volby.....	116
Článek IV. – Potvrzení nebo zrušení volby.....	116

Hlava XXI.

OSTATNÍ VOLBY, KTERÉ SE MAJÍ KONAT NA PROVINČNÍ KAPITULE	117
Článek I. – Volba definitorů provinční kapituly	117
Článek II. – Volby pro generální kapitolu	119

Hlava XXII.	
VOLBA MAGISTRA ŘÁDU	120

STAŤ ČTVRTÁ – HOSPODÁŘSKÁ SPRÁVA

Hlava XXIII.	
ZÁSADY HOSPODÁŘSKÉ SPRÁVY	123
Článek I. – Cíl hospodaření.....	123
Článek II. – Subjekt správy	123
Článek III. – Předmět správy aneb právo na majetek	124

Hlava XXIV.	
ZPŮSOB SPRÁVY	125
Článek I. – Všeobecné předpisy	125
Článek II. – Organizace správy	126
Článek III. – Vyúčtování.....	127
Článek IV. – Kontribuce	129

Hlava XV.	
VLASTNÍ SPRÁVA	130
Článek I. – Vzájemná spolupráce mezi konventy, provincií a řádem.....	130
Článek II. – Investování peněz.....	131
Článek III. – Plánování	131
Článek IV. – Hranice výdajů.....	132
Článek V. – Mešní stipendia	132
Článek VI. – Zbožné nadace a podmíněné dary.....	133
Článek VII. – Některé zvláštní případy	133
Článek VIII. – Vydávání knih	133
Článek IX. – Smlouvy.....	134
Článek X. – Pojištění	135
Článek XI. – Laičtí zaměstnanci	135
Článek XII. – Správa cizího majetku.....	135
Článek XIII. – Dary.....	136

II. DÍL

Stanovy a nařízení, pro které platí odlišný text.....	137
---	-----

PŘÍLOHY	139
1. Povaha stanov, nařízení a prohlášení	139
2. Nařízení v „Knize stanov a nařízení“ a na generálních kapitulách ...	139
3. Řádový oděv	140
4. Sdružení či bratrstva připojená k řádu	140
5. Prohlášení a oznámení při přijetí do řádu nebo k profesi	140
6. Svědectví o započetí noviciátu	141
7. Ustanovovací listina novicmistra, jestliže má být ustanoven mimo provinční kapitolu	141
8. Svědectví o jednoduché nebo slavné profesi	142
9. Svědectví o obnově jednoduché profese	142
10. Pověřující listina k udělení svěcení (<i>litterae dimissoriae</i>)	143
12. Seznam řádových provincií a viceprovincií	143
13. Asignační listina	144
13.A Forma řádné přímé asignace	144
13.B Forma přímé asignace na základě dohody mezi dvěma provinciály	144
13.C Forma nepřímé asignace	145
14. Pravidla o výsadách a jejich užívání	146
14-bis. Hlasování představených v radě	146
15. Hlavní doklady, které se mají uchovávat v provinčním archivu	146
16. Deklarace ohledně formy asignace	147
17. Způsob volby delegátů na generální kapitolu	147
18. Protokol o volbě nebo postulaci převora	148
19. Trvalé bydliště	149
20. Potvrzovací listina zvoleného nebo postulovaného převora	149
21. Vyznání víry a přísaha věrnosti	150
22. Listina o zrušení volby nebo postulace převora	151
23. Listina o ustanovení převora	151
24. Protokol o volbě nebo postulaci provinčního vikáře pomocí lístků	152
25. Ustanovovací listina provinčního vikáře v provinčním vikariátu ...	153
26. Volba socia převora pro provinční kapitolu	154
27. Ověřující list socia převora pro provinční kapitolu	154
28. Ověřující list delegáta na provinční kapitolu	154
29. Protokol o volbě nebo postulaci provinciála	155
30. Ověřující list pro generální kapitolu	156
ABECEDNÍ INDEX	157
ZPRÁVY, KTERÉ SE MAJÍ PODÁVAT	196